

**Sprawozdanie Zarządu z działalności Enea SA
oraz Grupy Kapitałowej Enea w 2017 r.**

Poznań, data zatwierdzenia: 22 marca 2018 r.

Data publikacji : 23 marca 2018 r.

1. Podsumowanie operacyjne

ZASOBY

6,2 GWzainstalowanej mocy
elektrycznej**391 mln ton**potencjału
3 obszarów
koncesyjnych**122,4 tys. km**linii dystrybucyjnych
wraz z przyłączami**16,1 tys.**

Pracowników

2,5 mln

Klientów

FINANSE
ZA 2017 R.**11.406 mln zł**przychodów
ze sprzedaży netto**2.684 mln zł**

EBITDA

1.165 mln zł

zysku netto

4.187 mln zł

CAPEX

CELE
DO 2025**10,9 mln ton**zapotrzebowania
własnego na węgiel
kamienny**5,8–6,3 GW**zainstalowanej
konwencjonalnej
mocy elektrycznej**20,1 TWh**sprzedaży energii
elektrycznej**38%**wzrostu EBITDA
vs 2015**26,4 mld zł**podstawowego
budżetu
inwestycyjnego

Wzmacniamy naszą pozycję rynkową i bezpieczeństwo energetyczne kraju

Szanowni Państwo,

W najbliższych latach polska energetyka będzie stawiała czoła wielu wyzwaniom związanym m.in z wymogami polityki klimatycznej Unii Europejskiej. Wiemy, jak kluczowy w tym procesie będzie ciągły i zrównoważony rozwój oraz inwestycje realizowane w każdym ogniwie łańcucha wartości Grupy Enea. Świadomi wyzwań płynących ze zmieniającego się otoczenia, we wrześniu 2016 r., przyjęliśmy korporacyjną strategię rozwoju Grupy Enea w perspektywie do 2030 r. Dzisiaj możemy z pełnym przekonaniem powiedzieć, że w 2017 r. dzięki, konsekwentnej realizacji wytyczonych przez nas celów, umocniliśmy naszą pozycję rynkową. Jednocześnie nasza Grupa zwiększyła bezpieczeństwo energetyczne kraju, wpisując się w politykę gospodarczą Polski. Ten przełomowy dla Grupy pod wieloma względami rok zwieńczyliśmy dobrymi wynikami finansowymi i operacyjnymi, które stanowią solidny fundament do dalszego rozwoju Grupy. W najbliższych latach skierujemy wypracowany potencjał finansowy Grupy Enea do inicjowania projektów inwestycyjnych, które będą odpowiedzią na nowe trendy, szczególnie te w zakresie energetyki niskoemisyjnej, odnawialnej oraz elektromobilności.

Wykorzystujemy potencjał rynkowy oraz optymalizujemy efektywność operacyjną

W marcu 2017 r. sfinalizowaliśmy transakcję przejęcia Elektrowni Połaniec. Dzięki czemu skoncentrowaliśmy aktywa energetyczne działające w południowo-wschodniej części kraju i staliśmy się drugą co do wielkości grupą energetyczną w Polsce pod względem produkcji energii elektrycznej. Włączenie Elektrowni Połaniec do Grupy zapewniło nam szereg korzyści. Realizacja synergii w obszarze wydobywczo-wytwórczym Kozienice-Bogdanka-Połaniec pozwoliła nam zwiększyć efektywność operacyjną i osiągnąć wyniki finansowe.

Zakończyliśmy naszą strategiczną inwestycję, zwiększając udział w wytwarzaniu energii elektrycznej w Polsce do 19%

19 grudnia 2017 r. podpisaliśmy protokół przekazania do eksploatacji naszej kluczowej inwestycji, tym samym oficjalnie zakończyła się budowa bloku nr 11 w Elektrowni Kozienice – największej inwestycji w historii Grupy Enea.

B11 to wysokosprawna jednostka energetyczna o mocy 1.075 MW brutto. Dzięki wykorzystaniu zaawansowanych rozwiązań technologii na parametry nadkrytyczne, blok osiąga sprawność netto na poziomie 45,6%, znacznie powyżej średniej rynkowej wynoszącej w naszym kraju ok 34%. To z kolei pozwala na obniżenie emisji dwutlenku węgla o ok. jedną czwartą w stosunku do emisji z istniejących bloków opalanych węglem kamiennym, co czyni z niego najbardziej przyjazny środowisku blok energetyczny tego typu w Polsce.

Moc 1.075 MW, wysoka sprawność wytwarzania oraz wysoka dyspozycyjność bloku na poziomie ponad 92% (86,7% to średnia krajowa) sprawiają, że B11 jest rekordzistą w historii krajowej energetyki. Blok jest jednocześnie jedną z największych i najsprawniejszych instalacji tego typu na świecie. B11 zwiększa skokowo moce wytwórcze Grupy Enea i krajowego sektora wytwarzania, a tym samym podnosi bezpieczeństwo energetyczne kraju.

Złoże „Ostrów” – zapewnienie stabilnego zaplecza surowcowego dla Grupy

Uzyskanie przez LW Bogdanka w listopadzie ubiegłego roku koncesji na wydobywanie ze złoża "Ostrów" stanowi podstawowy element planu podwojenia zasobów operacyjnych Spółki, przewidzianego w „Strategii LW Bogdanka Obszar Wydobywanie Spółki Enea do roku 2025”. Dodatkowe rozszerzenie złoża "Bogdanka" o kolejne 33 mln ton zasobów operacyjnych wraz z posiadaną już koncesją na Ostrów, pozwoli Spółce na przedłużenie jej żywotności do ok 50 lat (z ok. 25 lat obecnie). Zwiększenie bazy zasobów oznacza możliwość długoterminowego planowania i zabezpieczenie rozwoju kopalni oraz zapewnienie Grupie stabilnego zaplecza surowcowego.

Bezpieczeństwo dostaw energii dla naszych Klientów jest dla nas priorytetem

Drugie półrocze 2017 r. było szczególnie pod względem skali i częstotliwości zjawisk pogodowych, które dotknęły nasz obszar dystrybucji. W sumie w wyniku sierpniowych nawałnic oraz orkanów Grzegorz i Ksawery uszkodzonych zostało ok. 3.600 słupów energetycznych i prawie 450 km linii elektroenergetycznych. W tych trudnych warunkach nasze brygady przywróciły dostawy prądu w sumie do ponad 1 mln Odbiorców, którzy ucierpieli na skutek nawałnic. Było to dla nas wielkie wyzwanie, któremu sprostaliśmy dzięki odpowiedniej logistyce, przygotowaniu oraz przede wszystkim zaangażowaniu i wielkiej pracy naszych brygad.

Dywersyfikujemy ofertę i przewidujemy oczekiwania Klientów

Nieustannie pracujemy nad doskonaleniem naszej oferty. Dbamy o to, aby udostępniane przez nas produkty i usługi zaspokajały kompleksowe potrzeby naszych Klientów. Stawiamy na innowacyjność, która pozwala nam na wyznaczanie rynkowych trendów.

Przykładem takiego podejścia może być wprowadzona przez nas w grudniu 2017 r. oferta Enea Smart. Jest to połączenie kompleksowej umowy z rozwiązaniami typu smart home, które pozwalają na podniesienie komfortu życia. System inteligentnego domu zadba o bezpieczeństwo oraz ostrzeże przed pożarem, zalaniem, czy włamaniem. Urządzenia dostępne w ofercie Enea Smart pozwalają mierzyć zużycie energii elektrycznej domowych urządzeń, a co za tym idzie, ułatwiają oszczędzanie.

Biznes musi być społecznie odpowiedzialny

Generując blisko 11.406 mln zł przychodów rocznie i zatrudniając w Grupie ok. 16 tys. pracowników, należymy do grona największych polskich przedsiębiorstw i pracodawców. Czysto biznesowy wymiar naszej działalności jest dla nas bardzo ważny, ale nie stanowi jedyne obszaru naszej uwagi w kontekście zapewnienia przyszłości naszej Grupie. Chcemy być społecznie odpowiedzialni i pokazywać, że tak duża organizacja jak nasza może wypracowywać dobre wyniki operacyjne i finansowe, równocześnie wspierając aktywnie rozwój regionów i lokalnych społeczności.

Widząc rozmiary zniszczeń spowodowanych nawałnicami, podjęliśmy decyzję o przekazaniu przez Fundację Enea 1 mln zł na pomoc poszkodowanym gminom. Przekazane przez nas środki przeznaczone zostały na współfinansowanie remontów, odbudowę infrastruktury publicznej i budynków użyteczności publicznej oraz wsparcie lokalnych społeczności. Ponadto fundusze z Fundacji Enea posłużyły wyposażeniu Ochotniczych Straży Pożarnych w sprzęt specjalistyczny niezbędny do usuwania takiej skali zniszczeń.

Wzmacniamy naszą pozycję rynkową i bezpieczeństwo energetyczne kraju

Przejawem takiego podejścia może być np. rozstrzygnięty przez Fundację Enea w styczniu br. program Enea Akademia Talentów. Akademia wspiera poprzez stypendia rozwój wyróżniających się uczniów, a także nagradza szkoły podstawowe i gimnazjalne, które rozwijają talenty i pasje swoich podopiecznych. Także w ten sposób staramy się przyczynić do wspierania regionów kraju, w których działają spółki Grupy Enea.

Prowadząc działalność, staramy się również minimalizować jej wpływ na otaczające nas środowisko. Przykładem najnowszej inicjatywy, która obrazuje to podejście, jest wprowadzenie od 31 stycznia 2018 r. nowej oferty – Enea Eco – wspierającej walkę ze smogiem. Jest to pierwszy etap długofalowych działań Enei, wpływających na świadomość Klientów w zakresie ochrony środowiska i walki ze smogiem.

Stabilna sytuacja finansowa wspiera realizację planów rozwojowych

Budujemy innowacyjną grupę surowcowo-energetyczną, zdolną sprostać wyzwaniom trudnego rynku, na którym działamy. Chcemy być wiodącym dostawcą zintegrowanych produktów i usług, cenionym za jakość, kompleksowość i niezawodność. Realizujemy ambitny program rozwojowy, który prowadzi do realizacji celów zapisanych w naszej strategii.

Konsekwentnie rozwijamy Grupę Kapitałową Enea, nakłady inwestycyjne w 2017 r. były na poziomie 4 mld zł o ponad 53 % większe niż w roku poprzednim przy bezpiecznej wartości 2,07 wskaźnika dług netto/EBITDA. Staramy się konsekwentnie zwiększać wartość Enei dla Akcjonariuszy poprzez zrównoważony wzrost we wszystkich obszarach biznesowych, co przekłada się na poprawę wyników finansowych generowanych w następujących po sobie okresach sprawozdawczych – 2017 r. był pod tym względem rekordowy.

W całym 2017 roku EBITDA (zysk operacyjny powiększony o amortyzację) naszej Grupy zwiększyła się w ujęciu rok do roku o ponad 15% do 2,684 mld zł, a zysk netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej wzrósł o 36,4% do 1,07 mld zł. Grupa Enea wytworzyła w 2017 r. 21 TWh energii elektrycznej, czyli aż o 54% więcej niż w roku poprzednim. Sprzedaż usług dystrybucji odbiorcom końcowym zwiększyła się do 19,3 TWh z 18,7 TWh w 2016 roku. Z kolei wolumen sprzedaży energii elektrycznej i paliwa gazowego odbiorcom detalicznym urósł do 18,9 TWh.

Stabilna sytuacja finansowa i perspektywy Enei, pozwoliły Spółce na wypłatę w 2017 r. dywidendy z zysku za 2016 r. w wysokości 0,25 zł na akcję równolegle z realizacją istotnych przedsięwzięć inwestycyjnych. Rozważając możliwości wypłaty dywidendy w kolejnych latach, Zarząd Enei, w sposób odpowiedzialny kieruje się koniecznością zapewnienia całej Grupie finansowania niezbędnego do funkcjonowania i dalszego rozwoju naszej działalności z myślą o podnoszeniu jej wartości i budowania przewagi konkurencyjnej.

Jednym z naszych priorytetów jest wykorzystywanie synergii oraz dalsza poprawa efektywności działania, aby optymalnie i szybko adaptować się do dynamicznych zmian na rynku oraz trendów technologicznych w Europie oraz na świecie. Odpowiedzialnie prowadzimy naszą politykę inwestycyjną oraz zaangażowanie w projekty innowacyjne. Naszymi partnerami są zarówno wiodące grupy sektora energii w Polsce, podmioty o zasięgu globalnym, ale też nowopowstałe przedsięwzięcia zainicjowane przez przedsiębiorców polskich poszukujących kapitału oraz wsparcia kompetencyjnego naszej Grupy. Są to główne fundamenty, na których chcemy opierać działanie Zarządu Enea S.A. i współpracę z wszystkimi interesariuszami wspierającymi rozwój i budowanie wartości Grupy Enea.

Jesteśmy odpowiedzialnym pracodawcą, budujemy organizację opartą na wiedzy

Należymy do największych polskich przedsiębiorstw i pracodawców. Grupę Enea tworzy ponad 16 tys. specjalistów realizujących zadania w różnych częściach kraju. Sprawy pracownicze są dla nas ważną i istotną kwestią w całej Grupie. Chcemy być atrakcyjnym pracodawcą dającym poczucie stabilizacji i oferującym możliwości rozwoju. Dlatego podejmujemy aktywne działania z zakresu spraw pracowniczych dotyczących m.in. przyjaznej atmosfery w pracy, podnoszenia kompetencji i stałego rozwoju.

W funkcjonowaniu tak złożonego organizmu jak nasza Grupa dostrzegamy ważną rolę Strony Społecznej. Prowadzimy systematyczny dialog i jesteśmy otwarci na sprawy podnoszone przez przedstawicieli Strony Społecznej. Budujemy wewnętrzną kulturę organizacyjną przyjazną, zarówno dla zewnętrznego, jak i wewnętrznego Klienta. W rozwoju naszej Grupy wsłuchujemy w potrzeby i oczekiwania pracowników.

Chcemy wspólnie budować organizację opartą na wiedzy i kompetencjach.

Z poważaniem,

Mirosław Kowalik
Prezes Zarządu Enea SA

1. Podsumowanie operacyjne	2-11
Wybrane dane finansowe	7-8
Kluczowe dane operacyjne i wskaźniki	9
Najważniejsze wydarzenia w 2017 r.	10-11
2. Organizacja i działalność Grupy Enea	12-70
Struktura Grupy	13-16
Obszary działalności	17-26
Strategia rozwoju	27-28
Nakłady inwestycyjne	29-32
Realizowane działania	33-34
Zawarte umowy	35-43
Otoczenie rynkowe	44-50
Zarządzanie ryzykiem	51-54
Środowisko naturalne	55-61
Zatrudnienie	62-63
Zdarzenia mogące mieć wpływ na przyszłe wyniki	64-70
3. Sytuacja finansowa	71-93
4. Akcje i akcjonariat	94-96
5. Władze	97-101
6. Corporate governance	102-109
7. Oświadczenie niefinansowe	110-135
Załączniki	136-144
Słowniczek pojęć	145-147

Szczegółowy indeks zagadnień zawartych w niniejszym Sprawozdaniu znajduje się na str. 148

W 2017 r. Grupa Kapitałowa Enea wypracowała:

- **11.406 mln zł** przychodów ze sprzedaży netto - wzrost o 1,3% r/r
- **2.684 mln zł** EBITDA - wzrost o 15,3% r/r
- **1.165 mln zł** zysku netto – wzrost o 37,2 % r/r

W analizowanym okresie najwyższa EBITDA, 1.073 mln zł, zrealizowana została w obszarze Dystrybucji. Najwyższy przyrost EBITDA, wynoszący 218 mln zł, wypracowany został w obszarze Wytwarzania, który rok 2017 zamknął wynikiem EBITDA wynoszącym 735 mln zł. Podstawowym czynnikiem zmiany EBITDA w tym obszarze był wzrost mocy wytwórczych w wyniku przejęcia Elektrowni Połaniec. Wynik EBITDA w Obszarze Obrotu, po wzroście o 23,8 mln zł, ukształtował się na poziomie 178 mln zł, natomiast obszar Wydobywania odnotował w tym okresie 709 mln zł EBITDA.

+

- Wzrost wolumenu sprzedaży energii elektrycznej
- Wzrost sprzedaży usług dystrybucyjnych
- Wzrost przychodów ze sprzedaży praw do emisji CO₂
- Wzrost wolumenu sprzedaży energii ciepłej
- Wzrost wyniku na pozostałej działalności operacyjnej
- Spadek kosztów zakupu energii elektrycznej i praw majątkowych

-

- Spadek przychodów ze sprzedaży węgla
- Spadek przychodów ze sprzedaży gazu ziemnego
- Wzrost kosztów zużycia materiałów i surowców oraz wartości sprzedanych towarów
- Wzrost kosztów usług przesyłowych
- Wzrost kosztów usług obcych

W samym IV kwartale 2017 r. Grupa wygenerowała:

- **3.043 mln zł** przychodów ze sprzedaży netto - wzrost o 3,1% r/r
- **736 mln zł** EBITDA - wzrost o 47,5 % r/r
- **327 mln zł** zysku netto – wzrost o 154,9 % r/r

W ubiegłym roku GK Enea wydała na inwestycje 4.187 mln zł, o 52,7% więcej niż w analogicznym okresie rok wcześniej.

Wskaźnik dług netto / EBITDA na koniec 2017 r. znajdował się na bezpiecznym poziomie 2,1.

W 2017 r. produkcja i sprzedaż węgla handlowego kształtowały się na porównywalnym poziomie r/r i wynosiły po 9 mln ton.

W 2017 r. Grupa wytworzyła 21 TWh energii elektrycznej, z czego 19,1 TWh pochodziło ze źródeł konwencjonalnych. Nastąpił też wzrost w zakresie wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych o 1,3 TWh.

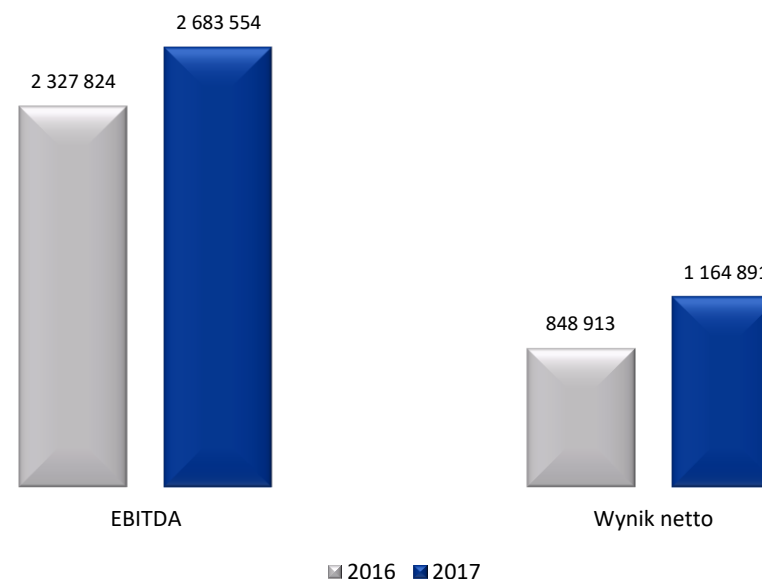
Sprzedaż usług dystrybucyjnych odbiorcom końcowym wyniosła 19,3 TWh, czyli zwiększyła się o 2,8% w stosunku do analogicznego okresu ub. r.

W 2017 r. Enea SA zwiększyła wolumen sprzedaży energii elektrycznej odbiorcom detalicznym o 1.219 GWh, czyli 7,3% r/r.

[tys. zł]	2016	2017	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży netto	11 255 678	11 405 689	150 011	1,3%
Zysk z działalności operacyjnej	1 119 314	1 487 730	368 416	32,9%
Zysk przed opodatkowaniem	1 068 802	1 466 567	397 765	37,2%
Zysk netto okresu sprawozdawczego	848 913	1 164 891	315 978	37,2%
EBITDA	2 327 824	2 683 554	355 730	15,3%
Przepływy pieniężne netto z:				
działalności operacyjnej	2 424 445	2 579 644	155 199	6,4%
działalności inwestycyjnej	- 2 490 580	- 3 482 925	-992 345	-39,8%
działalności finansowej	584 258	1 250 190	665 932	114,0%
Stan środków pieniężnych	2 340 217	2 687 126	346 909	14,8%
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy Jednostki Dominującej	784 393	1 070 168	285 775	36,4%
Średnioważona liczba akcji [szt.]	441 442 578	441 442 578	-	-
Zysk netto na akcję [zł]	1,78	2,42	0,64	36,0%
Rozwodniony zysk na akcję [zł]	1,78	2,42	0,64	36,0%

[tys. zł]	31 grudnia 2016	31 grudnia 2017	Zmiana	Zmiana %
Aktywa razem	24 536 519	28 312 994	3 776 475	15,4%
Zobowiązania razem	11 524 790	14 313 325	2 788 535	24,2%
Zobowiązania długoterminowe	8 606 757	10 063 012	1 456 255	16,9%
Zobowiązania krótkoterminowe	2 918 033	4 250 313	1 332 280	45,7%
Kapitał własny	13 011 729	13 999 669	987 940	7,6%
Kapitał zakładowy	588 018	588 018	-	-
Wartość księgowa na akcję [zł]	29,48	31,71	2,23	7,6%
Rozwodniona wartość księgowa na akcję [zł]	29,48	31,71	2,23	7,6%

tys. zł

[tys. zł]	IVQ 2016	IVQ 2017	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży netto	2 951 734	3 043 492 ¹⁾	91 758	3,1%
Zysk z działalności operacyjnej	170 172	417 875	247 703	145,6%
Zysk przed opodatkowaniem	171 217	430 537	259 320	151,5%
Zysk netto okresu sprawozdawczego	128 258	326 942	198 684	154,9%
EBITDA	499 245	736 299	237 054	47,5%
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy Jednostki Dominującej	108 505	284 636	176 131	162,3%
Średnioważona liczba akcji [szt.]	441 442 578	441 442 578	-	-
Zysk netto na akcję [zł]	0,25	0,64	0,39	156,0%
Rozwodniony zysk na akcję [zł]	0,25	0,64	0,39	156,0%

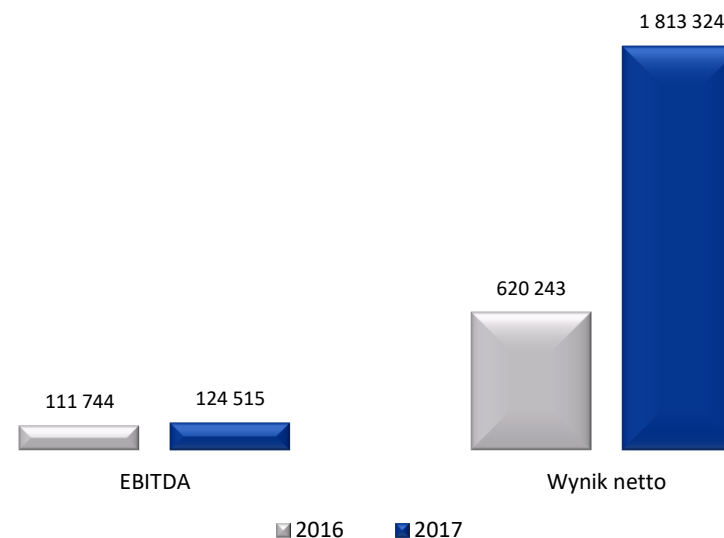
¹⁾Zmiana prezentacyjna w zakresie wyceny i kosztu własnego sprzedaży praw majątkowych

[tys. zł]	2016	2017	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży netto	5 421 352	5 639 580	218 228	4,0%
Zysk z działalności operacyjnej	108 285	121 880	13 595	12,6%
Zysk przed opodatkowaniem	647 087	1 834 604	1 187 517	183,5%
Zysk netto okresu sprawozdawczego	620 243	1 813 324	1 193 081	192,4%
EBITDA	111 744	124 515	12 771	11,4%
Przepływy pieniężne netto z:				
działalności operacyjnej	83 403	591 748	508 345	609,5%
działalności inwestycyjnej	-561 847	-2 009 136	-1 447 289	-257,6%
działalności finansowej	695 634	1 548 992	853 358	122,7%
Stan środków pieniężnych	1 614 822	1 746 426	131 604	8,1%
Średnioważona liczba akcji [szt.]	441 442 578	441 442 578	-	-
Zysk netto na akcję [zł]	1,41	4,11	2,70	191,5%
Rozwodniony zysk na akcję [zł]	1,41	4,11	2,70	191,5%

[tys. zł]	31 grudnia 2016	31 grudnia 2017	Zmiana	Zmiana %
Aktywa razem	18 217 925	22 452 921	4 234 996	23,2%
Zobowiązania razem	7 277 446	9 820 944	2 543 498	35,0%
Zobowiązania długoterminowe	5 972 038	7 695 443	1 723 405	28,9%
Zobowiązania krótkoterminowe	1 305 408	2 125 501	820 093	62,8%
Kapitał własny	10 940 479	12 631 977	1 691 498	15,5%
Kapitał zakładowy	588 018	588 018	-	-
Wartość księgową na akcję [zł]	24,78	28,62	3,84	15,5%
Rozwodniona wartość księgową na akcję [zł]	24,78	28,62	3,84	15,5%

tys. zł

[tys. zł]	IVQ 2016	IVQ 2017	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży netto	1 396 023	1 464 729	68 706	4,9%
Zysk z działalności operacyjnej	33 315	36 628	3 313	9,9%
Zysk przed opodatkowaniem	41 088	904 293	863 205	2100,9%
Zysk netto okresu sprawozdawczego	34 708	902 704	867 996	2500,9%
EBITDA	34 114	37 190	3 076	9,0%
Średnioważona liczba akcji [szt.]	441 442 578	441 442 578	-	-
Zysk netto na akcję [zł]	0,08	2,04	1,96	2450,0%
Rozwodniony zysk na akcję [zł]	0,08	2,04	1,96	2450,0%

	J.m.	2016	2017	Zmiana	Zmiana %	IVQ 2016	IVQ 2017	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży netto	tys. zł	11 255 678	11 405 689	150 011	1,3%	2 951 734	3 043 492	91 758	3,1%
EBITDA	tys. zł	2 327 824	2 683 554	355 730	15,3%	499 245	736 299	237 054	47,5%
EBIT	tys. zł	1 119 314	1 487 730	368 416	32,9%	170 172	417 875	247 703	145,6%
Zysk netto	tys. zł	848 913	1 164 891	315 978	37,2%	128 258	326 942	198 684	154,9%
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej	tys. zł	784 393	1 070 168	285 775	36,4%	108 505	284 636	176 131	162,3%
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	tys. zł	2 424 445	2 579 644	155 199	6,4%	602 050	344 651	-257 399	-42,8%
CAPEX	tys. zł	2 742 013	4 186 860	1 444 847	52,7%	887 934	1 063 990	176 056	19,8%
Dług netto / EBITDA ¹⁾	-	1,9	2,1	0,2	10,5%	1,9	2,1	0,2	10,5%
Rentowność aktywów (ROA) ¹⁾	%	3,5%	4,1%	0,6 p.p.	-	2,1%	4,6%	2,5 p.p.	-
Rentowność kapitału własnego (ROE) ¹⁾	%	6,5%	8,3%	1,8 p.p.	-	3,9%	9,3%	5,4 p.p.	-
Obrót									
Sprzedaż energii elektrycznej i paliwa gazowego odbiorcom detalicznym	GWh	17 989	18 916	927	5,2%	4 693	4 877	184	3,9%
Liczba odbiorców (Punkty Poboru Energii)	tys.	2 405	2 422	17	0,7%	2 405	2 422	17	0,7%
Dystrybucja									
Sprzedaż usług dystrybucji odbiorcom końcowym	GWh	18 741	19 259	518	2,8%	4 817	4 937	120	2,5%
Liczba klientów (stan na koniec okresu sprawozdawczego)	tys.	2 520	2 553	33	1,3%	2 520	2 553	33	1,3%
Wytwarzanie									
Całkowite wytwarzanie energii elektrycznej, w tym:	GWh	13 567	20 973	7 406	54,6%	3 401	5 795	2 394	70,4%
<i>ze źródeł konwencjonalnych</i>	GWh	13 028	19 147	6 119	47,0%	3 255	5 313	2 058	63,2%
<i>z odnawialnych źródeł energii</i>	GWh	539	1 826	1 287	238,8%	146	482	336	230,1%
Wytwarzanie ciepła brutto	TJ	5 299	7 070	1 771	33,4%	1 804	2 280	476	26,4%
Sprzedaż energii elektrycznej, w tym:	GWh	16 802	24 526	7 724	46,0%	4 207	6 850	2 643	62,8%
<i>ze źródeł konwencjonalnych</i>	GWh	16 263	21 406	5 143	31,6%	4 061	5 886	1 825	44,9%
<i>z odnawialnych źródeł energii</i>	GWh	539	1 487	948	175,9%	146	414	268	183,6%
<i>z zakupu</i>	GWh	-	1 633	1 633	100,0%	-	550	550	100,0%
Sprzedaż ciepła	TJ	4 527	6 392	1 865	41,2%	1 614	2 066	452	28,0%
Wydobycie									
Produkcja netto	tys. t	9 038	9 050	12	0,1%	2 356	2 338	-18	-0,8%
Sprzedaż węgla	tys. t	9 141	9 151	10	0,1%	2 402	2 453	51	2,1%
Zapasy na koniec okresu	tys. t	125	24	-101	-80,8%	125	24	-101	-80,8%
Roboty chodnikowe	km	25,5	30,7	5,2	20,4%	7,1	8,3	1,2	16,9%

2017 / 2016: **IVQ 2017/ IVQ 2016:**

Wzrost EBITDA o 356 mln zł

Wzrost EBITDA o 237 mln zł

Wzrost sprzedaży energii elektrycznej oraz paliwa gazowego odbiorcom końcowym o 927 GWh

Wzrost sprzedaży energii elektrycznej oraz paliwa gazowego odbiorcom końcowym o 184 GWh

Wzrost wytworzonej energii elektrycznej o 7.406 GWh

Wzrost wytworzonej energii elektrycznej o 2.394 GWh

2017:

- wzrost EBITDA o 15,3% (o 356 mln zł)
- konsekwentny rozwój GK Enea: nakłady CAPEX na poziomie 4.187 mln zł przy bezpiecznej wartości wskaźnika dług netto/EBITDA
- wzrost sprzedaży energii elektrycznej i paliwa gazowego odbiorcom końcowym o 5,2% (o 927 GWh)
- wzrost całkowitego wytwarzania energii elektrycznej o 7,4 TWh

IVQ 2017:

- wzrost EBITDA o 47,5% (o 237 mln zł)
- konsekwentny rozwój GK Enea: nakłady CAPEX na poziomie 1.064 mln zł przy bezpiecznej wartości wskaźnika dług netto/EBITDA
- wzrost sprzedaży energii elektrycznej i paliwa gazowego odbiorcom końcowym o 3,9% (o 184 GWh)
- wzrost całkowitego wytwarzania energii elektrycznej o 2,4 TWh

¹⁾ Definicje wskaźników znajdują się na str. 145

I kwartał

Realizacja umowy inwestycyjnej ws. budowy bloku w Elektrowni Ostrołęka

Enea SA i Energa SA posiadają wspólną kontrolę nad spółką celową Elektrownia Ostrołęka SA, która będzie realizowała projekt przygotowania, budowy i eksploatacji bloku energetycznego opalanego węglem kamiennym klasy 1.000 MW_e (Ostrołęka C). Aktualnie Enea posiada 23,8% udziału w kapitale zakładowym tej spółki. Obie strony docelowo będą posiadały po 50% akcji Elektrowni Ostrołęka SA oraz taką samą liczbę głosów na Walnym Zgromadzeniu.

Objęcie akcji Polimeksu-Mostostal

Aktualnie Enea posiada 39.000.024 akcje Polimeksu, stanowiące 16,48% udziału w kapitale zakładowym tej spółki. Wspólnie Enea, Energa, PGE Polska Grupa Energetyczna i PGNiG Technologie posiadają 156.000.097 akcji, stanowiących 65,9% udziału w kapitale zakładowym Polimeksu. Polimex-Mostostal posiada największy, ponad 23%, udział w realizacji kluczowych projektów w segmencie energetyki konwencjonalnej. Dzięki temu spółka obecna jest w konsorcjach wykonawczych największych inwestycji energetycznych w Polsce, których łączny budżet to ok. 30 mld zł.

Modernizacja turbin dwóch bloków w Elektrowni Kozienice

W styczniu Enea Wytwarzanie podpisała z firmą EthosEnergy umowę dotyczącą modernizacji turbin bloków 3 i 8 w Elektrowni Kozienice. Dzięki modernizacji poprawiony został stan dynamiczny turbozespołów. Wartość kontraktu to prawie 4,9 mln zł netto, prace zakończyły się w lipcu 2017 r.

Przedłużenie umowy na obsługę bankową z PKO BP i Bankiem Pekao SA

25 stycznia spółki Grupy Enea podpisały aneksy do obowiązujących obecnie umów na kompleksową obsługę bankową zawartych z bankami PKO BP i Pekao SA. Aneksowanie dotychczas obowiązujących umów na kolejny okres daje pewność Klientom Enei, że numery rachunków bankowych pozostaną bez zmian. Kluczowe spółki Grupy nadal będą posiadać dostęp do wszystkich niezbędnych produktów i usług bankowych w ramach kompleksowej obsługi bankowej na najkorzystniejszych warunkach.

Podwojenie bazy surowcowej i innowacje w Obszarze Wydobywania Grupy Enea

LW Bogdanka przedstawiła 9 lutego strategię rozwoju dla Obszaru Wydobywania Grupy Enea do roku 2025, z perspektywą do roku 2030, która zakłada dwa scenariusze rozwoju: bazowy, zakładający średnią produkcję na poziomie ok. 8,5 mln ton w latach 2017-2025 oraz elastycznego rozwoju, ze średnioroczną produkcją w tym okresie na poziomie ok. 9,2 mln ton. Mając na uwadze aktualną i przewidywaną sytuację rynkową Spółka zamierza realizować scenariusz elastycznego rozwoju. Prognozowany CAPEX w okresie 2016-2025 (w ujęciu nominalnym) to 3,7 mld zł dla scenariusza bazowego oraz ok. 4 mld zł dla scenariusza elastycznego rozwoju.

Zapewnienie bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej

W marcu Enea Operator uruchomiła najnowszą i najnowocześniejszą Centralną Dyspozycję Mocy (CDM), która zarządza siecią wysokiego napięcia w północno-zachodniej Polsce. Taka organizacja służb ruchu umożliwia elastyczne, szybkie i kompleksowe reagowanie na wydarzenia występujące w całej sieci 110 kV należącej do Enei Operator.

Enea właścicielem Elektrowni Połaniec

14 marca sukcesem zakończyła się transakcja zakupu przez Grupę Enea od ENGIE International Holdings B.V. 100% akcji ENGIE Energia Polska, spółki, do której należy Elektrownia Połaniec. Enea za ok. 1,26 mld zł pozyskała ważną systemową elektrownię, która przeszła w ostatnich latach wart ok. 1,5 mld zł intensywny program modernizacyjny. Przejęta spółka jest w pełni oddłużona i od pierwszych dni wzmacnia pozycję Enei na rynku.

II kwartał

Enea dołącza do klastra na rzecz rozwoju elektromobilności

W kwietniu Grupa Enea została członkiem klastra „Polski Autobus Elektryczny – łańcuch dostaw dla elektromobilności”. Celem klastra jest współpraca na rzecz rozwoju e-mobilności, w szczególności autobusów elektrycznych i komponentów służących do ich budowy, które będą oparte na rozwiązaniach technicznych wypracowanych w Polsce.

Dokapitalizowanie Polskiej Grupy Górniczej

W ramach dokapitalizowania PGG Enea zobowiązała się do objęcia nowych udziałów PGG o łącznej wartości nominalnej 300 mln zł w zamian za wkład pieniężny w kwocie 300 mln zł w trzech etapach. Pierwsze dokapitalizowanie PGG przez Eneę w kwocie 150 mln zł nastąpiło w kwietniu 2017 r. W ramach drugiego etapu dokapitalizowania, który miał miejsce w czerwcu 2017 r., Enea objęła nowe udziały PGG o wartości 60 mln zł, zapewniając sobie 5,81% udziału w kapitale zakładowym górniczej spółki. Kolejne dokapitalizowanie, wynoszące 90 mln zł, miało miejsce w I kwartale 2018 r. Inwestycja wpisuje się w Strategię Rozwoju Grupy Kapitałowej Enea, której jednym z elementów jest zabezpieczenie bazy surowcowej energetyki konwencjonalnej. Dodatkowo, inwestorzy zawarli porozumienie dotyczące sprawowania wspólnej kontroli nad PGG.

Rezygnacja z udziału w transakcji zakupu aktywów EDF

11 maja Zarząd Enea SA podjął uchwałę o rezygnacji z udziału Spółki w transakcji nabycia polskich aktywów należących do EDF International SAS oraz EDF Investment II B.V.

Enea Operator z jednym, kompletnym systemem informatycznym

W czerwcu Enea Operator podpisała umowę na dostawę i wdrożenie Centralnej Aplikacji Systemu Akwizycji Informacji Pomiarowych. Aplikacja docelowo będzie jedynym systemem informatycznym w dystrybucyjnej spółce, który będzie pozyskiwał, przetwarzał a także przechowywał wszelkie dane związane z szeroko rozumianą informacją pomiarową. Umowa opiewa na 22 mln zł i zakłada wdrożenie aplikacji w ciągu dwóch lat.

Współpraca z PGG przy tworzeniu technologii dla nowej mieszanki paliwa

W czerwcu Enea Trading i Polska Grupa Górnicza (PGG) nawiązały współpracę w zakresie wymiany doświadczeń i wiedzy w celu przygotowania nowej mieszanki paliwa z wykorzystaniem mułów węglowych, która byłaby możliwa do komercyjnego wykorzystania w energetyce.

Agencja Fitch Ratings podtrzymała ocenę ratingową Enei

30 czerwca agencja ratingowa Fitch Ratings potwierdziła dla Enei długoterminowy rating w walucie krajowej i zagranicznej na poziomie „BBB”, jak również potwierdziła i jednocześnie wycofała z przyczyn kontraktowych krajowy rating długoterminowy na poziomie „A+(pol)” ze stabilną perspektywą”.

III-IV kwartał

Unijne środki napędzają inwestycje w obszarze Dystrybucji

Realizując zaplanowane inwestycje Enea Operator aktywnie korzysta z unijnych środków. W 2017 roku Enea Operator podpisała 17 umów o dofinansowanie projektów infrastrukturalnych. Łączna wartość projektów to 273,2 mln zł netto, w tym przyznana dotacja sięga blisko 180 mln zł. Pozyskane środki przeznaczone zostaną na rozwój sieci dystrybucyjnej w zakresie wzrostu bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, zwiększenia potencjału przyłączania do sieci źródeł energii odnawialnej oraz wdrażania funkcjonalności inteligentnej sieci elektroenergetycznej. Ponadto w 2017 roku Enea Operator zawarła 2 umowy o dofinansowanie projektów badawczo – rozwojowych, których łączna wartość wynosi 7,9 mln zł, w tym 3,9 mln złotych dotacji.

Uzyskanie koncesji na wydobywanie węgla ze złoża „Ostrów”

W lipcu 2017 r. LW Bogdanka złożyła do Ministra Środowiska wnioski o udzielenie koncesji na wydobywanie węgla kamiennego ze złoża „Ostrów” w obszarze górniczym „Ludwin”, o zasobach operatywnych szacowanych na poziomie ok. 186 mln ton węgla. 20 listopada Zarząd LW Bogdanka powziął informację o otrzymaniu przez Spółkę w/w koncesji.

Eksploatacja złoża „Ostrów” może być rozpoczęta w oparciu o obecną infrastrukturę i bez kapitałochłonnej budowy nowych szybów. W perspektywie po 2025 r. w polu „Ludwin” planowane jest udostępnienie pionowego złoża i budowa niezbędnych obiektów i infrastruktury technicznej. Łączne wstępnie szacowane nakłady w wartościach realnych związane z budową takiej infrastruktury wynoszą 1,2-1,3 mld zł.

Uzyskanie koncesji stanowi podstawowy element planu podwojenia zasobów operatywnych Spółki, przewidzianego w „Strategii LW Bogdanka Obszar Wydobywczy Grupy Enea do roku 2025”. Zwiększenie bazy zasobów oznacza możliwość długoterminowego planowania i zabezpieczenie rozwoju kopalni oraz zapewnienie Bogdancie stabilnego zaplecza surowcowego.

Enea dzieli się zyskiem z Akcjonariuszami

10 sierpnia Enea wypłaciła Akcjonariuszom dywidendę z zysku za 2016 rok w wysokości 110.360.644,50 zł, co stanowi 0,25 zł zysku na jedną akcję.

Zmiany w zarządzie Enea SA

24 sierpnia Rada Nadzorcza Enei podjęła uchwały w przedmiocie odwołania ze składu Zarządu Enea SA Wiesława Piosika, tj. Wiceprezesa ds. Korporacyjnych i Mikołaja Franzkowiaka, tj. Wiceprezesa Zarządu ds. Finansowych. Równocześnie Rada Nadzorcza delegowała z tym samym dniem Członka Rady Nadzorczej, Rafała Szymańskiego, do czasowego wykonywania czynności Wiceprezesa ds. Korporacyjnych Enea SA na okres nieprzekraczający trzech miesięcy do czasu powołania nowego Członka Zarządu ds. Korporacyjnych.

22 września Rada Nadzorcza Spółki podjęła uchwałę o powołaniu z dniem 1 października 2017 r. Piotra Olejniczaka na stanowisko Członka Zarządu ds. Finansowych. 29 września wpłynęło do Spółki oświadczenie Rafała Szymańskiego delegowanego przez Radę Nadzorczą do czasowego wykonywania czynności Członka Zarządu ds. Korporacyjnych Enea SA w sprawie rezygnacji z delegowania do wykonywania ww. czynności ze skutkiem na dzień 1 października 2017 r. 5 października Rada Nadzorcza Spółki podjęła uchwałę o powołaniu z dniem 10 października 2017 r. Zbigniewa Piętki na stanowisko Członka Zarządu ds. Korporacyjnych

Nowy blok energetyczny o mocy 1.075 MW

1 września Enea Wytwarzanie przeprowadziła pierwszą synchronizację bloku o mocy 1.075 MW z Krajowym Systemem Elektroenergetycznym. Synchronizacja przebiegła zgodnie z założonym harmonogramem. 19 grudnia Grupa Enea otworzyła nowy rozdział w historii polskiej energetyki oddając do eksploatacji najnowocześniejszy w Polsce blok energetyczny na parametry nadkrytyczne o mocy 1.075 MW brutto w Elektrowni Kozienice.

B11, bo tak nazywa się w skrócie nowy blok, to największa inwestycja Grupy Enea.

Dzięki wykorzystaniu zaawansowanych rozwiązań technologii na parametry nadkrytyczne, blok osiąga sprawność na poziomie 45,6%, co pozwala na obniżenie emisji dwutlenku węgla o około 25% w stosunku do emisji z istniejących bloków opalanych węglem kamiennym. Najnowocześniejsze rozwiązania technologiczne użyte w nowym bloku umożliwiają B11 osiągnięcie najlepszych parametrów środowiskowych oraz zoptymalizowanie kosztów wytworzenia energii.

Moc 1.075 MW, wysoka sprawność wytwarzania oraz wysoka dyspozycyjność bloku na poziomie ponad 92% sprawiają, że B11 wzmacnia skokowo moce wytwórcze Grupy Enea i krajowego sektora wytwarzania, a tym samym podnosi bezpieczeństwo energetyczne kraju. Będąc jedną z największych i najsprawniejszych instalacji tego typu na świecie B11 wyprzedza wymagania mających obowiązywać od 2021 r. wytycznych dyrektywy BAT.

Pomoc dla gmin poszkodowanych w nawałnicach

W IV kwartale 2017 r. Fundacja Enea przekazała prawie milion złotych dla gmin poszkodowanych wskutek nawałnic. Pieniądze, zostały przekazane na cele wskazane przez samorządy, m.in. remonty i odbudowę infrastruktury oraz budynków użyteczności publicznej oraz na wsparcie lokalnych Ochotniczych Straży Pożarnych.

Wygrany przetarg na ładowarki pojazdów elektrycznych

W październiku Enea Serwis wygrała przetarg ogłoszony przez Zarząd Dróg i Transportu Miejskiego na dostarczenie i uruchomienie w Szczecinie pierwszych miejskich ładowarek pojazdów elektrycznych. Stacje szybkiego ładowania pojawią się w mieście w I kwartale 2018 r.

Większe bezpieczeństwo energetyczne aglomeracji poznańskiej

25 października Enea Operator podpisała umowę na realizację nowych inwestycji sieciowych w aglomeracji poznańskiej na ponad 44,5 mln zł. Za tę kwotę wybudowane zostaną dwie nowe linie wysokiego napięcia 110 kV oraz rozdzielnia sieciowa na poznańskim Garaszewie, wraz z wyprowadzeniami. Projekt uzyskał dofinansowanie z Unii Europejskiej w wysokości 22,5 mln zł.

Trzy oferty w przetargu na budowę Elektrowni Ostrołęka C

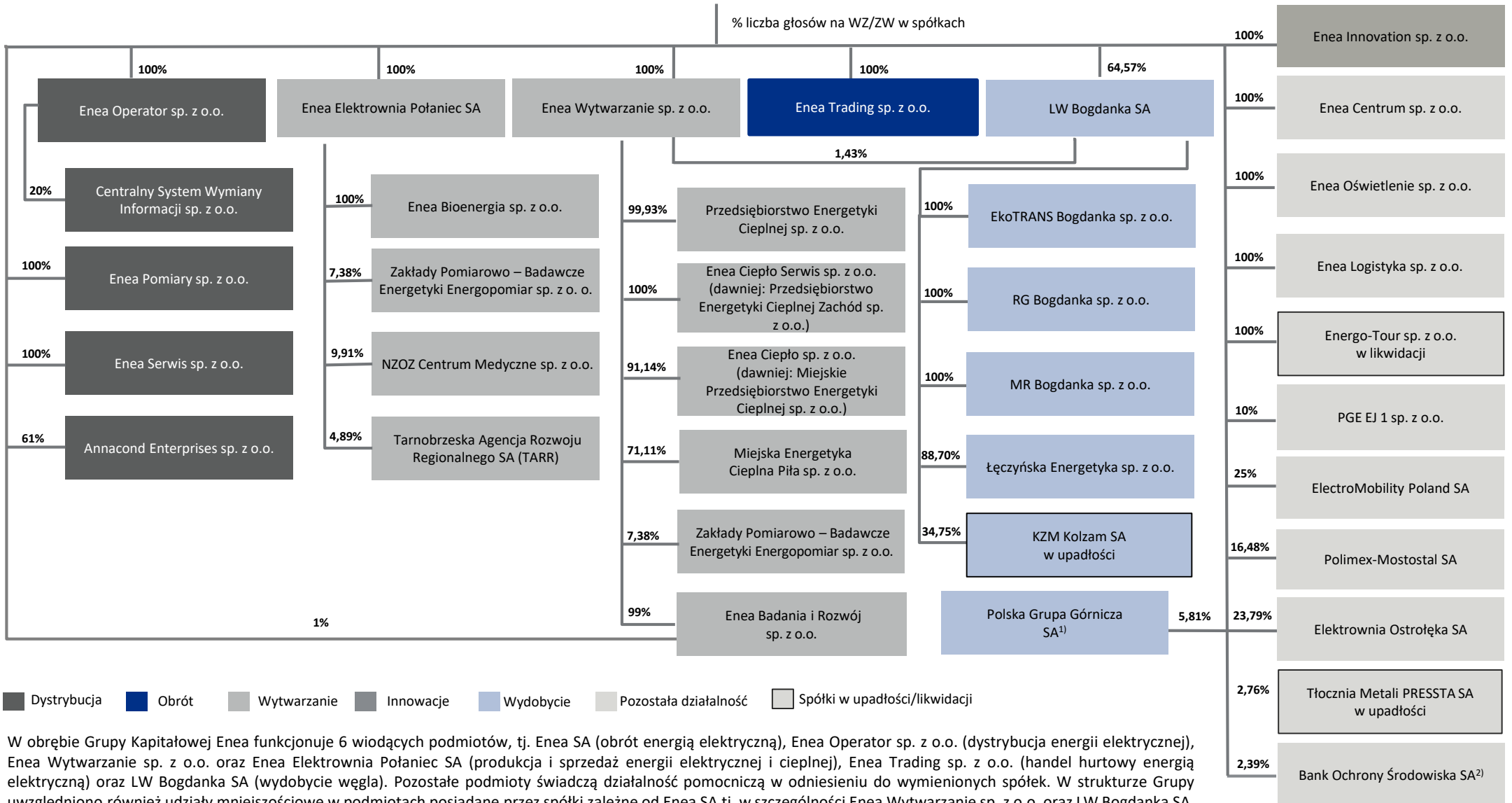
28 grudnia Elektrownia Ostrołęka SA, której akcjonariuszem jest Enea i Energa, otworzyła koperty z ofertami złożonymi przez trzech potencjalnych wykonawców w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego na budowę bloku Elektrownia Ostrołęka C. Oferty złożyli China Power Engineering Consulting Group Co., Ltd. (cena ryczałtowa 4.85 mld zł brutto), konsorcjum GE Power sp. z o. o. oraz ALSTOM Power Systems SAS. (cena ryczałtowa 6.02 mld zł brutto) oraz konsorcjum Polimex-Mostostal SA oraz RAFAKO SA (cena ryczałtowa 9.59 mld zł brutto). Wysokosprawny blok energetyczny o mocy ok. 1000 MWe, na parametry nadkrytyczne pary, opalany będzie węglem kamiennym z wykorzystaniem najnowocześniejszych, ekologicznych rozwiązań technologicznych. Jest to kluczowa inwestycja dla zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego kraju.

2. Organizacja i działalność Grupy Enea

Enea SA

W obrębie Grupy Kapitałowej Enea funkcjonuje 6 wiodących podmiotów, tj. Enea SA (obrot energii elektryczną), Enea Operator sp. z o.o. (dystrybucja energii elektrycznej), Enea Wytwarzanie sp. z o.o. oraz Enea Elektrownia Połaniec SA (produkcja i sprzedaż energii elektrycznej i ciepłej), Enea Trading sp. z o.o. (handel hurtowy energią elektryczną) oraz LW Bogdanka SA (wydobycie węgla). Pozostałe podmioty świadczą działalność pomocniczą w odniesieniu do wymienionych spółek. W strukturze Grupy uwzględniono również udziały mniejszościowe w podmiotach posiadane przez spółki zależne od Enea SA tj. w szczególności Enea Wytwarzanie sp. z o.o. oraz LW Bogdanka SA.

¹⁾ W dniu 29.12.2017 r. nastąpiło przekształcenie i zmiana formy prawnej ze spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w spółkę akcyjną

²⁾ W wyniku umowy z dnia 23.06.2016 r. Enea SA objęła 1.500.000 akcji serii U wartości nominalnej jednej akcji 10,00 zł tj. 2,39 % akcji w kapitale zakładowym

Restrukturyzacja majątkowa

Po dokonaniu w latach poprzednich kluczowych zmian organizacyjnych w 2017 r. Grupa Kapitałowa Enea, poza inicjatywami związanymi z planowanymi zmianami, nie realizowała istotnych działań w zakresie restrukturyzacji majątkowej.

Dezinwestycje kapitałowe

W roku 2017 r. nie prowadzono istotnych działań w zakresie dezinwestycji kapitałowych.

Zmiany w organizacji Grupy

W roku 2017 Grupa Kapitałowa Enea kontynuowała działania ukierunkowane na realizację Strategii Korporacyjnej Grupy.

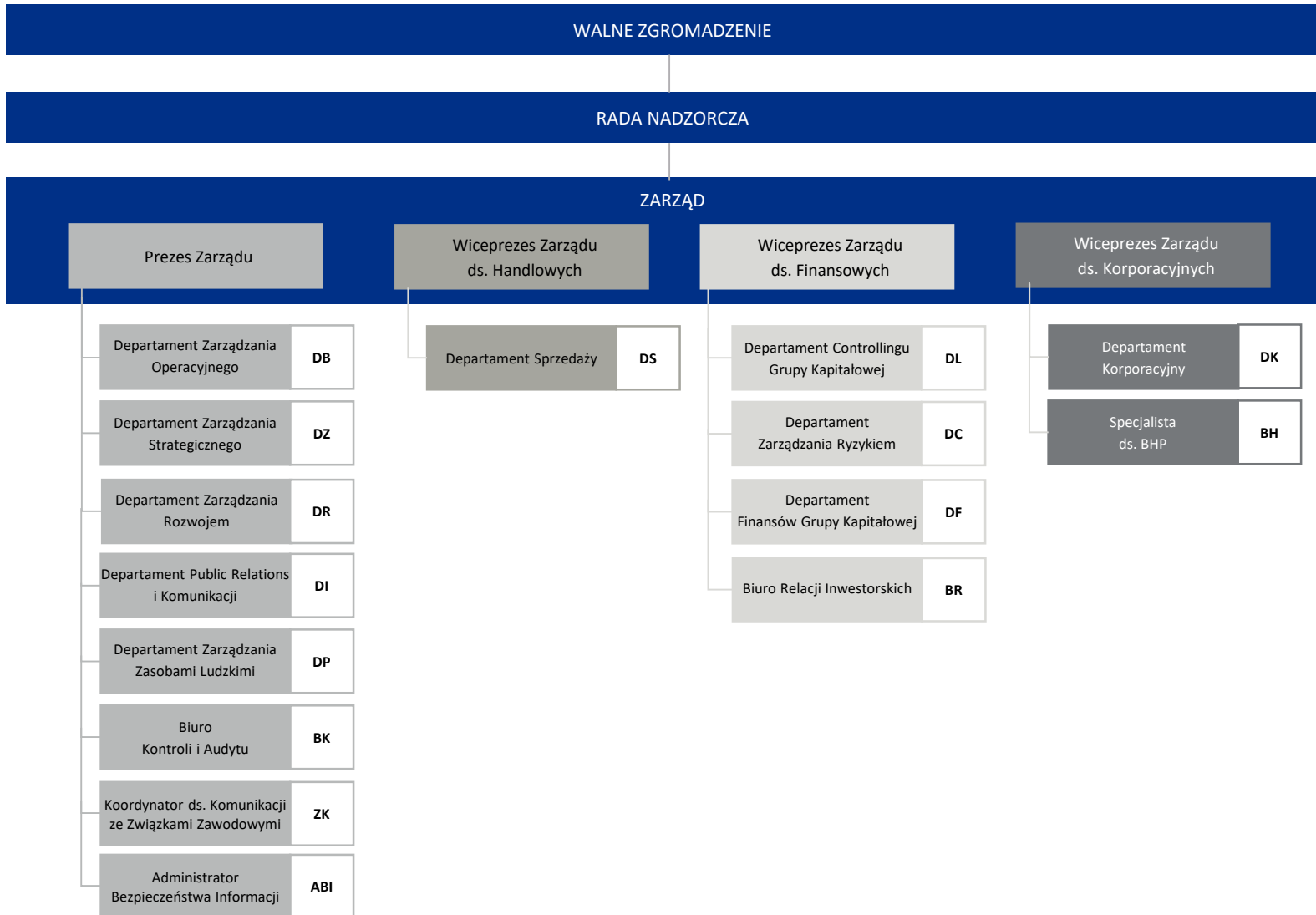
Inwestycje kapitałowe

Opis metod finansowania inwestycji kapitałowych został zamieszczony w ramach pkt pn. Źródła finansowania programu inwestycyjnego.

Obszar	Data	Spółka	Zdarzenie
Rok 2017			
Pozostała działalność	20 stycznia 2017 r.	Polimex-Mostostal SA	Enea SA przyjęła złożoną przez Polimex ofertę objęcia w trybie subskrypcji prywatnej 37,5 mln akcji oraz nabyła 1,5 mln akcji Polimex od jej dotychczasowego akcjonariusza, obejmując łącznie 16,48% w kapitale zakładowym Spółki.
Pozostała działalność	1 lutego 2017 r.	Elektrownia Ostrołęka SA	Nabycie przez Enea SA od Energa SA 24.980.926 akcji Spółki Elektrownia Ostrołęka SA - Enea SA objęła 11,89% w kapitale zakładowym Spółki.
Wytwarzanie	14 marca 2017 r.	Enea Elektrownia Połaniec SA	Enea SA nabyła 100% akcji od ENGIE International Holdings B.V.
Pozostała działalność	3 kwietnia 2017 r.	Polska Grupa Górnicza sp. z o.o.(obecnie SA)	Enea SA objęła 1.500.000 nowych udziałów o wartości nominalnej 100 zł każdy i łącznej wartości 150.000.000 zł w spółce Polska Grupa Górnicza sp. z o.o., tym samym stając się mniejszościowym udziałowcem Spółki z 4,39% udziałem w jej kapitale zakładowym. Wpis w KRS – 8 czerwca 2017 r.
Wytwarzanie	21 kwietnia 2017 r.	Enea Ciepło sp. z o.o. (dawniej MPEC sp. z o.o.)	Zwiększenie udziału w ogólnej liczbie głosów w związku realizacją umów pomiędzy uprawnionymi pracownikami MPEC sp. z o.o. a Enea Wytwarzanie sp. z o.o.
Pozostała działalność	28 kwietnia 2017 r.	Polimex-Mostostal SA	W wyniku wezwania na sprzedaż akcji, Enea SA nabyła 24 akcje Polimex stanowiące 0,00001% udziału w kapitale zakładowym Spółki.
Pozostała działalność	28 kwietnia 2017 r.	Elektrownia Ostrołęka SA	Enea SA przyjęła złożoną przez Elektrownię Ostrołęka SA ofertę objęcia w trybie subskrypcji prywatnej 9,5 mln nowych akcji Elektrowni Ostrołęka SA.
Pozostała działalność	14 czerwca 2017 r.	Polska Grupa Górnicza sp. z o.o. (obecnie SA)	Enea SA objęła 600.000 udziałów w podwyższonym kapitale PGG, o łącznej wartości nominalnej 60.000.000 zł, zwiększając tym samym swój udział w kapitale zakładowym Spółki z 4,39% do 5,81%. Wpis w KRS – 7 lipca 2017 r.
Pozostała działalność	27 czerwca 2017 r.	Elektrownia Ostrołęka SA	Nabycie przez Enea SA od Energa SA 20.017.269 akcji spółki Elektrownia Ostrołęka SA – Enea SA posiada łącznie 23,79% w kapitale zakładowym Spółki.
Pozostała działalność	30 czerwca 2017 r.	Centralny System Wymiany Informacji sp. z o.o.	Przeniesienie własności 16 udziałów na 4 spółki dystrybucyjne (Innogy Stoen Operator sp. z o.o. (wcześniej: RWE Stoen Operator sp. z o.o.), Energa Operator SA, PGE Dystrybucja SA, Tauron Dystrybucja SA). Enea Operator sp. z o.o. posiada obecnie 4 udziały CSWI sp. z o.o., co stanowi 20% udział w kapitale zakładowym Spółki.

Inwestycje kapitałowe

Obszar	Data	Spółka	Zdarzenie
Rok 2017			
Innowacje	2 sierpnia 2017 r.	Enea Innovation sp. z o.o.	Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Enea Innovation sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, z kapitałem zakładowym w wysokości 5.000 zł, zdecydowało o podwyższeniu kapitału zakładowego o kwotę 300.000 zł, tj. z kwoty 5.000 zł do kwoty 305.000 zł poprzez utworzenie 3.000 nowych udziałów o wartości nominalnej 100 zł każdy. Podwyższenie kapitału zakładowego oczekuje na rejestrację w KRS.
Wytwarzanie	28 września 2017	Enea Badania i Rozwój sp. z o.o.	4 sierpnia 2017 r. Enea Wytwarzanie sp. z o.o. i Enea SA zawiązały spółkę, Enea SA posiada w spółce 1 udział. W dniu 28 września 2017 r. Spółka została wpisana do KRS. W dniu 17 listopada 2017 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Enea Badania i Rozwój sp. z o.o. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego Spółki z 5.000 zł do 2.005.000 zł.
Dystrybucja	30 października 2017	Enea Operator sp. z o.o.	Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki Enea Operator sp. z o.o., podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego o kwotę 5.023.700,00 zł (wniesienie aportu w postaci prawa własności oraz prawa użytkownika wieczystego nieruchomości należących do Enea SA), to jest z kwoty 4.678.050.000,00 zł do kwoty 4.683.073.700,00 zł poprzez utworzenie nowych 50.237 udziałów o wartości nominalnej 100 zł każdy. Podwyższenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane w KRS w dniu 30 stycznia 2018 r.
Inwestycje kapitałowe po zakończeniu okresu sprawozdawczego			
Pozostała działalność	3 stycznia 2018	ElectroMobility Poland SA	Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie ElectroMobility Poland SA podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego spółki o kwotę 20.000.000 zł, tj. z kwoty 10.000.000 zł do kwoty 30.000.000 zł, w drodze podwyższenia wartości nominalnej dotychczasowych akcji z 1.000 zł do kwoty 3.000 zł. Podwyższenie kapitału zakładowego oczekuje na rejestrację w KRS.
Innowacje	31 stycznia 2018	Enea Innovation sp. z o.o.	Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Enea Innovation sp. z o.o. podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego o kwotę 3.500.000,00 zł, to jest z kwoty 305.000,00 – uwzględniającej poprzednie podwyższenie kapitału zakładowego Spółki na podstawie Uchwały nr 1 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z dnia 2 sierpnia 2017 r. do kwoty 3.805.000 zł poprzez utworzenie nowych 35.000 udziałów o wartości nominalnej 100 zł każdy. Podwyższenie kapitału oczekuje na rejestrację w KRS.
Pozostała działalność	31 stycznia 2018	Polska Grupa Górnicza SA	Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Polska Grupa Górnicza SA podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego o kwotę 300.000.000-zł, tj. z kwoty 3.616.718.200 zł do kwoty 3.916.718.200 zł. Enea S.A zawarła umowę objęcia akcji PGG, przyjmując ofertę objęcia 900.000 nowych akcji w drodze subskrypcji prywatnej o wartości nominalnej 100 zł każda i łącznej wartości nominalnej 90.000.000 zł za wkład pieniężny w wysokości 90.000.000 zł. Podwyższenie oczekuje na wpis do KRS.
Pozostała działalność	27 lutego 2018	Elektrownia Ostrołęka sp. z o.o.	W dniu 27 lutego 2018 r. nastąpiło zarejestrowanie przez KRS przekształcenia Elektrowni Ostrołęka SA na spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością.
Pozostała działalność	28 lutego 2018	Annacond Enterprises sp. z o.o.	Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki Annacond Enterprises sp. z o.o. podjęło uchwałę postanawiającą o postawieniu Spółki w stan likwidacji.

W 2017 r. kontynuowano prace związane z dostosowaniem struktury organizacyjnej do kierunków wyznaczonych w „Strategii Rozwoju Grupy Kapitałowej Enea w perspektywie do 2030 roku”. Zaktualizowana została struktura organizacyjna Przedsiębiorstwa Spółki, aktualizacji podlegały również zadania, kompetencje i uprawnienia poszczególnych komórek / jednostek organizacyjnych Przedsiębiorcy. Dodatkowo uszczegółowiono zadania poszczególnych jednostek organizacyjnych – tak by skorelować je do aktualnie obowiązujących regulacji wewnętrznych (m.in. polityk, procedur, regulaminów) regulujących dane obszary działalności Spółki. W 2017 r. nie miały miejsca istotne zmiany w zasadach zarządzania Emitentem oraz Grupą Kapitałową Enea.

Formalne odzwierciedlenie zależności ustanowionych w Spółce (w tym schemat struktury organizacyjnej Spółki) oraz podziału zadań, odpowiedzialności i uprawnień stanowią regulaminy organizacyjne: Regulamin Organizacyjny Przedsiębiorstwa Spółki oraz Regulamin Jednostek Organizacyjnych Enea SA.

Obok przedstawiono strukturę organizacyjną Spółki na dzień 31 grudnia 2017 r.

WYTWARZANIE

- Wytwarzanie energii elektrycznej w oparciu o węgiel kamienny, biomasę, gaz, wiatr, wodę i biogaz
- Wytwarzanie ciepła
- Przesyłanie i dystrybucja ciepła
- Obrót energią elektryczną

**OBSZARY
BIZNESOWE
GRUPY ENEA**
DYSTRYBUCJA

- Dostarczanie energii elektrycznej
- Planowanie i zapewnianie rozbudowy sieci dystrybucyjnej
- Eksploatacja, konserwacja i remonty sieci dystrybucyjnej
- Zarządzanie danymi pomiarowymi

OBRÓT

Obrót detaliczny:

- Obrót energią elektryczną i paliwem gazowym na rynku detalicznym
- Oferta produktowa i usługowa dostosowana do potrzeb Klientów
- Całościowa Obsługa Klienta

Obrót hurtowy:

- Optymalizacja portfela kontraktów hurtowych energii elektrycznej i paliwa gazowego
- Działania na rynkach produktowych
- Zapewnienie dostępu do rynków hurtowych

WYDOBYCIE

- Produkcja węgla kamiennego
- Sprzedaż węgla kamiennego
- Zabezpieczenie bazy surowcowej dla Grupy

Wydobywanie

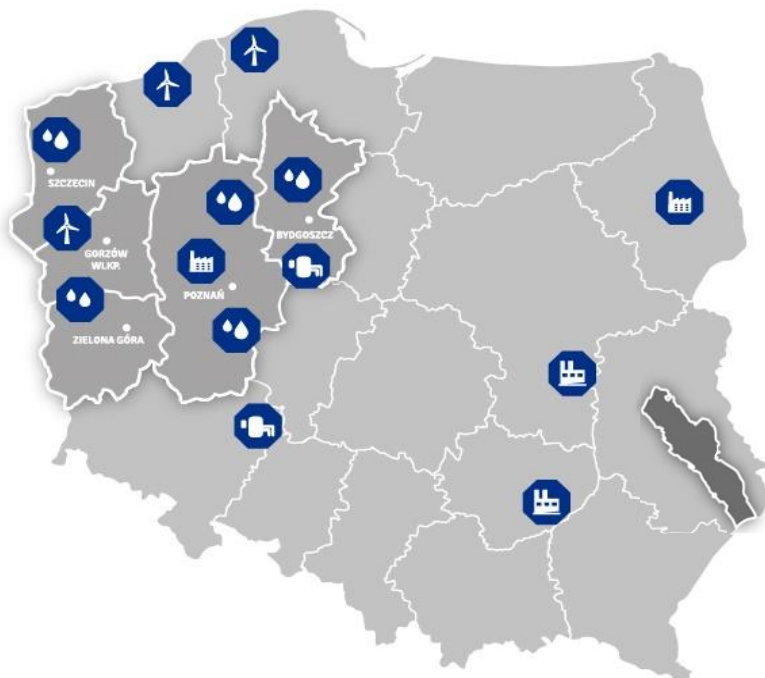
LW Bogdanka jest jednym z liderów rynku producentów węgla kamiennego w Polsce, wyróżniających się na tle branży pod względem osiągniętych wyników finansowych, wydajności wydobycia węgla kamiennego oraz planów inwestycyjnych zakładających udostępnienie nowych złóż.

Sprzedawany przez Spółkę węgiel kamienny energetyczny stosowany jest przede wszystkim do produkcji energii elektrycznej, ciepłej i produkcji cementu. Odbiorcami Spółki są w głównej mierze firmy przemysłowe, przede wszystkim podmioty prowadzące działalność w branży elektroenergetycznej zlokalizowane we wschodniej i północno-wschodniej Polsce.

Wyszczególnienie	2016	2017	Zmiana	IVQ 2016	IVQ 2017	Zmiana
Produkcja netto [tys. ton]	9 038	9 050	0,1%	2 356	2 338	-0,8%
Sprzedaż węgla [tys. ton]	9 141	9 151	0,1%	2 402	2 453	2,1%
Zapasy (na koniec okresu) [tys. ton]	125	24	-80,8%	125	24	-80,8%
Roboty chodnikowe [km]	25,5	30,7	20,4%	7,1	8,3	16,9%

Wytwarzanie

- Elektrownie:
Koźnice, Połaniec
- Elektrociepłownia Białystok,
MEC Piła, PEC Oborniki,
Enea Ciepło Serwis, Enea Ciepło
- Farmy wiatrowe:
Bardy, Darżyno, Baczyna
- 21 elektrowni wodnych
- Biogazownie:
Gorzewo, Liszkowo
- Obszar dystrybucyjny
Enea Operator

Aktywa wytwórcze Grupy Enea

Wyszczególnienie	Moc zainstalowana elektryczna [MW _e]	Moc osiągnięta elektryczna [MW _e]	Moc zainstalowana cieplna [MW _t]
Elektrownia Koźnice	4 071,8	4 016,0	105,0
Elektrownia Połaniec	1 837,0	1 882,0	130,0
Elektrociepłownia Białystok	203,5	156,6	383,7
Farmy Wiatrowe Bardy, Darżyno i Baczyna (Lubno I, Lubno II)	70,1	70,1	-
Biogazownie Liszkowo i Gorzewo	3,8	3,8	3,1
Elektrownie Wodne	60,4	57,6	-
MEC Piła	10,0	10,0	150,4
PEC Oborniki	-	-	30,4
Enea Ciepło	-	-	185,0
Razem	6 256,6	6 196,1	987,6

Wytwarzanie

Produkcja energii elektrycznej i ciepła

Enea Wytwarzanie z wyłączeniem bloku nr 11 w Elektrowni Kozienice

Wyszczególnienie	2016	2017	Zmiana	IVQ 2016	IVQ 2017	Zmiana
Całkowite wytwarzanie energii elektrycznej (netto) [GWh], w tym:	13 567	12 715	-6,3%	3 401	2 788	-18,0%
Produkcja netto ze źródeł konwencjonalnych [GWh], w tym:	13 028	12 273	-5,8%	3 255	2 636	-19,0%
Enea Wytwarzanie (z wyłączeniem współspalania biomasy)	12 727	11 865	-6,8%	3 149	2 529	-19,7%
Enea Wytwarzanie - Segment Ciepło (Elektrociepłownia Białystok - z wyłączeniem spalania biomasy)	238	341	43,3%	88	87	-1,1%
MEC Piła	63	67	6,3%	18	20	11,1%
Produkcja z odnawialnych źródeł energii [GWh], w tym:	539	442	-18,0%	146	152	4,1%
Spalanie biomasy	256	69	-73,0%	55	29	-47,3%
Enea Wytwarzanie - Segment OZE (elektrownie wodne)	113	173	53,1%	34	56	64,7%
Enea Wytwarzanie - Segment OZE (farmy wiatrowe)	160	190	18,8%	53	64	20,8%
Enea Wytwarzanie - Segment OZE (biogazownie)	10	10	0,0%	4	3	-25,0%
Produkcja ciepła brutto [TJ]	5 299	5 156	-2,7%	1 804	1 642	-9,0%

Dane dotyczące, będącego w fazie rozruchu, bloku nr 11 w Elektrowni Kozienice

Wyszczególnienie	2016	2017	IVQ 2016	IVQ 2017
Całkowite wytwarzanie energii elektrycznej (netto) [GWh], w tym:	0	884	0	810
Produkcja netto ze źródeł konwencjonalnych [GWh]	0	884	0	810

Enea Elektrownia Połaniec

Wyszczególnienie	2016	2017	14 marca – 31 grudnia 2017 r. (w GK Enea)	IVQ 2016	IVQ 2017
Całkowite wytwarzanie energii elektrycznej (netto) [GWh], w tym:	10 252	9 129	7 374	2 696	2 197
Enea Elektrownia Połaniec – produkcja netto ze źródeł konwencjonalnych	8 145	7 308	5 990	2 131	1 867
Enea Elektrownia Połaniec – produkcja z odnawialnych źródeł energii (spalanie biomasy – zielony blok)	1 528	1 292	1 045	432	262
Enea Elektrownia Połaniec – produkcja z odnawialnych źródeł energii (współspalanie biomasy)	579	529	339	133	68
Produkcja ciepła brutto [TJ]	2 382	2 459	1 914	618	638

Moc Brutto

Enea Wytwarzanie

nr bloku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Moc osiągalna [MW]	228	228	225	228	228	228	228	228	560	560	1075

Enea Elektrownia Połaniec

nr bloku	1	2	3	4	5	6	7	GU
Moc osiągalna [MW]	225	242	242	242	225	242	239	225

Wytwarzanie

Uprawnienia do emisji CO₂

Enea Wytwarzanie [tys. ton]

Wyszczególnienie	Stan na 31 grudnia 2016 r. ¹⁾	Stan na 31 grudnia 2017 r. ²⁾	w tym blok 11
Ilość darmowych uprawnień do emisji CO ₂ (KPRU)	3 369	2 426	0
Ilość uprawnień do emisji CO ₂ nabyta na rynku wtórnym	9 003	10 237	945
Suma uprawnień do emisji CO₂	12 372	12 663	945
Pokrycie emisji przydziałem darmowych uprawnień	27,23%	19,16%	0,00%

Enea Elektrownia Połaniec [tys. ton]

Wyszczególnienie	Stan na 31 grudnia 2016 r.	Stan na 31 grudnia 2017 r.
Ilość darmowych uprawnień do emisji CO ₂ (KPRU)	2 302	337
Ilość uprawnień do emisji CO ₂ nabyta na rynku wtórnym	8 159	8 225
Suma uprawnień do emisji CO₂	10 461	8 562
Pokrycie emisji przydziałem darmowych uprawnień ³⁾	22,01%	3,94%

Koszt emisji CO₂

Enea Wytwarzanie [tys. zł]

Wyszczególnienie	2016	2017	w tym blok 11
Obszar Wytwarzania, w tym:	277 100	290 829	
Enea Wytwarzanie sp. z o.o. Segment Elektrownie Systemowe (Elektrownia Kozienice)	275 551	273 854	24 750
Enea Wytwarzanie sp. z o.o. Segment Ciepło (Elektrociepłownia Białystok)	0	15 054	-
MEC Piła	1 443	1 569	-
PEC Oborniki	-	-	-
MPEC Białystok	106	352	-

Enea Elektrownia Połaniec [tys. zł]

Wyszczególnienie	2016	2017
Elektrownia Połaniec	246 828	201 351

¹⁾ Jest to rzeczywiste umorzenie roku 2016 w roku 2017.

²⁾ Zaprezentowane zostało ujęcie księgowo.

³⁾ Dla 2017 r. emisja jeszcze nieaudytowana.

Wytwarzanie

Zakup energii elektrycznej na rynku hurtowym przez Enea Wytwarzanie

W 2017 r. wolumenowa wysokość zakupów energii elektrycznej w Elektrowni Kozienice wyniosła 1.920,7 GWh. Zakup energii elektrycznej w podstawowym zakresie był prowadzony w ramach obrotu energią elektryczną. Pierwotnie sprzedana energia została odkupiona na rynku celem ograniczenia kosztów produkcji (w przypadku takich możliwości) oraz w celu zagwarantowania dostaw sprzedanej energii, przy utracie własnych dyspozycyjności mocy jednostek wytwórczych. Wolumen tej sprzedaży to 1.066 GWh w całym roku 2017.

Dodatkowo w ramach działania Rynku Bilansującego dokonano zakupu energii w wysokości 854,7 GWh. W Segmencie Ciepło wolumen zakupów za 2017 r. wyniósł 22,2 GWh - zakup na Rynku Bilansującym to 19 GWh, zakup w obrocie to 3,2 GWh. Co do zasady obrót energią (sprzedaż = zakup) jest realizowany w ramach możliwości rynkowych gwarantujących osiągnięcie zakładanego efektu finansowego oraz w celu ograniczania skutków awarii. Zakup energii elektrycznej w ramach obrotu w 2017 r. dotyczył głównie Elektrowni Kozienice i stanowił 55% całego zakupu energii. Zakup energii elektrycznej w ramach Rynku Bilansującego stanowił 45%. Zakup w ramach obrotu w Segmencie Ciepło wynikał z działań ograniczających koszty awarii jednostek wytwórczych i braku mocy dyspozycyjnej vs. zawarte kontrakty.

Zakup energii elektrycznej na rynku hurtowym przez Enea Elektrownia Połaniec

W okresie 2017 r. wolumenowa wysokość zakupów energii elektrycznej w Enea Elektrownia Połaniec wyniosła 2.284 GWh. Zakupów dokonano na potrzeby działalności w zakresie obrotu energią w ilości 915 GWh. Dodatkowo, w ramach mechanizmów Rynku Bilansującego, dokonano zakupu energii w ilości 1.369 GWh.

Sprzedaż energii elektrycznej przez Enea Wytwarzanie

Wolumen sprzedaży energii elektrycznej w Enea Wytwarzanie w 2017 r. wyniósł 15.423 GWh. Sprzedaż była realizowana przez poszczególne segmenty w zależności od obowiązków ustawowych i zawartych umów.

Sprzedaż energii elektrycznej w ramach sprzedaży własnej w Elektrowni Kozienice

Sprzedaż energii elektrycznej w ramach sprzedaży własnej w Elektrowni Kozienice w 2017 r. wyniosła 14.600 GWh. W tym okresie Enea Wytwarzanie miała ustawowy obowiązek sprzedaży wytworzonej energii elektrycznej na giełdzie towarowej (art. 49a UPE), którą wykonała na poziomie 16,5%. Pozostała sprzedaż to sprzedaż w ramach Grupy Enea 77,5 % oraz na Rynek Bilansujący (PSE SA) 6%.

Sprzedaż energii elektrycznej w ramach Segmentu Ciepło

W Segmencie Ciepło sprzedaż energii elektrycznej w 2017 r. wyniosła 450 GWh - sprzedaż w ramach Grupy Enea stanowiła 94,3%, sprzedaż w ramach Rynku Bilansującego (PSE SA) 3,2%, a sprzedaż do odbiorców końcowych wyniosła 2,5%.

Sprzedaż energii elektrycznej w ramach Segmentu OZE

W Segmencie OZE sprzedaż energii elektrycznej w okresie 2017 r. wyniosła 373 GWh (poza Grupą Enea - 42%, w ramach Grupy Enea - 58%).

Sprzedaż energii elektrycznej w ramach obszaru Wiatr

Wyszczególnienie	2016	2017
Cena stała [tys. zł]	26 881	31 525
Cena średnioważona [zł/MWh]	167,86	165,77

Sprzedaż energii elektrycznej w ramach Spótek Zależnych

Sprzedaż energii elektrycznej w ramach Spótek zależnych w 2017 r. wyniosła 67 GWh.

Sprzedaż energii elektrycznej przez Enea Elektrownia Połaniec

W 2017 r. wolumenowa wysokość sprzedaży energii elektrycznej w Enea Elektrownia Połaniec wyniosła 11.396 GWh, z czego 1.821 GWh to energia z OZE.

Zaopatrzenie w paliwa – Enea Wytwarzanie

Dane dotyczące Enea Wytwarzanie z wyłączeniem bloku nr 11 w Elektrowni Kozienice

Rodzaj paliwa	2016		2017	
	Ilość [tys. ton]	Koszt ¹⁾ [mln zł]	Ilość [tys. ton]	Koszt ¹⁾ [mln zł]
Węgiel kamienny	5 426	1 137	5 652	1 183
Biomasa	427	79	174	24
Olej opałowy (ciężki) ²⁾	8	7	8	9
Gaz [tys. m ³] ³⁾	16 198	23	16 831	19
RAZEM	22 059	1 246	22 665	1 235

Dane dotyczące, będącego w fazie rozruchu, bloku nr 11 w Elektrowni Kozienice

Rodzaj paliwa	2016		2017	
	Ilość [tys. ton]	Koszt ¹⁾ [mln zł]	Ilość [tys. ton]	Koszt ¹⁾ [mln zł]
Węgiel kamienny	0	0	614	125
Olej opałowy (lekki) ²⁾	0	0	7	19
RAZEM			621	144

¹⁾ Z transportem

²⁾ Paliwo rozpałkowe w Elektrowni Kozienice

³⁾ Używany do produkcji energii elektrycznej i ciepłej w MEC Piła oraz energii ciepłej w PEC Oborniki

Enea Wytwarzanie – Elektrownia Kozienice

Podstawowym paliwem używanym do wytwarzania energii elektrycznej jest węgiel kamienny (miał energetyczny). Głównym dostawcą węgla dla Enei Wytwarzanie – ż/w Elektrownia Kozienice w 2017 r. była spółka LW Bogdanka SA (ok. 84,3% dostaw). Ponadto, dostawy węgla były realizowane przez Polską Grupę Górnictwa SA (ok. 14,6% dostaw), Jastrzębską Spółkę Węglową SA (ok. 0,4%) oraz Węgłokoks SA (ok. 0,8% dostaw). W Elektrowni Kozienice w 2017 r. nie było prowadzone współspalanie biomasy.

Wytwarzanie

Enea Wytwarzanie – Segment Ciepło

Podstawowymi paliwami używanymi w Enea Wytwarzanie w Segmencie Ciepło (Elektrociepłownia Białystok) są węgiel i biomasa - głównie w postaci zrębki leśnej, zrębki z wierzby energetycznej, pozostałości z produkcji rolnej oraz peletu z łuski słonecznika. W 2017 r. ilość dostarczonej biomasy wyniosła ponad 173 tys. ton, a dostawy realizowane były przez 12 podmiotów. Były one znacząco mniejsze niż w identycznych okresach w latach ubiegłych z powodu m.in. z remontu kapitalnego turbozespołu na bloku biomasowym. Ok. 10% biomasy dostarczone zostało na teren Enea Wytwarzanie - Segment Ciepło transportem kolejowym.

W 2017 r. dostawy węgla do Enea Wytwarzanie Segment Ciepło realizowane były przez Polską Grupę Górnictwą sp. z o.o. i LW Bogdanę SA (ok.36%).

Zaopatrzenie w węgiel – Enea Elektrownia Połaniec

Rodzaj paliwa	2016		2017	
	Ilość [tys. ton]	Koszt ¹⁾ [mln zł]	Ilość [tys. ton]	Koszt ¹⁾ [mln zł]
Węgiel kamienny	3 543	723	3 673	730,6
Biomasa	1 737	334	1 450	253,6
Olaj opałowy	6	8,7	7	11,4
RAZEM	5 286	1 065,7	5 130	995,6

¹⁾ Z transportem

Głównym dostawcą węgla dla Elektrowni Połaniec w 2017 r. była spółka LW Bogdanka SA.

Transport węgla – Enea Wytwarzanie

Enea Wytwarzanie – Elektrownia Kozienice

Jedynym środkiem transportu wykorzystywanym dla dostaw węgla kamiennego do Elektrowni Kozienice w 2017r. był transport kolejowy.

PKP Cargo SA zrealizowała ok. 90% dostaw, natomiast firma CD Cargo Poland sp. z o.o. (poprzednia nazwa Koleje Czeskie sp. z o.o.) zrealizowała ok. 10% dostaw.

Enea Wytwarzanie – Segment Ciepło

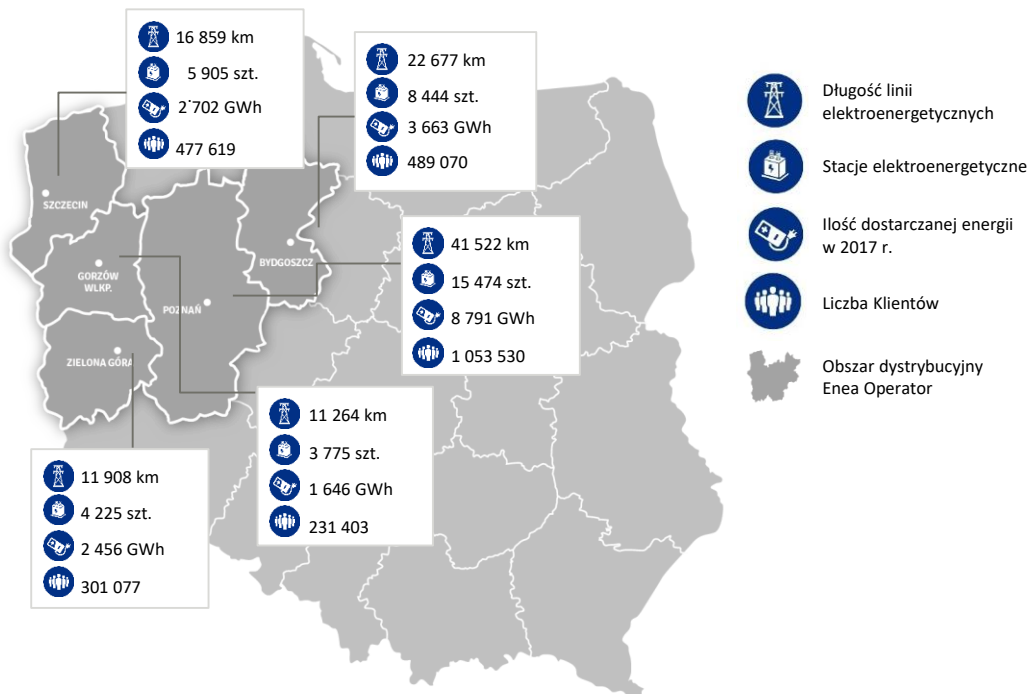
Dostawy węgla do Enea Wytwarzanie - Segment Ciepło w 2017 r. były realizowane transportem kolejowym przez przewoźnika PKP Cargo SA. Ceny paliw uwzględniały koszty ich dostaw do źródła wytwórczego Elektrociepłownia Białystok.

Transport węgla – Enea Elektrownia Połaniec

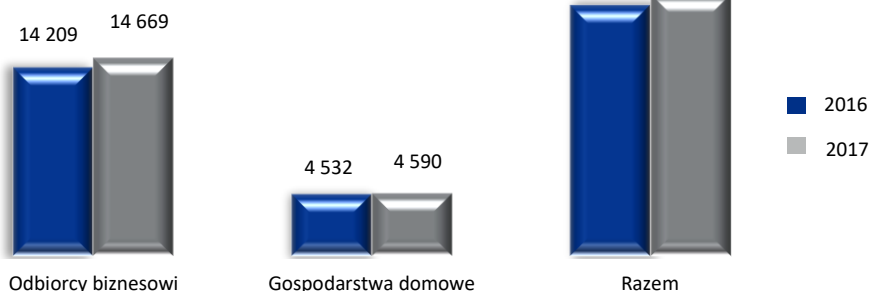
Transport węgla w Enea Elektrownia Połaniec w 2017 r. realizowany był głównie przez PKP Cargo SA oraz CTL Logistics sp. z o.o. Część dostaw realizowana była przez EPCT Silesia, PGG oraz JSW.

Dystrybucja

Sprzedaż usług dystrybucyjnych [GWh]

104,23

Długość linii [tys.km]

37,82

Liczba stacji elektroenergetycznych [tys. szt.]

840,05

Liczba przyłączy [tys. szt.]

18,14

Długość przyłączy [tys.km]

Wskaźniki techniczne

Wyszczególnienie:	2016 ¹	2017	Zmiana	IVQ 2016	IVQ 2017	Zmiana
SAIDI przerwy planowane i nieplanowane z katastrofalnymi (WN, SN) [minuty]	241,76	618,71	155,92 %	46,35	312,18	573,53%
SAIFI przerwy planowane i nieplanowane z katastrofalnymi (WN, SN) [szt.]	3,72	4,31	15,86 %	0,82	1,55	89,02%

W roku 2017 na terenie działania Enea Operator miało miejsce kilka rozległych awarii sieci elektroenergetycznej. Ich przyczyną było wystąpienie skrajnie niekorzystnych warunków atmosferycznych. Skutkiem tych zdarzeń było znaczące pogorszenie wskaźników niezawodności dostaw energii elektrycznej (SAIDI i SAIFI) w stosunku do 2016 roku. Biorąc pod uwagę rok 2017, pomimo zapewnienia prawidłowej eksploatacji posiadanego majątku sieciowego, nie było możliwości uniknięcia awarii, których przyczyną stało się wystąpienie skrajnie niekorzystnych warunków atmosferycznych i innych sytuacji o charakterze nadzwyczajnym. Istnieje ryzyko, że podobne sytuacje wystąpią w latach kolejnych.

Wyszczególnienie:	2016	2017	Zmiana
% realizacji umów w terminie ref. 18 m-cy (IV gr.) [%]	88,90	98,04	9,14 p.p.
% realizacji umów w terminie ref. 18 m-cy (V gr.) [%]	95,98	98,27	2,29 p.p.

Pozostałe wskaźniki techniczne

Wyszczególnienie:	2016	2017	Zmiana
Wskaźnik strat sieciowych [%]	6,28	5,83	-0,45 p.p.

Wskaźnik strat sieciowych zależy od wahań sezonowych występujących w ciągu roku. Z tego względu prezentowany jest w ujęciu krocącym - za ostatnie 12 miesięcy.

Sprzedaż usług dystrybucyjnych

Wyszczególnienie:	2016	2017	Zmiana	IVQ 2016	IVQ 2017	Zmiana
Sprzedaż usług dystrybucyjnych [GWh]	18 741	19 259	2,8 %	4 817	4 937	2,5 %
Liczba odbiorców na koniec okresu [szt.]	2 520 175	2 552 699	1,3 %	2 520 175	2 552 699	1,3 %

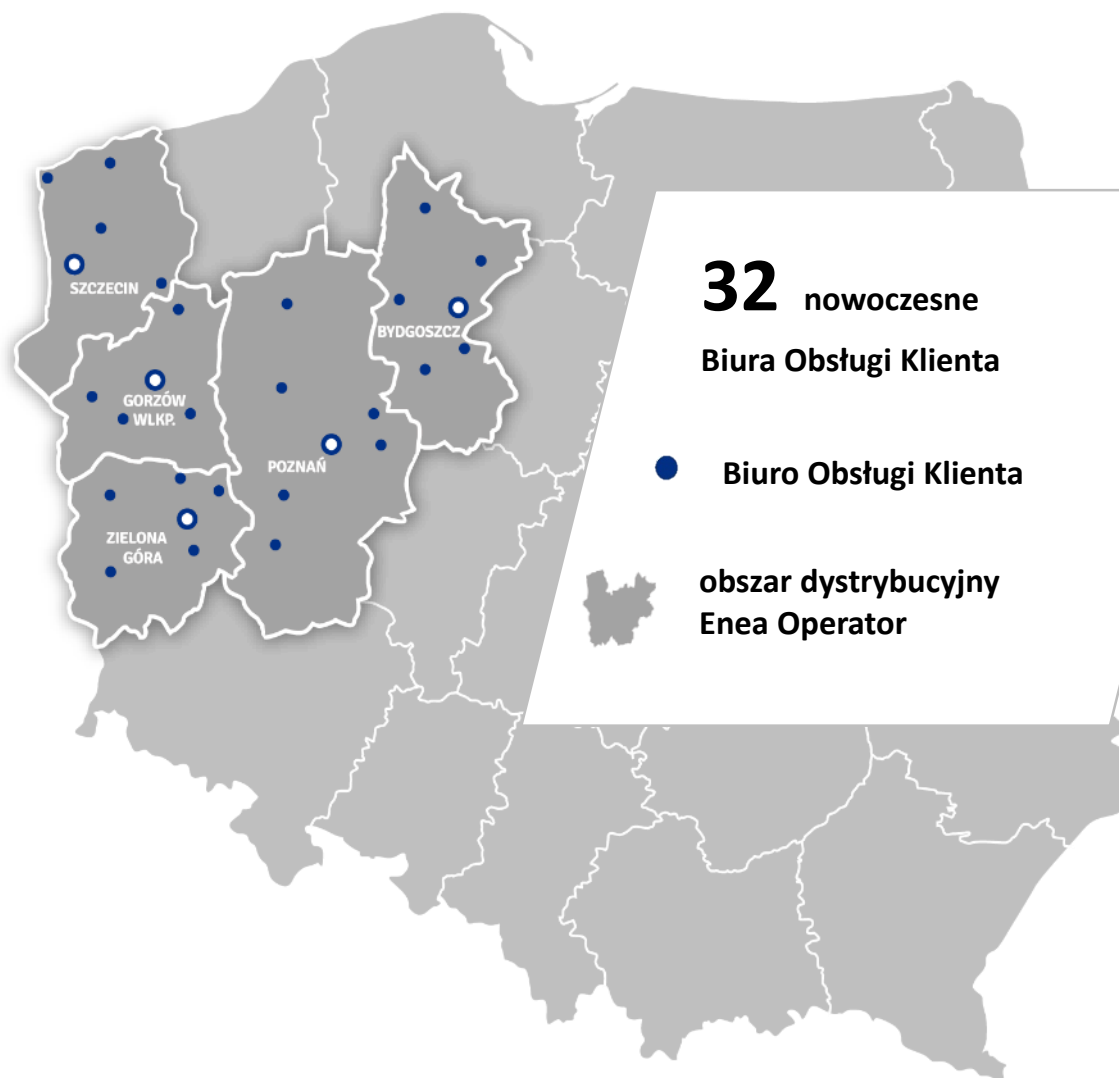
¹⁾ Zmiana prezentowanych w dokumentach sprawozdawczych wskaźników SAIDI i SAIFI za 2016 rok wynika z weryfikacji przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki algorytmu agregacji przerw w zasilaniu stacji SN/nn znajdującego się w narzędziu informatycznym do obliczania wskaźników niezawodności w Enea Operator sp. z o.o.

WRA

Wyszczególnienie:	2016	2017	2018
WRA [tys.zł]	7 252 486	7 519 498	7 984 121

Obrót

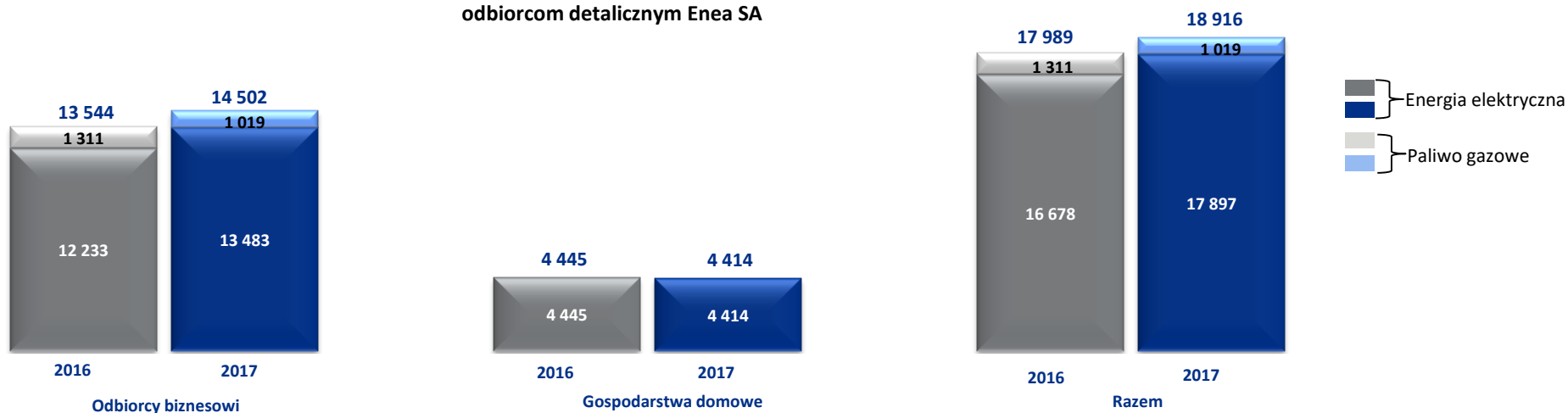
Obrót

Sprzedaż energii elektrycznej i paliwa gazowego odbiorcom detalicznym zrealizowana przez Enea SA

W 2017 r. w stosunku do 2016 r. nastąpił istotny wzrost łącznego wolumenu sprzedaży o 927 GWh, tj. o ponad 5%. Wzrost wolumenu sprzedaży wygenerowany został na sprzedaży energii elektrycznej odbiorcom biznesowym – wzrost o 1.250 GWh, tj. o ponad 10%. Wolumen sprzedaży energii elektrycznej w segmencie gospodarstw domowych pozostał na zbliżonym poziomie w stosunku do roku ubiegłego (dynamika 99,3%). Zmniejszeniu natomiast uległ wolumen sprzedaży paliwa gazowego. W 2017 roku wzrósł o blisko 50 mln zł całkowity przychód ze sprzedaży. Wynikał on z 3% wzrostu przychodów ze sprzedaży odbiorcom biznesowym, tj. 93 mln zł. Spadek przychodów ze sprzedaży odbiorcom z segmentu gospodarstw domowych nastąpił w efekcie korekty cen taryfy regulowanej.

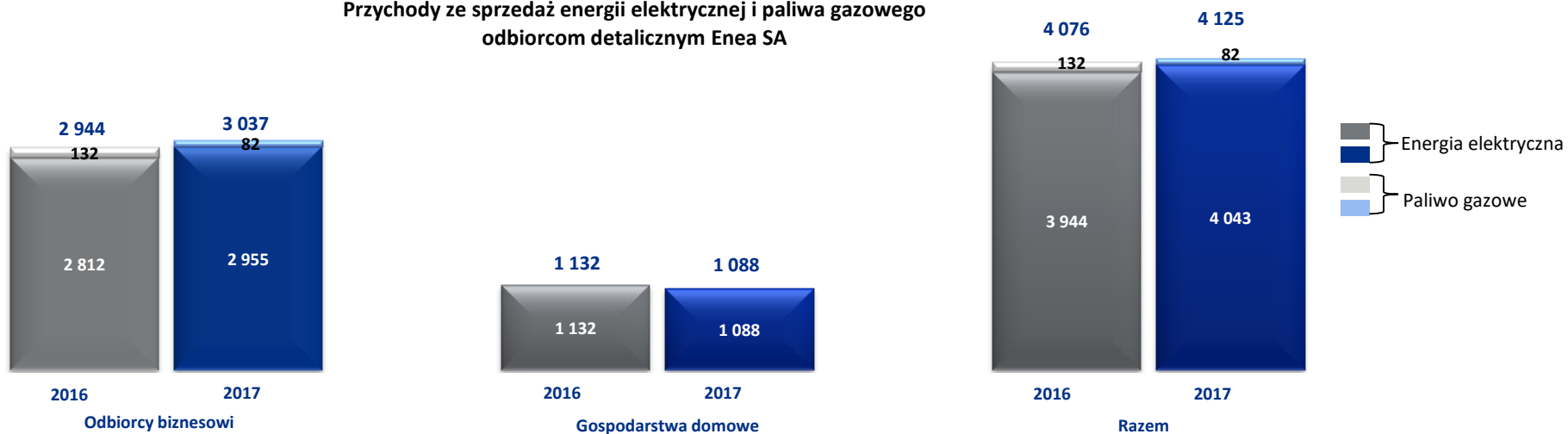
Sprzedaż energii elektrycznej i paliwa gazowego odbiorcom detalicznym Enea SA

GWh

Przychody ze sprzedaż energii elektrycznej i paliwa gazowego odbiorcom detalicznym Enea SA

mln zł

Strategia Rozwoju Grupy Kapitałowej Enea w perspektywie do 2030 r.

Misja

Enea dostarcza stale doskonalone produkty i usługi, wyprzedzając oczekiwania Klientów dzięki zmotywowanym zespołom pracującym w przyjaznej, bezpiecznej i innowacyjnej organizacji.

Wizja

Enea jest wiodącym dostawcą zintegrowanych produktów i usług surowcowo-energetycznych oraz innych innowacyjnych usług dla szerokiego grona Klientów, cenionym za jakość, kompleksowość i niezawodność.

Enea zdefiniowała 60 inicjatyw strategicznych, z których ponad 50% ma charakter innowacyjny. Realizacja zwiększających potencjał biznesowy inicjatyw będzie wspierać m.in. rozwój innowacyjnych produktów, usług i linii biznesowych GK Enea

Podstawowy budżet inwestycyjny w wysokości 26,4 mld zł

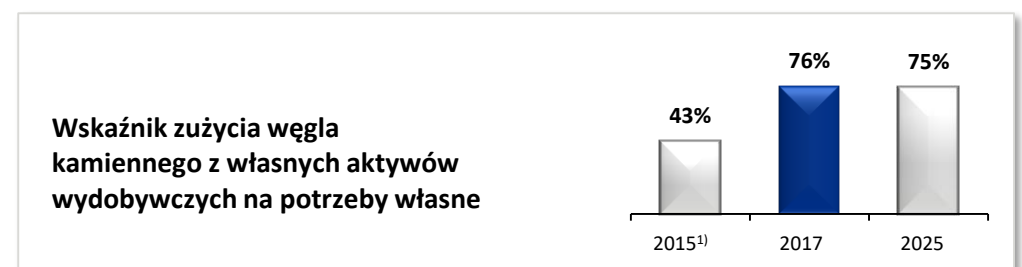
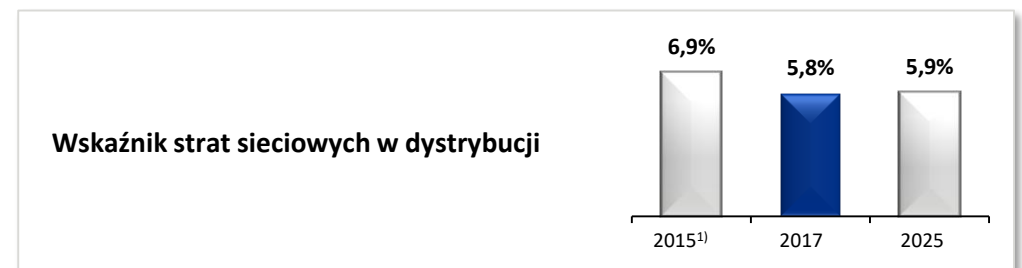
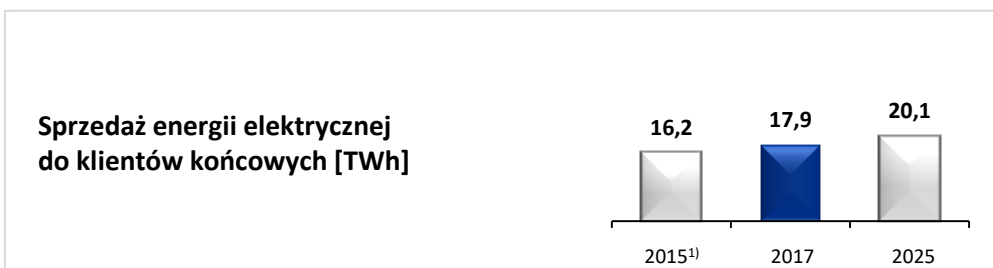
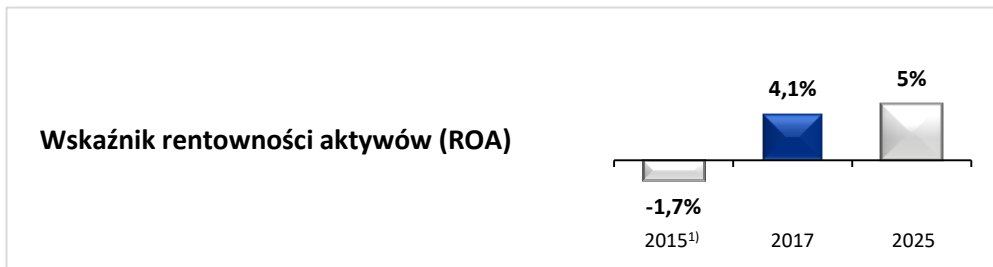
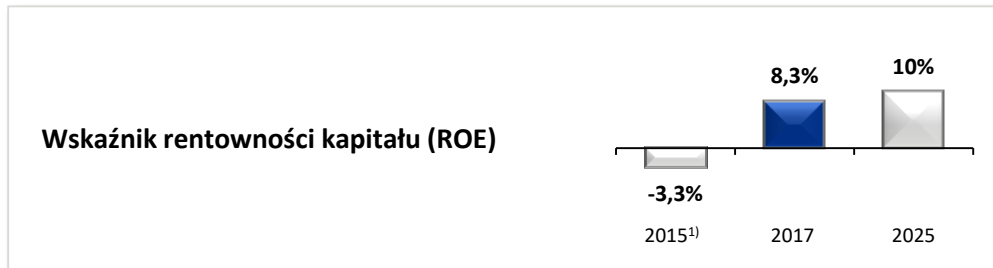
Szacowane nakłady inwestycyjne GK Enea w latach 2016-2030 [mln zł, ceny bieżące]

Obszar	2016-2025	2026-2030
Wydobycie	3 712	2 080
Dystrybucja	9 501	5 193
Wytwarzanie	4 808	504
Pozostałe	403	153
łącznie podstawowy budżet inwestycyjny GK Enea	18 424	7 930
Potencjał CAPEX ¹⁾	6 176	5 320
Zwiększenie potencjału inwestycyjnego ²⁾	3 200	2 500
łącznie GK Enea	27 800	15 750

¹⁾ Potencjał CAPEX zachowując wskaźnik dług netto / EBITDA na bezpiecznym poziomie

²⁾ Zwiększenie potencjału inwestycyjnego o 5,7 mld zł w wyniku realizacji innowacyjnych inicjatyw strategicznych (wzrost EBITDA)

Stopień realizacji Strategii Rozwoju Grupy Kapitałowej Enea w perspektywie do 2030 r.

¹⁾ Rok odniesienia

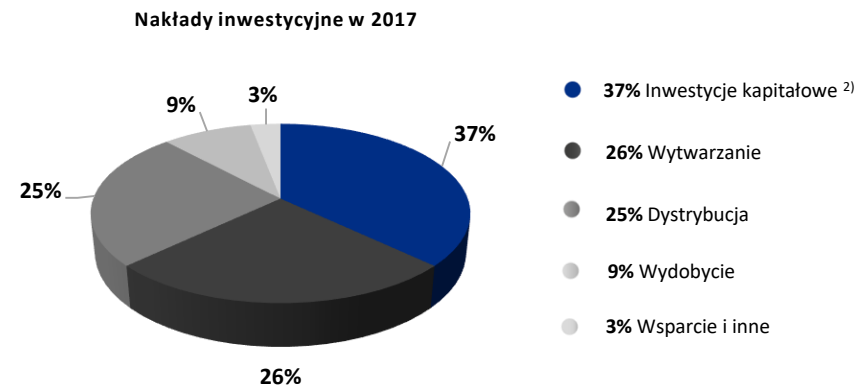
²⁾ Wzrost wskaźników na skutek zjawisk pogodowych o niespotykanej sile

Nakłady inwestycyjne w 2017

Nakłady inwestycyjne [mln zł]	2016	2017	Stopień realizacji Planu	Plan 2018
Wytwarzanie	1 390,2	1 094,7	89,2%	596,0
Dystrybucja	920,4	1 022,3	105,3%	966,6
Wydobycie	307,7	373,4 ¹⁾	96,8%	496,0
Wsparcie i inne	118,7	139,7	81,0%	360,8
RAZEM wykonanie Planu	2 737,0	2 630,1	95,5%	2 419,4
Inwestycje kapitałowe ²⁾	5,0	1 556,8	-	-
RAZEM nakłady GK Enea	2 742,0	4 186,9	-	-

1) Kwota nie obejmuje 0,4 mln zł nakładów poniesionych w trakcie trzech kwartałów 2017 r. przez spółki zależne LW Bogdanka SA

2) Nie ujęte w Planie rzeczowo-finansowym GK Enea

Inwestycje zrealizowane w 2017

- Pozyskanie nowych koncesji:
- ubieganie się o koncesję na wydobywanie w obszarze Ostrów oraz K-6 i K-7
- Utrzymanie parku maszynowego - zakup i montaż maszyn oraz urządzeń oraz remonty okresowe, zakup i montaż przenośnika taśmowego oraz pozostałych urządzeń gotowych
- Inne inwestycje rozwojowe i odtworzeniowe:
  - wykonanie 30,7 km nowych wyrobisk
  - rozbudowa obiektu unieszkodliwiania odpadów wydobywczych
  - inwestycje odtworzeniowe w Zakładzie Przeróbki Mechanicznej Węgla, m.in. modernizację konstrukcji stalowych i załadowni kamienia
  - zabudowa żurawia wieżowego

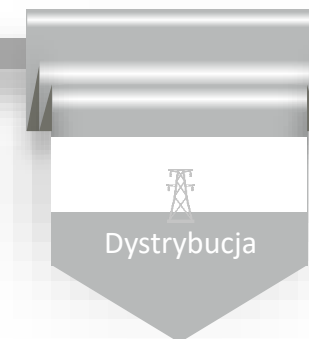

Enea Wytwarzanie:

- Oddanie do eksploatacji bloku energetycznego na parametry nadkrytyczne opalanego węglem kamiennym o mocy 1.075 MW_e
- uruchomienie bloku nr 3 po modernizacji
- uruchomienie bloku nr 8 po modernizacji
- Oddanie do eksploatacji instalacji SCR dla bloków nr 4-8
- kontynuacja zabudowy instalacji SCR wraz z modernizacją elektrofiltrów dla bloków nr 9 i 10 w ramach programu modernizacji bloków 2 x 500 MW

Enea Elektrownia Połaniec:

- wykonanie połączenia między instalacją SCR a kotłem dla bloków nr 2,3,7

- Zakończenie realizacji szeregu inwestycji na wysokim i średnim napięciu związanych z rozbudową, automatyzacją i modernizacją stacji oraz sieci elektroenergetycznych:
  - przebudowa: GPZ Pakość, GPZ Kostrzyn, GPZ Jachcice
  - budowa linii napowietrznej WN Nowogród Bobrzański - Żary Zakładowa,
  - przebudowa linii napowietrznych WN: Górzycza – Słubice, Zielonyśl – Międzychód, Zielonyśl – Międzyrzecz, Glinki – Żelechowo, Dąbie – Morzyczyn, Krzęcin – Dolice, Śmigiel - Leszno Gronowo, Żukowice – Bytom Odrzański
- Usprawnienie procesów przyłączeniowych oraz zmniejszenie negatywnego wpływu wykorzystywanych urządzeń elektroenergetycznych na środowisko
- Rozwój narzędzi informatycznych wspomagających zarządzanie siecią

Inwestycje planowane w 2018 r. w ramach aktualnie posiadanych aktywów

Wydobycie

Inwestycje rozwojowe	Pozyskanie nowych koncesji: <ul style="list-style-type: none"> kontynuacja procesu ubiegania się o uzyskanie koncesji w obszarach K-6, K-7 oraz „Orzechów” Utrzymanie parku maszynowego: <ul style="list-style-type: none"> zakup i montaż nowych maszyn i urządzeń modernizacje i remonty maszyn i urządzeń
Inwestycje operacyjne	Nowe wyrobiska i modernizacja istniejących: <ul style="list-style-type: none"> wykonanie wyrobisk, głównie chodników przyścianowych, przecinek ścianowych oraz pozostałych wyrobisk technologicznych i udostępniających, umożliwiających eksploatację ścian modernizacje wyrobisk górniczych
Inne inwestycje	Inne inwestycje rozwojowe i odtworzeniowe: <ul style="list-style-type: none"> rozbudowa obiektu unieszkodliwiania odpadów wydobywczych w Bogdance kontynuacja prac związanych z Zintegrowanym systemem zarządzania produkcją oraz projektem „Kopalnia Inteligentnych Rozwiązań”

Wytwarzanie

Enea Wytwarzanie	Nowe	<ul style="list-style-type: none"> Modernizacja bloku nr 9 Modernizacja bloku nr 6
	Kontynuowane	<ul style="list-style-type: none"> Modernizacja bloku nr 10 Zabudowa instalacji odazotowania spalin SCR dla bloków nr 9-10 (zakończenie w 2019 r.) Modernizacja składowiska żużla i popiołu
	Segment Ciepło	<ul style="list-style-type: none"> Zabudowa instalacji odsiarczania spalin kotłów K7 i K8 (zakończenie w 2018 r.)
	Segment OZE	<ul style="list-style-type: none"> Poszukiwanie okazjnych projektów inwestycyjnych i akwizycyjnych
Enea Elektrownia Połaniec		<ul style="list-style-type: none"> Zabudowa instalacji SCR dla bloku nr 4 (zakończenie w 2018 r.) Projekt Feniks blok 5 (zakończenie w 2020)

Dystrybucja

Nowe	Wybrane zadania nowe: <ul style="list-style-type: none"> Innowacyjne usługi systemowe magazynów energii zwiększające jakość i wydajność wykorzystania energii elektrycznej Wdrożenie systemu EMS oraz DOL Budowa GPZ Poznań Główna Budowa GPZ Suchy Las Budowa GPZ Kisielin Budowa GPZ Skwierzyna II Przebudowa GPZ Fordon wraz z budową drugostronnego zasilania stacji Przebudowa GPZ Chodzież Przebudowa GPZ Oborniki Przebudowa GPZ Dąbie Przebudowa GPZ Zdroje Budowa linii kablowej 110 kV Dąbie – Zdroje Budowa linii kablowej 110 kV Bydgoszcz Śródmieście – Bydgoszcz Północ Przebudowa linii 110 kV Kościan – Śmigiel
Kontynuowane	Wybrane zadania kontynuowane: <ul style="list-style-type: none"> Realizacja inwestycji na wysokim i średnim napięciu związanych z rozbudową, automatyzacją i modernizacją stacji oraz sieci elektroenergetycznych zmierzająca do poprawy niezawodności pracy sieci Realizacja projektu System Informacji o Sieci Przebudowa linii 110 kV Morzyczyn - Drawski Młyn Przebudowa linii 110 kV Gryfino - Żydowce Budowa GPZ Choszczno II i GPZ Recz Budowa GPZ Garbary oraz budowa linii 110 kV Garbary-Cytadela, Garbary-EC Karolin Budowa rozdzielni sieciowej Garaszowce oraz budowa linii 110 kV Kromolice - Nagradowice, Kromolice - Gądky, Kromolice - Swarzędz Budowa linii 110 kV Piła Krzewina - Miasteczko Krajeńskie oraz przebudowa GPZ Miasteczko Krajeńskie Przebudowa GPZ Wronki Przebudowa GPZ Piła Południe Przebudowa GPZ Żary

Status prac przy kluczowych projektach inwestycyjnych

Inwestycja	Status projektu	CAPEX 2017 [mln zł]	Całkowity CAPEX [mln zł]	Zaawansowanie prac [%]	Planowany termin zakończenia	
Enea Wytwarzanie	Budowa bloku energetycznego nr 11 o mocy 1.075 MW	W dniu 19 grudnia 2017 r. blok energetyczny na parametry nadkrytyczne opalany węglem kamiennym o mocy 1.075 Mw _e oddany został do użytku.	627,4	5 744,6	100%	2017
	Instalacja Odsiarczania Spalin IOS IV	Przekazane do eksploatacji zostały: jednostka główna IOS IV, kanały spalin, wentylatory wspomagające, komin nr 3, zasilanie IOS IV. Wszystkie urządzenia i instalacje pracują zgodnie z założonymi w umowach parametrami technicznymi. Pozostaje jedynie do wykonania zakres związany z redukcją parametru ChZT „chemicznego zapotrzebowania na tlen” w ściekach oczyszczonych z instalacji IOS IV	0	288,3	99%	2017
	Modernizacja bloku nr 3	28 marca 2017 r. blok nr 3 został przekazany do eksploatacji	10,6	10,6	100%	2017
	Modernizacja bloku nr 8	6 marca 2017 r. blok nr 8 został przekazany do modernizacji. Postój bloku zakończył się 21 lipca 2017 r.	14,1	14,1	100%	2017
	Modernizacja bloku nr 9 w ramach Programu modernizacji bloków 2 x 500 MW	W 2018 r. planowana jest modernizacja bloku nr 9. Podpisana została umowa na część turbinową i kotłową.	2,5	85,1	3%	2018
	Modernizacja ujęcia wody chłodzącej - próg stabilizujący na rzece Wiśle	Projekt znajduje się w fazie przygotowania do realizacji. Obecnie trwa proces uzyskiwania decyzji środowiskowej	0,5	33,0	2%	2017
	Zabudowa instalacji katalitycznego odazotowania spalin wraz z modernizacją elektrofiltrów dla kotłów AP - 1650 bloków nr 9 i 10 w ramach Programu modernizacji bloków 2 x 500 MW	30 września 2016 r. podpisano umowę z firmą Rafako na wykonanie zabudowy instalacji katalitycznego odazotowania spalin wraz z modernizacją elektrofiltrów dla kotłów AP - 1650 bloków nr 9 i 10. Zawarto Umowę na usługę Inżyniera Umowy. Trwa realizacja instalacji dla bloku nr 10	95,0	314,2	20%	2019
	Zabudowa instalacji odazotowania spalin - SCR dla bloków nr 4-8	Zakończono budowę instalacji odazotowania spalin SCR na blokach nr 4, 5, 6 i 7 oraz części wspólnej dla instalacji SCR dla bloków nr 4-8. 15 września 2017 r. oddano do eksploatacji SCR dla bloku nr 8. W dniu 20.12.2017r. odbył się odbiór końcowy bloku nr 8.	35,2	203,7	100%	2017
	Zabudowa instalacji odsiarczania spalin kotłów K7 i K8	Zawarto Umowę z NFOŚiGW na dofinansowanie inwestycji w formie kredytu. 2 lutego 2016 r. wybrano Inżyniera Umowy. 28 kwietnia 2016 r. uprawomocniło się pozwolenie na budowę IOS K7 i K8. 29 września 2017 r. instalacja została oddana do eksploatacji. Po modyfikacjach i optymalizacji zostały wykonane powtórne pomiary gwarancyjne, które potwierdziły, że instalacja spełnia swoją funkcję i osiąga zakładane parametry techniczne i środowiskowe. Wykonawca dnia 15 marca 2018 r zgłosił zakończenie realizacji Umowy, z jednoczesnym dalszym wydłużeniem prac nad optymalizacją pozostałych parametrów gwarantowanych w terminie do 30 września 2018 r.	44,9	105,5	99%	2018
	Modernizacja bloku nr 10 w ramach Programu modernizacji bloków 2 x 500 MW	21 lipca 2017 r. odstawiono blok do modernizacji. Zakończenie modernizacji planowane jest na 4 kwietnia 2018 r.	85,6	93,8	91%	2018
Enea Elektrownia Połaniec	Zabudowa instalacji SCR - bloki nr 2, 3, 7	Zakończenie podłączenia części zewnętrznej na blokach nr 2,3,7 . Strojenie układu na bloku nr 2,3	14,5	157,5	96%	2018
	Zabudowa instalacji SCR - blok nr 4	Trwają prace wykonawcze części zewnętrznej instalacji odazotowania spalin SCR na bloku nr 4	9,2	34,4	70%	2018
	Projekt Feniks blok 5	Uzyskana zgoda Zarządu ENEA SA na realizację inwestycji	0	127,4	1%	2020

W 2017 r. Grupa Kapitałowa Enea oddała do użytku najnowocześniejszy w kraju i Europie blok energetyczny

Nowy blok o mocy 1.075 MW_e w Elektrowni Kozienice

- Największy w Europie blok energetyczny opalany węglem kamiennym
- Jednostka całkowicie niezależna, posiadająca własną infrastrukturę
- Nowy blok oznacza zwiększenie o 1/3 mocy Elektrowni Kozienice
- Blok nr 11 pozwoli zniwelować niedobory energii na rynku
- Wysoka sprawność wytwarzania energii
- Wysoka dyspozycyjność i niska awaryjność nowej jednostki
- Blok spełnia uwarunkowania przepisów ochrony środowiska

Prace zrealizowane w 2017 roku

- Pierwsze podanie pary na turbinę
- Przeprowadzenie rozruchu całej elektrowni
- Synchronizacja z siecią
- Oddanie bloku do eksploatacji
- Podanie napięcia 400 kV
- Uruchomienie kotłowni rozruchowej
- Płukanie - trawienie kotła
- Pierwsze podanie węgla do kotła

Działania zrealizowane w 2017 r.

Obszar Handlu Detalicznego

- Wdrożenie informatycznego systemu wsparcia sprzedaży (SWS) wspomagającego prognozowanie i zarządzanie portfelem zakupowo-sprzedażowym,
- Wdrożenie produktu „ENERGIA + Rodzina”
- Wdrożenie linii produktowej ENEA Smart w zakresie pakietów: bezpieczeństwo, ochrona, oszczędności
- Rozwój programu lojalnościowego dla Klientów (Strefa Zakupów)
- Optymalizacja partnerskiego modelu sprzedaży
- Optymalizacja sprzedaży pełnej usługi oświetlenia
- Przeprowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnej ostrzegającej przed nieuczciwymi sprzedawcami energii
- Działania promocyjne w zakresie oferty produktowej, ebok, strefy zakupów (np. „W Enei wygrasz”, „Miesiąc energii gratis”)
- Przeprowadzenie badań satysfakcji klientów i jakości obsługi
- Realizacja idei Energii Plus jako nowego modelu relacji z klientami i funkcjonowania rynku - nagroda „Nowe Impulsy 2017” podczas Kongresu Nowego Przemysłu

Obszar Obsługi Klienta

- Wzrost satysfakcji Klientów z obsługi poprzez zdalne kanały kontaktu oraz spadek kosztów jednostkowych obsługi Klienta prowadzonej przez Pion Contact Center, osiągnięty m.in. dzięki wdrożeniu nowoczesnej, opartej na najnowszych rozwiązaniach teleinformatycznych, bezpiecznej i odpowiadającej potrzebom biznesowym platformy Contact Center, dostarczającej nowe funkcjonalności oraz kanały kontaktu z Klientami (czat na stronie www, ankieta satysfakcji Klienta, windykacja miękka, telefon powitalny itd.)
- Biura Obsługi Klienta zyskały nowoczesny wygląd i odpowiadają na współczesne potrzeby Klientów. Dzięki przeprowadzonym modernizacjom, Klienci niezależnie od lokalizacji, mają zapewniony taki sam poziom obsługi i kontaktu z marką Enea, a pracownicy zyskują wygodne miejsce pracy. W ramach projektu nową wizualizację otrzymało 21 Biur Obsługi Klienta, w których po wdrożeniu systemu kolejkowego obsługa przebiega szybciej i sprawniej. Klienci mają dodatkowo możliwość ładowania telefonów oraz korzystania z WiFi, co pozwala na pozostanie w ciągłym kontakcie ze światem wirtualnym. Uruchomiony monitoring oraz system antynapadowy, pozwolił na podniesienie komfortu obsługi oraz poczucia bezpieczeństwa pracowników BOK
- W celu zagwarantowania ciągłości działania Infolinii obsługowej została uruchomiona nowa lokalizacja Contact Center w Szczecinie, z 60 stanowiskami dla konsultantów. Dzięki niezależności od zewnętrznych wykonawców, uległ zwiększeniu poziom bezpieczeństwa danych i jakości obsługi naszych Klientów
- Podniesiono efektywność obsługi Klientów poprzez automatyzację procesów obsługowych realizowanych w elektronicznych kanałach kontaktu z Klientem, w tym przez unowocześnienie i uproszczenie podstron obsługowych serwisu internetowego www.enea.pl. oraz promowanie korzystania z e-faktury
- Dbając o spójną i przyjazną komunikację z Klientami i otoczeniem biznesowym oraz komfort pracy pracowników obsługi Klienta, w ramach inicjatywy Prosta Obsługa Klienta, wdrożono standardy korespondencji pisemnej i nowe szablony pism zredagowane w prostej polszczyźnie
- W celu minimalizowania ryzyka związanego z brakiem poprawności oraz kompletności rozliczania Klientów, które w przypadku nieskutecznej kontroli mogą przełożyć się na utratę przychodów, wdrożono działania zabezpieczające te procesy, tzw. Revenue Assurance, dzięki którym zanotowano znaczącą poprawę wyników w obszarze rozliczeń z Klientami

Obszar Handlu Hurtowego

- Integracja działalności Enea Elektrownia Połaniec w struktury GK Enea. Wdrożenie standardów zarządzania portfelem handlu hurtowego GK Enea w zakresie energii elektrycznej, uprawnień do emisji CO2 i praw majątkowych z wykorzystaniem synergii płynącej z akwizycji nowego źródła
- Uwzględnienie wzrostu mocy zainstalowanej w potencjale wytwórczym Enea Wytwarzanie (B11)
- Aktywny udział w analizach skutków wdrożenia rynku mocy w ramach konsultacji branżowych
- Optymalizacja realizacji dostaw paliwa (węgiel, biomasa, olej opałowy) przy wykorzystaniu zasobów wydobywczych GK Enea z uwzględnieniem renty geograficznej w zakresie usług transportowych
- Uzgodnienie warunków dostaw węgla na 2018 r. dla zapotrzebowania Enei Wytwarzanie i Enei Elektrowni Połaniec przewidzianej w kontraktacji terminowej
- Rozpoczęcie współpracy z PGG oraz JSW w zakresie zagospodarowania mułów i flotokonzentratów
- Rozwój analitycznych modeli ścieżek cenowych długoterminowych dla produktów notowanych na rynkach hurtowych z uwzględnieniem modelu fundamentalnego dla węgla kamiennego
- Rozszerzenie gamy produktowej o specjalistyczne usługi dla segmentu OZE dla instalacji o mocach zainstalowanych od 500kW wzwyż, po ustaniu obowiązku zakupu energii przez sprzedawcę zobowiązanego, tj. od 1 stycznia 2018 r.
- Zbudowanie wsparcia regulacyjnego dla spółek z GK Enea w zakresie rynku hurtowego

Działania do zrealizowania w 2018 r.

Obszar Handlu Detalicznego

- Rozwój oferty/linii produktowej ENEA Smart
- Wdrożenie pilotażowe produktu ENEA ECO (dla klientów w grupie taryfowej OSD - G12as) oraz rozwój linii o produkty dodane
- Wdrożenie nowego produktu specjalistycznych usług technicznych dla segmentu klientów indywidualnych
- Wdrożenie usługi zarządzania informacją pomiarową i optymalizacji zużycia
- Rozwój oferty DUAL FUEL oraz wdrożenie nowego billingu gazowego
- Dalszy rozwój programu lojalnościowego Strefa Zakupów
- Dostosowanie procesów i procedur sprzedażowych do wymagań RODO

Obszar Obsługi Klienta

- Zakończenie projektu nowej wizualizacji wszystkich 32 Biur Obsługi Klienta
- Bazując na wdrożeniach z roku 2017 i maksymalizując zyski w obszarze obsługi Klienta planowany jest rozwój zdalnych kanałów obsługi Klienta, poprzez wprowadzenie szeregu udogodnień, takich jak: nowe kanały kontaktu, serwis samoobsługowy IVR, wykorzystanie mediów społecznościowych oraz uruchomienie nowych funkcjonalności w Elektronicznym Biurze Obsługi Klientów i na podstronach obsługowych serwisu www.enea.pl
- Podejmowanie działań zmierzających do budowania trwałych relacji z Klientami oraz dostosowania kanałów kontaktu do preferencji Klientów (Omnichannel), w tym uruchomienie Infolinii biznesowej oraz wdrożenie platformy CRM
- W ramach rozszerzania portfolio usług dla klientów detalicznych nastąpi wdrożenie systemu bilingowego do obsługi umów i rozliczania sprzedaży paliwa gazowego;
- Wprowadzenie automatyzacji procesów obsługowych, z wykorzystaniem m.in. robotyzacji procesów biznesowych (RPA), która przełoży się na terminową realizację kluczowych wskaźników w ramach realizowanych procesów
- Wdrożenie Centralnej Bazy Klientów (CBK), w celu zapewnienia kompleksowej, jednolitej informacji o Klientach oraz realizacji wytycznych nakładanych przez wchodzące w maju 2018 nowe rozporządzenie o ochronie danych osobowych (RODO)

Obszar Handlu Hurtowego

- Zmiana podejścia do wartościowania działań zarządzania portfelem na rynku hurtowym
- Realizacja interdyscyplinarnego projektu wdrożenia rynku mocy mającego na celu maksymalizację przychodów finansowych i optymalizacji podejścia zarządzania kosztami w zakresie remontów i inwestycji dla jednostek wytwórczych dla GK Enea
- Optymalizacja i poszukiwanie dalszych synergii w zarządzaniu portfelem produktów energetycznych z wykorzystaniem potencjału GK Enea i rynków hurtowych
- Rozwój narzędzi wspomagających generację rozproszoną w związku ze zmianami mechanizmu wsparcia źródeł odnawialnych wchodzących w życie po 1 stycznia 2018 r.
- Uzgodnienie warunków dostaw węgla na 2019r. dla zapotrzebowania Enei Wytwarzanie i Enei Elektrowni Połaniec przewidzianej w kontraktacji terminowej
- Optymalizacja logistyki paliw
- Wykonanie analiz i prac koncepcyjnych dla potrzeb zmiany modelu zakupów węgla w celu wykorzystania węgla niskokalorycznych w procesie mieszania mułów i flotokonzentratów
- Rozwój narzędzi i bazy analitycznej pozwalających na efektywną działalność prop-tradingową w obszarze krótkoterminowych operacji transgranicznych przygotowującego do wspólnotowego rynku energii

Umowy znaczące dla działalności Grupy Kapitałowej Enea

W 2017 r. spółki z Grupy Kapitałowej Enea nie zawierały umów znaczących, tj. umów o wartości przekraczającej 10% kapitałów własnych Enea, przy czym w okresie sprawozdawczym zawarty został aneks do Umowy Wieloletniej na dostawy węgla energetycznego pomiędzy Enea Wytwarzanie a LW Bogdanka. Na mocy aneksu zwiększony został wolumen dostaw węgla do Elektrowni Kozienice w okresie 2017-2036, w wyniku czego wartość ww. umowy uległa zwiększeniu o ok. 2,7 mld zł.

Realizacja umów istotnych

Data zawarcia	Strony umowy		Opis
21 września 2012 r.	Enea Wytwarzanie sp. z o.o.	Hitachi Power Europe GmbH i Polimex-Mostostal SA	Umowa na budowę nowego bloku energetycznego w Enea Wytwarzanie sp. z o.o. zakończenie inwestycji - grudzień 2017 r.
23 lipca 2015 r.	Enea SA	PKO BP SA, Bank Pekao SA, Bank Zachodni WBK SA, Bank Handlowy w Warszawie SA	Aneks do Umowy Programowej z 21 czerwca 2012 r. zmieniający warunki finansowania w wysokości do 3 mld zł
3 grudnia 2015 r.	Enea SA	Bank Gospodarstwa Krajowego	Umowa Programowa w wysokości do 700 mln zł z przeznaczeniem na finansowanie potrzeb inwestycyjnych
30 września 2016 r.	Enea Wytwarzanie sp. z o.o.	Rafako SA	Dostawa i montaż instalacji katalitycznego odazotowania spalin dla kotłów AP-1650 nr 9 i 10 wraz z modernizacją elektrofiltrów
28 czerwca 2011 r.	Enea Wytwarzanie sp. z o.o.	Rafako SA	Dostawa i montaż instalacji katalitycznego odazotowania spalin dla kotłów OP-650 nr 4-8
29 maja 2015 r.	Enea SA	Europejski Bank Inwestycyjny	Umowa finansowa na kwotę 946 mln zł

Umowy w zakresie dostaw oraz transportu węgla

Umowy zawarte przez Enea Wytwarzanie sp. z o.o.

Data zawarcia	Strona umowy	Opis
4 marca 2010 r.		Umowa Wieloletnia nr UW/LW/01/2010 – określa ogólne warunki dostaw węgla w latach 2010 – 2017 - zrealizowana
15 grudnia 2016 r.		Umowa Roczna na dostawę węgla energetycznego w roku 2017 – Załącznik nr 8 do Umowy UW/LW/01/2010 - zrealizowana
23 stycznia 2012 r.	LW Bogdanka SA	Umowa Wieloletnia nr UW/LW/01/2012 – określa ogólne warunki dostaw węgla w latach 2017 – 2036
15 grudnia 2016 r.		Umowa Roczna na dostawę węgla energetycznego w roku 2017 – Załącznik nr 2 do Umowy UW/LW/01/2012 UW/LW/01/2010 - zrealizowana
17 listopada 2017 r.	Węglokoks SA	Umowa sprzedaży węgla nr 14164/2017
3 grudnia 2014 r.		Umowa Wieloletnia – określa ogólne warunki dostaw węgla w latach 2015 – 2017 - zrealizowana
20 września 2016 r.	Katowicki Holding Węglowy SA	Umowa Roczna na dostawę węgla energetycznego w roku 2017 - zrealizowana
31 marca 2015 r.	Jastrzębska Spółka Węglowa SA	Umowa na dostawę węgla – określa warunki dostaw węgla w latach 2015 – 2017 - zrealizowana
28 kwietnia 2017 r.		Umowa nr 61/PGG/2017 - zrealizowana
28 kwietnia 2017 r.	Polska Grupa Górnicza SA	Umowa nr 64/PGG/2017 - zrealizowana
23 maja 2017 r.	PKP Cargo SA	Umowa na wykonanie usługi przewozu węgla energetycznego dla Enea Wytwarzanie z LW Bogdanka SA w okresie od 11 czerwca 2017 r. do 10 sierpnia 2018 r. (lub do wyczerpania ilości 5.300.000 t)
25 maja 2017 r.	CD Cargo Poland sp. z o.o. (poprzednia nazwa Koleje Czeskie sp. z o.o.)	Umowa na wykonanie usługi przewozu węgla energetycznego dla Enea Wytwarzanie z kopalń Polskiej Grupy Górniczej sp. z o.o. , Jastrzębskiej Spółki Węglowej SA, Spółki Restrukturyzacji Kopalń SA, Węglokoksu Kraj sp. z o.o., PG Silesia sp. z o.o. w okresie od 11 czerwca 2017 r. do 10 sierpnia 2018r. (lub do wyczerpania ilości 700.000 t)

Umowy znaczące dla działalności Grupy Kapitałowej Enea

Umowy zawarte przez Enea Elektrownia Połaniec SA

Data zawarcia	Strona umowy	Opis
12 lipca 2012 r.	LW Bogdanka SA	Umowa Wieloletnia – określa warunki dostaw węgla w latach 2013 – 2021
24 sierpnia 2016 r.	Katowicki Holding Węglowy (obecnie PGG)	Umowa na dostawę węgla energetycznego w latach 2016/2017
24 sierpnia 2016 r.	Polska Grupa Górnicza (PGG)	Umowa Roczna na dostawę węgla energetycznego w roku 2017
21 stycznia 2017 r.	Polska Grupa Górnicza (PGG)	Umowa Roczna na dostawę węgla energetycznego w roku 2017
9 sierpnia 2017 r.	Polska Grupa Górnicza (PGG)	Umowa Roczna na dostawę węgla energetycznego w roku 2017
18 lipca 2017 r.	Polska Grupa Górnicza (PGG)	Umowa Roczna na dostawę węgla energetycznego w roku 2017
25 sierpnia 2017 r.	Polska Grupa Górnicza (PGG)	Umowa Roczna na dostawę węgla energetycznego w roku 2017
24 sierpnia 2016 r.	Przedsiębiorstwo Górnicze SILESIA	Umowa na dostawę węgla energetycznego w latach 2016/2017
20 kwietnia 2016 r.	Jastrzębska Spółka Węglowa SA	Umowa Roczna na dostawę węgla energetycznego w roku 2017
21 stycznia 2013 r.	PKP Cargo SA	Umowa Wieloletnia – określa warunki transportu węgla w latach 2013 – 2017
20 grudnia 2012 r.	CTL Logistics sp. z o.o.	Umowa Wieloletnia – określa warunki transportu węgla w latach 2013 – 2017
31 stycznia 2017	Mitsubishi Hitachi Power Systems Europe GmbH	Dostawa 4-ch katalizatorów dla SCR

Umowy zawarte przez LW Bogdanka SA z podmiotami spoza Grupy Kapitałowej Enea

Data zawarcia	Strona umowy	Opis
8 stycznia 2009 r.	Zakłady Azotowe Puławy SA	Umowa Wieloletnia – określa warunki dostaw węgla w latach 2010 – 2022
14 grudnia 2010 r.	Energia Elektrownie Ostrołęka SA	Umowa Wieloletnia – określa warunki dostaw węgla w latach 2011 – 2022

Umowy ubezpieczenia

Umowy ubezpieczenia w Grupie Enea kontraktowane są zgodnie z korporacyjną Polityką Ubezpieczeniową. Dzięki wspólnej Polityce ujednoczono standardy ubezpieczeń w Grupie oraz skonsolidowano zakupy ochrony ubezpieczeniowej dla wybranych segmentów ubezpieczeń, uzyskując wymierne korzyści, zarówno w zakresie ubezpieczeń jak i kosztów ubezpieczeń.

Spółki Grupy Enea są członkami w Towarzystwie Ubezpieczeń Wzajemnych Polskiego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych i transferują ryzyko poniesienia strat na skutek wystąpienia szkód w mieniu oraz roszczeń osób trzecich, poprzez zawieranie umów ubezpieczenia. Działania w tym zakresie pozwalają uzyskać wymierne korzyści finansowe i organizacyjne.

Z uwagi na znaczną ekspozycję Spółek Grupy Enea na szkody i potencjalne roszczenia, nie można wykluczyć, że zawarte ubezpieczenia mogą okazać się niewystarczające. Poziom ochrony ubezpieczeniowej nie odbiega od standardów stosowanych w polskiej branży elektroenergetycznej i jest dostosowany do specyfiki działalności poszczególnych Spółek.

Umowy o współpracy lub kooperacji

Powołanie Spółki ElectroMobility Poland SA

PGE Polska Grupa Energetyczna, Energa, Enea oraz Tauron Polska Energia 19 października 2016 r. powołały spółkę ElectroMobility Poland SA. Działalność nowej spółki ma przyczynić się do powstania systemu elektromobilności w Polsce. Nowa spółka dysponuje kapitałem zakładowym w wysokości 10 mln zł. Każda ze spółek powołujących ElectroMobility Poland objęła po 25% kapitału akcyjnego, uzyskując w ten sposób po 25% głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy.

List intencyjny w sprawie kooperacji w projektach badawczo-rozwojowych

Na podstawie listu intencyjnego z 2014 r. zawartego pomiędzy Enea, PGE Polska Grupa Energetyczna, Energa oraz Tauron Polska Energia, jego sygnatariusze kontynuowali w 2016 r. działania pod przewodnictwem Polskiego Komitetu Energii Elektrycznej (PKEE), których celem było utworzenie Programu Badawczego Sektora Elektroenergetycznego (PBSE) przy Narodowym Centrum Badań i Rozwoju (NCBiR). Pierwszy konkurs na finansowanie projektów badawczo-rozwojowych w ramach PBSE został ogłoszony 30 września 2016 r. Enea Operator wspólnie z Uniwersytetem Zielonogórskim wzięła udział w tym konkursie, zdobywając w maju 2017 roku dofinansowanie na realizację projektu „Innowacyjne usługi systemowe magazynów energii zwiększające jakość i wydajność wykorzystania energii elektrycznej”.

Uzależnienie od dostawców lub odbiorców

Jedynym środkiem transportu wykorzystywanym dla dostaw węgla kamiennego do Enea Połaniec był transport kolejowy. Transport węgla w Enea Połaniec w 2017 r. realizowany był głównie przez PKP Cargo SA oraz CTL Logistics sp. z o.o. Część dostaw realizowana była przez EPCT Silesia, PGG oraz JSW w formule CPT.

Jedynym środkiem transportu wykorzystywanym dla dostaw węgla kamiennego do Enea Wytwarzanie w Świerżach Górnych w 2017 r. był transport kolejowy.

Przewoźnik PKP Cargo zrealizował 90% dostaw, natomiast firma CD Cargo Poland sp. z o.o. (poprzednia nazwa Koleje Czeskie sp. z o.o.) zrealizowała ok. 10% dostaw.

Umowy zawarte pomiędzy akcjonariuszami jednostki dominującej

Spółce nie są znane umowy zawarte pomiędzy akcjonariuszami Enea SA.

Inne istotne umowy i transakcje

Nabycie akcji ENGIE Energia Polska SA (obecnie Enea Elektrownia Połaniec SA)

30 września 2016 r. Enea SA złożyła ofertę na zakup 100% akcji ENGIE Energia Polska SA (EEP, obecnie Enea Elektrownia Połaniec SA). Oferta została złożona w sposób określony w procesie, zainicjowanym przez ENGIE, właściciela 100% akcji EEP. 2 grudnia 2016 r. Spółka uzyskała wyłączność na dalsze prowadzenie negocjacji na zakup 100% akcji EEP. 23 grudnia 2016 r. Spółka podpisała z ENGIE International Holdings B.V. umowę warunkową sprzedaży 100% akcji EEP, a pośrednio również 100% udziałów w ENGIE Bioenergia sp. z o.o.

Zamknięcie transakcji uzależnione było od spełnienia następujących istotnych warunków zawieszających:

- uzyskania zgody Ministra Energii, zgodnie z Ustawą o kontroli niektórych inwestycji
- uzyskania zgody Prezesa UOKiK na koncentrację
- zrzeczenia się prawa pierwokupu przez Prezesa Agencji Nieruchomości Rolnych
- przeprowadzenia konwersji długu EEP wobec podmiotów z grupy ENGIE na kapitał w EEP

28 lutego 2017 r. Spółka powzięła informację o spełnieniu się ostatniego z ww. warunków co oznacza, że wszystkie ww. warunki zawieszające zostały spełnione. 2 marca 2017 r. Spółka otrzymała od ENGIE International Holdings B.V. wyliczenie wstępnej ceny sprzedaży 100% akcji EEP na poziomie 1.264.159.355 zł.

14 marca 2017 r. Emitent nabył 100% akcji EEP, tj. 7.135.000 akcji, uprawniających do takiej samej liczby głosów za wstępną cenę 1.264.159.355 zł. Szacowane koszty związane z nabyciem akcji wyniosły 3,9 mln zł. Transakcja ta wpisuje się w Strategię Rozwoju Grupy Kapitałowej Enea w perspektywie do 2030 r. zatwierdzoną we wrześniu 2016 r. Dzięki tej transakcji Grupa zwiększy udział w krajowej produkcji prądu. W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym ujęto alokację ceny nabycia na możliwe do zidentyfikowania nabyte aktywa netto.

W okresie od 14 marca do 31 grudnia 2017 r. Grupa EEP uzyskała przychody ze sprzedaży netto w wysokości 1.643.962 tys. zł i osiągnęła zysk netto w wysokości 190.727 tys. zł. Jeżeli połączenie miało miejsce 1 stycznia 2017 r., to według szacunków Zarządu skonsolidowane przychody netto ze sprzedaży za 2017 r. wyniosłyby 11.732.854 tys. zł, a skonsolidowany zysk netto wyniosłby 1.176.582 tys. zł.

Grupa EEP nie miała zobowiązań warunkowych wymagających rozpoznania w ramach rozliczenia połączenia.

Realizacja Umowy Inwestycyjnej z Energa SA i Elektrownia Ostrołęka SA w sprawie budowy i eksploatacji bloku energetycznego w Elektrowni Ostrołęka SA

19 września 2016 r. Enea SA podpisała z Energa SA List Intencyjny dotyczący podjęcia współpracy przy przygotowaniu, realizacji i eksploatacji nowoczesnego bloku węglowego klasy 1.000 MW w Elektrowni Ostrołęka (Inwestycja, Ostrołęka C).

Intencją Stron jest wspólne wypracowanie efektywnego modelu biznesowego Ostrołęki C, weryfikacja jej dokumentacji projektowej oraz optymalizacja parametrów technicznych i ekonomicznych nowego bloku. Współpraca obejmuje także przeprowadzenie postępowania przetargowego dla wyłonienia generalnego wykonawcy Inwestycji.

W zgodnej opinii Stron realizacja Inwestycji wpłynie korzystnie na bezpieczeństwo energetyczne Polski, będzie spełniała najwyższe standardy środowiskowe oraz zapewni kolejnie stabilne, wysokosprawne i niskoemisyjne źródło energii w Krajowym Systemie Elektroenergetycznym.

8 grudnia 2016 r. Spółka zawarła Umowę Inwestycyjną dotyczącą realizacji projektu Ostrołęka C. Przedmiotem Umowy jest przygotowanie, budowa i eksploatacja bloku energetycznego, o którym mowa powyżej. Zgodnie z podpisaną Umową przebieg współpracy, co do zasady będzie zorganizowany w ramach trzech etapów: Etap Rozwoju - do czasu wydania polecenia rozpoczęcia prac dla generalnego wykonawcy, Etap Budowy - do czasu oddania Ostrołęki C do komercyjnej eksploatacji oraz Etap Eksploatacji - komercyjna eksploatacja Ostrołęki C. Po zakończeniu Etapu Rozwoju, Enea SA jest zobowiązana do uczestnictwa w Etapie Budowy przy założeniu, że spełniony jest warunek rentowności Projektu, a finansowanie Projektu nie naruszy kowenantów bankowych Spółki.

Szacuje się, że łączne nakłady inwestycyjne Enea SA do zakończenia Etapu Rozwoju wyniosą ok. 128 mln zł. Do realizacji Inwestycji Energa SA zbędzie akcje spółki Elektrownia Ostrołęka SA, stanowiące 50% w kapitale zakładowym na rzecz Enea SA, w kwocie ok. 101 mln zł. Warunkiem zawieszającym wejście w życie Umowy Inwestycyjnej było uzyskanie zgody Prezesa UOKiK na dokonanie koncentracji polegającej na nabyciu akcji spółki celowej do realizacji Projektu. Warunek ten został spełniony 11 stycznia 2017 r.

19 grudnia 2016 r. spółka celowa ogłosiła postępowanie przetargowe na wyłonienie generalnego wykonawcy budowy elektrowni Ostrołęka C o mocy ok. 1.000 MW i o sprawności netto co najmniej 45% pracującego na parametrach nadkrytycznych pary. Elektrownia Ostrołęka SA przy realizacji określonych założeń (w tym przy odpowiednim udziale Enea SA, Energa SA oraz ewentualnych Inwestorów Finansowych) i zakładając wprowadzenie rynku mocy lub innych mechanizmów wsparcia, będzie w stanie podjąć się kompleksowej realizacji projektu. 1 lutego 2017 r. Enea SA zawarła z Energa SA Umowę Nabycia 24.980.926 Akcji Elektrowni Ostrołęka SA za łączną wartość 24 mln zł, obejmując tym samym 11,89% w kapitale zakładowym Spółki.

Na mocy powyższych umów Energa SA i Enea SA objęły wspólną kontrolę nad spółką Elektrownia Ostrołęka SA, z siedzibą w Ostrołęce, której celem działalności jest budowa i eksploatacja nowego bloku węglowego. Obie strony będą posiadały po 50% akcji Elektrowni Ostrołęka SA, oraz taką samą liczbę głosów na Walnym Zgromadzeniu.

W skład Zarządu oraz Rady Nadzorczej będzie wchodziła taka sama liczba przedstawicieli obu inwestorów. Decyzje dotyczące istotnych działań będą wymagały jednomyślnej zgody obu akcjonariuszy, którzy mają prawo do aktywów netto Elektrowni Ostrołęka SA. Biorąc powyższe pod uwagę inwestycja została zaklasyfikowana jako wspólne przedsięwzięcie i jest ujmowana metodą praw własności.

Elektrownia Ostrołęka SA jest spółką niepubliczną, w związku z czym nie istnieją notowane ceny rynkowe dla jej udziałów. 13 kwietnia 2017 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki Elektrownia Ostrołęka SA podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego spółki z kwoty 210.100 tys. zł do kwoty 229.100 tys. zł poprzez emisję nowych akcji. W subskrypcji prywatnej Enea SA objęła 9.500.000 akcji w zamian za wkład pieniężny, który został wniesiony 28 kwietnia 2017 r. Po objęciu akcji nowej emisji Enea zwiększyła swój udział w kapitale zakładowym Elektrowni Ostrołęka SA do 15,1%. 27 czerwca 2017 r. Enea SA zawarła z Energa SA Umowę Nabycia 20.017.269 akcji Elektrowni Ostrołęka SA, za łączną wartość ok. 19,2 mln zł, zwiększając swój udział w kapitale zakładowym Elektrowni Ostrołęka SA do 23,79%. W celu zapewnienia spółce odpowiednich środków finansowych, ENERGA SA i Enea SA na podstawie umowy z 23 listopada 2017 r. udzieliły spółce pożyczki w kwocie po 10 mln zł każdy z Akcjonariuszy. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki Elektrownia Ostrołęka SA podjęło 23 listopada 2017 r. uchwałę w sprawie przekształcenia Spółki w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością. W dniu 27 lutego 2018 r. nastąpiło zarejestrowanie przez KRS przekształcenia Elektrowni Ostrołęka SA na spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością.

Nabycie akcji Polimex-Mostostal SA

18 stycznia 2017 r. Enea SA zawarła z Energa SA, PGE Polska Grupa Energetyczna SA, PGNiG Technologie SA (Inwestorzy) oraz z Polimex umowę inwestycyjną, na mocy której Inwestorzy zobowiązali się dokonać inwestycji w Polimex. Inwestycja polegała na objęciu przez Inwestorów łącznie 150 mln akcji wyemitowanych przez Polimex. Spółka zobowiązała się do objęcia 37,5 mln akcji nowej emisji za łączną cenę emisyjną 75 mln zł. Umowa została zawarta pod warunkami zawieszającymi szczegółowo opisanymi w raporcie bieżącym 2/2017. Wraz z ww. umową zostały zawarte umowy doprecyzowujące zasady współpracy oraz wzajemne prawa i obowiązki Inwestorów przy realizacji ww. inwestycji, jak również dodatkowe umowy dotyczące realizacji inwestycji, które zostały zawarte z wierzycielami oraz dotychczasowymi akcjonariuszami Polimex.

20 stycznia 2017 r., w związku ze ziszczeniem się warunków zawieszających zastrzeżonych w umowie inwestycyjnej, o której mowa powyżej, Spółka przyjęła złożoną przez zarząd Polimex ofertę objęcia w trybie subskrypcji prywatnej 37,5 mln akcji, po cenie emisyjnej wynoszącej 2 zł za jedną akcję, tj. za łączną cenę emisyjną 75 mln zł. Dodatkowo, w wyniku wykonania jednej ze wskazanych powyżej umów dodatkowych, 20 stycznia 2017 r. Spółka nabyła 1,5 mln akcji Polimex od jej dotychczasowego akcjonariusza. Cena nabycia wszystkich akcji wyniosła 80,6 mln zł. Enea SA objęła udział 16,48%.

Umowa inwestycyjna umożliwiła Inwestorom wpływ na politykę finansową i operacyjną Polimexu. Uprawnienia te są realizowane przez Radę Nadzorczą. Ponadto Inwestorzy podpisali umowę dotyczącą inwestycji w Polimex („Porozumienie”). Celem zawarcia Porozumienia jest zapewnienie zwiększonej kontroli nad Polimexem Inwestorom, którzy posiadają łącznie większościowy udział w głosach na Zgromadzeniu Wspólników Polimexu. Porozumienie zakłada m.in. uzgadnianie, w drodze głosowania, wspólnego stanowiska przy podejmowaniu kluczowych decyzji będących w gestii Zgromadzenia Wspólników i Rady Nadzorczej Polimexu, w tym ustalanie składu osobowego Zarządu Polimexu. Z uwagi na wskazane powyżej uprawnienia Inwestorów, przekładające się na posiadanie znaczącego wpływu, udział w Polimexie został zaklasyfikowany jako jednostka stowarzyszona ujmowana metodą praw własności. Polimex jest spółką inżynieryjno-budowlaną, którą wyróżnia szeroki wachlarz usług świadczonych na zasadach generalnego wykonawstwa. Polimex jest spółką notowaną na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie (GPW). 21 marca 2017 r. Inwestorzy ogłosili wezwanie do zapisywania się na akcje Polimex w związku z przekroczeniem (jako strony porozumienia) progu 33% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Polimex. Wezwanie miało charakter następczy, a Inwestorzy zamierzali nabyć w wezwaniu akcje w liczbie stanowiącej nadwyżkę ponad liczbę akcji aktualnie posiadanych przez Inwestorów (tj. łącznie 65,93% ogólnej liczby głosów Polimex) i zapewniającej osiągnięcie nie więcej niż 66% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Polimex.

W związku z wezwaniem każdy z Inwestorów (w tym Enea) zamierzał uzyskać nie więcej niż, w przybliżeniu, 0,018% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Polimex. Wezwanie zostało rozliczone 28 kwietnia 2017 r. i w jego wyniku każdy z Inwestorów nabył 24 akcje Polimex. Aktualnie Spółka posiada 39.000.024 akcje Polimex, stanowiących 16,48% udziału w kapitale zakładowym Polimex. Wspólnie Inwestorzy posiadają 156.000.097 akcji, stanowiących 65,9% udziału w kapitale zakładowym Polimex. Zgodnie z Umową Inwestycyjną Polimex podejmował w roku 2017 działania mające na celu dopuszczenie do obrotu na GPW akcji serii T nabytych przez Inwestorów. 20 października 2017 r. Komisja Nadzoru Finansowego zatwierdziła prospekt emisyjny Polimex sporządzony w związku z emisją 150.000.000 akcji zwykłych na okaziciela serii T. 31 października Zarząd GPW postanowił dopuścić akcje serii T do obrotu giełdowego na rynku podstawowym GPW z dniem 3 listopada 2017 r. pod warunkiem dokonania przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych SA (KDPW) do 3 listopada 2017 r. rejestracji tych akcji. 2 listopada 2017 r. Dział Operacyjny KDPW wydał komunikat, w którym poinformował o rejestracji 150.000.000 akcji serii T Spółki 3 listopada 2017 r., pod kodem PLMSTSD00019.

Dokapitalizowanie Polskiej Grupy Górniczej SA

W związku z procesem pozyskiwania inwestorów kapitałowych przez Katowicki Holding Węglowy SA w lipcu 2016 r. Enea SA rozpoczęła rozmowy z potencjalnymi inwestorami dotyczące możliwości realizacji inwestycji oraz jej potencjalnych parametrów. 28 października 2016 r. Enea SA podpisała z Węglokoks SA i Towarzystwem Finansowym Silesia sp. z o.o. list intencyjny wyrażający wstępne zainteresowanie zaangażowaniem finansowym w Katowicki Holding Węglowy SA lub wybrane aktywa KHW.

W związku z zainteresowaniem Polskiej Grupy Górniczej SA (PGG) nabyciem wybranych aktywów Katowickiego Holdingu Węglowego SA oraz rozpoczęciem procesu dokapitalizowania PGG, Enea SA przeprowadziła wraz z dotychczasowymi udziałowcami PGG niezbędne analizy przedstawionego przez PGG Biznes Planu i wyraziła zainteresowanie zaangażowaniem kapitałowym w Polskiej Grupie Górniczej SA

30 marca 2017 r. Rada Nadzorcza Enea SA wyraziła zgodę na przystąpienie Spółki do Polskiej Grupy Górniczej SA i objęcie przez nią nowych udziałów w kapitale PGG o wartości nominalnej 300 mln zł w zamian za wkład pieniężny w kwocie 300 mln zł.

31 marca 2017 r. Spółka zawarła:

- umowę inwestycyjną określającą warunki inwestycji finansowej w PGG (Umowa Inwestycyjna),
- porozumienie dotyczące sprawowania wspólnej kontroli nad PGG (Porozumienie Inwestorów).

Umowa Inwestycyjna

Stronami Umowy Inwestycyjnej są: Enea SA, ENERGA Kogeneracja sp. z o.o., PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna SA, PGNiG TERMIKA SA, Węglokoks SA, Towarzystwo Finansowe Silesia sp. z o.o., Fundusz Inwestycji Polskich Przedsiębiorstw Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych (Inwestorzy) oraz PGG. Umowa Inwestycyjna przewidywała, że PGG nabędzie wybrane aktywa górnicze od Katowickiego Holdingu Węglowego SA na podstawie umowy przyrzeczonej, której zawarcie nastąpiło 1 kwietnia 2017 r.

Umowa Inwestycyjna reguluje sposób przeprowadzenia inwestycji i przystąpienia Spółki do PGG, zasad funkcjonowania PGG oraz jej organów, a także zasady wyjścia stron z inwestycji w PGG.

W ramach dokapitalizowania PGG Enea SA zobowiązała się do objęcia nowych udziałów PGG o łącznej wartości nominalnej 300 mln zł w zamian za wkład pieniężny w kwocie 300 mln zł w trzech etapach:

a) w ramach pierwszego etapu Spółka objęła nowe udziały PGG o wartości nominalnej 150 mln zł w zamian za wkład pieniężny w kwocie 150 mln zł. Po objęciu tych udziałów Spółka posiadała 4,39% udziału w kapitale zakładowym PGG. Pierwsze dokapitalizowanie nastąpiło w kwietniu 2017 r.

b) w ramach drugiego etapu Spółka objęła nowe udziały PGG o wartości nominalnej 60 mln zł w zamian za wkład pieniężny w kwocie 60 mln zł. Po objęciu tych udziałów Spółka posiada 5,81% udziału w kapitale zakładowym PGG. Drugie dokapitalizowanie nastąpiło w czerwcu 2017 r.

c) w ramach trzeciego etapu Spółka objęła nowe udziały PGG o wartości nominalnej 90 mln zł w zamian za wkład pieniężny w kwocie 90 mln zł. Po rejestracji podwyższenia w KRS, Enea SA zwiększył swój udział w kapitale zakładowym do 7,66%. Trzecie dokapitalizowanie nastąpiło w I kwartale 2018 r.

Umowa określa zasady powoływania członków Rady Nadzorczej, zgodnie z którymi każdy z Inwestorów oraz Skarb Państwa będzie uprawniony do powołania jednego członka w maksymalnie ośmiuosobowej Radzie Nadzorczej.

Inwestycja wpisuje się w Strategię Rozwoju Grupy Kapitałowej Enea, której jednym z elementów jest zabezpieczenie bazy surowcowej dla energetyki konwencjonalnej.

Porozumienie Inwestorów

31 marca 2017 r. Inwestorzy: ENERGA Kogeneracja sp. z o.o., PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna SA, PGNiG TERMIKA SA oraz Funduszem Inwestycji Polskich Przedsiębiorstw Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych oraz Enea SA zawarli Porozumienie, regulujące sposób uzgadniania wspólnego stanowiska Stron w zakresie decyzji dotyczących Spółki oraz sprawowania wspólnej kontroli nad Spółką. Porozumienie dla Enea SA zawarto pod warunkiem uzyskania zgody Prezesa UOKiK na przejęcie wspólnej kontroli nad Spółką. Zgoda UOKiK, o której mowa w zdaniu powyższym, została wydana 22 grudnia 2017 roku.

Jednocześnie, 31 marca 2017 r. został rozwiązany list intencyjny podpisany 16 października 2016 r. przez Enea SA, Węglokoks SA i Towarzystwo Finansowe Silesia sp. z o.o. dotyczący analizowanej wcześniej inwestycji kapitałowej w Katowicki Holding Węglowy SA.

W dniu 31 stycznia 2018 roku uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia spółki Polska Grupa Górnicza SA został podwyższony kapitał zakładowy spółki Polska Grupa Górnicza SA (PGG) zgodnie z postanowieniami Umowy Inwestycyjnej z dnia 31 marca 2017 roku, zawartej pomiędzy Węglokoks SA, Fundusz Inwestycji Polskich Przedsiębiorstw Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych, Towarzystwo Finansowe Silesia sp. z o.o., PGE Górnictwo Energetyka Konwencjonalna SA, Energa Kogeneracja sp. z o.o., PGNiG Termika SA, Enea SA oraz PGG, w której Inwestorzy zobowiązali się do dokapitalizowania PGG wraz z pozostałymi Inwestorami, na łączną kwotę 1.000.000.000 zł (jeden miliard złotych), z udziałem Enea SA na kwotę 300.000.000 zł (trzysta milionów złotych) wkładem pieniężnym, w trzech transzach. Pierwsze dokapitalizowanie (I transza) miało miejsce w dniu 3 kwietnia 2017 r., a drugie w dniu 14 czerwca 2017 r.

W wyniku podjętej uchwały, o której mowa powyżej, Enea SA w dniu 31 stycznia 2018 roku zawarła umowę objęcia akcji pomiędzy ENEA a PGG, przyjmując ofertę objęcia 900.000 (dziewięćset tysięcy) nowych akcji w drodze subskrypcji prywatnej o wartości nominalnej 100 zł każda i łącznej wartości nominalnej 90.000.000 zł (dziewięćdziesiąt milionów złotych) za wkład pieniężny w wysokości 90.000.000 zł (dziewięćdziesiąt milionów złotych). Akcje serii B są akcjami zwykłymi, imiennymi i winny być opłacane wyłącznie wkładami pieniężnymi w całości przed zarejestrowaniem podwyższenia kapitału zakładowego.

Źródła finansowania programu inwestycyjnego

Enea SA finansuje program inwestycyjny wykorzystując nadwyżki finansowe z prowadzonej działalności gospodarczej oraz zadłużenie zewnętrzne. Grupa Kapitałowa Enea realizuje model finansowania inwestycji, w którym Enea SA pozyskuje zewnętrzne źródła finansowania i dystrybuuje je do spółek zależnych. W dalszych działaniach Enea SA będzie koncentrować się na zapewnieniu odpowiedniej dywersyfikacji zewnętrznych źródeł finansowania dla inwestycji zaplanowanych w Strategii Grupy Kapitałowej Enea w celu optymalizowania wysokości kosztów i terminów spłaty zadłużenia.

Umowa programowa w sprawie programu emisji obligacji do kwoty 3 mld zł

Enea SA posiada zawartą umowę programową dot. programu emisji obligacji do kwoty 3 mld zł z bankami pełniącymi funkcję Gwarantów emisji, tj.: PKO BP SA, Bankiem Pekao SA, BZ WBK SA oraz Bankiem Handlowym w Warszawie SA. Finansowanie jest niezabezpieczone na aktywach Grupy Kapitałowej Enea. Środki pozyskane z tego programu są przeznaczone na realizację projektów inwestycyjnych w Grupie Enea, w tym m.in. na budowę opalanego węglem kamiennym bloku energetycznego na parametry nadkrytyczne o mocy elektrycznej 1.075 MW_e brutto, która jest realizowana w ramach działalności Enea Wytwarzanie. W okresie styczeń – grudzień br. Enea SA wyemitowała w ramach niniejszego programu IX i X serię obligacji w łącznej wysokości 1.049 mln zł. Na 31 grudnia 2017 r. wartość wyemitowanych w ramach ww. Programu obligacji wynosiła łącznie 3.000 mln zł.

100%

Stopień wykorzystania
źródła finansowania

Umowa programowa w sprawie programu emisji obligacji do kwoty 5 mld zł

30 czerwca 2014 r. Enea SA zawarła umowę programową dotyczącą programu emisji obligacji do kwoty 5 mld zł z bankami pełniącymi rolę dealerów: ING Bankiem Śląskim SA, PKO BP SA, Bankiem Pekao SA i mBankiem SA. W ramach Programu Enea może emitować obligacje o okresie zapadalności do 10 lat, a Banki dealerzy zobowiązani są dochować należytej staranności przy oferowaniu nabycia obligacji inwestorom rynkowym. W okresie styczeń – grudzień 2017 r. Enea SA nie emitowała obligacji w ramach niniejszego programu. Na 31 grudnia 2017 r. wartość wyemitowanych w ramach ww. Programu obligacji wynosiła łącznie 1.500 mln zł.

30%

Stopień wykorzystania
źródła finansowania

Umowy programowe w sprawie programu emisji obligacji gwarantowane przez BGK

W ramach finansowania gwarantowanego przez Bank Gospodarstwa krajowego Enea SA ma zawarte dwie umowy programowe emisji obligacji (podpisane odpowiednio 15 maja 2014 r. i 3 grudnia 2015 r.) o łącznej wartości 1.700 mln zł. Finansowanie jest niezabezpieczone na aktywach Grupy Kapitałowej Enea. Środki z programów są przeznaczone m.in. na realizację inwestycji przez Enea SA i podmioty zależne. Oprocentowanie oparte jest o zmienną stawkę WIBOR powiększoną o marżę. Umowa z 15 maja 2014 r. została wykorzystana w pełnej wysokości, tj. 1.000 mln zł, natomiast w ramach Umowy Programowej z 3 grudnia 2015 r. pozostaje do dyspozycji kwota 550 mln zł. Na dzień 31 grudnia 2017 r. Enea SA wyemitowała w ramach w/w umów programowych obligacje o wartości 1.150 mln zł.

68%

Stopień wykorzystania
źródła finansowania

Kredyty inwestycyjne udzielone przez Europejski Bank Inwestycyjny

18 października 2012 r. Enea SA zawarła umowę finansową z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym (EBI), na mocy której Spółce został udzielony kredyt w kwocie 950 mln zł lub jej równowartości w euro (transza „A”). 19 czerwca 2013 r. została zawarta z EBI kolejna umowa kredytu (transza „B”) na kwotę 475 mln zł. Środki w łącznej kwocie 1.425 mln zł pozyskane z kredytu przeznaczone są na finansowanie wieloletniego planu inwestycyjnego dot. modernizacji i rozbudowy sieci energetycznych Enea Operator. Okres spłaty kredytu wynosi do 15 lat od planowanej daty wypłaty środków. W ramach transzy „A” i „B” Enea SA dokonała wypłaty środków z kredytu w całości, tj. w wysokości 1.425 mln zł w 4 odrębnych kwotach uruchamianych od września 2013 r. do lipca 2015 r. Waluta uruchomionego kredytu to złoty polski, oprocentowanie zmienne, oparte na stawce WIBOR dla depozytów 6-miesięcznych powiększone o marżę Banku. W przypadku jednego uruchomienia oprocentowanie zostało oparte na stałej stopie procentowej.

29 maja 2015 r. zawarta została kolejna umowa kredytu, na mocy której EBI udostępnił Spółce nowe finansowanie w wysokości 946 mln zł lub jej równowartości w euro (transza „C”). Środki pozyskane z kredytu będą przeznaczone na finansowanie wieloletniego planu inwestycyjnego w celu modernizacji i rozbudowy infrastruktury elektroenergetycznej Enea Operator. Finansowanie jest niezabezpieczone na aktywach Grupy Kapitałowej Enea. Oprocentowanie jest zmienne oparte na stawce WIBOR dla depozytów 6-miesięcznych powiększone o marżę Banku. Transze będą spłacane w ratach, a ostateczna spłata nastąpi w grudniu 2031 r. W styczniu 2017 r. dokonano uruchomienia transzy kredytu w wysokości 250 mln zł, a w grudniu uruchomienia transzy w wysokości 496 mln zł. Na koniec 2017 r. wysokość wykorzystanego kredytu w ramach transzy „C” wynosiła 946 mln zł.

100%

Stopień wykorzystania
źródła finansowania

Źródła finansowania programu inwestycyjnego LW Bogdanka - umowy programowe w sprawie programu emisji obligacji LW Bogdanka SA

W trakcie 2017 r. Spółka posiadała Umowę Programową z 23 września 2013 r. dotyczącą programu emisji obligacji do kwoty 300 mln zł, która została zawarta z bankiem Polska Kasa Opieki SA. Łączna wartość wyemitowanych obligacji w ramach tej Umowy wynosi 300 mln zł. Kwartalne terminy wymagalności wykupu obligacji w łącznej wysokości 300 mln zł przypadają w 2018 r. Ponadto, w trakcie I półrocza 2017 r. obowiązywała druga Umowa Programowa z 30 czerwca 2014 r. 10 marca 2017 r. Spółka podpisała aneks do Umowy Programowej z 30 czerwca 2014 r., w ramach którego okres obowiązywania Programu dla Transzy nr 1 został przesunięty z 31 grudnia 2019 r. na 30 marca 2017 r. W związku z tym wszystkie obligacje wyemitowane w ramach Transzy nr 1 w łącznej wysokości 300 mln zł zostały wykupione 30 marca 2017 r., a tym samym obowiązywanie Umowy Programowej uległo zakończeniu.

100%

Stopień wykorzystania
źródła finansowania

Emisja papierów wartościowych Enea SA w 2017 r.

Enea wyemitowała w 2017 r. obligacje o łącznej wartości wg ceny emisyjnej 1.199 mln zł. Zadłużenie nominalne z tytułu wyemitowanych przez Enea SA obligacji na 31 grudnia 2017 r. wyniosło łącznie 5.610 mln zł.

Transakcje zabezpieczające ryzyko stopy procentowej

W ramach realizacji Polityki Zarządzania Ryzykiem Stóp Procentowych, w grudniu 2017 r. Enea SA zawarła transakcje zabezpieczające ryzyko stopy procentowej (Interest Rate Swap) na łączną kwotę 1.091.000 tys. zł. Łączna wartość zawartych transakcji IRS na dzień 31 grudnia 2017 r. wyniosła łącznie 5.442.520 tys. zł.

Transakcje z podmiotami powiązanymi

W 2017 r. Enea oraz jednostki od niej zależne nie zawierały z podmiotami powiązanymi transakcji na warunkach nierynkowych. Informacje o transakcjach z podmiotami powiązanymi zawartych przez Enea lub jednostkę od niej zależną znajdują się w nocie 42 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Enea za 2017 r.

Wykorzystanie środków z emisji papierów wartościowych

Środki pieniężne pozyskane przez Enea SA z emisji obligacji są wykorzystywane przy realizacji inwestycji rzeczowych i kapitałowych prowadzonych przez Spółki zależne. Enea Wytwarzanie w Świerżach Górnych w grudniu 2017 r. oddała do użytku najnowocześniejszy w Polsce blok energetyczny. Wszystkie emisje przeprowadzone przez Enea Wytwarzanie w 2017 r. były przeznaczone na sfinansowanie wydatków związanych z tym projektem.

Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych

Sytuacja finansowa Spółki tworzy silne podstawy do wykonania planów inwestycyjnych. Bilans, kapitały własne oraz saldo środków pieniężnych Grupy Kapitałowej Enea są solidnym fundamentem finansowania nakładów inwestycyjnych, tak ze środków własnych, jak i źródeł zewnętrznych. W celu efektywnego wykorzystania środków, Spółka w danych działaniach inwestycyjnych, w szczególności w zakresie akwizycji, zamierza wspomagać się finansowaniem dłużnym w celu wykorzystania efektu dźwigni finansowej.

Program emisji obligacji spółek zależnych

3 mld zł - Program Emisji Obligacji z 8 września 2012 r. Enea Wytwarzanie

Na 31 grudnia 2017 r. Enea Wytwarzanie wyemitowała w ramach ww. Programu obligacje w łącznej wysokości 2.650 mln zł. Okres dostępności Programu zakończył się w dniu 31 grudnia 2017r.

1.425 mln zł - Obligacje Enea Operator

Program w całości wykorzystany przez Enea Operator. Oprocentowanie obligacji w zależności od serii jest oparte na stałej lub zmiennej stopie procentowej. Obligacje są wykupowane w ratach od czerwca 2017 r., a ostateczny termin wykupu przypada na czerwiec 2030 r.

1 mld zł - Umowa Programowa z 17 lutego 2015 r. Enea Wytwarzanie

17 lutego 2015 r. pomiędzy Enea Wytwarzanie, Enea oraz PKO Bankiem Polskim została zawarta Umowa Programu Emisji Obligacji na kwotę 760 mln zł. 3 czerwca 2015 r. został zawarty do niej aneks, na podstawie którego strony zwiększyły kwotę Programu do wysokości 1 mld zł. Na 31 grudnia 2017 r. program jest w całości wykorzystany przez Enea Wytwarzanie.

946 mln zł - Umowa Programu Emisji Obligacji z 7 lipca 2015 r. Enea Operator

Wykonawcza Umowa Programu Emisji Obligacji na kwotę 946 mln zł została zawarta pomiędzy Enea jako gwarantem, Enea Operator jako emitentem oraz PKO Bankiem Polskim jako agentem. W ramach umowy 28 marca 2017 r. został zawarty aneks wydłużający dostępność środków z Programu do 29 grudnia 2017 r. Termin wykupu obligacji – ratalny, jednak nie później niż 15 lat od daty emisji. Oprocentowanie obligacji może być stałe lub zmienne oparte o stawkę WIBOR powiększoną o marżę, z rewizją oprocentowania po 4 lub 5 latach. W styczniu 2017 r. Enea Operator wyemitowała obligacje w wysokości 250 mln zł, a w grudniu wyemitowała obligacje w wysokości 496 mln zł, co oznacza wykorzystanie programu w pełnej wysokości przez Enea Operator na dzień 31 grudnia 2017.

740 mln zł - Umowa Programu Emisji Obligacji 17 listopada 2014 r. Enea Wytwarzanie

Na 31 grudnia 2017 r. Enea Wytwarzanie wyemitowała w ramach ww. Programu obligacje w łącznej wysokości 350 mln zł. Wykup obligacji jest jednorazowy i przypada na marzec 2020 r.

260 mln zł - Umowa Programowa z 12 sierpnia 2014 r. Enea Wytwarzanie

Program w całości wykorzystany przez Enea Wytwarzanie. Oprocentowanie obligacji oparte jest na stałej stopie procentowej. Obligacje będą wykupywane w ratach od września 2017 r. do grudnia 2026 r.

360 mln zł – Umowa Programu Emisji Obligacji z 18 lipca 2016 r. Enea Operator

Wykonawcza Umowa Programu Emisji Obligacji na kwotę 360 mln zł została zawarta pomiędzy Enea jako gwarantem, Enea Operator jako emitentem oraz PKO Bankiem Polskim jako agentem. W ramach umowy Enea Operator może przeprowadzić jednokrotną emisję obligacji. 28 lipca 2016 r. Enea Operator wyemitowała obligacje w kwocie 360 mln zł na zmiennej stopie procentowej WIBOR 3M plus marża. Wykup obligacji z Programu nastąpił w grudniu 2017r.

350 mln zł – Umowa Programu Emisji Obligacji z 20 września 2017 r. Enea Operator

Wykonawcza Umowa Programu Emisji Obligacji na kwotę 350 mln zł została zawarta pomiędzy Enea jako gwarantem, Enea Operator jako emitentem oraz PKO Bankiem Polskim jako agentem. W ramach umowy Enea Operator 28 września wyemitowała obligacje w kwocie 350 mln zł na zmiennej stopie procentowej WIBOR 3M plus marża. Termin wykupu przypada w grudniu 2019 r.

Pozostałe umowy

Enea SA w latach ubiegłych zawarła także wewnątrzgrupowe umowy programowe emisji obligacji ze spółkami zależnymi, które służą finansowaniu inwestycji w segmencie OZE i segmencie Ciepło. Programy te są w całości wykorzystane i wykupywane w ratach. Łączna kwota obligacji do wykupu w ramach tych programów na 31 grudnia 2017 r. wyniosła 76,65 mln zł.

Zaciągnięte i zakończone umowy kredytów i pożyczek

Według nominalnego stanu zadłużenia na 31 grudnia 2017 r. Enea SA posiadała zaciągnięte kredyty w wysokości 2.303.174 tys. zł., w tym kredyty i pożyczki zaciągnięte przez Enea SA w 2017 r.:

Data początkowa	Data zakończenia	Kredytodawca	Wartość umowy	Kwota zaciągniętego kredytu [tys. zł] w 2017 r.	Wysokość stopy procentowej	Zadłużenie z tyt. kredytów na 31 grudnia 2017 r. [tys. zł]	Okres spłaty
29 maja 2015 r.	31 marca 2032 r.	(C) Europejski Bank Inwestycyjny	946 000	746 000	stawka bazowa + marża	946 000	raty kapitału ustalone w momencie uruchomienia transzy kredytu
19 czerwca 2013 r.	31 grudnia 2030 r.	(B) Europejski Bank Inwestycyjny	1 425 000	0	stawka bazowa + marża	1 357 174	raty kapitału ustalone w momencie uruchomienia transzy kredytu
RAZEM						2 303 174	

Kredyty i pożyczki zaciągnięte przez Spółki Grupy Enea

W grudniu 2015 r. Enea Wytwarzanie sp. z o.o. zawarła umowę o dofinansowanie w formie pożyczki z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) na kwotę 60.075 tys. zł przedsięwzięcia pn. „Budowa instalacji odsiarczania spalin dla kotłów K7 i K8 w Elektrociepłowni Białystok”. Pożyczka została udzielona na okres od kwietnia 2016 r. do grudnia 2026 r., oprocentowanie WIBOR 3M, spłata w kwartalnych ratach. Pierwsze uruchomienia miały miejsce w czerwcu i grudniu 2016 r. na łączną kwotę 19.161 tys. zł. a kolejne w kwietniu, czerwcu i wrześniu 2017r. Aktualne zadłużenie z tytułu pożyczki wynosi 57.263 tys. zł. W 2017 r. Miejska Energetyka Ciepła Piła sp. z o.o. podpisała trzy umowy o dofinansowanie w formie pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW) na łączną kwotę 1.164,60 tys. zł. z czego w sierpniu i grudniu zostało uruchomionych 964,6 tys. zł. 16 grudnia 2016 r. LW Bogdanka SA zawarła z bankiem mBank SA umowę o kredyt w rachunku bieżącym z limitem do kwoty 100.000 tys. zł. Kredyt może być wykorzystany do 29 listopada 2018 r. Ostateczny dzień spłaty kredytu przypada na 30 listopada 2018 r. Oprocentowanie kredytu wynosi WIBOR 1M plus marża banku. Na dzień bilansowy limit nie był wykorzystany. W 2017 r. Spółki z Grupy Enea nie wypowiedziały umów kredytów oraz pożyczek. Łączna suma zadłużenia z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek przez Enea SA i spółki z Grupy Kapitałowej Enea na 31 grudnia 2017 r. wyniosła 2.394.602 tys. zł.

Udzielone pożyczki

W roku 2017 Enea SA udzieliła Spółkom Grupy Kapitałowej Enea pożyczek o łącznej wartości 42.940 tys. zł. Stan zadłużenia nominalnego na 31 grudnia 2017 r. wyniósł 183.046 tys. zł. Szczegółowe informacje nt. zawartych przez Enea SA w 2017 r. umów pożyczek oraz poziomu ich wykorzystania prezentuje poniższa tabela:

Data początkowa	Data zakończenia	Spółka	Wartość umowy	Kwota zaciągniętej pożyczki w 2017 r. [tys. zł]	Oprocentowanie	Zadłużenie z tyt. pożyczki na 31 grudnia 2017 r. [tys. zł]
21 maja 2014 r.	31 grudnia 2022 r.	Enea Centrum sp. z o.o.	61 000	0	Brak	45 750
22 grudnia 2015 r.	30 czerwca 2025 r.	Enea Centrum sp. z o.o.	165 000	30 000	Brak	120 000
19 stycznia 2015 r.	31 stycznia 2020 r.	Enea Oświetlenie sp. z o.o.	10 000	0	Zmienne	4 356
23 listopada 2017 r.	31 stycznia 2018 r.	Elektrownia Ostrołęka SA	10 000	10 000	Stałe	10 000
8 listopada 2017 r.	6 listopada 2020 r.	PGE EJ 1 sp. z o.o.	2 940	2 940	Stałe	2 940
RAZEM			248 940	42 940		183 046

Udzielone i otrzymane poręczenia

W 2017 r. spółki z Grupy Kapitałowej Enea nie udzielały poręczeń i gwarancji o wartości odpowiadającej co najmniej 10% kapitałów własnych Enea SA.

W roku 2017 Enea SA nie udzielała nowych poręczeń ani gwarancji korporacyjnych. W zakresie zawartych poprzednio umów w kilku przypadkach dokonano jedynie aneksowania ich terminu obowiązywania oraz wysokości udzielonych poręczeń. Łączna wartość pozycji pozabilansowych z tytułu udzielonych poręczeń na 31 grudnia 2017 r. wynosiła 127.404,15 tys. zł.

Udzielone i otrzymane gwarancje

Łączna wartość pozycji pozabilansowych z tytułu udzielonych gwarancji bankowych na 31 grudnia 2017 r. wynosiła 117.706,82 tys. zł. W 2017 r. na zlecenie Enea SA wystawiono gwarancje, których łączna wartość wynosiła 61.880,78 tys. zł. Poniżej zamieszczono informacje dot. największych kwot gwarancji udzielonych w 2017 r. (próg istotności > 1 mln zł):

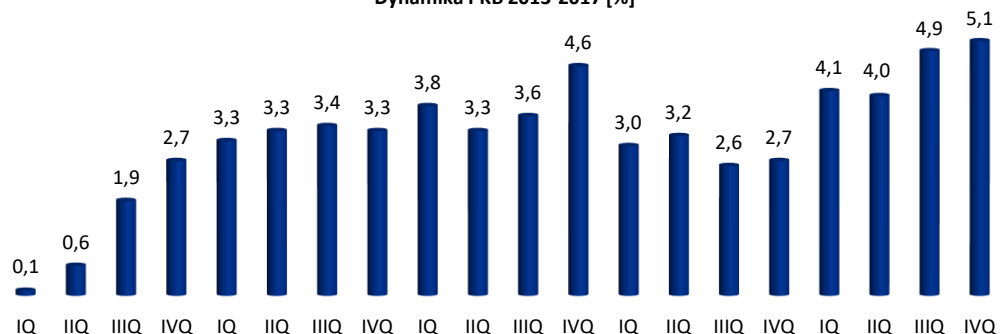
Data udzielenia zabezpieczenia	Data obowiązywania zabezpieczenia	Podmiot ,na rzecz którego udzielono zabezpieczenia	Cel zawarcia umowy	Forma zabezpieczenia	Udzielona kwota zabezpieczenia [tys. zł]
7 lipca 2017 r.	11 sierpnia 2018 r.	Polskie Sieci Elektroenergetyczne SA	należyte wykonanie umowy	w ramach linii gwarancji w kwocie 350.000.000 zł	15 000,00
20 grudnia 2017 r.	11 sierpnia 2018 r.	Izba Rozliczeniowa Giełd Towarowych SA	wniesienie depozytu	w ramach linii gwarancji w kwocie 350.000.000 zł	30 000,00
12 grudnia 2017 r.	11 sierpnia 2018 r.	ENE Operator sp. z o.o.	należyte wykonanie kontraktu	w ramach linii gwarancji w kwocie 350.000.000 zł	1 079,94

Sytuacja makroekonomiczna

Działalność Grupy Kapitałowej Enea skupiona jest na terytorium Polski. Tym samym kluczowym czynnikiem makroekonomicznym wpływającym zarówno na osiągnięte wyniki, jak i sytuację finansową jest tempo rozwoju oraz ogólna kondycja polskiej gospodarki.

Według wstępnego szacunku Głównego Urzędu Statystycznego (GUS) produkt krajowy brutto w 2017 r. zwiększył się realnie o 4,6% w skali roku, wobec wzrostu o 2,9% w 2016 r. W samym IV kwartale 2017 r. wzrost PKB wyniósł 5,1% co oznacza kolejny, rekordowy kwartalny wzrost PKB na przestrzeni ostatnich miesięcy.

Dynamika PKB 2013-2017 [%]

Zgodnie z danymi GUS, w 2017 r. w podstawowych obszarach gospodarki obserwowano tendencje wzrostowe, przy czym IV kwartał 2017 roku charakteryzował się nieznacznymi spadkami względem stanu na koniec III kwartału.

Zgodnie z szacunkami GUS w 2017 r. produkcja sprzedana przemysłu była wyższa niż przed rokiem o 6,6%. W największym stopniu zwiększyła się sprzedaż w przetwórstwie przemysłowym; wzrost odnotowano również w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę oraz w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji. Utrzymał się natomiast spadek produkcji w górnictwie i wydobywaniu.

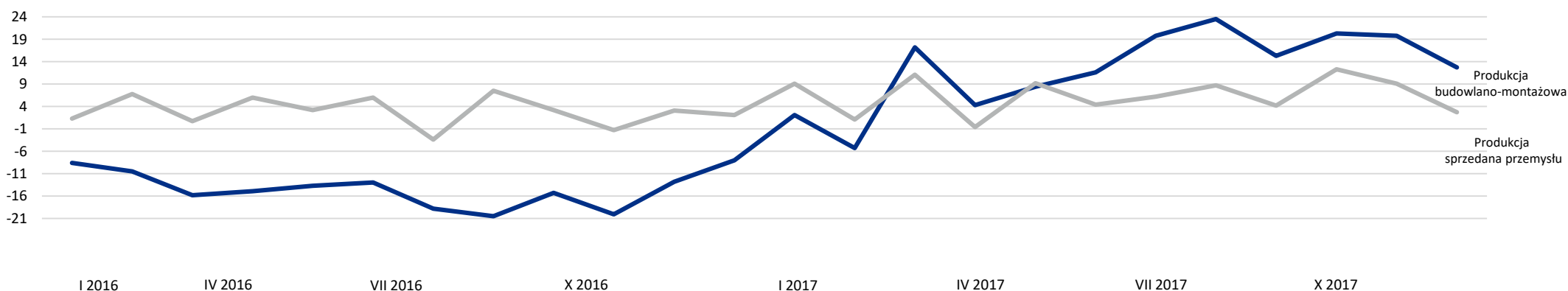
W okresie styczeń–wrzesień 2017 r. produkcja budowlano-montażowa zrealizowana na terenie kraju była o ok. 7% wyższa niż w roku poprzednim. Produkcja budowlano-montażowa była wyższa niż przed rokiem we wszystkich działach budownictwa, w tym najbardziej zwiększyła się w jednostkach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej.

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych, po dwóch latach spadku, w 2017 r. wzrosły w skali roku o 2,0%. Po spadku w 2016 r., znacznie wzrosły ceny związane z transportem; wyższe niż przed rokiem były również m.in. ceny w zakresie mieszkania. Po raz pierwszy od 2012 r. wzrosły w skali roku ceny producentów w przemyśle (o 2,9%) oraz budownictwie (o 0,6%).

Poniżej zamieszczono podstawowe dane makroekonomiczne dla lat 2015-2017.

Wyszczególnienie ⁰	j.m.	2015	2016	2017
PKB	zmiana w %	3,8	2,9	4,6
Produkcja sprzedana przemysłu	zmiana w %	6,0	3,6	6,6
Produkcja budowlano - montażowa	zmiana w %	3,7	-2,6	7,0
Inflacja	w %	-0,9	-0,6	2,0

Dynamika produkcji krajowej 2016-2017 [%]

Źródło: <http://stat.gov.pl> oraz opracowanie GUS pn. Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej kraju w 2017 roku

Obszary działalności

W 1997 r. rozpoczęto proces demonopolizacji polskiego rynku energii elektrycznej. Doprowadził on do jego podziału na poszczególne obszary: wytwarzania, przesyłu i dystrybucji oraz handlu energią.

Z biegiem czasu, w celu zabezpieczenia łańcucha dostaw dla obszaru wytwarzania największe grupy energetyczne rozszerzyły swoją działalność również o obszar wydobycia.

Polska jest największym producentem i rynkiem zbytu dla węgla kamiennego spośród krajów Unii Europejskiej. Węgiel kamienny w Polsce w perspektywie najbliższych kilkunastu lat będzie najbardziej wykorzystywanym surowcem do produkcji energii elektrycznej i ciepłej.

Węgiel kamienny do celów opałowych w Polsce jest wydobywany, przede wszystkim, przez podmioty pozostające pod kontrolą Skarbu Państwa. Są to w szczególności Jastrzębska Spółka Węglowa SA, Kompania Węglowa SA, Katowicki Holding Węglowy SA, Polska Grupa Górnicza sp. z o.o., Tauron Wydobycie SA. Oprócz podmiotów z udziałem Skarbu Państwa w ostatnich latach rosło znaczenie w wydobyciu kopalń prywatnych lub sprywatyzowanych (m.in. LW Bogdanka).

Większość energii elektrycznej na polskim rynku wytwarzana jest w oparciu o paliwa konwencjonalne, tj. węgiel kamienny oraz brunatny. Niemniej w ostatnich latach wzrosła w Polsce świadomość szkód środowiskowych spowodowanych przez energię konwencjonalną, a członkostwo w Unii Europejskiej stworzyło dodatkowy impuls do restrukturyzacji polskiego sektora energetycznego.

Energia odnawialna jest uzyskiwana dzięki naturalnym, powtarzającym się procesom przyrodniczym. Zgodnie z Prawem energetycznym odnawialne źródło energii wykorzystuje w procesie przetwarzania energię wiatru, promieniowania słonecznego, aerotermalną, geotermalną, hydrotermalną, fal, prądów i pływów morskich, spadku rzek oraz energię pozyskiwaną z biomasy, biogazu pochodzącego ze składowisk odpadów, a także biogazu powstałego w procesach odprowadzania lub oczyszczania ścieków albo rozkładu składowanych szczątków roślinnych i zwierzęcych.

Rozwój wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł wynika z potrzeby ochrony środowiska oraz wzmocnienia bezpieczeństwa energetycznego. Celem działań w tym zakresie jest zwiększenie wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych, wspieranie rozwoju technologicznego i innowacji, tworzenie możliwości rozwoju regionalnego oraz większe bezpieczeństwo dostaw energii, zwłaszcza w skali lokalnej.

Ze zobowiązań wynikających m.in. z pakietu klimatycznego 3 x 20 wynika, że do 2020 r. Polska ma obowiązek uzyskać 15% udział OZE w zużyciu energii. Dążenie do zwiększenia udziału tych źródeł w bilansie produkcji energii elektrycznej w kraju, ze względu na wysokie koszty inwestycji, wymaga stosowania odpowiednich systemów wsparcia, będących gwarancją ich systematycznego rozwoju.

Przesyłanie energii elektrycznej oznacza jej transport sieciami przesyłowymi (do sieci dystrybucyjnych lub odbiorców końcowych przyłączonych do tych sieci). Dystrybucja energii polega na jej transporcie do odbiorców końcowych z wykorzystaniem sieci dystrybucyjnych.

Zgodnie z Prawem energetycznym wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej wymaga uzyskania koncesji Prezesa URE. Głównymi dystrybutorami energii elektrycznej w Polsce są: Enea Operator sp. z o.o., TAURON Dystrybucja SA, PGE Dystrybucja SA oraz Energa Operator SA.

Obrót energią elektryczną stanowi działalność gospodarczą, wymagającą uzyskania koncesji Prezesa URE, polegającą na hurtowym lub detalicznym handlu energią. Handel energią elektryczną w Polsce odbywa się w trzech zasadniczych segmentach rynku energii: rynku kontraktowym, rynku giełdowym oraz rynku bilansującym.

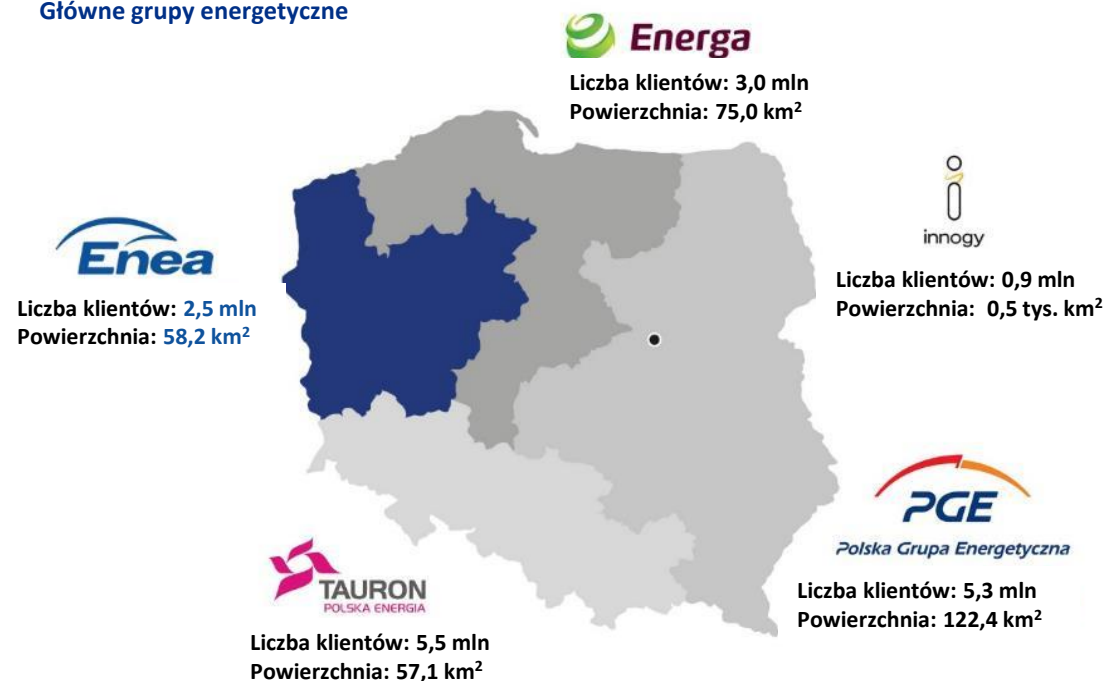
Handel energią na rynku kontraktowym odbywa się na podstawie kontraktów dwustronnych (umów) zawieranych pomiędzy wytwórcami energii, a firmami handlującymi energią oraz Klientami finalnymi.

Rynek giełdowy obejmuje handel na giełdzie energii (Towarowej Giełdzie Energii SA). Handel energią na TGE odbywa się głównie na tzw. Rynku Dnia Następnego (RDN). RDN prowadzony jest na dzień przed dobą, w której następuje fizyczna dostawa energii.

Rynek Bilansujący jest specyficznym obszarem rynku energii, na którym następuje bilansowanie różnic pomiędzy transakcjami zawartymi między poszczególnymi uczestnikami rynku, a rzeczywistym zapotrzebowaniem na energię elektryczną.

Rynek energetyczny w Polsce tworzą głównie cztery grupy energetyczne: Enea, PGE, Tauron, Energa.

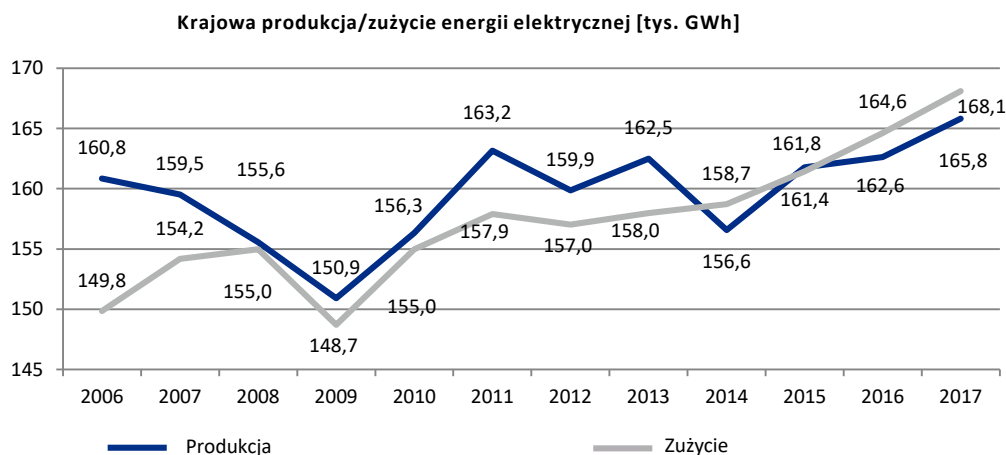
Główne grupy energetyczne

Sytuacja na rynku energii elektrycznej

Produkcja energii elektrycznej

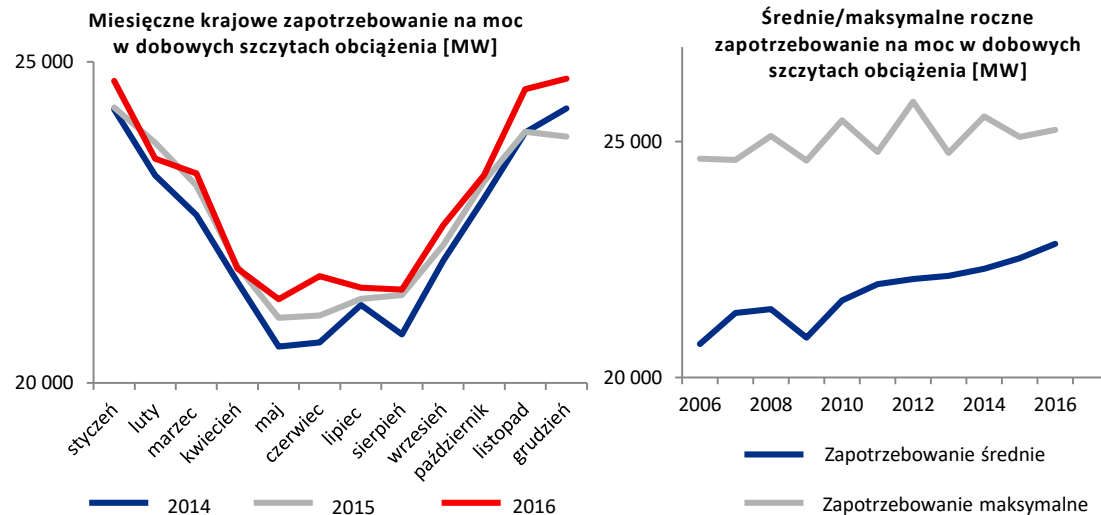
Zgodnie z danymi publikowanymi przez Polskie Sieci Energetyczne krajowa produkcja energii elektrycznej w okresie 2017 r. wyniosła 165.852 tys. GWh.

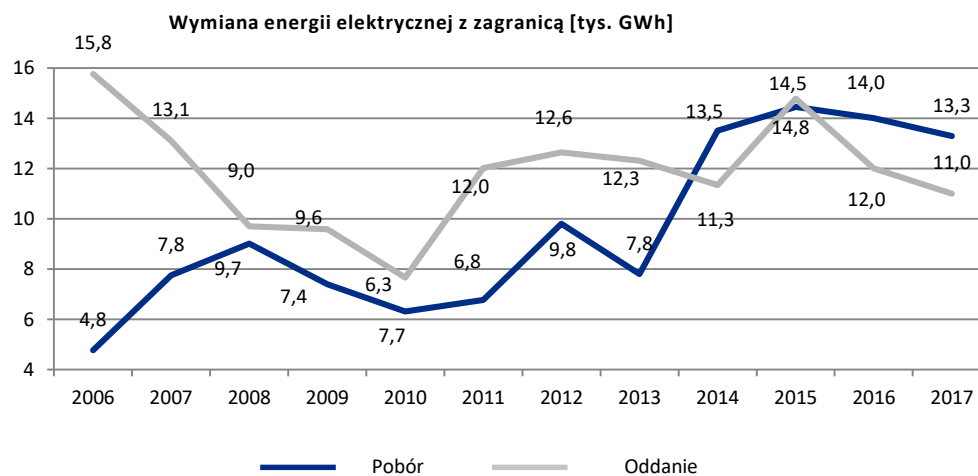
Struktura produkcji energii elektrycznej [GWh]

Rodzaje elektrowni	2014	2015	2016	2017
Zawodowe na węglu kamiennym	80 284	81 883	81 348	79 868
Zawodowe na węglu brunatnym	54 212	53 564	51 204	51 983
Przemysłowe	9 020	9 757	10 130	10 057
Zawodowe gazowe	3 274	4 193	5 776	7 172
Zawodowe wodne	2 520	2 261	2 399	2 767
Wiatrowe i inne odnawialne	7 256	10 114	11 769	14 005

Źródło: <https://www.pse.pl/mapa-raportow>

Wymiana międzysystemowa

Ceny rynkowe węgla w roku 2017

Światowe ceny węgla w roku 2017 utrzymywały się w trendzie wzrostowym kontynuując notowania na wysokich poziomach średnio rzędu 80-100 USD/t. Wyraźne wyhamowanie rynku w kwietniu czy listopadzie wynikało ze zdarzeń jednorazowych jak huragan Debbie w Australii czy typowych mechanizmów rynkowych, jakim było nasycenie rynku.

Czynnikami kształtującymi globalną dynamikę notowań cen węgla spot była niska podaż przy wzmożonym popycie krajów z obszaru Azja-Pacyfik, które to z uwagi na potrzebę taniej energii elektrycznej w rejonie Azji Południowo-Wschodniej pozostaną główną siłą napędową globalnego popytu na węgiel do 2040 roku, podaje IEA. Popyt na węgiel pozostanie wysoki przynajmniej do czasu wzrostu konkurencyjności produkcji energii z OZE lub zdolności jej magazynowania.

Trend odwrotny i mocno antywęglowy dominuje z kolei w obszarze Atlantyku. W europejskich terminalach węglowych cena węgla spot podążała jednak za wzrostami pochodzącymi z rynku azjatyckiego, aczkolwiek promowanie niskoemisyjnej produkcji energii i źródeł OZE powoduje, iż korelacja globalnych indeksów słabnie.

W 2017 r. średnio cena spot węgla z Newcastle, która jest wyznacznikiem dla cen węgla energetycznego na rynku azjatyckim, wzrosła o 34,5% w ujęciu rocznym i wyniosła 88,95 USD/t.

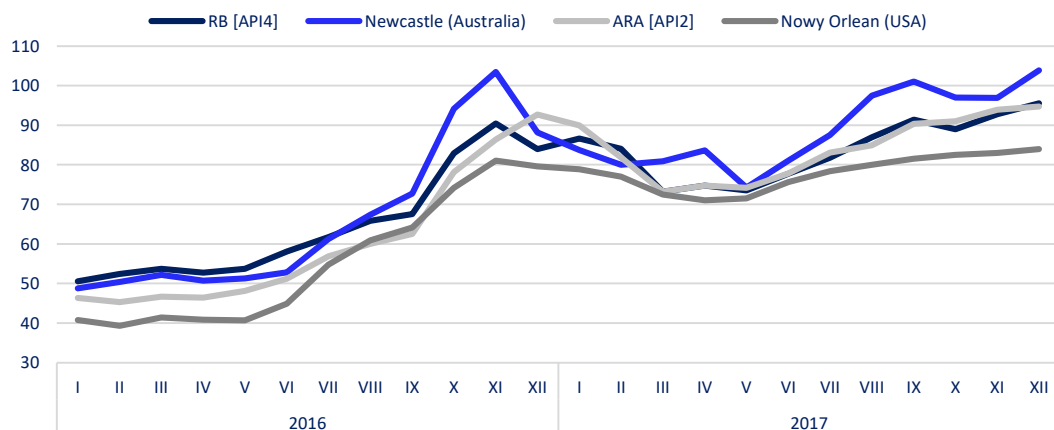
Za 1 tonę węgla południowo - afrykańskiego płacono średnio o 30% więcej tj. 83,95 USD.

W terminalach węglowych w obszarze ARA średnioroczna cena spot węgla wzrosła o ok. 40,1% i wyniosła

84,14 USD/t. Pomimo zaawansowanych starań EU i obostrzeń legislacyjnych dotyczących ograniczenia produkcji z węgla, natychmiastowa rezygnacja z tego nośnika energii dla licznych krajów nie jest możliwa z dnia na dzień.

Wysokie poziomy cen na koniec roku 2017 na światowym rynku węgla, określa się jako nietrwałe.

W 2018 roku spodziewany przedział korekty w dół to rząd 86-75 USD, podają źródła.

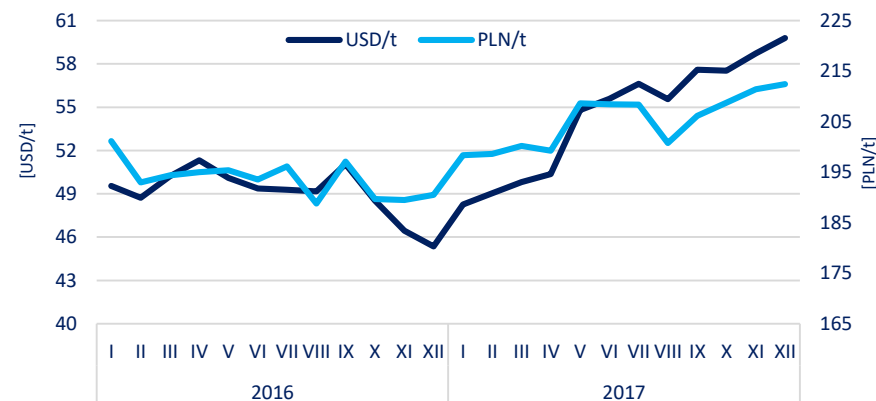

Źródło: Zestawienie własne na bazie danych globalCoal & IGSMIE PAN

Strukturalne problemy polskiego rynku węgla w roku 2017 skutkowały min. wystąpieniem luki podażowej wymuszającej konieczność zwiększenia importu węgla energetycznego o 59,8% r/r do poziomu 9,729 mln ton. Dominującymi kierunkami importu surowca pozostały Rosja 82% i Kolumbia 11%. Niższe wydobycie węgla energetycznego o 7,3% r/r na poziomie 53 mln ton, przełożyło się na systematyczny wzrost jego cen widoczny już od początku roku 2017. Dodatkowo problemy występujące na rynku transportu kolejowego w postaci nieterminowej obsługi dostaw i licznych remontów infrastruktury kolejowej, skutkowały znaczącym wzrostem ryzyka niedotrzymania minimalnych poziomów zapasu węgla przez jednostki wytwórcze w całym kraju.

W 2017 roku ceny węgla na polskim rynku znajdowały się w trendzie wzrostowym. Średnioroczny indeks PSCMI1 wzrósł o 5,4% r/r i wyniósł 9,22 zł/GJ, co przeliczeniu na USD przy średniorocznym kursie 3,78 USD/PLN wynosi ok. 54,3 USD za 1 tonę węgla. W 2017 roku wzrosła także cena mialów dla energetyki zawodowej, która płaćła średnio o 3% więcej za 1 tonę surowca tj. 9,12 zł/GJ.

Polish Steam Coal Market Index - PSCMI1 [9M/17]

Źródło: Zestawienie własne na bazie danych NBP & ARP.

Ceny hurtowe energii elektrycznej

Średnia cena na rynku SPOT w 2017 r. była niższa o 1,0% w porównaniu do analogicznego okresu 2016 r. W szczególności ceny spadły w okresie od kwietnia do czerwca. Na ceny wpływ miały następujące czynniki:

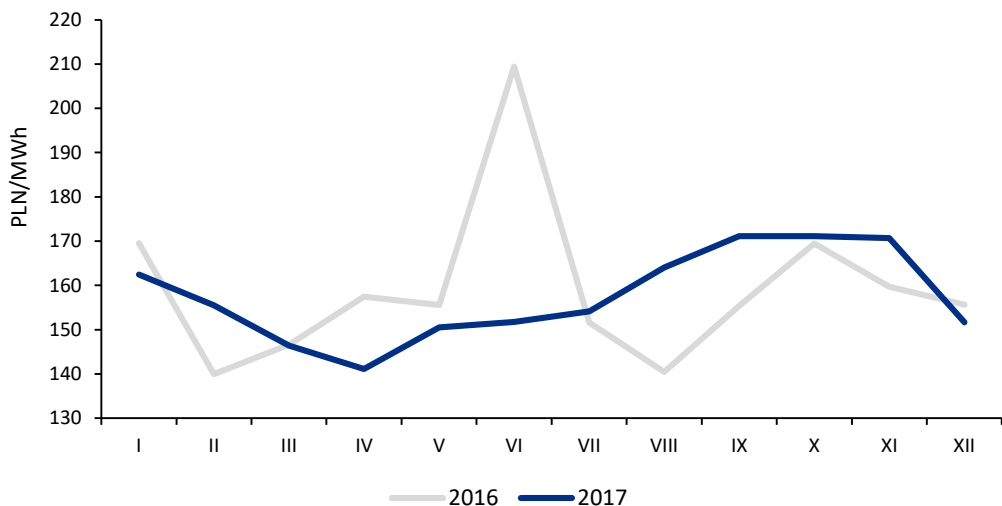
- wysoki poziom dostępnej mocy w systemie KSE
- duże wykorzystanie generacji wiatrowej
- stosunkowo łagodne warunki atmosferyczne
- wzrost importu energii elektrycznej

Tabela 1. Średnie ceny na rynku SPOT (TGE Rynek Dnia Następnego)

Okres	Średnia cena [zł/MWh]	Zmiana [%]
2016	159,20	-
2017	157,57	↓ -1,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z TGE.

Średnie ceny energii elektrycznej na Ryнку Dnia Następnego

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z TGE.

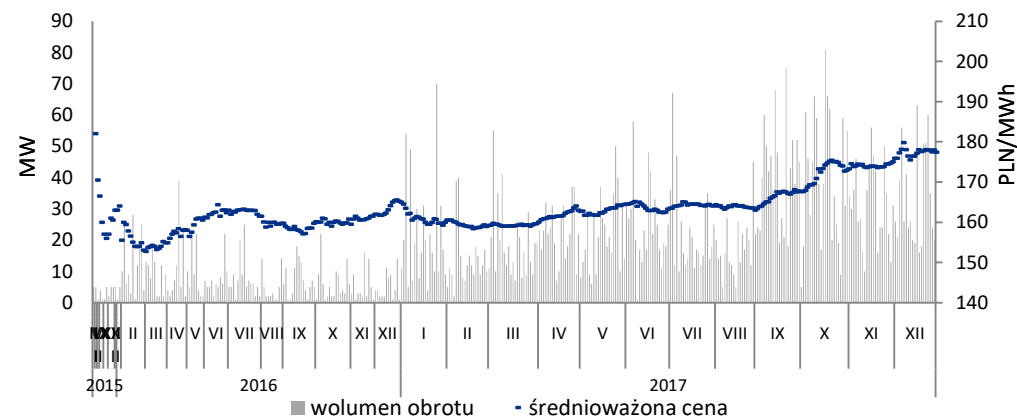
Na rynku terminowym obserwowaliśmy wzrosty cen energii elektrycznej. W trakcie okresu sprawozdawczego cena produktu BASE Y-18 wzrosła z poziomu 164,50 zł/MWh na początku stycznia do 177,65 zł/MWh na koniec 2017 r.

Tabela 2. Ceny na rynku terminowym

Produkt	Cena na koniec notowań [zł/MWh]	Zmiana r/r [%]	Średnia cena z okresu notowań [zł/MWh]	Zmiana r/r [%]
BASE Y-15	177,00	-	168,13	-
BASE Y-16	167,50	↓ -5,4%	166,49	↓ -1,0%
BASE Y-17	162,00	↓ -3,3%	159,31	↓ -4,3%
BASE Y-18	177,65	↑ 9,7%	167,00	↑ 4,8%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z TGE i TFS.

Ceny i wolumeny transakcji - BASE Y-18

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z TGE i TFS.

Na rynku terminowym TGE w 2017 r. obserwuje się porównywalną płynność jak w roku poprzednim (wzrost o 1,0% w porównaniu do roku 2016 r.) Gdy porówna się obroty w okresie 2015 r., 2016 r. i 2017 r., wówczas spadek wolumenu obrotu np. dla produktu typu BASE_Y, wynosi ok. 50%. Główną przyczyną takiego stanu rzeczy może być wygaszenie tzw. 100% obligu giełdowego związanego z kontraktami KDT.

Podobnie do BASE Y-18 zmieniały się ceny PEAK Y-18. Na początku stycznia wycena rynkowa tego produktu wynosiła 214,00 zł/MWh, a na koniec 2017 r. 227,50 zł/MWh.

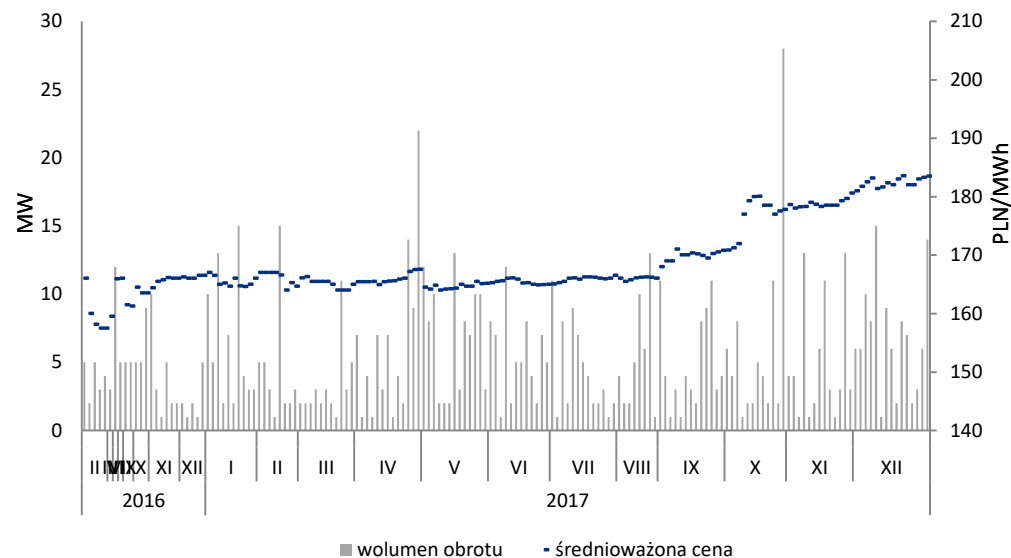
W trakcie 2017 r. na rynku terminowym energii elektrycznej obserwowaliśmy powolny wzrost cen. Był on powiązany m.in. z dużą zmiennością cen uprawnień do emisji CO₂ (rozpiętość pomiędzy max a min – 3,57 EUR/t). Duże znaczenie dla kształtowania się sytuacji na rynku miał również znacząco zmniejszony, w porównaniu do wolumenu obrotu produktem BASE Y-17 w analogicznym okresie roku poprzedniego, wolumen obrotu produktem BASE Y-18 na TGE.

Czynnikami niepewności pozostają:

- kwestia wyjścia Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej, co może przełożyć się na ewentualne zmiany we Wspólnym Systemie Handlu Uprawnieniami do Emisji i kształtowania się cen uprawnień do emisji CO₂ (EUA) w dłuższej perspektywie
- kierunek zmian w systemie i wprowadzenie nowych rozwiązań (m. in. rynku mocy) w zakresie zapewniania odpowiednich poziomów mocy w KSE

Stąd też nie można wykluczyć ewentualnych wzrostów cen o umiarkowanej sile.

Ceny i wolumeny transakcji - BASE Y-19

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z TGE i TFS.

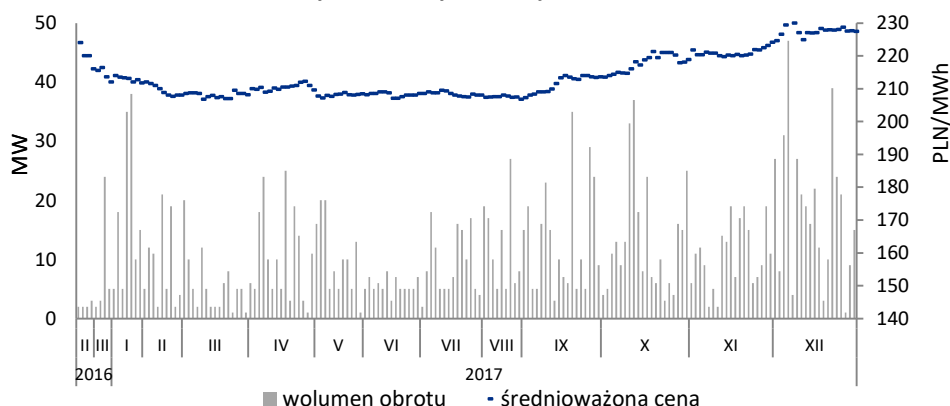
Obowiązki w zakresie uzyskiwania świadectw pochodzenia energii

Zgodnie z obowiązującymi przepisami przedsiębiorstwa energetyczne sprzedające energię elektryczną odbiorcom końcowym w 2017 r. zobligowane są do uzyskania i umorzenia następujących rodzajów świadectw pochodzenia:

- dla energii wytworzonej w odnawialnych źródłach, tzw. świadectwa „zielone” – obowiązek na poziomie 15,4% sprzedaży odbiorcom końcowym
- dla energii wytworzonej z biogazu rolniczego, nowe świadectwa ustanowione nowelizacją Ustawy o odnawialnych źródłach energii z dnia 20 lutego 2015 r. – obowiązek na poziomie 0,60% sprzedaży odbiorcom końcowym
- dla energii wytworzonej w kogeneracji opalanej metanem tzw. świadectwa „fioletowe” – obowiązek na poziomie 1,8% sprzedaży odbiorcom końcowym
- dla energii wytworzonej w jednostkach kogeneracyjnych gazowych lub o łącznej mocy zainstalowanej do 1 MW, tzw. świadectwa „żółte” – obowiązek na poziomie 7,0%
- dla energii wytworzonej w pozostałych źródłach kogeneracyjnych, tzw. świadectwa „czerwone” – obowiązek na poziomie 23,2%
- świadectw efektywności energetycznej, tzw. świadectw „białych” – obowiązek na poziomie 1,5%

Na kolejnym slajdzie przedstawiona została struktura cenowa kontraktacji na rynku sesyjnym TGE na poszczególne prawa majątkowe w okresie styczeń – grudzień 2017 r. W analizie pominięto PM „zielone” PMOZE ze względu na brak obrotu i całkowite zastąpienie ich przez PMOZE_A.

Ceny i wolumeny transakcji - PEAK Y-18

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z TGE i TFS.

W 2017 r. zawierano również transakcje na produkt BASE Y-19, jednak z uwagi na odległy horyzont dostawy wolumen obrotu był zdecydowanie niższy niż w przypadku BASE Y-18.

Tabela 3. Ceny na rynku świadectw pochodzenia (rynek sesyjny TGE)

		Średnia cena I-IVQ 2017		Zmiana do I-IVQ 2016 r.		Cena maksymalna	Cena minimalna	
		zł/MWh	zł/MWh	%	zł/MWh	zł/MWh	zł/MWh	
OZEX_A (PM „zielone”)		38,83	↓	-47,3%	↓	-34,8	61,00	21,75
OZEX_BIO (PM „błękitne”)		333,97		-		-	470,00	300,03
KGMX (PM „żółte”)	2016	123,30	↑	1,8%	↑	2,17	126,00	70,00
	2017	116,48		-		-	117,25	115,20
KECX (PM „czerwone”)	2016	10,59	↓	-0,9%	↓	-0,09	10,95	9,00
	2017	9,72		-		-	9,80	9,59
KMETX (PM „fioletowe”)	2016	62,19	↑	0,8%	↑	0,47	62,90	55,00
	2017	54,81		-		-	55,30	54,00
EFX (PM „białe”) ¹⁾		693,36	↓	-29,1%	↓	-283,98	1 270,00	290,00

1) wartości podane w jednostce zł/toe

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z TGE.

Limity uprawnień do emisji dwutlenku węgla i ich ceny rynkowe

Koniec 2016 r. charakteryzował się znaczącym wzrostem cen uprawnień EUA. Przyczyną tych wzrostów mogły być rosnące ceny węgla oraz energii, wysokie ceny osiągnięte na aukcjach oraz wiadomości o chęci pozostania Wielkiej Brytanii w systemie EU ETS po wejściu w życie Brexitu. Ważnym czynnikiem pro wzrostowym było również porozumienie w sprawie zmian w systemie EU ETS po 2020 r. uwzględniające m.in. wycofywanie z rynku 24% a nie 12% uprawnień przez co najmniej 4 lata funkcjonowania MSR, umorzenie 800 mln uprawnień wycofanych z rynku w ramach backloadingu oraz zwiększenie liniowego współczynnika redukcji do 2,4% (z 1,74%). Po gwałtownym wzroście cen w drugiej połowie grudnia 2016 r. nastąpiła korekta.

Na spadek cen emisji CO₂ na początku stycznia 2017 r. miały wpływ: wzrost wolumenu na aukcjach (przeszła obowiązywać backloading, zwiększenie wolumenu z 3,7 mln do 4,3 mln EUA) oraz niższe ceny niemieckiej energii.

Komisja Europejska zaproponowała kontynuowanie obowiązku wynikającego z emisji gazów cieplarnianych przez lotnictwo, dopóki nie zostaną podjęte ostateczne decyzje co do kształtu globalnego mechanizmu rynkowego. 15 lutego 2017 r. na posiedzeniu plenarnym w Parlamencie Europejskim zaakceptowano pakiet poprawek do projektu dyrektywy EU ETS, które pod koniec lutego br. zostały przyjęte przez Radę ds. Środowiska. Państwa członkowskie UE rozpoczęły dystrybucję darmowych uprawnień dla 2017 r.

Z najbardziej aktualnych danych o liczbie wydanych uprawnień na 2017 r., publikowanych przez Komisję Europejską, wynika, że najwięcej niewydanych uprawnień mają Włochy, Rumunia i Wielka Brytania a Malta, jako jedyne państwo, wydała już wszystkie. Zgodnie z kwietniową publikacją KE wartość zweryfikowanych emisji za 2016 r. spadła o 2,7% w stosunku do 2015 r.

KE opublikowała również dane o liczbie umorzonych uprawnień. Niemal wszystkie instalacje znajdujące się w systemie EU ETS dotrzymały terminu umorzeń emisji dla 2016 r. Ponadto, KE opublikowała aktualizację danych dotyczących przesyłu darmowych alokacji z NER (rezerwy na nowe wejścia). Od początku fazy III, tj. 2013 r., do chwili obecnej przesłano w sumie 139,9 mln uprawnień do emisji CO₂, z czego aż 25,8 mln przekazano od stycznia 2017 r. Kolejna aktualizacja zostanie opublikowana w styczniu 2018 r.

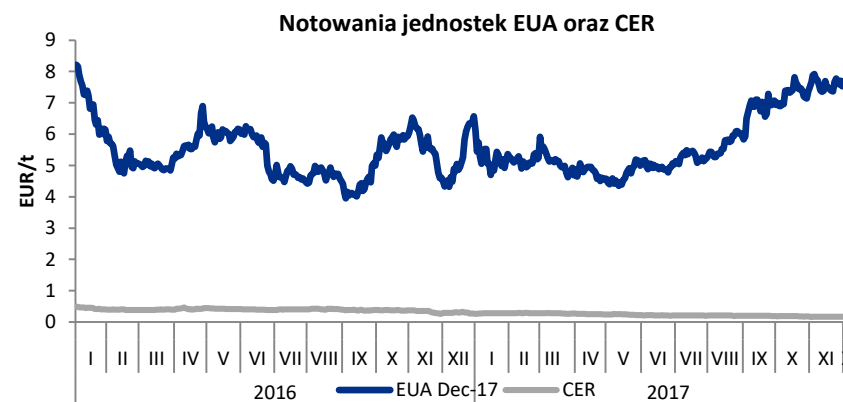
17 sierpnia w Dzienniku Urzędowym UE opublikowano nowe, bardziej rygorystyczne, konkluzje BAT, które wyznaczają wyższe niż obecnie obowiązujące normy emisji tlenków azotu, dwutlenku siarki, rtęci oraz pyłów zawieszonych m.in. w dużych elektrowniach węglowych (4 lata na dostosowanie).

W Bonn odbyła się kolejna konferencja w sprawie zmian klimatu COP23 – do najważniejszych wyników spotkania należy postęp w ustaleniu programu prac nad wdrożeniem Porozumienia paryskiego. W dniu 22 listopada UE przyjęła plan reformy handlu uprawnieniami do emisji CO₂ w formule, która została wypracowana na spotkaniu trójstronnym w dniu 8 listopada. Do głównych założeń reformy należy zwiększenie współczynnika redukcji z 1,74% na 2,2%. począwszy od 2021 r., a także zwiększenie rezerwy stabilizacyjnej (24%).

Tabela 4. Zmiana cen EUA i CER

Produkt	Cena [EUR/t]		Zmiana %	
	Początek stycznia 2017 r.	Koniec grudnia 2017 r.		
EUA Spot	6,11	8,14	↑	33,2%
CER Spot	0,26	0,17	↓	-34,6%
EUA gru-17	6,14	7,39	↑	20,4%
CER gru-17	0,27	0,18	↓	-33,3%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ICE.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BlueNext oraz ICE.

Zarządzanie ryzykiem

Grupa Enea w każdym segmencie prowadzonej działalności narażona jest na ryzyka. Ich materializacja może w istotny, niekorzystny sposób wpłynąć na ciągłość działania poszczególnych Spółek Grupy, ich sytuację finansową oraz zdolność do realizacji wytyczonych celów strategicznych.

Świadomość tych zagrożeń wymaga utrzymania, wykorzystania i ciągłego udoskonalania sformalizowanego i zintegrowanego systemu zarządzania ryzykiem (ERM). Jego ramy określa obowiązująca w Grupie Enea jednolita Polityka Zarządzania Ryzykiem Korporacyjnym. System ERM w Grupie Enea bazuje na kompleksowym ujęciu przedmiotu zarządzania ryzykiem, określeniu szczegółowych zasad identyfikacji i oceny ryzyk. Na tej podstawie następuje wybór kluczowych ryzyk korporacyjnych, a także monitorowanie ekspozycji na te ryzyka oraz przygotowanie i monitorowanie planów mitygacji. W przypadku części ryzyk korporacyjnych takich jak kredytowe, utraty płynności, walutowe i stopy procentowej oraz towarowe sformalizowane podejście do zarządzania ryzykiem przybiera formę dedykowanych Polityk i Procedur.

Przyjęte zasady zarządzania ryzykiem wyznaczone są w oparciu o najwyższe standardy zarządcze i zgodne są z najlepszymi praktykami rynkowymi w tej dziedzinie.

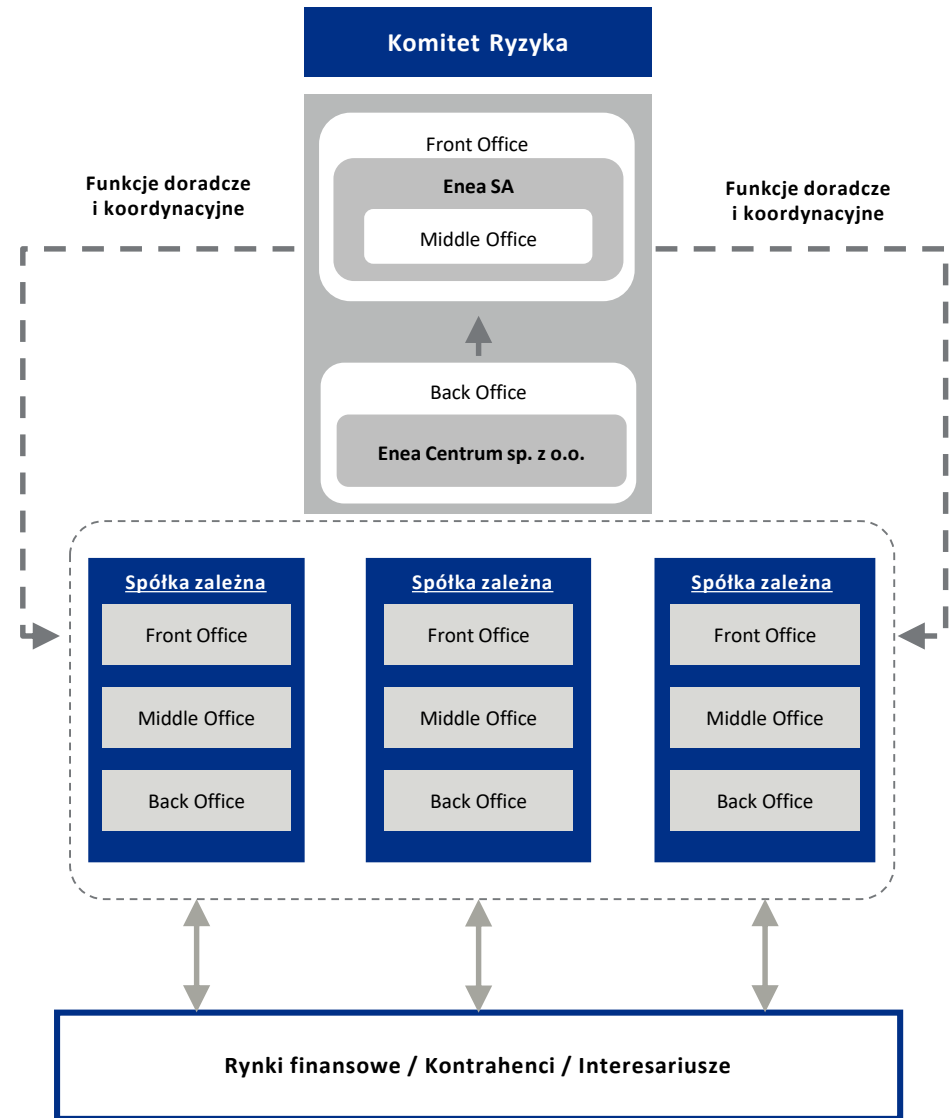
W 2017 r. system zarządzania ryzykiem podlegał dalszemu rozwojowi i optymalizacji procesowej m.in. poprzez prace związane z integracją z LW Bogdanka i Enea Elektrownia Połaniec oraz dotyczące wdrożenia systemów IT w zakresie zarządzania ryzykami korporacyjnym i kredytowym.

Model zarządczy

Koncepcję organizacji zarządzania ryzykiem w Grupie Enea oparto o model skoordynowany. Kluczowym założeniem jego funkcjonowania jest koordynacja procesów zarządzania ryzykiem w Grupie przez Enea SA.

Kluczowe cechy modelu skoordynowanego:

- Spółki Grupy zarządzają ryzykiem w oparciu o jednolite standardy określone w Politykach i Procedurach.
- Spółki operacyjnie zarządzają ryzykiem w ramach przyznaných limitów i na zasadach zatwierdzanych przez Komitet Ryzyka Grupy Enea.
- Poszczególne spółki raportują do Spółki matki w zakresie realizowanych działań w obszarze zarządzania ryzykiem.
- Enea SA pełni rolę koordynacyjną procesu na obszarze Grupy.
- W Spółkach funkcjonuje podział organizacyjny na Front-, Middle- oraz Back Office.

Ocena ryzyk

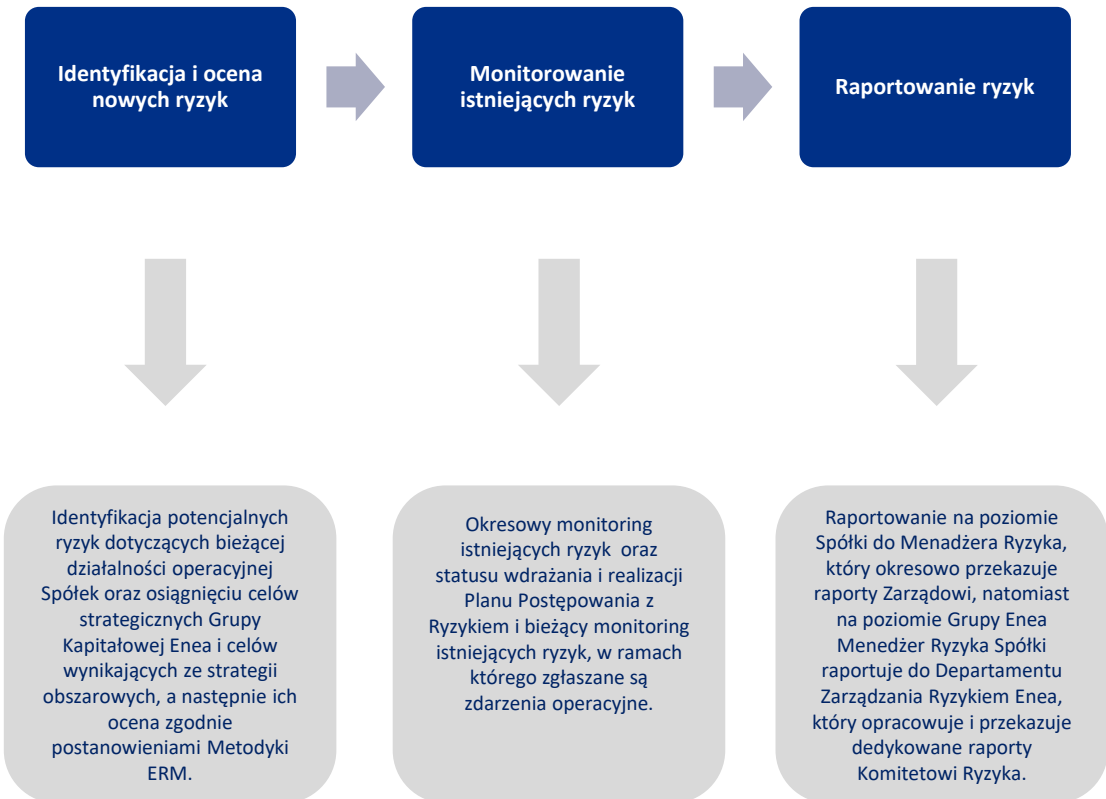
Każde ryzyko uwzględnione w Rejestrze Ryzyk podlega ocenie pod kątem prawdopodobieństwa wystąpienia i potencjalnych skutków finansowych, reputacyjnych oraz wpływu na zdrowie i bezpieczeństwo zgodnie ze Skalą Oceny Ryzyk Korporacyjnych.

Prawdopodobieństwo	4	4	8	12	16
	3	3	6	9	12
	2	2	4	6	8
	1	1	2	3	4
Skutek	1	2	3	4	

  Ryzyko kluczowe
   Ryzyko Istotne
   Ryzyko Nieistotne

Proces zarządzania ryzykiem

Proces zarządzania ryzykiem w Grupie Enea jest procesem wieloetapowym, angażującym wszystkie istotne jednostki organizacyjne Spółek Grupy. Model procesu zgodny jest z najlepszymi praktykami rynkowymi, a także normami obowiązującymi w tym zakresie.

W procesie identyfikacji uwzględniane są także ryzyka niefinansowe, które mogą mieć znaczący negatywny wpływ na zagadnienia społeczne, pracownicze, środowiskowe, praw człowieka i przeciwdziałania korupcji. Ich szczegółowy opis znajduje się w części: "Oświadczenie niefinansowe" na slajdzie 119 niniejszego Sprawozdania.

Dokumentacja regulująca proces zarządzania ryzykiem w Grupie Enea

Całokształt zasad funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem w Grupie Enea opisany jest zwartym katalogiem dokumentów stanowiących prawo wewnętrzne, na który składają się odpowiednie Polityki oraz Procedury.

Polityki pełnią rolę dokumentów o charakterze konstytutywnym, wyznaczającym ramy prowadzonych działań, wskazującym zakresy odpowiedzialności uczestników, zawierającym fundamentalne wytyczne modelu zarządczego. Procedury opisują przebieg procesowy tychże działań oraz metody stosowane w ramach dokonywanych badań, pomiarów itp.

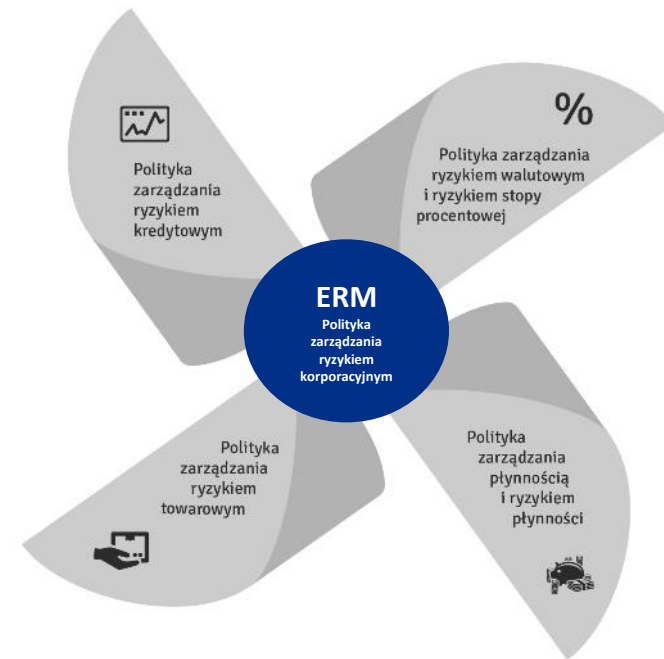
Komitet Ryzyka Grupy Enea

Kluczowym organem w procesie zarządzania ryzykiem w Grupie Enea jest Komitet Ryzyka. Komitet jest organem grupującym przedstawicieli kluczowych obszarów biznesowych Grupy Enea, reprezentujących wszystkie jej kluczowe Spółki.

Członkowie Komitetu Ryzyka Grupy Enea

Skład osobowy Komitetu Ryzyka tworzą dedykowani członkowie zarządu Enea SA oraz Spółek Zależnych w Grupie a także dyrektorzy departamentów Enea SA odpowiedzialnych za zarządzanie ryzykiem, audyt oraz Compliance.

ZINTEGROWANY SYSTEM ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

Kompetencje Komitetu Ryzyka	
1.	Udzielanie rekomendacji Zarządowi Enea w sprawie zatwierdzenia polityk regulujących proces zarządzania ryzykiem, ciągłości działania, ubezpieczeniami i Compliance oraz zmian aktualizacyjnych w tym zakresie
2.	Przyjmowanie i analiza informacji z obszaru zarządzania ryzykiem, ciągłości działania oraz ubezpieczeniami wpływających od Jednostek Merytorycznych
3.	Opiniowanie rocznych raportów w zakresie realizacji Polityki Compliance, które przedkładane są Zarządowi Enea do zatwierdzenia
4.	Przyjmowanie półrocznych raportów z bieżącej realizacji Polityki Compliance oraz formułowanie zaleceń, co do realizacji Polityki Compliance
5.	Wydawanie wiążących interpretacji postanowień (wykładni) Polityki Compliance
6.	Zatwierdzanie dokumentacji operacyjnej regulującej proces zarządzania ryzykiem, ubezpieczeniami, ciągłości działania wraz z akceptacją zmian aktualizacyjnych (strategie, procedury, metodyki, narzędzia, instrukcje, wytyczne itp.)
7.	Podejmowanie decyzji w szczególności w sprawach: <ul style="list-style-type: none"> a. Wynikających z dokumentacji regulującej obszar zarządzania ryzykiem, ciągłości działania, ubezpieczeniami b. Wyrażania zgody na odstąpienia od zasad opisanych w dokumentacji regulującej obszary, wskazane w pkt. a) c. Wyrażania zgody na zawieranie przez Spółki Grupy Enea umów opartych o prawo obce lub walutę rozliczeniową inną, niż złoty polski (z wyłączeniem umów ramowych EFET i powiązanych z nimi umów poręczenia, w przypadku gdy, będą one spełniały łącznie następujące warunki: będą oparte na prawie niemieckim, językiem wiążącym będzie angielski, spory będą rozstrzygane przed sądem arbitrażowym, walutą obrotu będzie euro lub złoty polski)

Model ryzyk Grupy Enea

MODEL RYZYK	RYZYKA GŁÓWNE, NA KTÓRE NARAŻONA JEST GRUPA ENEA W OKREŚLONYCH KATEGORIACH	PRZYKŁADOWE DZIAŁANIA MITYGUJĄCE DLA RYZYK W OKREŚLONYCH KATEGORIACH
<p>STRATEGICZNE</p>	<ul style="list-style-type: none"> Ryzyko naruszenia przepisów prawa i regulacji wewnętrznych dotyczących ochrony danych osobowych Ryzyko opóźnień we wdrożeniu/brak wdrożenia opomiarowania stacji Sn/nn w określonych przepisami prawa terminie Ryzyko nieprzewidzianego wzrostu kosztów nabycia energii elektrycznej lub paliwa gazowego Ryzyko przyjęcia błędnych założeń dla długoterminowych projekcji finansowych Ryzyko niewłaściwego zarządzania informacją w sytuacji kryzysowej Ryzyko przyznania mniejszej liczby darmowych uprawnień do emisji CO₂ spowodowane niezrealizowaniem zgłoszonych do KPI inwestycji. Ryzyko braku realizacji restrykcyjnych założeń polityki klimatycznej UE Ryzyko luki pokoleniowej Ryzyko braku osiągnięcia celu gospodarczego planowanej budowy elektrowni Ostrołęka C 	<ul style="list-style-type: none"> Przeprowadzanie szkoleń wstępnych i okresowych dla pracowników i współpracowników Udział w pracach zespołów tematycznych oraz we władzach Towarzystwa Obrotu Energią oraz innych towarzystw branżowych Zabezpieczenie systemów przetwarzających dane osobowe poprzez zabezpieczenia systemowe Monitorowanie i weryfikacja prognoz kursów walutowych, stóp procentowych i innych założeń makroekonomicznych Utrzymywanie sprawnych kanałów komunikacji z kluczowymi jednostkami biznesowymi Udział w pracach nad regulacjami dla branży energetycznej i węglowej Wdrożenie rozwiązań mających na celu uzupełnienie, podniesienie, wzmocnienie kompetencji i wiedzy organizacji, m.in. poprzez programy płatnych staży i praktyk Zapewnienie transparentnego, konkurencyjnego i motywacyjnego systemu wynagrodzeń Monitoring działań legislacyjnych Aktualizacja modelu finansowego wraz z planowanymi zmianami legislacyjnymi
<p>FINANSOWE</p>	<ul style="list-style-type: none"> Ryzyko naruszenia umów o finansowanie Ryzyko utraty ratingu Ryzyko poniesienia strat z tytułu niewywiązania się kontrahentów ze zobowiązań umownych (w tym ryzyko kredytowe) 	<ul style="list-style-type: none"> Monitorowanie kowenantów bankowych w GK Enea Bieżące konsultacje z agencją ratingową Prowadzenie usystematyzowanych działań w obszarze zarządzania ryzykiem kredytowym i windykacji, określonych formalnie wdrożoną dokumentacją
<p>OPERACYJNE</p>	<ul style="list-style-type: none"> Ryzyko niespełnienia wymogów konkluzji BAT. Ryzyko nadmiernego zużycia niektórych elementów majątku wytwórczego. Ryzyko opóźnień procesów przetargowych. Ryzyko naruszenia przepisów prawa i regulacji wewnętrznych dotyczących przetwarzania informacji i bezpieczeństwa teleinformatycznego w Grupie ENEA. Ryzyko obniżenia poziomu wody w Wiśle spowodowane długotrwałą suszą lub zatorami lodowymi oraz wystąpienia wysokich temperatur wody w Wiśle skutkującą zaniżoną wydajnością pracy bloków 	<ul style="list-style-type: none"> Projekty związane z dostosowaniem do wymogów kBAT Analizy i badania stanu elementów majątku wytwórczego. Inicjowanie projektów remontowych w miarę potrzeb Regularne okresowe szkolenia pracowników Regularne okresowe przeglądy systemów przetwarzających dane osobowe i ich ocena pod względem zapewnienia bezpieczeństwa
<p>RYNKOWE</p>	<ul style="list-style-type: none"> Ryzyko zmienności cen towarów na rynku terminowym Ryzyko niedotrzymania ciągłości dostaw paliw Ryzyko wolumetryczne paliwa i transportu Ryzyko realizacji sprzedaży założonego wolumenu węgla do głównych odbiorców 	<ul style="list-style-type: none"> Doskonalenie metod i narzędzi optymalizacji portfeli towarowych Utrzymywanie i rozwój kompetencji wewnątrz Spółki do zarządzania ryzykiem towarowym Dywersyfikacja źródeł zaopatrzenia i realizacji usług Ciągła analiza rynku paliwowo-energetycznego Optymalizacja dostaw węgla do podmiotów wytwórczych Grupy uwzględniająca ograniczoną przepustowość tras objazdowych i wzrost kosztów transportu na trasach objazdowych dostaw węgla z LWB

Zagadnienia dotyczące środowiska naturalnego – Enea Wytwarzanie

Segment Elektrownie Systemowe

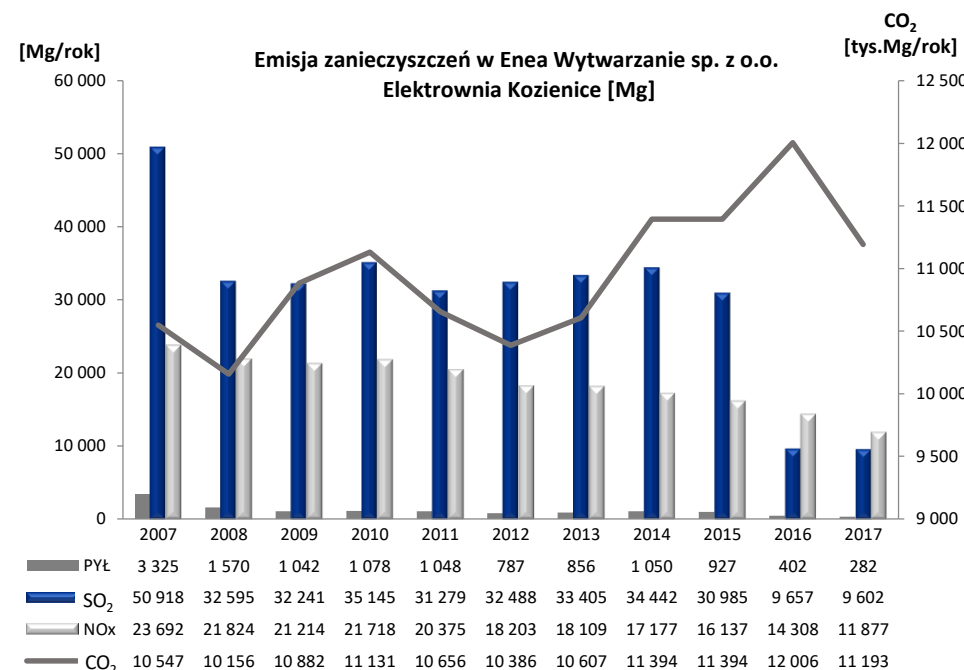
Zgodnie z dyrektywą IED od 1 stycznia 2016 r. obowiązują zaostrzone normy emisji zanieczyszczeń. Przesunięcie w czasie ich obowiązywania zapewnia przewidziany w dyrektywie mechanizm derogacyjny w postaci Przejściowego Planu Krajowego (PPK), obowiązujący w okresie od 1 stycznia 2016 r. do 30 czerwca 2020 r.

W okresie uczestnictwa w PPK obowiązuje dotrzymanie rocznych limitów masowych dla zanieczyszczeń zgłoszonych do derogacji przez operatorów instalacji (zgodnie z rozporządzeniem: Dz.U. 2015 poz. 1138 z późn. zm.), jak również obowiązują standardy emisyjne wg stanu na dzień 31 grudnia 2015 r. Wg zasad funkcjonowania PPK możliwe jest łączne rozliczanie z przyznanymi limitów w ramach Grupy - w Grupie Enea SA Elektrownia Kozienice rozlicza się wspólnie z Elektrociepłownią Białystok z limitów SO₂ i pyłu. Uczestnictwo w PPK umożliwia Spółce optymalizację kosztów związanych z emisjami do powietrza.

Od 1 stycznia 2018 r. obowiązują zaostrzone normy emisji NOx (zgodnie z dyrektywą IED), które wynikają z faktu zakończenia w dniu 31 grudnia 2017 r. derogacji Traktatu Akcesyjnego. W celu ograniczenia emisji tlenków azotu do atmosfery od roku 2013 w Elektrowni Kozienice prowadzona jest sukcesywna zabudowa instalacji katalitycznego odzotowania spalin (SCR). Wg stanu na koniec 2017 r. w instalację SCR wyposażone zostały bloki 200 MW z wyłączeniem bloku nr 3, dla którego z przyczyn ekonomicznych nie przewiduje się zabudowy instalacji odzotowania. W latach 2018 i 2019 planowana jest zabudowa SCR dla bloków 500 MW, odpowiednio: nr 10 i nr 9.

Odsiarczenie wszystkich spalin przy wykorzystaniu instalacji IOS I-IV stanowi gwarancję dotrzymania limitu masowego emisji zanieczyszczeń PPK oraz dotrzymania standardów emisyjnych wynikających z dyrektywy IED. Właściwa eksploatacja zabudowanych elektrofiltrów, jak również ich sukcesywna wymiana na nowoczesne, wysokosprawne jednostki wraz z drugim etapem odpylania, jaki gwarantują eksploatowane instalacje odsiarczania spalin, zapewniają dotrzymanie obowiązujących standardów emisji pyłu. W 2019 r. planowana jest wymiana elektrofiltru bloku nr 9.

W dniu 20 grudnia 2017 r. przekazany został do eksploatacji Blok 11 (1075 MW). Przeprowadzone podczas jego odbioru pomiary wstępne wykazały spełnianie przez ten blok wszystkich wartości dopuszczalnych emisji zanieczyszczeń zapisanych w pozwoleniu zintegrowanym.

Realizowane działania inwestycyjne w celu dostosowania do wymogów Dyrektywy 2010/75/UE w sprawie emisji przemysłowych (IED) – Elektrownia Kozienice

Blok	Moc osiągalna (MW)	Instalacja odzotowania (zgodnie z IED < 200 mg/Nm ³)						Instalacja odsiarczania (zgodnie z IED < 200 mg/Nm ³)		Urządzenia odpylające (elektrofiltry) (zgodnie z IED < 20 mg/Nm ³)	
		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2014	2015	2016	2017
B1	228			✓							
B2	228		✓								
B3	225										
B4	228				✓						
B5	228			✓							
B6	228	✓									
B7	228		✓								
B8	228				✓						
B9	560					✓			✓		✓
B10	560								✓		✓

Zagadnienia dotyczące środowiska naturalnego Enea Wytwarzanie

W zakresie wymagań nakreślonych przez Dyrektywę IED, jak również wymaganych do wdrożenia od 18 sierpnia 2021 r. konkluzji BAT (kBAT) – Enea Wytwarzanie realizuje konsekwentnie od kilku lat nakreślony harmonogram dostosowujących działań inwestycyjnych.

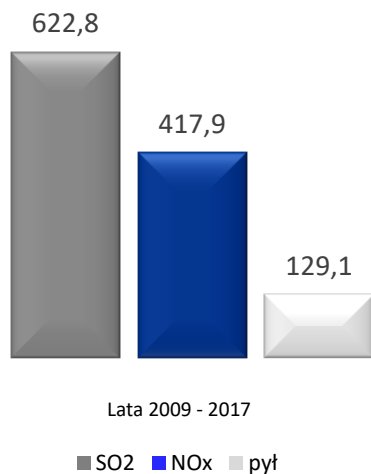
W 2017 r. w Elektrowni Kozienice:

- kontynuowano działania w zakresie dostosowania Enea Wytwarzanie sp. z o.o. do wymogów konkluzji BAT,
- Zabudowano kolejne instalacje katalitycznego odazotowania spalin (SCR) na dwóch blokach 200 MW nr 4 i 8 (z osiągalnymi stężeniami poniżej 100 mg/Nm³), aby znacznie zredukować tlenki azotu.

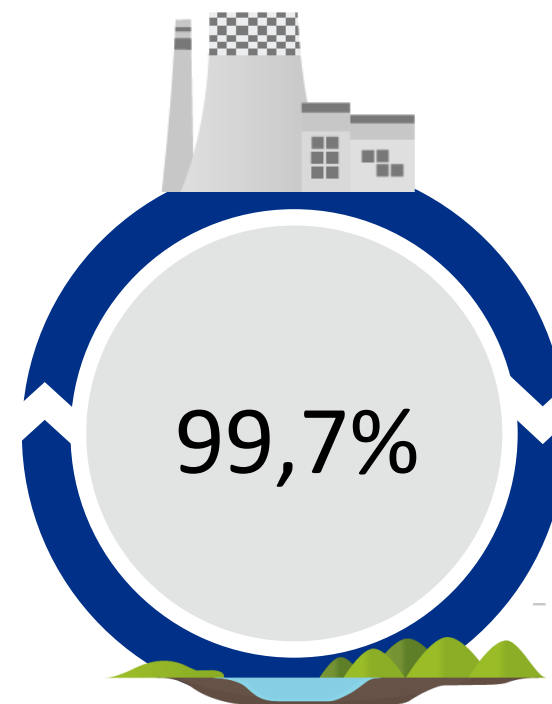
W końcowym etapie realizacji jest instalacja odazotowania spalin na bloku 500 MW nr 10. W 2018 r. zaplanowano zabudowanie instalacji SCR na pozostałym bloku 500 MW nr 9.

Zabudowywane sukcesywnie do 2019 r. instalacje SCR zapewniają Spółce możliwość wypełnienia wymagań dyrektywy IED oraz także przyszłych wymagań wynikających z kBAT.

Nakłady finansowe na redukcję emisji SO₂, NO_x i pyłu do powietrza w latach 2009-2017 w Elektrowni Kozienice [mln zł]

Zużycie wody w procesie wytwarzania energii

99,7% pobieranej wody to pobór zwrotny. Do celów produkcyjnych Elektrownia Kozienice nie wykorzystuje wód podziemnych

Zagadnienia dotyczące środowiska naturalnego – Enea Elektrownia Połaniec

Enea Elektrownia Połaniec SA korzysta z derogacji naturalnej wynikającej z Dyrektywy IED którą objęty został blok nr 1. Eksploatacja bloku nr 1 w całym okresie trwania derogacji tj. od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2023 r. ograniczona jest limitem 17.500 godzin użytkowania tego obiektu. Z puli 17.500 godzin wykorzystano łącznie 4.736 godzin z czego w roku 2016 – 2.189 godzin, w roku 2017 – 2.547 godzin. Pozostała na dzień 31 grudnia 2017 r. ilość godzin do wykorzystania to 12.764. Decyzję o zgłoszeniu bloku nr 1 do derogacji naturalnej podjęto z uwagi na brak możliwości jednoczesnego odsiarczania spalin z wszystkich pracujących bloków 1-7.

W ramach projektu Feniks, którego celem była modernizacja mocy wytwórczych Elektrowni oraz dostosowanie bloków 2-7 do wymogów dyrektywy IED osiągnięto poprawę sprawności energetycznej bloków:

Blok nr 2 – 242 MW sprawność netto ISO 38% (przed modernizacją 226 MW, sprawność ok 36%)

Blok nr 3 – 242 MW sprawność netto ISO 38% (przed modernizacją 223 MW, sprawność ok 36%)

Blok nr 4 – 242 MW sprawność netto ISO 38% (przed modernizacją 225 MW, sprawność ok 36%)

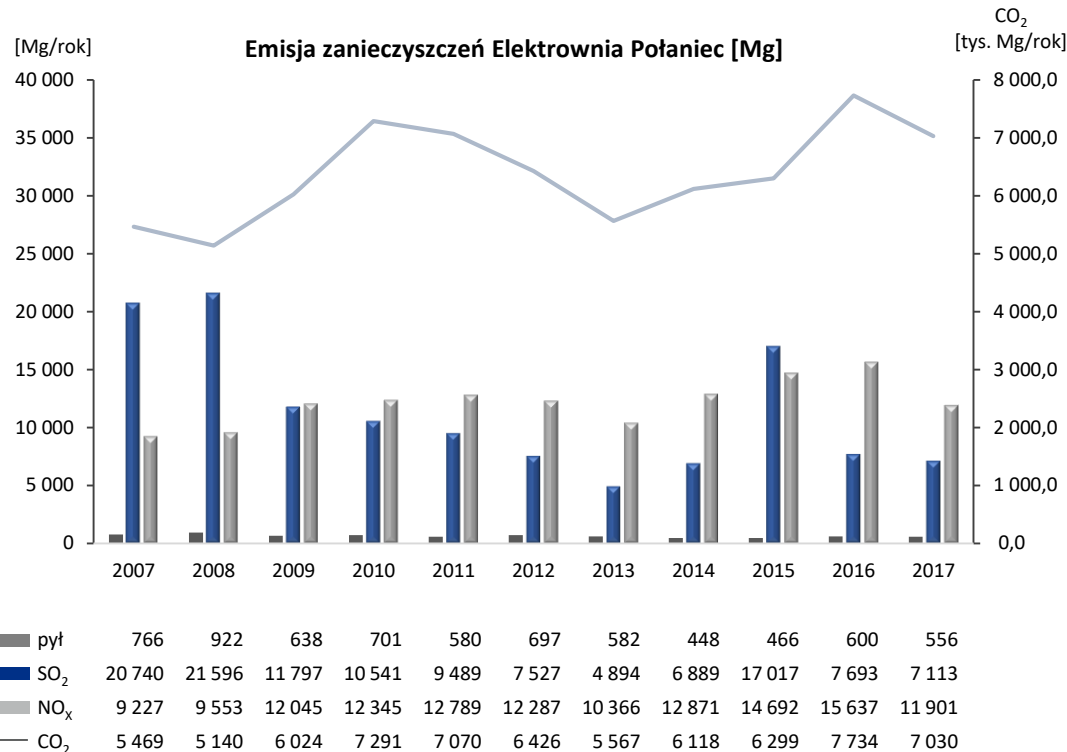
Blok nr 6 – 242 MW sprawność netto ISO 38% (przed modernizacją 221 MW, sprawność ok 36%)

Blok nr 7 – 239 MW sprawność netto ISO 38% (przed modernizacją 221 MW, sprawność ok 36%)

Podniesienie sprawności energetycznej, przełożyło się na mniejsze o około 14g/KWh (ok. 3%) zużycie węgla kamiennego - zmniejszenie emisji CO₂. W ramach projektu zmodernizowano instalację odsiarczania spalin (IOS) oraz wyposażono bloki nr 2,3,6,7 w instalację katalitycznej redukcji tlenków azotu - SCR. Obecnie prowadzony jest proces zabudowy katalizatora SCR na bloku nr 4. Rozpoczęto realizację procedury przetargowej dla projektu Feniks na bloku nr 5.

Stężenie zanieczyszczeń w Elektrowni Połaniec w 2017 r.

- SO₂ niższe o 16 % od stężenia dopuszczalnego
- NO_x niższe o 21 % od stężenia dopuszczalnego
- pyłu niższe o 20 % od stężenia dopuszczalnego

Realizowane działania inwestycyjne w celu dostosowania do wymogów Dyrektywy 2010/75/UE w sprawie emisji przemysłowych (IED) – Elektrownia Połaniec

Blok	Moc osiągalna (MW)	Instalacja odazotowania (zgodnie z IED < 200 mg/Nm ³)				Instalacja odsiarczania (zgodnie z IED < 200 mg/Nm ³)		Urządzenia odpylające (elektrofiltry) (zgodnie z IED < 20 mg/Nm ³)	
		2016	2017	2018	2019	2016	2017	2016	2017
B1	225	Blok objęty derogacją naturalną 17 500h				Derogacja 17 500h		Derogacja 17 500h	
B2	242		✓			✓		✓	
B3	242		✓			✓		✓	
B4	242			✓		✓		✓	
B5	225				✓	✓		✓	
B6	242		✓			✓		✓	
B7	239	✓				✓		✓	
B9	205					✓		✓	
		emisje poniżej standardów IED (spaliny nie są poddawane procesowi odazotowania)				emisje poniżej standardów IED (spaliny nie są kierowane do IOS)			

Zagadnienia dotyczące środowiska naturalnego - Enea Elektrownia Połaniec

Zużycie wody w procesie wytwarzania energii

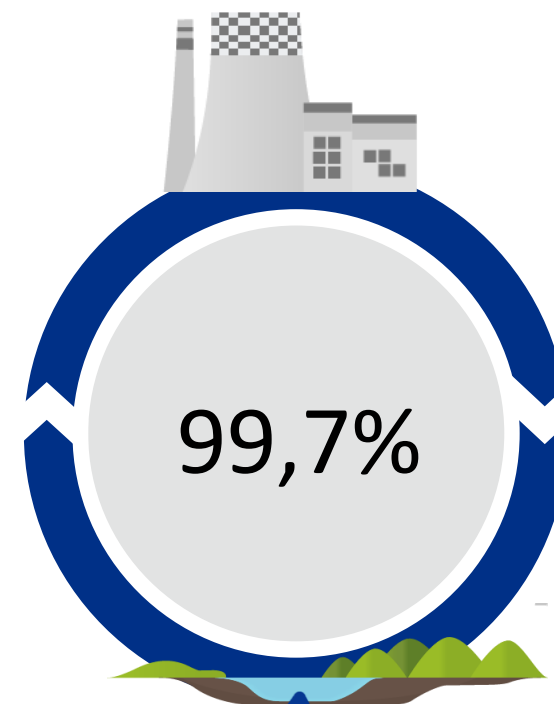
GŁÓWNE EFEKTY REALIZOWANYCH DZIAŁAŃ W OBSZARZE OCHRONY ŚRODOWISKA:

- Poprawa sprawności odsiarczania poprzez zabudowę instalacji dozowania kwasu mrówkowego
- Wyposażenie bloków nr 2, 3, 6, 7 w katalizatory SCR skutkujące zmniejszeniem emisji tlenków azotu z poziomu około 500 mg/Nm³ do wartości poniżej 200 mg/Nm³. Obecnie prowadzony jest proces zabudowy katalizatora SCR na bloku nr 4. Rozpoczęto realizację procedury przetargowej dla projektu Feniks na bloku nr 5.
- Pogłębianie świadomości z zakresu ochrony środowiska pracowników Elektrowni, spółki zależnej, wykonawców świadczących usługi na rzecz Elektrowni oraz uczniów okolicznych szkół.

DZIAŁANIA EDUKACJI EKOLOGICZNEJ

W roku 2017 w Enea Elektrownia Połaniec SA przeprowadzono:

- Spotkanie z władzami samorządowymi sąsiadujących gmin, starostwa, województwa.
- XI edycję Konkursu Ekologicznego, którego celem jest propagacja wśród pracowników Elektrowni i Spółki zależnej Bioenergia wiedzy na temat ochrony środowiska oraz regulacji prawnych obejmujących zagadnienia środowiskowe.
- II edycję konkursu plastycznego adresowanego do dzieci szkół podstawowych ościennych gmin. Celem konkursu jest propagacja wiedzy na temat Elektrowni i podejmowanych działań środowiskowych. Temat konkursu „ELEKTROWNIA DLA ŚRODOWISKA, ŚRODOWISKO DLA ELEKTROWNI”.

99,7 % pobieranej wody to pobór zwrotny.
Do celów produkcyjnych Elektrownia Połaniec nie wykorzystuje wód podziemnych.
W niektórych procesach technologicznych wykorzystuje się ścieki (zamiast wody świeżej).

Przejściowy Plan Krajowy

Zaostrzone standardy emisyjne, wprowadzone przez dyrektywę IED, mogą zostać odsunięte w czasie poprzez skorzystanie z derogacji PPK, o której mowa w art. 32 dyrektywy IED (implementacja do prawa polskiego poprzez art. 146c ustawy Prawo ochrony środowiska Dz.U. 2001 Nr 62 poz. 627, z późn. zm.). Elektrownia Kozienice oraz Elektrociepłownia Białystok zgłosiły uczestnictwo w PPK w zakresie emisji: SO₂, pył – Elektrownia Kozienice oraz SO₂, pył i NO_x – Elektrociepłownia Białystok.

Odstępstwo od standardów emisyjnych dla źródeł objętych PPK obowiązuje w okresie 1 stycznia 2016 r. do 30 czerwca 2020 r., co oznacza, że w tym czasie obowiązują standardy wg stanu na dzień 31 grudnia 2015 r. (dla Elektrowni Kozienice: pył - 50 mg/Nm³, SO₂ - 1.200 mg/Nm³ dla 5 bloków 200 MW oraz 400 mg/Nm³ dla bloków pozostałych). Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska, Minister Środowiska wydał rozporządzenie z 21 lipca 2015 r. w sprawie wymagań istotnych dla realizacji Przejściowego Planu Krajowego (Dz.U. 2015 poz. 1138, z późn. zm.), które dla źródeł objętych PPK określa masowe limity substancji dla lat 2016 – 2019 i na I półrocze roku 2020, niższe z upływem każdego roku.

Enea Wytwarzanie sp. z o.o. rozlicza się w ramach przyznaných limitów emisji zanieczyszczeń zgłoszonych do PPK:

- w zakresie emisji dwutlenku siarki oraz pyłu: Elektrownia Kozienice wspólnie z Elektrociepłownią Białystok,
- w zakresie emisji NO_x: Elektrociepłownia Białystok samodzielnie.

Emisję zanieczyszczeń w ramach PPK za 2017 rok oraz stopień wykorzystania rocznych pułapów emisyjnych zestawiono w tabeli poniżej.

Instalacja		SO ₂		Pył		NO _x	
		[Mg]	% wykorzystania	[Mg]	% wykorzystania	[Mg]	% wykorzystania
Elektrownia Kozienice	emisja	8 583,89		211,26		-	
	roczny pułap	12 522,5	68,5	1 502,7	14,1	-	-
Elektrociepłownia Białystok	emisja	1 525,2		58,72		297,04	
	roczny pułap	2 666,56	57,2	215,69	27,2	1 347,75	22,0
Razem	emisja	10 109,09		269,98		297,04	
	roczny pułap	15 189,06	66,6	1 718,39	15,7	1 347,75	22,0

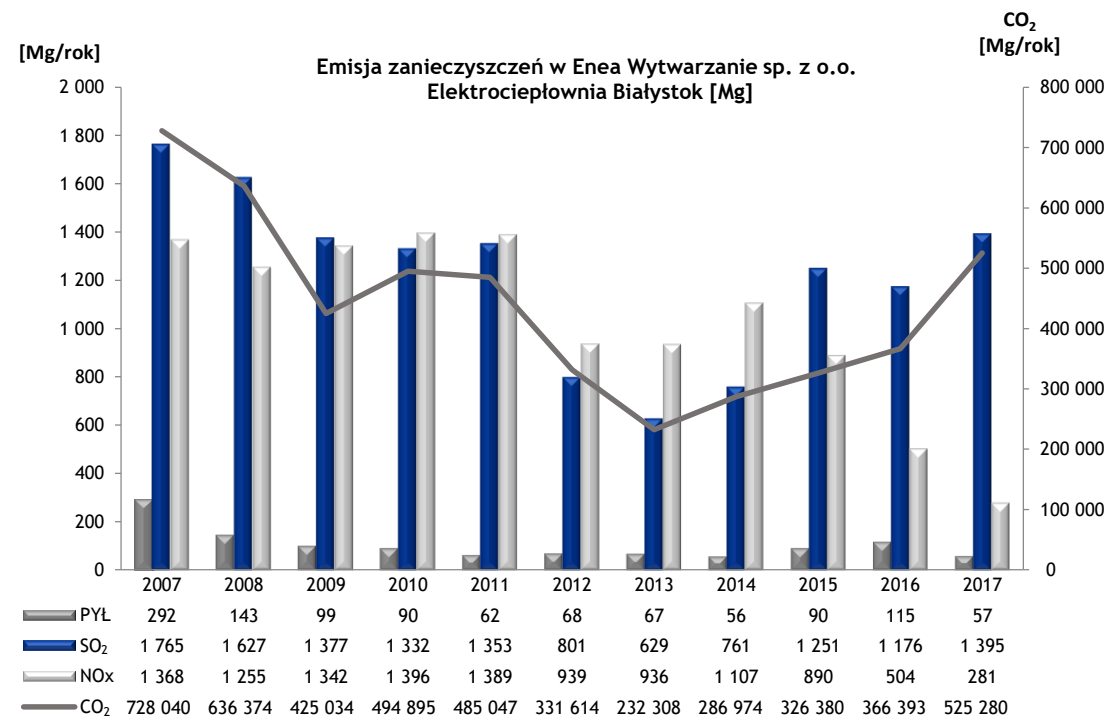
Emisja dla potrzeb PPK (obliczana zgodnie z Decyzją wykonawczą Komisji z 10 lutego 2012 r., ustanawiającą przepisy dotyczące przejściowych planów krajowych, o których mowa w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE w sprawie emisji przemysłowych (2012/115/UE)) nie stanowi podstawy do wyliczania opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska.

Segment Ciepło

Enea Wytwarzanie w segmencie Ciepło (Elektrociepłownia Białystok) do chwili obecnej zrealizowała następujące inwestycje, wpływające na zmianę wielkości emisji:

- konwersja kotła OP-140 nr 5 opalanego węglem na fluidalny biomasowy OFB-105
- konwersja kotła OP-140 nr 6 opalanego węglem na fluidalny biomasowy OFB-105
- instalacja odazotowania spalin SNCR na kotłach OFB-105 nr 5 i 6
- instalacja odazotowania spalin SCR na kotłach OP-230 nr 7 i 8
- układ odzysku ciepła na kotle K6
- odsiarczania spalin dla kotłów OP-230 nr 7 i 8.

W roku 2019 planowana jest modernizacja elektrofiltru kotła OP-230 nr 8.

Realizowane działania inwestycyjne w celu dostosowania do wymogów Dyrektywy 2010/75/UE w sprawie emisji przemysłowych (IED) – Elektrociepłownia Białystok

Kocioł	Aktualna wydajność cieplna [MW]	Instalacja odazotowania (od 2016 r. zgodnie z IED < 200 mg/Nm ³)				Instalacja odsiarczania (zgodnie z IED < 200 mg/Nm ³)				Pył (zgodnie z IED < 20 mg/Nm ³)			
		2013	2014	2015	2016	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019
K5	75	✓											
K6	75	✓											
K7	165			✓			✓						
K8	165			✓			✓						✓

Zagadnienia dotyczące środowiska naturalnego

Zagadnienie dotyczące obszaru Wydobywania – LW Bogdanka:

Ochrona powietrza atmosferycznego

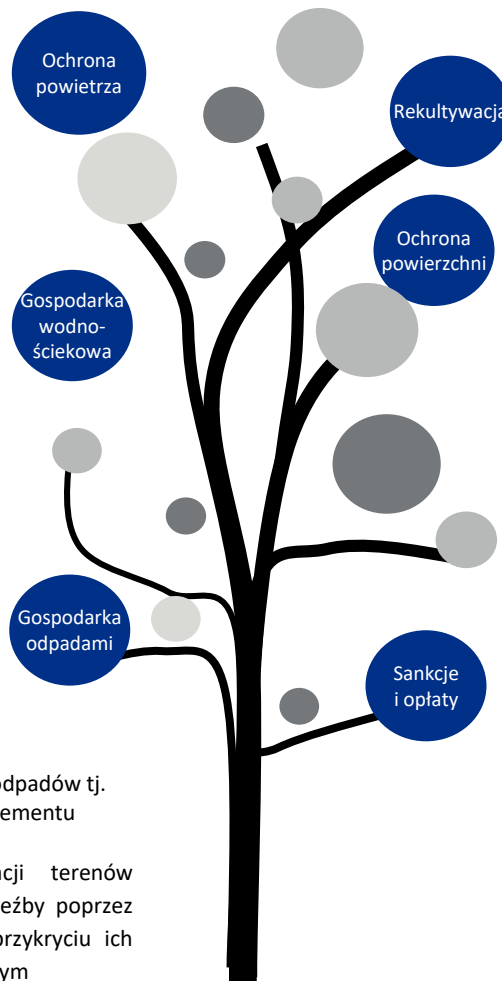
- LW Bogdanka SA nie posiada emitora zorganizowanego emitującego pyły i gazy do atmosfery
- Niezorganizowanym emitorem jest obiekt unieszkodliwiania odpadów wydobywczych w Bogdancie, który może być źródłem pylenia w czasie suchych i wietrznych dni
- Emisja niezorganizowana do powietrza pochodzi ze spalania paliw w silnikach spalinowych wykorzystywanych w spółce oraz procesów spawania

Gospodarka wodno-ściekowa dotyczy przede wszystkim wód dołowych, w tym:

- drenowania górotworu w obrębie wyrobisk górniczych
- kontrolowanego drenażu warstw jurajskich
- gospodarczego wykorzystania wody do celów ppoż. i technologicznych
- wypompowywania wody na powierzchnię
- gospodarczego wykorzystania wód dołowych na powierzchni (Zakład Przeróbki Mechanicznej Węgla, Łęczyńska Energetyka sp. z o.o. - w ramach SUW)
- retencjonowania wody dołowej w zbiorniku - osadniku na powierzchni w celu redukcji zawiesiny
- zrzutu wód ze zbiornika poprzez system rowów odprowadzających oraz ciek - Rów Żelazny do rzeki Świnki w ilości ok. 14.622 m³/dobę
- wody dołowe charakteryzują się sumą chlorków i siarczanów w wysokości 1.009 mg/dm³

Gospodarka odpadami:

- 2017 r. łączny przychód odpadów górniczych wyniósł 5 693,7 tys. ton
- około 47% odpadów poddanych było odzyskowi i zagospodarowaniu. Odzysk odpadów tj. wykorzystanie do rekultywacji terenów, utwardzania dróg, placów, produkcji cementu w Cementowni „Ożarów” i innych celów wyniósł – 2 682,7 tys. ton
- 98% odpadów wykorzystywanych jest do wykonywania rekultywacji terenów zdegradowanych. Polega ona na przywróceniu tym terenom pierwotnej rzeźby poprzez wypełnienie wyrobisk popiaskowych odpadami górniczymi, a następnie przykryciu ich warstwą glebową i zagospodarowaniu w kierunku rolnym bądź zadrzewieniowym
- pozostałe odpady wydobywcze (3.011,0 tys. ton) są składowane na obiekcie unieszkodliwiania odpadów wydobywczych w Bogdancie
- LW Bogdanka SA prowadzi zagospodarowanie innych odpadów przemysłowych przekazuje jednostkom uprawnionym odpady, które nadają się do wykorzystania (drewno, oleje przepracowane, złom, ścinki taśm przenośnikowych) lub unieszkodliwiania (zużyte źródła światła, opakowania po klejach, farbach itp.)

Rekultywacja

- W 2017 r. nie przeprowadzono robót rekultywacyjnych na terenach przemysłowych
- Na bieżąco prowadzona jest pielęgnacja zorganizowanej zieleni, obiektu unieszkodliwiania odpadów wydobywczych oraz zrehabilitowanych w latach ubiegłych terenów przemysłowych w rejonie Pola Bogdanka, Nadrybie i Stefanów oraz zaplecza kolejowego w Zawadowie

Ochrona powierzchni

- Wpływ prowadzonej w 2017 r. eksploatacji górniczej na powierzchnię ujawniał się tak jak dotychczas - głównie w postaci powiększenia się powierzchniowego zasięgu dotychczasowych oddziaływań
- W rejonie wsi Bogdanka i Nadrybie Wieś maksymalne osiadania utrzymują się na poziomie 5,00 m w centralnej części niecki osiadań
- Szkody w obiektach budowlanych w 2017 r. - tak jak dotychczas - w większości przypadków dotyczyły wiejskiej zabudowy, zgłoszone uszkodzenia w tych budynkach nie stwarzały zagrożenia dla użytkowników i były usuwane na bieżąco
- Koszty usuwania szkód spowodowanych eksploatacją górniczą w 2017 r. wyniosły ogółem ok. 3,1 mln zł

Sankcje i opłaty grożące Spółce z tytułu ochrony środowiska

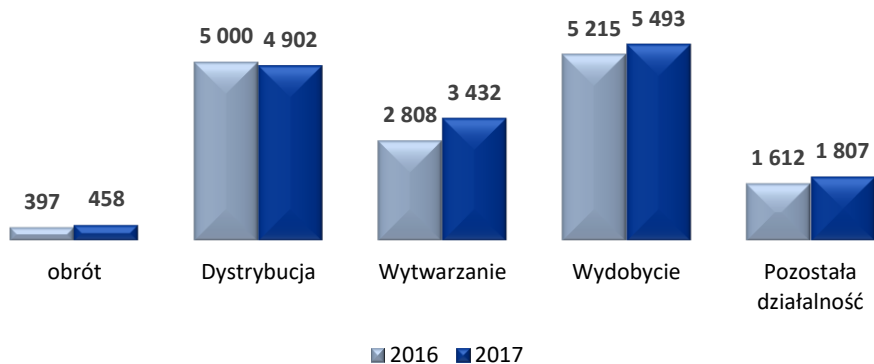
- Działalność górnicza pociąga za sobą opłatę eksploatacyjną, z tytułu korzystania ze środowiska naturalnego oraz szereg kosztów związanych z:
  - zagospodarowaniem odpadów pogórnich
  - rekultywacją terenów przemysłowych
  - monitoringiem środowiskowym
  - opracowaniem operatów i dokumentacji niezbędnych do właściwego funkcjonowania zakładu
- Opłata eksploatacyjna jest wnoszona co pół roku na konta gmin, na terenie których prowadzi się eksploatację (60%) oraz na poczet Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (40%). Opłata koncesyjna stanowi również w 40% dochód NFOŚiGW oraz w 60% dochody gmin górniczych.
- LW Bogdanka SA spełnia standardy w zakresie ekologii i w 2017 r. nie poniosła kar z tyt. naruszenia warunków korzystania ze środowiska, określonych w obowiązujących przepisach prawnych

Informacja o zatrudnieniu

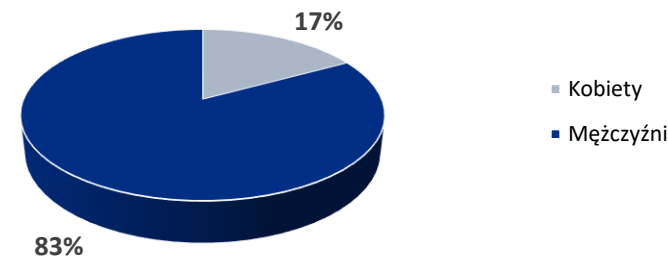
Na koniec 2017 r. w Grupie Kapitałowej Enea w czynnym zatrudnieniu¹⁾ były 16 092 osoby. Dominującą grupę, stanowiącą 78% ogółu zatrudnionych, tworzyły osoby pomiędzy 26, a 55 rokiem życia. 80% pracowników Grupy to osoby ze średnim lub wyższym wykształceniem.

Szczegółowe informacje dot. zatrudnienia zaprezentowane zostały na poniższych wykresach.

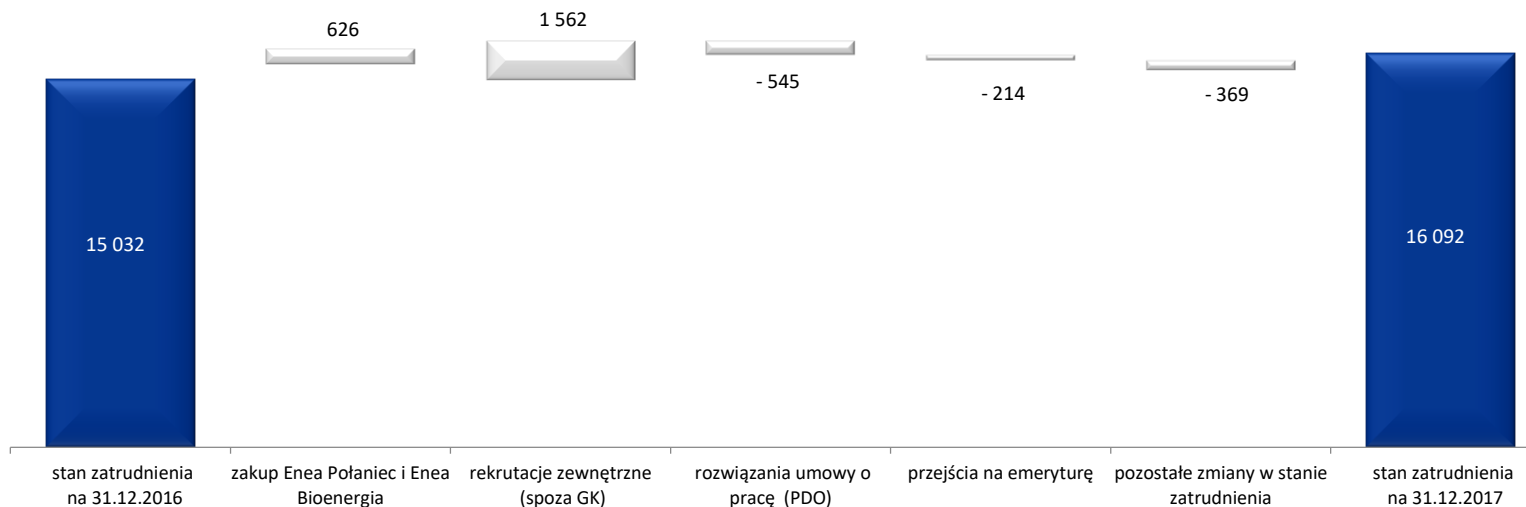
Zatrudnienie w Grupie kapitałowej Enea na dzień 31 grudnia 2017 r. - osoby

Zatrudnienie w Grupie Kapitałowej Enea na dzień 31 grudnia 2017 r. - płeć

Zmiany w stanie zatrudnienia w Grupie Kapitałowej Enea - osoby

¹⁾ zatrudnienie bez osób przebywających na świadczeniach rehabilitacyjnych, urloпах wychowawczych i bezpłatnych

Realizacja Polityki HR w Grupie Kapitałowej Enea w 2017 r.

1. Optymalizacja modelu organizacji pracy HR celem usprawnienia działalności Grupy.

Istotą nowego modelu jest:

- kreowanie polityki HR na poziomie Enea SA oraz kaskadowanie założeń do realizacji poszczególnym spółkom Grupy, co w konsekwencji ma zapewnić spójność działań HR oraz wsparcie realizacji Strategii Grupy Enea
- zapewnienie wsparcia biznesu w spółkach Grupy poprzez HR Biznes Partnerów, odpowiedzialnych za wdrażanie rozwiązań HR, wspieranie Zarządów i kadry menadżerskiej w zarządzaniu zasobami ludzkimi, współpracę z zakładowymi organizacjami związkowymi
- opracowanie i wdrożenie spójnych procesów i standardów HR w całej Grupie Enea w takich obszarach jak: rekrutacja, zatrudnienie i zmiana warunków zatrudnienia, polityka rozwojowa, szkolenia, zarządzanie przez cele, systemy motywacyjne etc.
- pozostawienie w Enea Centrum, w Centrum Usług Wspólnych, wyłącznie działań operacyjnych w zakresie obsługi kadrowo-płacowej, ZFŚS oraz obsługi szkoleń oraz rozliczanie organizacji związkowych

2. Realizacja Programu Zmiany Pokoleniowej (PZP) celem zapewnienia właściwego przepływu kadr oraz utrzymania kompetencji w Grupie Enea, będących gwarantem zachowania ciągłości procesów biznesowych. PZP obejmuje 3 elementy: ogłoszony w 2016 r. Program Dobrowolnych Odejść, Program Uzupełniania Kompetencji oraz Nową Politykę Płacową. Powyższe składowe mają charakter działań systemowych i będą kontynuowane w kolejnych latach w ramach całej Grupy Enea.

- Program Dobrowolnych Odejść – trwa proces zakładanych odtworzeń etatów za pracowników którzy rozwiązywali umowę o pracę w ramach programu PDO.

- Program Uzupełniania Kompetencji - uruchomienie długofalowych Programów Rozwojowych dedykowanych dla wszystkich Pracowników w Grupie ENEA. Pierwszy etap projektu: badanie kompetencji i diagnoza luk kompetencyjnych oraz poznanie opinii pracowników o organizacji w badaniu satysfakcji- działania kontynuowane w I kwartale 2018 roku.

3. Digitalizacja procesów HR – zapoczątkowanie działań mających na celu wprowadzenie elektronicznej teczki osobowej (e-teczka), elektronicznego obiegu dokumentów w zakresie procesów obsługiwanych przez HRBP (rekrutacja, zatrudniania, zmiany warunków zatrudnienia etc.).

4. Działania z zakresu employer branding, mające na celu pozyskanie najlepszych kandydatów do pracy, w tym działania dedykowane dla studentów i absolwentów, jak np. promocja na uczelniach i targach pracy nowego programu staży i praktyk „Zainstaluj się w Enei”, który wszedł w życie w styczniu 2017 r. oraz działania dedykowane dla uczniów szkół branżowych poprzez stworzenie modelu współpracy ze szkołami patronackimi na terenie działania spółek, promowanie pracy w Enei wśród uczniów- potencjalnych pracowników oraz wspieranie uczniów w procesie kształcenia m.in. organizowanie wycieczek dydaktycznych oraz spotkań z fachowcami z Enei.

5. Stały przegląd systemów motywacyjnych i ich urynkowanie; wdrożenie narzędzia do zarządzania przez cele stanowiącego bazę do czytelnego i motywacyjnego wynagradzania za osiągnięte wyniki, w szczególności dla kadry zarządzającej oraz sprzedaży.

Informacja na temat zasad wynagradzania w Enea SA

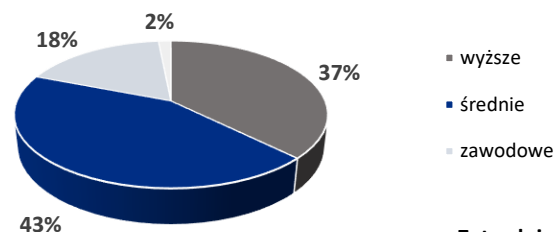
W roku 2017 r. w Spółce nie funkcjonowała sformalizowana polityka wynagrodzeń w odniesieniu do członków organów Spółki i kluczowych menedżerów. W Spółce funkcjonuje natomiast szereg formalnych regulacji płacowych. Podstawą określenia wynagrodzeń w Enea SA jest zakładowy układ zbiorowy pracy, regulaminy premiowania i regulamin pracy. Zasady ustalenia wynagrodzeń w Enea SA są powiązane z jej strategią, celami oraz interesami i wynikami. Ponadto, zasady ustalania wynagrodzeń uwzględniają kwestię braku dyskryminacji z jakichkolwiek przyczyn. Z zastrzeżeniem zmian w zasadach wynagradzania osób zarządzających i nadzorujących w 2017 r. nie miały miejsca istotne zmiany w stosowanych zasadach wynagradzania w Spółce.

Do stosowanych w 2017 r. Enea SA składników pozafinansowych wynagrodzenia (w tym kluczowych menedżerów) należały w szczególności: opieka medyczna, szkolenia, świadczenia socjalne (w ramach Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, tj. dofinansowanie do wypoczynku pracowników, dofinansowanie do zajęć sportowo-rekreacyjnych i działalności kulturalno-oświatowej, nisko oprocentowane pożyczki na cele mieszkaniowe), dodatkowy dzień wolny, preferencyjna oferta ubezpieczeniowa, samochody służbowe z możliwością wykorzystania do celów prywatnych czy pracowniczy program emerytalny.

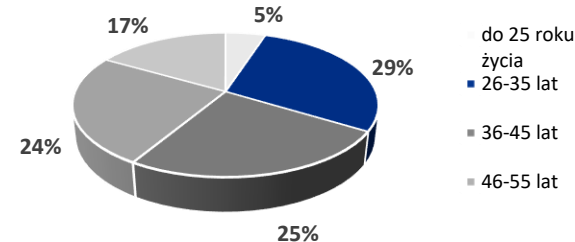
Jak wskazano powyżej, w 2017 r. nie funkcjonowała w Enea SA sformalizowana polityka wynagrodzeń. Niemniej stosowane w Spółce zasady wynagradzania oceniane są pozytywnie z punktu widzenia realizacji jej celów w szczególności długoterminowego wzrostu wartości dla akcjonariuszy i stabilności funkcjonowania przedsiębiorstwa.

Na 31 grudnia 2017 r. Emitent, ani spółki z Grupy Kapitałowej Enea nie posiadały zobowiązań (w tym zaciągniętych) wynikających z emerytur i świadczeń o podobnym charakterze przypisanych indywidualnie do byłych osób zarządzających, nadzorujących albo byłych członków organów.

Zatrudnienie w Grupie Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2017 r. - wykształcenie

Zatrudnienie w Grupie Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2017 r. - wiek

Istotne trendy w obszarze Dystrybucji

Pojawiające się nowe technologie, rosnące oczekiwania Klientów oraz dynamicznie zmieniające się otoczenie gospodarcze w Polsce i na świecie antycypują zmiany w sposobie funkcjonowania OSD, a w szczególności zwracają uwagę na konieczność wdrażania rozwiązań innowacyjnych w obszarze dystrybucji, prowadzących do modernizacji i rozbudowy sieci dystrybucyjnej pozwalającej na zaabsorbowanie wiodących trendów w energetyce.

Kluczowe trendy związane są z:

- rozwojem i wdrażaniem inteligentnych sieci
- rozwojem i wdrażaniem nowoczesnych systemów IT wspierających zarządzanie siecią
- pojawieniem się nowych rozwiązań instytucjonalnych i technicznych, takich jak klastry, spółdzielnie energetyczne, rynek prosumencki, magazyny energii, elektromobilność
- prowadzeniem projektów badawczo-rozwojowych (B+R)

Taryfa dla usług dystrybucji energii elektrycznej

Nowy model regulacji jakościowej zaczął obowiązywać od 1 stycznia 2016 r., ale przekłada się na finanse Enea Operator (i innych OSD) od 2018 r. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki uzależnił część przychodu regulowanego od jakości usług świadczonych przez te podmioty. Ocena jakości usług odbywać się będzie poprzez pomiar szeregu wskaźników, w szczególności niezawodności zasilania oraz czasu realizacji przyłączeń do sieci elektroenergetycznej.

Z perspektywy zatwierdzonej na rok 2018 Taryfy dla usług dystrybucji energii elektrycznej stwierdzić należy, że dla omawianego roku, wpływ regulacji jakościowej na możliwy do uzyskania przez Spółkę przychód jest nieznaczący.

Ponadto w związku z Rozporządzeniem Ministra Energii z dnia 29 grudnia 2017 roku w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń w obrocie energią elektryczną w Taryfie dla usług dystrybucji energii elektrycznej utworzona została nowa grupa taryfowa G12as. Ma ona promować pobór energii w okresie tzw. doliny nocnej, poprzez ustalenie preferencyjnych stawek składnika zmiennego stawki sieciowej. Na chwilę obecną nie jest możliwe oszacowanie wpływu utworzenia nowej grupy na przychody Spółki.

Analogicznie przywołane wyżej Rozporządzenie wprowadza modyfikacje zapisów dotyczących bonifikat za niedotrzymanie standardów jakościowych obsługi odbiorców i parametrów jakościowych energii. Od dnia 1 stycznia 2019 roku OSD zobligowani są do automatycznego udzielania odbiorcom bonifikat w terminie 30 dni od dnia, w którym nastąpiło niedotrzymanie standardów jakościowych obsługi odbiorców lub parametrów jakościowych energii elektrycznej oraz do umieszczania na fakturze wielkości przerw w dostawach podlegających bonifikacie. Obecnie bonifikaty, o których mowa powyżej udzielane są odbiorcom na ich wnioski.

Wzrost liczby sprzedawców energii

Liczba sprzedawców energii elektrycznej systematycznie rośnie. Pojawienie się sprzedawcy prowadzącego agresywną politykę cenową może powodować presję na marżę ze sprzedaży energii klientom detalicznym.

Dodatkowo należy zwrócić uwagę, że coraz więcej klientów decyduje się na zmianę sprzedawcy energii. Liczba odbiorców TPA (ang. Third Party Access, zasada dostępu stron trzecich do sieci) wśród przedsiębiorstw (grupy taryfowe A, B, C) wg stanu na koniec grudnia 2017 r. wyniosła 188.231, a więc zwiększyła się 8,3%. Natomiast wśród gospodarstw domowych (grupa taryfowa G) z zasady TPA wg stanu na 2017 r. skorzystało 546.867 klientów, co oznacza wzrost o 18,2% w stosunku do stanu na koniec grudnia 2016 r. ¹⁾

Kontynuacja współpracy przy budowie pierwszej w Polsce elektrowni jądrowej

3 września 2014 r., pomiędzy PGE Polska Grupa Energetyczna a Tauron Polska Energia, Enea oraz KGHM Polska Miedź (Partnerzy Biznesowi), zawarta została Umowa Wspólników. 15 kwietnia 2015 r., zgodnie z Umową Wspólników, zawarta została umowa sprzedaży udziałów w PGE EJ 1 sp. z o.o., w wyniku której każdy z Partnerów Biznesowych nabył 10% udziałów w PGE EJ 1. W następstwie zbycia przez PGE Polską Grupę Energetyczną na rzecz Partnerów Biznesowych udziałów w PGE EJ 1, PGE Polska Grupa Energetyczna posiada 70% w kapitale zakładowym PGE EJ 1, a pozostali Partnerzy Biznesowi (Tauron Polska Energia, Enea oraz KGHM Polska Miedź) 30%, tj. każdy z osobna po 10%.

Zgodnie z założeniami PGE Polska Grupa Energetyczna pełni rolę lidera projektu budowy i eksploatacji pierwszej polskiej elektrowni jądrowej, a PGE EJ 1 ma w przyszłości pełnić funkcję operatora elektrowni.

Zgodnie z Umową Wspólników Strony zobowiązują się wspólnie, w proporcji do posiadanych udziałów, sfinansować działania w ramach fazy wstępnej Projektu (Etap rozwoju). Zaangażowanie finansowe Enei w okresie Etapu rozwoju nie przekroczy kwoty ok. 107 mln zł. W 2017 r. Spółka PGE EJ 1 kontynuowała prace w programie przygotowania do budowy elektrowni jądrowej w Polsce.

Strony Umowy Wspólników przewidują, że decyzja dotycząca deklaracji dalszego uczestnictwa poszczególnych Stron w kolejnym etapie Projektu zostanie podjęta po zakończeniu Etapu rozwoju.

¹⁾ ure.gov.pl/urząd/informacje-ogolne/aktualnosci/7389,Kolejni-odbiorcy-energii-elektrycznej-skorzystali-z-prawa-wyboru-sprzedawcy.html?search=17331048

Budowa portfela wytwórczego

Niezależnie od uruchomienia w Elektrowni Koźlenice bloku o mocy 1.075 MW, Enea planuje swoje zaangażowanie w budowę nowych źródeł lub akwizycje już istniejących. Część tych aktywności będzie realizować poprzez partnerstwa z innymi grupami energetycznymi. Realizacja tej strategii będzie oznaczała istotny wzrost znaczenia Enei w wytwarzaniu energii elektrycznej na potrzeby Krajowego Systemu Elektroenergetycznego. Łączna moc zainstalowana konwencjonalnych źródeł wytwarzania ma wzrosnąć do poziomu 5,8-6,3 GW w 2025 r. Pozwoli to Grupie na produkcję ze źródeł własnych 20,7-22,8 TWh energii elektrycznej, co oznaczać będzie zbilansowanie produkcji i sprzedaży energii elektrycznej.

Rating

Istotne znaczenie dla realizacji zamierzeń inwestycyjnych Grupy ma podtrzymanie 30 czerwca 2017 r. przez agencję Fitch Ratings długoterminowego ratingu Enei w walucie krajowej i zagranicznej na poziomie „BBB”. Agencja potwierdziła i jednocześnie wycofała z przyczyn kontraktowych krajowy rating długoterminowy na poziomie „A+(pol)” ze stabilną perspektywą. Fitch Ratings prowadzi ocenę ryzyka kredytowego Spółki od 2011 r.

Zwolnienie z obowiązku taryfowania gospodarstw domowych

Na podstawie Art. 49 Ustawy – prawo energetyczne Prezes URE może zwolnić przedsiębiorstwo energetyczne z obowiązku przedkładania taryf do zatwierdzenia, jeżeli stwierdzi, że działa ono w warunkach konkurencji. Ewentualne zwolnienie z taryfowania może pozytywnie wpłynąć na marżę ze sprzedaży energii.

Zapotrzebowanie na energię elektryczną

Według prognoz ujętych w dokumencie „Aktualizacja prognozy zapotrzebowania na paliwa i energię do 2030” zapotrzebowanie na energię elektryczną w najbliższych latach będzie rosło we wszystkich sektorach gospodarki. Zgodnie z ww. dokumentem produkcja energii elektrycznej netto wzrośnie do 2030 r. do 193,3 TWh. Jednocześnie zgodnie z dokumentem „Wnioski z analiz prognostycznych na potrzeby Polityki energetycznej Polski do 2050 roku” w perspektywie do 2050 r. produkcja energii elektrycznej zwiększy się o ok. 40% – z 158 TWh w 2010 r. do 223 TWh w 2050 r. ²⁾

Niezależnie od powyższego aktualnie Ministerstwo Energii pracuje nad nową polityką energetyczną Polski (PEP), która określać będzie długoterminową wizję rządu dla sektora energii.

²⁾ bip.me.gov.pl/files/upload/21394/Wnioski%20z%20analiz%20prognostycznych_2014-08-11.pdf

Spory zbiorowe

W żadnej z kluczowych spółek wchodzących w skład GK Enea nie ma sporów zbiorowych. W celu wyeliminowania zagrożenia i ewentualnego powstania sporu zbiorowego zarządy spółek prowadzą systematycznie dialog ze stroną społeczną. Dostosowujemy poszczególne zapisy „Ładu Korporacyjnego” uwzględniając specyfikę LW Bogdanka jako spółki notowanej na GPW.

Postępowania sądowe i administracyjne

Na dzień przekazania niniejszego raportu nie toczą się postępowania dotyczące zobowiązań lub wierzytelności, których stroną byłaby Enea SA lub jednostka zależna, których pojedyncza lub łączna wartość stanowi co najmniej 10% kapitałów własnych Enea SA.

Szczegółowy opis postępowań zamieszczony jest w nocy 47 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Enea za 2017 r.

Długofalowy rozwój rynku energii

16 lutego 2016 r. Rząd RP przyjął „Plan na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju Polski”¹⁾. Dokument określa główne kierunki działania państwa i nowe impulsy, które zapewnią jego stabilny rozwój w przyszłości.

Plan zakłada, że rozwój polskiej gospodarki będzie się opierał na pięciu filarach: reindustrializacji, innowacjach, kapitale, ekspansji zagranicznej oraz rozwoju społecznym i regionalnym.

Zgodnie z zapisami dokumentu dot. rynku energii, w celu podniesienia wydajności energetycznej i odblokowania inwestycji po 2020 r. (w tym uniknięcia blackout i uniezależnienia się od importu energii) państwo zamierza m.in. wspierać rozwój infrastruktury energetycznej (mosty energetyczne, technologie magazynowania prądu), uwolnić obszary rynku oraz wprowadzić mechanizm rynku mocy, który stanowiłby impuls dla inwestycji w segmencie energetyki konwencjonalnej.

Rozporządzenie o Ochronie Danych Osobowych (RODO)

RODO jest unijnym aktem prawnym, który zacznie obowiązywać od 25 maja 2018 r. Wprowadza nowe zasady przetwarzania danych osobowych i nakłada na administratorów danych nowe obowiązki. RODO przewiduje wysokie administracyjne kary pieniężne za nieprzestrzeganie przepisów rozporządzenia oraz prawo do odszkodowania dla osób, których prawa do ochrony danych osobowych zostały naruszone. Obecnie Enea SA przygotowuje się do nadchodzących zmian i wdraża określone w RODO obowiązki dla administratorów danych.

Nowe projekcje dla ścieżek cenowych energii

Długoterminowe projekcje finansowe Grupy Enea oparte o prognozowane ścieżki cenowe energii elektrycznej, oczekiwania co do zmian cen rynkowych świadectw pochodzenia energii, uprawnień do emisji CO₂ oraz cen węgla wskazują na coraz bardziej wymagającą sytuację obszaru Wytwarzania. Ze względu na utrzymujący się trend wzrostowy na rynku paliw energetycznych oraz ich transportu powodujące zachwianie równowagi pomiędzy osiąganymi przychodami a kosztami wytworzenia energii, Grupa przewiduje konieczność szybkiego wejścia w życie zapowiadanych mechanizmów wsparcia dla energetyki systemowej (np. poprzez wdrożenie rynku mocy, o którym mowa powyżej). Trudności w generowaniu dobrych wyników finansowych przez źródła wytwórcze wykluczają możliwość ponoszenia nakładów na inwestycje rozwojowe, które w najbliższych latach wydają się nieuniknione.

Zmienność i płynność na rynku hurtowym

Od początku 2016 r. mamy do czynienia ze zmniejszającą się płynnością obrotu energią elektryczną na Rynku Terminowym Energii Elektrycznej prowadzonym przez Towarową Giełdę Energii. Sytuacja nie poprawiła się w 2017 r. – wolumeny obrotu energią elektryczną na rynku terminowym TGE w okresie trzech kwartałów były niższe względem ubiegłego roku o 36%. Spadek na rynku RDN (spot) był mniejszy i wyniósł 9%. Odpowiedzią na fatalną sytuację na giełdzie jest podwojenie tzw. obligi giełdowego już od 2018 r. Pozytywnym faktem jest rosnący obrót na terminowym rynku gazu ziemnego, co pozwala na dywersyfikację aktywności handlowej.

Limity Praw Majątkowych

W obszarze PMOZE_A (świadectw pochodzenia energii wytworzonej w odnawialnych źródłach) panuje permanentna nadwyżka praw na rynku, przekładająca się na niskie poziomy cenowe. Rozporządzenie Ministra Energii z 11 sierpnia 2017 r. określające poziom obowiązku na lata 2018-2019 (odpowiednio 17,5% i 18,5%) poprawiło perspektywy długoterminowego rozładowania nadwyżki 25 TWh, co przełożyło się na dość silny wzrost cen do poziomu 61 zł/MWh, a następnie spadek do ok. 40 zł/MWh.

W obszarze PMOZE_BIO (świadectw pochodzenia energii z biogazu rolniczego) sytuacja diametralnie zmieniła się w stosunku do obowiązku umorzeniowego dla 2016 r. i obecnie ceny tych praw (ponad 312 zł/MWh) kształtują się powyżej opłaty zastępczej, uwzględniając premię z tytułu możliwości odliczenia akcyzy (20 zł/MWh) dla realizacji obowiązku poprzez umorzenie świadectw pochodzenia.

Dla PMEF (efektywność energetyczna) po rozstrzygnięciu 20 lipca 2017 r. piątego przetargu na wybór przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej należy spodziewać się dużej nadpodaży PMEF na rynku – co znajduje już odzwierciedlenie w dużym dyskoncie notowań giełdowych (ok. 500 zł/toe w stosunku do opłaty zastępczej 1.500 zł/toe).

Obecnie funkcjonujący system praw majątkowych dla kogeneracji obowiązuje do końca 2018 r.

Wypowiedzenie/odstąpienie przez Enea SA od umów dotyczących zakupu praw majątkowych

28 października 2016 r. Enea złożyła oświadczenia o wypowiedzeniu lub odstąpieniu od długoterminowych umów na zakup praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia energii z odnawialnych źródeł (tzw. zielonych certyfikatów). Umowy te uległy rozwiązaniu.

Przyczyną wypowiedzenia/odstąpienia od poszczególnych umów przez Spółkę było wyczerpanie możliwości przywrócenia równowagi kontraktowej i ekwiwalentności świadczeń stron wywołanych zmianami prawa. Skutkiem finansowym wynikającym z rozwiązania umów będzie uniknięcie przez Spółkę straty stanowiącej różnicę między cenami umownymi a ceną rynkową zielonych certyfikatów.

Aktualnie przed Sądem Okręgowym w Poznaniu toczą się trzy sprawy o ustalenie bezskuteczności wypowiedzenia (odstąpienia) przez Enea SA od umów sprzedaży praw majątkowych. Dodatkowo toczą się postępowania przeciwko Enea SA o zapłatę tytułem wynagrodzenia za prawa majątkowe, które wynikały z potrącenia płatności za szkodę wyrządzoną Enea SA powstałą wskutek niewykonania przez kontrahentów obowiązku kontraktowego przystąpienia w dobrej wierze do renowacji kontraktów długoterminowych na sprzedaż praw majątkowych zgodnie z obowiązującą strony klauzulą adaptacyjną.

Szacowana całkowita wartość zobowiązań umownych Enei wynosiła ok. 1.187 mln zł netto.

Sytuacja w krajowym sektorze górnictwa węgla kamiennego

Ścieżka cenowa energii elektrycznej będzie silnie uzależniona od kosztów pozyskania paliwa produkcyjnego. Obecne problemy podażowe sektora wydobywczego wymuszają konieczność zwiększenia importu węgla z zagranicy w 2018 i 2019 roku, co bez wątplenia przełoży się na wzrost cen miałów energetycznych. Węgiel jako podstawowy składnik kosztu generacji krajowej energii elektrycznej, wprowadza dodatkowe ryzyka związane z procesem kontraktacji terminowej.

Powołanie Spółki ElectroMobility Poland SA

PGE Polska Grupa Energetyczna, Energa, Enea oraz Tauron Polska Energia 19 października 2016 r. powołały spółkę ElectroMobility Poland SA. Działalność nowej spółki ma przyczynić się do powstania systemu elektromobilności w Polsce i do realizacji programu dążącego do budowy polskiego pojazdu elektrycznego oraz wprowadzenia go do sprzedaży masowej.

Nowa spółka dysponuje kapitałem zakładowym w wysokości 10 mln zł. Każda ze spółek powołujących ElectroMobility Poland objęła po 25% kapitału akcyjnego, uzyskując w ten sposób po 25% głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy. W styczniu 2018 r. dokonano podwyższenia kapitału zakładowego spółki przez akcjonariuszy do łącznej kwoty 30 mln zł.

¹⁾ www.mr.gov.pl/media/14840/Plan_na_rzecz_Odpowiedzialnego_Rozwoju_prezentacja.pdf

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2015/2193 z 25 listopada 2015 r. w sprawie ograniczenia emisji niektórych zanieczyszczeń do powietrza ze średnich obiektów energetycznego spalania

W dniu 27 listopada 2017 r. weszły w życie przepisy dyrektywy MCP dla średnich obiektów energetycznego spalania (z ang. medium combustion plants), wprowadzone do ustawy Prawo ochrony środowiska poprzez ustawę z dnia 15 września 2017 r. o zmianie ustawy Poś oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2017 r. poz. 1999). Kluczowym zakresem regulacji ww. dyrektywy jest określenie norm emisji trzech rodzajów zanieczyszczeń powietrza – dwutlenku siarki (SO₂), tlenków azotu (NO_x) i pyłu dla istniejących oraz nowych średnich obiektów energetycznego spalania, ustanowienie obowiązku okresowego monitorowania SO₂, NO_x, pyłu i CO oraz wskazanie terminów wymaganego dostosowania instalacji. Obecnie trwa proces legislacyjny rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie standardów emisyjnych dla niektórych rodzajów instalacji, źródeł spalania paliw oraz urządzeń spalania lub współspalania odpadów, uwzględniającego zapisy dyrektywy MCP.

Nowe regulacje prawne są istotne z punktu widzenia spółek, w których udziały posiada Enea Wytwarzanie sp. z o.o. i w których zlokalizowane są tzw. „średnie obiekty energetycznego spalania” zdefiniowane wprost w dyrektywie MCP. Do grona tych spółek należą: Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. w Obornikach (PEC Oborniki), Miejska Energetyka Ciepła Piła sp. z o.o. w Pile (MEC Piła) oraz Enea Ciepło sp. z o.o.

W celu spełnienia wymagań dyrektywy MCP w spółkach PEC Piła i MEC Oborniki konieczne będzie podjęcie działań dostosowawczych w zakresie ograniczenia emisji:

- pyłu - budowa instalacji odpylania spalin
- SO₂ – spalanie węgla o zawartości siarki poniżej 0,6% lub budowa instalacji odsiarczania spalin.

Wymagany termin dostosowania instalacji do nowych wymagań to:

- dla instalacji ≤ 5 MW – do 01.01.2030 r.
- dla instalacji > 5 MW – do 01.01.2025 r.

W Enea Ciepło sp. z o.o. nie planuje się podejmowania działań dostosowawczych ze względu na możliwość uzyskania odstępstwa dla źródeł emisji pracujących poniżej 500 h rocznie.

Nowelizacja ustawy o OZE

14 sierpnia 2017 r. Prezydent RP podpisał nowelizację ustawy z 20 lutego 2015 r. o OZE. Jak wskazano w uzasadnieniu do projektu ustawy jej celem jest wprowadzenie rozwiązania ułatwiającego zrównoważony rozwój w obszarze odnawialnych źródeł energii poprzez zmianę wysokości jednostkowej opłaty, będącej elementem pozwalającym na uelastycznienie rynku zielonych certyfikatów, oraz – w perspektywie długoterminowej – zmniejszenie nadpodaży certyfikatów na tym rynku. Powyższy cel ma zostać osiągnięty w szczególności poprzez „urynkowienie” poziomu tzw. opłaty zastępczej.

Na mocy nowelizacji zrezygnowano ze stałej wartości opłaty zastępczej, a w to miejsce powiązано jej wysokość z rynkowymi cenami praw majątkowych wynikających ze świadectwa pochodzenia. Dodatkowo, zmianie uległa opłata (sposób jej wyznaczenia) za wpis do rejestru świadectw pochodzenia.

Ustawa o elektromobilności i paliwach alternatywnych

W dniu 28 grudnia 2017 roku Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych, przedłożony przez Ministra Energii. Projekt zaproponował regulacje, których celem będzie stymulowanie rozwoju elektromobilności w Polsce oraz zastosowanie w transporcie paliw alternatywnych, w tym energii elektrycznej. Ustawa tworzy podstawy prawne do rozbudowy infrastruktury do ładowania samochodów energią elektryczną, wspierając rozwój rynku i infrastruktury paliw alternatywnych oraz innowacyjnych form transportu. Prezydent RP Andrzej Duda podpisał ustawę w dniu 5 lutego 2018 r. Weszła ona w życie po upływie 14 dni od dnia publikacji w Dzienniku Ustaw.

Ustawa wprowadza nowe pojęcia, w tym usługę ładowania. Ładowanie pojazdów elektrycznych to nowy rodzaj działalności gospodarczej – usługa ładowania nie stanowi sprzedaży energii elektrycznej w rozumieniu ustawy Prawo energetyczne, i dlatego nie będzie wymagała koncesji. Usługa ładowania zapewni jednak odpłatne ładowanie pojazdów w ogólnodostępnej stacji ładowania.

Pierwszy etap rozwoju stacji ładowania energią elektryczną przypadnie na lata 2018 i 2019. Infrastruktura w tym okresie powinna rozwijać się na zasadach rynkowych, z dofinansowaniem ze środków publicznych. Jeśli do końca 2019 r. nie zostanie osiągnięta liczba stacji ładowania w gminach spełniających warunki określone w ustawie, wówczas gmina będzie musiała opracować plan rozwoju brakującej infrastruktury do ładowania pojazdów, a za budowę na jej obszarze brakujących stacji ładowania będzie odpowiadał operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego. Wprowadzanie poszczególnych rozwiązań będzie stopniowe i zakończy się w 2028 roku.

Ustawa z 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne

2 sierpnia 2017 r. Prezydent RP podpisał ustawę Prawo wodne. Ustawa ta zastępuje ustawę z 2001 r., która reguluje gospodarowanie wodami, w tym kształtowanie i ochronę zasobów wodnych, korzystanie z wód oraz zarządzanie zasobami wodnymi, sprawy własności wód oraz gruntów pokrytych wodami, a także zasady gospodarowania tymi składnikami w odniesieniu do majątku Skarbu Państwa. Zmiana ustawy związana jest z implementacją wymagań dyrektywy Parlamentu Europejskiego ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej. Ustawa likwiduje zwolnienia z opłat z tytułu gospodarczego wykorzystania wody do celów energetycznych, jak również wprowadza dodatkowe opłaty z tego tytułu począwszy od 2018 r.

Ustawa o rynku mocy

28 grudnia 2017 r. Prezydent RP podpisał ustawę o rynku mocy. Głównym celem ustawy jest zapewnienie ciągłości i stabilności dostaw energii elektrycznej dla przemysłu i gospodarstw domowych. Rynek mocy ma zapewnić zachęty do inwestycji i działań modernizacyjnych w energetyce. Rynek ten dotyczy tzw. mocy dyspozycyjnej netto, którą mogą oferować wytwórcy oraz sterowane odbiory energii. Zgodnie z ustawą celem rynku mocy jest zapewnienie bezpieczeństwa dostaw energii w horyzoncie średnio i długoterminowym – tzw. wystarczalności mocy wytwórczych. Głównym elementem rynku mocy będą aukcje. Pierwsze aukcje będą organizowane w 2018 r. przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego i będą dotyczyć lat 2021-2023. Koszty rynku mocy będą ponosić odbiorcy końcowi energii w postaci dodatkowej opłaty.

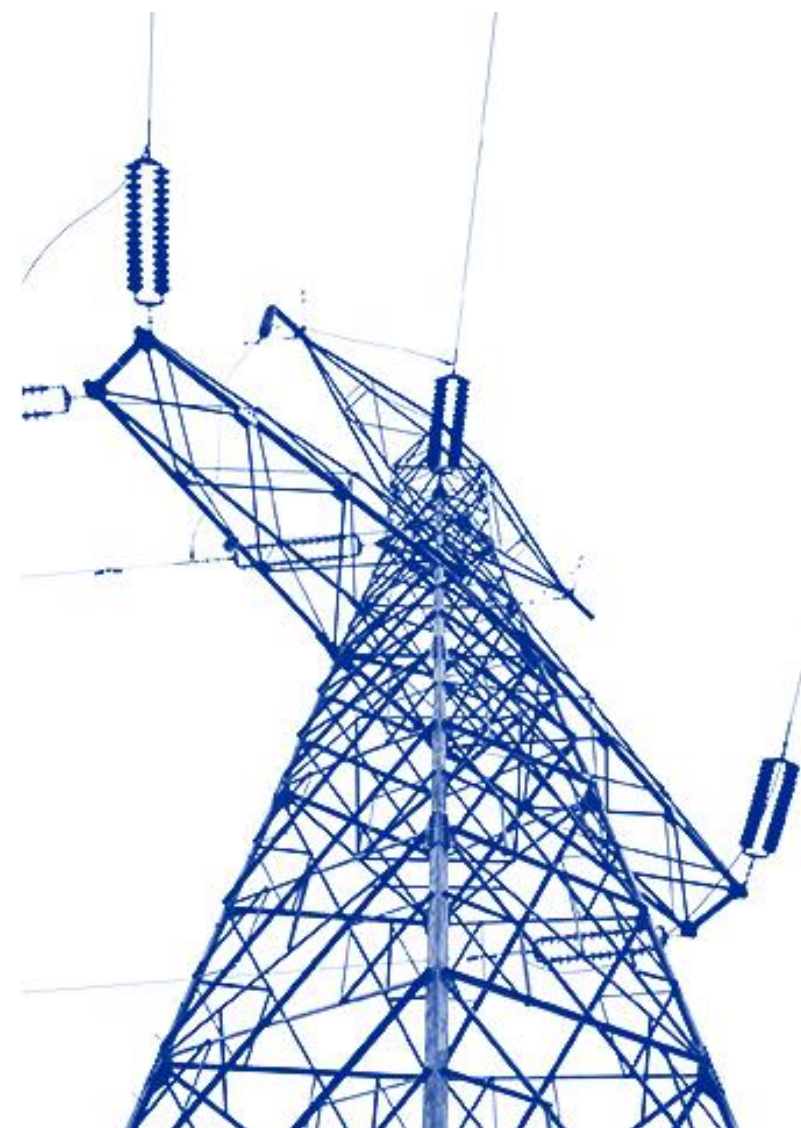
REMIT

REMIT – rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1227/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie integralności i przejrzystości hurtowego rynku energii (ang. Regulation on wholesale Energy Market Integrity and Transparency). Na mocy rozporządzenia rynek energii elektrycznej podlega ścisłym, restrykcyjnym zasadom publikacji i jawności wszystkich informacji, które mogą mieć wpływ na ceny produktów energetycznych na hurtowym rynku energii, w tym bezwzględemu zakazowi manipulacji rynkowej. Z REMIT wynika obowiązek rejestracji każdego uczestnika rynku w krajowym rejestrze uczestników rynku. Uczestnik rynku zobowiązany jest do raportowania danych na temat transakcji zawieranych na hurtowych rynkach energii, w tym składanych zleceń. Raportowaniu w EW podlegają dane podstawowe dotyczące zdolności i wykorzystania infrastruktury wytwórczej. Z REMIT wynika obowiązek podania informacji wewnętrznej do publicznej wiadomości, w formie komunikatu. Rozporządzenie REMIT zakazuje manipulacji oraz prób manipulacji na rynku i zakazuje wykorzystywania informacji wewnętrznych. Rozporządzenie REMIT wyposaża organy regulacyjne w uprawnienia związane z prowadzeniem dochodzeń i egzekwowaniem przepisów rozporządzenia.

Koncesje

Grupy energetyczne działają na polskim rynku energii w oparciu o udzielone im koncesje. Poniższa tabela przedstawia koncesje posiadane przez Spółki GK Enea:

Spółka	Koncesja na:
Enea SA	<ul style="list-style-type: none"> • obrót energią elektryczną - ważna do 31 grudnia 2025 r. • obrót paliwami gazowymi - ważna do 31 grudnia 2030 r.
Enea Operator sp. z o.o.	<ul style="list-style-type: none"> • dystrybucję energii elektrycznej - ważna do 1 lipca 2030 r.
Enea Wytwarzanie sp. z o.o.	<ul style="list-style-type: none"> • wytwarzanie energii elektrycznej - ważna do 31 grudnia 2030 r. • obrót energią elektryczną - ważna do 31 grudnia 2030 r. • wytwarzanie ciepła - ważna do 31 grudnia 2025 r. • przesyłanie i dystrybucję ciepła - ważna do 31 grudnia 2025 r.
Enea Trading sp. z o.o.	<ul style="list-style-type: none"> • obrót energią elektryczną - ważna do 31 grudnia 2030 r. • obrót paliwami gazowymi - ważna do 31 grudnia 2030 r. • obrót gazem ziemnym z zagranicą - ważna do 31 grudnia 2030 r.
Enea Ciepło sp. z o.o.	<ul style="list-style-type: none"> • obrót, wytwarzanie, przesyłanie i dystrybucję energii cieplnej do 30 września 2028 r.
MEC Piła sp. z o.o.	<ul style="list-style-type: none"> • wytwarzanie ciepła - ważna do 31 grudnia 2025 r. • przesyłanie i dystrybucję ciepła - ważna do 31 grudnia 2025 r. • wytwarzanie energii elektrycznej - ważna do 31 grudnia 2030 r.
PEC Oborniki sp. z o.o.	<ul style="list-style-type: none"> • wytwarzanie ciepła - ważna do 31 grudnia 2025 r. • przesyłanie i dystrybucję ciepła - ważna do 31 grudnia 2025 r.
Enea Elektrownia Połaniec	<ul style="list-style-type: none"> • wytwarzanie energii elektrycznej - ważna do 1 listopada 2025 r. • obrót energią elektryczną - ważna do 31 grudnia 2030 r. • wytwarzanie ciepła - ważna do 1 listopada 2025 r. • przesyłanie i dystrybucję ciepła - ważna do 1 listopada 2025 r.
LW Bogdanka SA	<ul style="list-style-type: none"> • wydobywanie węgla kamiennego ze złoża Bogdanka objętego obszarem górniczym Puchaczów V - ważna do 31 grudnia 2031 r. • wydobywanie węgla kamiennego ze złoża Lubelskie Zagłębie Węglowe - obszar K-3 objętego obszarem górniczym Stręczyn - ważna do 17 lipca 2046 r. • wydobywanie węgla kamiennego ze złoża Ostrów położonego na terenie gmin: Ludwin, Łęczna, Ostrów Lubelski, Puchaczów, Sosnowica, Uścimów w województwie lubelskim - ważna do 31 grudnia 2065 r. • rozpoznawanie złoża węgla kamiennego Orzechów położonego na terenie gmin: Sosnowica, Uścimów, Urszuli, Cyców, Puchaczów i Ludwin w województwie lubelskim - ważna do 14 listopada 2020 r.

Uprawnienia do emisji CO₂

Istotnym elementem po stronie kosztowej, warunkującym rentowność wytwarzania energii elektrycznej jest przydział darmowych uprawnień do emisji dwutlenku węgla i innych gazów oraz substancji w danym okresie rozliczeniowym. Otrzymanie darmowego przydziału emisji CO₂ warunkuje realizację dedykowanych inwestycji w Grupie Enea zgłoszonych do Krajowego Planu Inwestycyjnego (KPI). Wartość rzeczywiście poniesionych nakładów jest bazą do otrzymania uprawnień.

W roku 2017 prowadzone były prace związane z możliwością wykorzystania nieprzyznaných uprawnień z tytułu niższych wobec planowanych kosztów zrealizowanych inwestycji. Ministerstwo Środowiska prowadzi rozmowy z KE w sprawie rozszerzenia listy zadań inwestycyjnych, zamkniętej w 2012 r., o nowe projekty z obszaru OZE, inwestycji niskoemisyjnych, inwestycji dotyczących efektywności energetycznej, inwestycji w sieci przesyłowe lub ciepłownicze.

W 2017 roku ustalono również zasady funkcjonowania IV fazy EU ETS, rozpoczynającej się od 2021 r. Do najistotniejszych zmian, mogących diametralnie wpłynąć na sytuację rynkową zalicza się m.in.:

- zwiększenie wskaźnika liniowego do 2,2%
- brak darmowych uprawnień dla sektorów niezaliczanych jako narażonych na ryzyko ucieczki (carbon leakage)
- podwojenie przez pierwsze 4 lata funkcjonowania MSR liczby uprawnień ściąganych z puli aukcyjnej do rezerwy do poziomu 24% nadwyżki uprawnień
- trwałe usunięcie z rynku 800 mln uprawnień z MSR

Polska zrealizowała zgodnie z planem założenia sprzedaży 85,88 mln uprawnień do emisji CO₂ w 2017 r. 14,99 mln pochodzi z uprawnień niesprzedanych w 2016 r., a 70,89 mln stanowi wolumen pierwotnie przewidziany do sprzedaży w 2017 r. Miejscem sprzedaży polskich jednostek EUA jest platforma aukcyjna giełdy EEX, z którą Polska powtórnie podpisała umowę na sprzedaż uprawnień do emisji. Aukcje odbywają się w co drugą środę - na każdej z nich, z wyjątkiem pierwszej i ostatniej oraz aukcji przeprowadzanych w sierpniu, przedmiotem sprzedaży jest 4,857 mln EUA. W 2018 roku istotnymi elementami wpływającymi na wycenę uprawnień do emisji CO₂ poza czynnikami makroekonomicznymi oraz zmianami cen surowców energetycznych i prądu będą wydarzenia polityczne w UE. Szczególnie cenotwórcze będą negocjacje dotyczące Brexitu oraz wybory parlamentarne we Włoszech datowane na 4 marca.

Data aukcji	Wolumen	Cena aukcyjna [euro]	Wolumen narastająco	% wolumenu narastająco
29 marca 2017 r.	5 738 500	4,71	5 738 500	7%
12 kwietnia 2017 r.	4 857 000	4,84	10 595 500	12%
26 kwietnia 2017 r.	4 857 000	4,49	15 452 500	18%
10 maja 2017 r.	4 857 000	4,49	20 309 500	24%
24 maja 2017 r.	4 857 000	4,81	25 166 500	29%
7 czerwca 2017 r.	4 857 000	4,97	30 023 500	35%
21 czerwca 2017 r.	4 857 000	4,95	34 880 500	41%
5 lipca 2017 r.	4 857 000	5,10	39 737 500	46%
19 lipca 2017 r.	4 857 000	5,39	44 594 500	52%
2 sierpnia 2017 r.	2 428 500	5,29	47 023 000	55%
16 sierpnia 2017 r.	2 428 500	5,62	49 451 500	58%
30 sierpnia 2017 r.	2 428 500	6,02	51 880 000	60%
13 września 2017 r.	4 857 000	6,95	56 737 000	66%
27 września 2017 r.	4 857 000	6,75	61 594 000	72%
11 października 2017 r.	4 857 000	7,40	66 451 000	77%
25 października 2017 r.	4 857 000	7,41	71 308 000	83%
8 listopada 2017 r.	4 857 000	7,62	76 165 000	89%
22 listopada 2017 r.	4 857 000	7,46	81 022 000	94%
6 grudnia 2017 r.	4 855 000	7,38	85 877 000	100%

Ograniczenie emisji zanieczyszczeń

17 sierpnia 2017 r. w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej opublikowano tzw. konkluzje BAT (kBAT) dla dużych obiektów energetycznego spalania (Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2017/1442 z 31 lipca 2017 r. ustanawiająca konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE). Opublikowane kBAT wprowadzają m.in. bardziej restrykcyjne (niż w dyrektywie IED) wymogi dla takich zanieczyszczeń, jak: dwutlenek siarki, tlenki azotu i pył. Dopuszczalnymi poziomami emisji (BAT – AELs) objęte zostały także dodatkowe substancje: rtęć, chlorowodór, fluorowodór i amoniak. Zgodnie z wymogami określonymi w kBAT, począwszy od 17 sierpnia 2017 r. rozpoczął się 4-letni okres dostosowawczy.

Elektrownia Kozienice

2017/2016	SO ₂			NO _x			Pył			Produkcja energii elektrycznej brutto [MWh]
	Emisja SO ₂ [Mg]	Wskaźnik emisji SO ₂ [kg/MWh]	Opłata za emisję SO ₂ [tys. zł]	Emisja NO _x [Mg]	Wskaźnik emisji NO _x [kg/MWh]	Opłata za emisję NO _x [tys. zł]	Emisja pyłu [Mg]	Wskaźnik emisji pyłu [kg/MWh]	Opłata za emisję pyłu [tys. zł]	
2017	9 601,85	0,747	5 089,0	11 876,85	0,924	6 294,7	281,64	0,022	98,6	12 853 580,92
2016	9 657,04	0,701	5 118,2	14 308,16	1,039	7 583,3	402,00	0,029	140,7	13 770 054,66
Zmiana %	-0,57	6,56	-0,57	-16,99	-11,07	-16,99	-29,94	-24,14	-29,91	-6,66

Elektrownia Połaniec

2017/2016	SO ₂			NO _x			Pył			Produkcja energii elektrycznej brutto [MWh]
	Emisja SO ₂ [Mg]	Wskaźnik emisji SO ₂ [kg/MWh]	Opłata za emisję SO ₂ [tys. zł]	Emisja NO _x [Mg]	Wskaźnik emisji NO _x [kg/MWh]	Opłata za emisję NO _x [tys. zł]	Emisja pyłu [Mg]	Wskaźnik emisji pyłu [kg/MWh]	Opłata za emisję pyłu [tys. zł]	
2017	7 112,70	0,71	3 769,73	11 901,09	1,19	6 307,58	555,82	0,06	194,54	9 974 193,20
2016	7 692,76	0,69	4 077,17	15 637,47	1,40	8 287,86	600,15	0,05	210,05	11 164 530,00
Zmiana %	-7,54	2,90	-7,54	-23,89	-15,00	-23,89	-7,39	20,00	-7,38	-10,66

Dotrzymanie wymogów formalno-prawnych

Enea Wytwarzanie

W 2017 r. nie stwierdzono naruszeń wymogów formalno-prawnych w Spółce, z wyjątkiem kilku przekroczeń standardów emisyjnych SO₂ w Elektrociepłowni Białystok, związanych z prowadzeniem ruchu regulacyjnego nowo wybudowanej instalacji odsiarczania spalin.

Instalacja		SO ₂		Pył		NO _x	
		[Mg]	% wykorzystania	[Mg]	% wykorzystania	[Mg]	% wykorzystania
Elektrownia Kozienice	emisja	8 583,89	68,5	211,26	14,1	-	-
	roczny pułap	12 522,5		1 502,7			
Elektrociepłownia Białystok	emisja	1 525,2	57,2	58,72	27,2	297,04	22,0
	roczny pułap	2 666,56		215,69		1 347,75	
Razem	emisja	10 109,09	66,6	262,98	15,7	297,04	22,0
	roczny pułap	15 189,06		1 718,39		1 347,75	

W 2017 r. nie stwierdzono przekroczeń standardów emisyjnych określonych w pozwoleniu zintegrowanym.

Enea Elektrownia Połaniec

Enea Połaniec SA korzysta z derogacji wynikającej z dyrektywy IED – derogacja naturalna 17.500 godzin, którą objęty jest kocioł nr 1. Z limitu 17.500 godzin wykorzystano łącznie 4.736 godzin, w tym, w samym 2017 r., wykorzystano 2.547 godzin. Do wykorzystania pozostało 12.764 godzin. W 2017 r. nie stwierdzono przekroczeń standardów emisyjnych określonych w pozwoleniu zintegrowanym.

Taryfa 2018 – dystrybucja energii elektrycznej

Taryfa dla ENEA Operator na 2018 rok zatwierdzona została przez Prezesa URE 14 grudnia 2017 roku, następnie zmieniona decyzjami z dnia 3 stycznia 2018 roku oraz 16 stycznia 2018 roku. Taryfa została opracowana według założeń opublikowanych przez Prezesa URE w dokumencie „Taryfy OSD na rok 2018” oraz zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Energii z dnia 29 grudnia 2017 roku w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń w obrocie energią elektryczną. Stawki opłat za usługi dystrybucji zatwierdzone dla roku 2018 skutkują następującymi zmianami płatności dla odbiorców w poszczególnych zespołach grup taryfowych:

- A – spadek o 2,23%
- B – spadek o 1,58%
- C2 – spadek o 0,61%
- C1 – spadek o 0,70%
- G – spadek o 0,73%

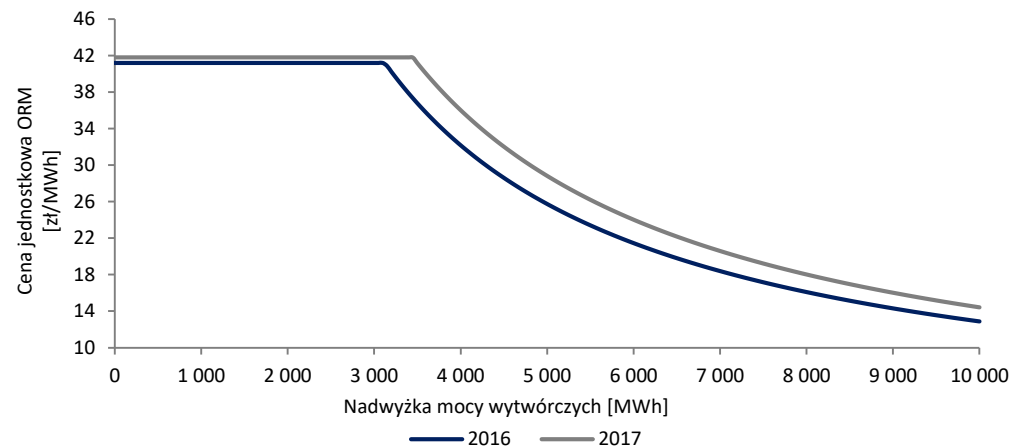
Wyżej wymienione wielkości uwzględniają wpływ opłat przenoszonych (przejściowej, jakościowej oraz OZE). W przypadku wyeliminowania powyższych wielkości te wynoszą odpowiednio:

- A – wzrost o 1,61%
- B – wzrost o 1,45%
- C2 – wzrost o 1,28%
- C1 – wzrost o 1,40%
- G – wzrost o 1,19%

Operacyjna Rezerwa Mocy (ORM)

- Mechanizm ORM prowadzony jest przez Polskie Sieci Elektroenergetyczne - Operatora Systemu Przesyłowego (OSP) w ramach katalogu usług systemowych
- Dla wytwórców energii jest bodźcem ekonomicznym do oferowania OSP mocy wytwórczych w godzinach szczytowego zapotrzebowania na moc
- ORM są objęte dyspozycyjne zdolności wytwórcze, stanowiące nadwyżkę mocy dostępnej dla OSP ponad zawarte kontrakty dla zapotrzebowania na energię elektryczną
- Cena jednostkowa za ORM zależy od ilości dostępnych dla OSP zdolności wytwórczych ponad zapotrzebowanie na energię elektryczną pokryte:
  - w ramach umów sprzedaży energii
  - na Rynku Bilansującym w ramach zmiany swobodnej
- Cena jednostkowa za ORM zależy od ilości dostępnych dla OSP zdolności wytwórczych ponad zapotrzebowanie i nie może być wyższa niż cena referencyjna, która dla roku 2015 wyniosła 37,28 zł/MWh, dla roku 2016 wynosi 41,20 zł/MWh, a w roku 2017 ten poziom to 41,79 zł/MWh

Poniższy wykres przedstawia kształtowanie się ceny jednostkowej za ORM w zależności od ilości mocy wytwórczych dostępnych dla OSP:

Parametry modelu rozliczeń ORM dla lat 2016-2017:

Parametr	2016	2017
Budżet godzinowy [zł]	128 758,72	144 070,61
Cena referencyjna [zł/MWh]	41,20	41,79
Wielkość godzinowa wymaganej ORM [MWh]	3 451,09	3 447,49
Liczba godzin szczytu zapotrzebowania	3 780	3 765
Budżet roczny ORM [mln zł]	486,7	542,4

W 2016 r. zmieniono obowiązujące zasady rozliczania ORM, które we wcześniejszych okresach powodowały, że w godzinach, w których cena jednostkowa za ORM osiągała wartość maksymalną, OSP nie wykorzystywał w pełni budżetu przeznaczanego na tę usługę. Od roku 2016 zostały wprowadzone dodatkowe rozliczenia korekcyjne (miesięczne i roczne), które weryfikują ponownie rozliczenie i ewentualne niewykorzystane środki z ORM są rozdysponowywane na jednostki uczestniczące w rezerwie.

Od roku 2017 w ramach wolumenu ORM (POR) są uwzględniane jednostki odbiorcze z możliwością redukcji zapotrzebowania (DSR).

3. Sytuacja finansowa

Skonsolidowany rachunek zysków i strat – 2017

[tys. zł]	2016	2017	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży energii elektrycznej	6 548 229	6 932 940	384 711	5,9%
Przychody ze sprzedaży energii ciepłej	312 625	347 871	35 246	11,3%
Przychody ze sprzedaży gazu	179 476	145 262	-34 214	-19,1%
Przychody ze sprzedaży usług dystrybucyjnych	3 001 032	3 215 618	214 586	7,2%
Przychody z tytułu świadectw pochodzenia	13 739	12 937	-802	-5,8%
Przychody ze sprzedaży praw do emisji CO ₂	32 780	77 315	44 535	135,9%
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	87 004	87 199	195	0,2%
Przychody ze sprzedaży pozostałych produktów i usług	176 369	177 139	770	0,4%
Przychody ze sprzedaży węgla	904 424	409 408	-495 016	-54,7%
Przychody ze sprzedaży netto	11 255 678	11 405 689	150 011	1,3%
Amortyzacja	1 110 350	1 194 540	84 190	7,6%
Koszty świadczeń pracowniczych	1 490 752	1 470 644	-20 108	-1,3%
Zużycie materiałów i surowców oraz wartość sprzedanych towarów	1 361 884	1 728 771	366 887	26,9%
Zakup energii i gazu na potrzeby sprzedaży	4 074 797	3 169 673	-905 124	-22,2%
Usługi przesyłowe	860 991	1 057 151	196 160	22,8%
Inne usługi obce	664 644	815 743	151 099	22,7%
Podatki i opłaty	326 537	376 542	50 005	15,3%
Koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży	9 889 955	9 813 064	-76 891	-0,8%
Pozostałe przychody operacyjne	144 038	141 790	-2 248	-1,6%
Pozostałe koszty operacyjne	261 625	221 871	-39 754	-15,2%
Strata na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	- 30 662	- 23 530	7 132	23,3%
Odpis z tytułu utraty wartości niefinansowych aktywów trwałych	98 160	1 284	-96 876	-98,7%
Zysk operacyjny	1 119 314	1 487 730	368 416	32,9%
Koszty finansowe	127 010	170 689	43 679	34,4%
Przychody finansowe	76 350	139 718	63 368	83,0%
Udział w wynikach jednostek stowarzyszonych i współkontrolowanych	-	9 282	9 282	100,0%
Przychody z tytułu dywidend	148	526	378	255,4%
Zysk przed opodatkowaniem	1 068 802	1 466 567	397 765	37,2%
Podatek dochodowy	219 889	301 676	81 787	37,2%
Zysk netto okresu sprawozdawczego	848 913	1 164 891	315 978	37,2%
EBITDA	2 327 824	2 683 554	355 730	15,3%

2017:

Czynniki zmiany EBITDA GK Enea:

- * Podstawowy czynnik zmiany EBITDA stanowi przejście Enei Elektrowni Połaniec (od 14 marca 2017 r.)
- (+) wzrost przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej o 385 mln zł, wynika głównie z wyższego wolumenu sprzedaży o 3.334 GWh przy jednoczesnym spadku średniej ceny sprzedaży o 4,6% oraz wyższych przychodów z Regulacyjnych Usług Systemowych
  - (+) wzrost przychodów ze sprzedaży energii ciepłej o 35 mln zł wynika z wyższego wolumenu sprzedaży o 1.736.402 GJ (głównie w wyniku przejścia EEP) przy jednoczesnym spadku średniej ceny sprzedaży
  - (-) spadek przychodów ze sprzedaży gazu ziemnego o 34 mln zł spowodowany spadkiem wolumenu o 38 GWh przy jednoczesnym spadku średniej ceny o 15,3%
  - (+) wzrost przychodów ze sprzedaży usług dystrybucyjnych o 215 mln zł wynika z wyższych kosztów przenoszonych - wzrost opłaty przejściowej i opłaty OZE (wprowadzonej od 1 lipca 2016 r.) oraz wyższego wolumenu sprzedaży usług dystrybucji (o 2,8%) odbiorcom końcowym
  - (+) wyższe przychody z tytułu sprzedaży praw do emisji CO₂ o 45 mln zł wynikają głównie ze zrealizowanego zysku na kontraktach terminowych futures dotyczących uprawnień do emisji CO₂, przy jednocześnie niższym wolumenie realizowanych transakcji sprzedaży uprawnień do emisji CO₂ w ramach bieżącego bilansowania produkcji energii elektrycznej
  - (-) spadek sprzedaży węgla o 495 mln zł wynika z wyższego wolumenu dostaw wewnątrzgrupowych
  - (+) spadek kosztów świadczeń pracowniczych o 20 mln zł spowodowany głównie zmianą rezerw pracowniczych (m.in. rozwiązanie rezerwy na emerycki deputat węglowy w związku z wykupem od obecnych i przyszłych emerytów prawa do bezpłatnego deputatu węglowego) przy jednoczesnym wzroście kosztów w związku z przejściem EEP
  - (-) wzrost kosztów zużycia materiałów i surowców oraz wartości sprzedanych towarów o 367 mln zł wynika głównie z przejścia EEP, przy jednoczesnym spadku kosztów w związku z większym wolumenem wewnątrzgrupowego zakupu węgla
  - (+) spadek kosztów zakupu energii elektrycznej i gazu o 905 mln zł wynika ze:
    - (+) spadku wolumenu zakupu energii elektrycznej (o 3.721 GWh) przy równoczesnym spadku średniej ceny zakupu o 3,3%
    - (+) spadku kosztu zakupu gazu ziemnego w związku ze spadkiem średniej ceny o 12,0% oraz spadkiem wolumenu o 17 GWh
    - (+) spadku kosztu zakupu PM głównie w wyniku utrzymujących się niskich cen zielonych certyfikatów
  - (-) wzrost kosztów usług przesyłowych o 196 mln zł głównie w wyniku wzrostu opłaty przejściowej oraz naliczania opłaty OZE (od II połowy 2016 r.) oraz wzrostu stawki opłaty przesyłowej stałej w taryfie PSE
  - (-) wzrost kosztów usług obcych o 151 mln zł wynika głównie z nabycia EEP
  - (-) wzrost podatków i opłat o 50 mln zł wynika m.in. z nabycia EEP oraz ze zwiększenia wartości majątku trwałego związanego z zakończonymi procesami inwestycyjnymi
  - (+) wzrost wyniku na pozostałej działalności operacyjnej o 45 mln zł:
    - (+) niższe rezerwy na potencjalne roszczenia o 43 mln zł (w tym: 86 mln zł utworzenie rezerwy na wypowiedziane umowy na zakup PM OZE, utworzenie w 2016 r. rezerwy związanej z oszacowaniem wartości udziałów w spółce Eco-Power sp. z o.o. w wysokości 129 mln zł)
    - (+) zysk z tytułu okazynego nabycia akcji ENGIE Energia Polska SA (obecnie Enea Elektrownia Połaniec SA) w wysokości 12 mln zł
    - (+) nadwyżka inwentaryzacyjna zapasu węgla o 11 mln zł
    - (+) niższy wzrost rezerw na bezumowne korzystanie z korytarzy przesyłowych 10 mln zł
    - (+) niższa strata na likwidacji rzeczowych aktywów trwałych o 7 mln zł m. in. w związku z likwidacją wyrobisk
    - (+) wyższe przychody z tytułu odszkodowań, kar i grzywien o 2 mln zł
    - (-) wzrost odpisów aktualizujących wartość należności przeterminowanych oraz należności nieściągalnych o 29 mln zł
    - (-) spadek nieodpłatnie przyjętych środków trwałych o 19 mln zł, m. in. w wyniku mniejszej ilości umów dotyczących kolizji na majątku sieciowym

Skonsolidowany rachunek zysków i strat – IVQ 2017

[tys. zł]	IVQ 2016	IVQ 2017	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży energii elektrycznej	1 669 912	1 817 852	147 940	8,9%
Przychody ze sprzedaży energii ciepłej ¹⁾	108 994	105 841	-3 153	-2,9%
Przychody ze sprzedaży gazu	43 646	44 512	866	2,0%
Przychody ze sprzedaży usług dystrybucyjnych	783 754	832 369	48 615	6,2%
Przychody z tytułu świadectw pochodzenia ²⁾	758	-7 363	-8 121	-1071,4%
Przychody ze sprzedaży praw do emisji CO ₂	10 841	63 377	52 536	484,6%
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	21 324	28 874	7 550	35,4%
Przychody ze sprzedaży pozostałych produktów i usług ¹⁾	45 922	51 879	5 957	13,0%
Przychody ze sprzedaży węgla	266 583	106 151	-160 432	-60,2%
Przychody ze sprzedaży netto	2 951 734	3 043 492	91 758	3,1%
Amortyzacja	280 265	317 140	36 875	13,2%
Koszty świadczeń pracowniczych	416 205	328 429	-87 776	-21,1%
Zużycie materiałów i surowców oraz wartość sprzedanych towarów	347 410	470 931	123 521	35,6%
Zakup energii i gazu na potrzeby sprzedaży ²⁾	1 027 870	880 514	-147 356	-14,3%
Usługi przesyłowe	226 259	268 877	42 618	18,8%
Inne usługi obce	215 179	270 354	55 175	25,6%
Podatki i opłaty	80 533	90 443	9 910	12,3%
Koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży	2 593 721	2 626 688	32 967	1,3%
Pozostałe przychody operacyjne	45 358	64 754	19 396	42,8%
Pozostałe koszty operacyjne	173 181	49 931	-123 250	-71,2%
Strata na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	- 11 210	- 12 468	- 1 258	-11,2%
Odpis z tytułu utraty wartości niefinansowych aktywów trwałych	48 808	1 284	-47 524	-97,4%
Zysk operacyjny	170 172	417 875	247 703	145,6%
Koszty finansowe	27 416	67 933	40 517	147,8%
Przychody finansowe	28 461	78 715	50 254	176,6%
Udział w wynikach jednostek stowarzyszonych i współkontrolowanych	-	1 880	1 880	100,0%
Zysk przed opodatkowaniem	171 217	430 537	259 320	151,5%
Podatek dochodowy	42 959	103 595	60 636	141,1%
Zysk netto okresu sprawozdawczego	128 258	326 942	198 684	154,9%
EBITDA	499 245	736 299	237 054	47,5%

IVQ 2017:

Czynniki zmiany EBITDA GK Enea:

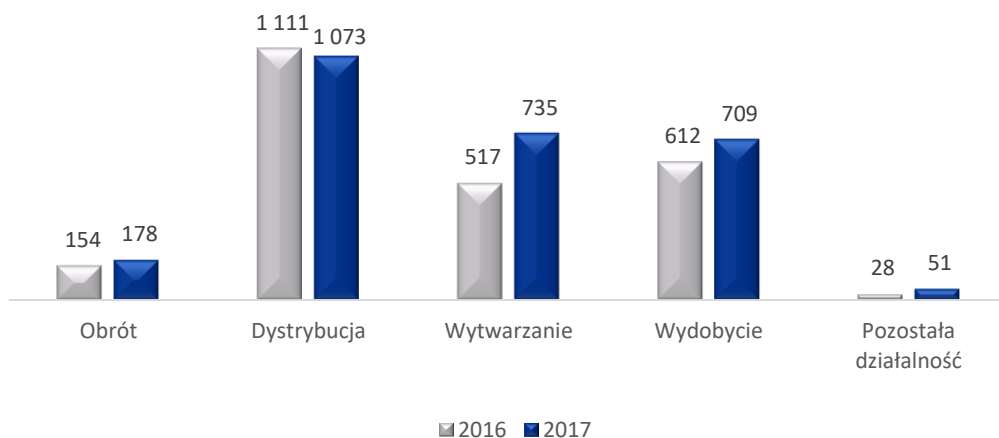
- * Podstawowy czynnik zmiany EBITDA stanowi przejęcie Enei Elektrowni Połaniec (od 14 marca 2017 r.)
- (+) wzrost przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej o 148 mln zł, wynika głównie z wyższego wolumenu sprzedaży o 1.258 GWh przy jednoczesnym spadku średniej ceny sprzedaży o 6,3% oraz wyższych przychodów z Regulacyjnych Usług Systemowych
  - (-) spadek przychodów ze sprzedaży energii ciepłej o 3 mln zł wynika z wyższego wolumenu sprzedaży o 322.220 GJ (głównie w wyniku przejęcia EEP) przy jednoczesnym spadku średniej ceny sprzedaży o 18%
  - (+) wzrost przychodów ze sprzedaży usług dystrybucyjnych o 49 mln zł wynika z wyższych kosztów przenoszonych - wzrost opłaty przejściowej i stawek opłaty OZE oraz z wyższego wolumenu sprzedaży usług dystrybucji (o 2,5%) odbiorcom końcowym
  - (-) spadek przychodów z tytułu sprzedaży świadectw pochodzenia o 8 mln zł ma związek z wyceną kosztu własnego sprzedaży i zapasu
  - (+) wyższe przychody z tytułu sprzedaży praw do emisji CO₂ o 53 mln zł wynikają głównie ze zrealizowanego zysku na kontraktach terminowych futures dotyczących uprawnień do emisji CO₂, przy jednocześnie niższym wolumenie realizowanych transakcji sprzedaży uprawnień do emisji CO₂ w ramach bieżącego bilansowania produkcji energii elektrycznej
  - (+) wyższe przychody ze sprzedaży towarów i materiałów o 8 mln zł mają związek ze wzrostem wolumenu sprzedaży towarów
  - (+) wyższe przychody ze sprzedaży pozostałych usług o 6 mln zł wynikają z przejęcia EEP oraz ze wzrostu przychodów na usługach dotyczących eksploatacji i konserwacji oświetlenia ulicznego
  - (-) spadek sprzedaży węgla o 160 mln zł wynika z wyższego wolumenu dostaw wewnątrzgrupowych
  - (+) spadek kosztów świadczeń pracowniczych o 88 mln zł spowodowany głównie zmianą rezerw pracowniczych (rozwiązanie rezerwy na emerycki deputat węglowy w związku z wykupem od obecnych i przyszłych emerytów prawa do bezpłatnego deputatu węglowego) przy jednoczesnym wzroście kosztów w związku z przejęciem EEP
  - (-) wzrost zużycia materiałów i surowców oraz wartości sprzedanych towarów o 124 mln zł wynika głównie z przejęcia EEP, przy jednoczesnym spadku kosztów w związku z większym wolumenem wewnątrzgrupowego zakupu węgla
  - (+) spadek kosztów zakupu energii elektrycznej i gazu o 147 mln zł wynika ze:
    - (+) spadku wolumenu zakupu energii elektrycznej (o 868 GWh) przy równoczesnym spadku średniej ceny zakupu o 1,0%
    - (+) spadku kosztu zakupu PM zielonych certyfikatów
  - (-) wzrost kosztów usług przesyłowych o 43 mln zł wynika głównie z wyższych kosztów przenoszonych (wzrost opłaty przejściowej i opłaty OZE) oraz wzrostu stawki opłaty przesyłowej stałej w taryfie PSE
  - (-) wzrost kosztów usług obcych o 55 mln zł wynika głównie z nabycia EEP
  - (-) wzrost podatków i opłat o 10 mln zł związany jest z nabyciem EEP oraz ze zwiększenia wartości majątku trwałego związanego z zakończonymi procesami inwestycyjnymi
  - (+) wzrost wyniku na pozostałej działalności operacyjnej o 141 mln zł:
    - (+) niższe rezerwy na potencjalne roszczenia o 135 mln zł (w tym utworzenie w 2016 r. rezerwy związanej z oszacowaniem wartości udziałów w spółce Eco-Power sp. z o.o. w wysokości 129 mln zł, 17 mln zł rezerwa na wypowiedziane umowy na zakup PM OZE)
    - (+) nadwyżka inwentaryzacyjna zapasu węgla o 11 mln zł
    - (+) koszty darowizny poniesione w IVQ 2016 r. w wysokości 7 mln zł
    - (+) wyższe saldo zwrotów od ubezpieczyciela o 4 mln zł
    - (-) wzrost odpisów aktualizujących wartość należności przeterminowanych oraz należności nieściągalnych o 14 mln zł
    - (-) niższe przychody z tytułu odszkodowań, kar i grzywien o 7 mln zł

¹⁾ Zmiana prezentacyjna publikowanych danych za IVQ 2016²⁾ Zmiana prezentacyjna w zakresie wyceny i kosztu własnego sprzedaży praw majątkowych

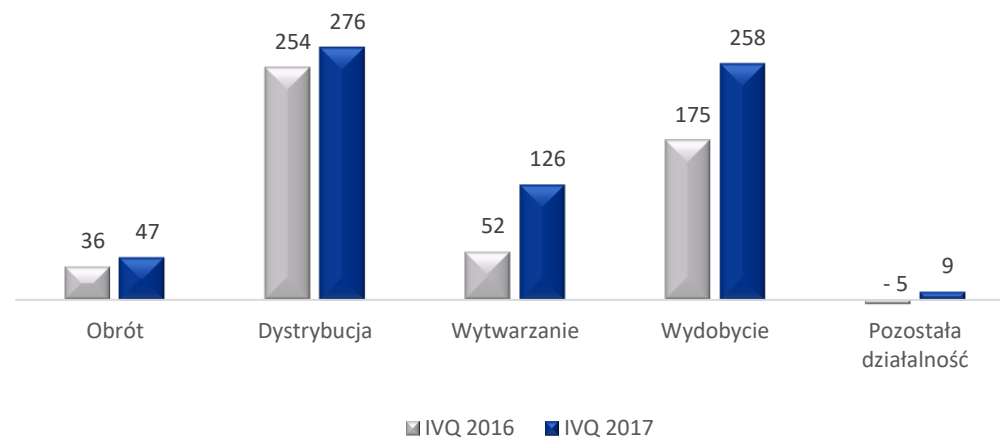
Wyniki na poszczególnych obszarach działalności GK Enea

EBITDA [tys. zł]	2016	2017	Zmiana	Zmiana %	IVQ 2016	IVQ 2017	Zmiana	Zmiana %
Obrót	153 996	177 768	23 772	15,4%	36 306	46 797	10 491	28,9%
Dystrybucja	1 111 327	1 073 359	-37 968	-3,4%	253 858	275 528	21 670	8,5%
Wytwarzanie	517 490	735 337	217 847	42,1%	52 379	125 756	73 377	140,1%
Wydobycie	611 779	708 983	97 204	15,9%	174 722	257 915	83 193	47,6%
Pozostała działalność	27 513	51 284	23 771	86,4%	- 4 866	9 276	14 142	290,6%
Pozycje nieprzypisane i wyłączenia	-94 281	- 63 177	31 104	33,0%	- 13 154	21 027	34 181	259,9%
EBITDA Razem	2 327 824	2 683 554	355 730	15,3%	499 245	736 299	237 054	47,5%

mln zł

mln zł

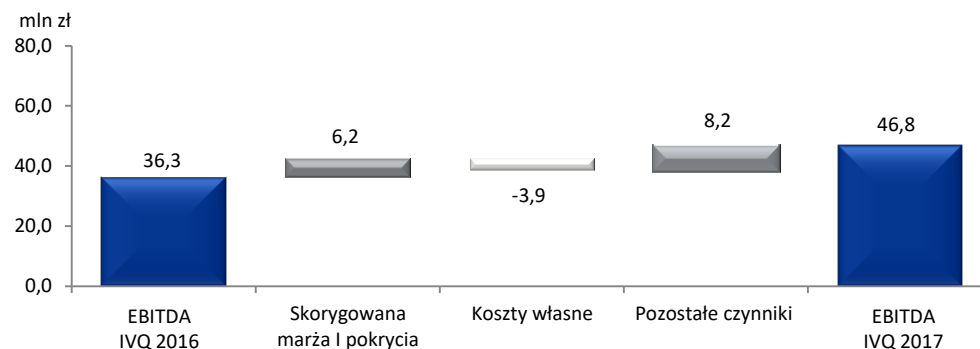
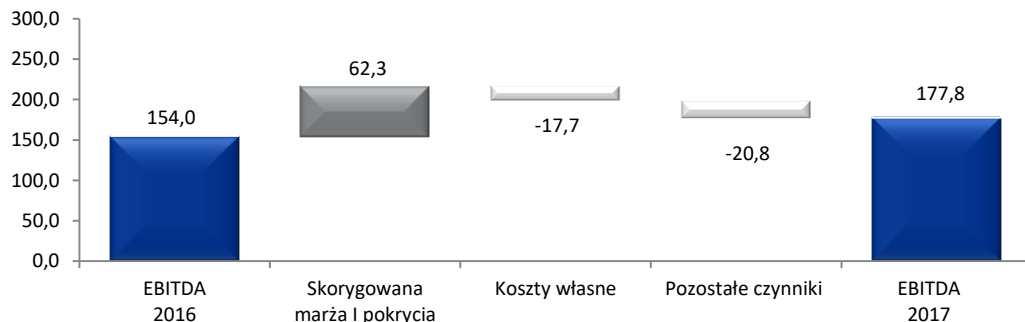

Obszar Obrotu

[tys. zł]	2016	2017	Zmiana	Zmiana %	IVQ 2016	IVQ 2017	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży	7 178 766	5 975 913	-1 202 853	-16,8%	2 077 804	1 772 509	-305 295	-14,7%
EBIT	153 203	176 813	23 610	15,4%	36 063	46 555	10 492	29,1%
Amortyzacja	793	955	162	20,4%	243	242	-1	-0,4%
EBITDA	153 996	177 768	23 772	15,4%	36 306	46 797	10 491	28,9%
CAPEX ¹⁾	2 307	283	-2 024	-87,7%	1 163	-	-1 163	-100,0%
Udział przychodów ze sprzedaży obszaru w przychodach ze sprzedaży netto Grupy	45%	37%	-8 p.p.		48%	40%	-8 p.p.	

Sprzedaż detaliczna energii elektrycznej realizowana jest przez Enea SA
 Handel hurtowy realizowany jest przez Enea Trading sp. z o. o.

1) Bez inwestycji kapitałowych Enea SA
 mln zł

2017 Czynniki zmiany EBITDA:

Marża i pokrycia

- (-) spadek średniej ceny sprzedaży energii o 4,5%
- (+) niższe koszty obowiązków ekologicznych o 39,9%
- (+) spadek średniej ceny zakupu energii o 1,6%
- (+) wzrost wolumenu sprzedaży energii o 7,3%
- (+) wzrost wyniku na obrocie prawami do emisji CO₂ o 153%
- (-) spadek wyniku na obrocie paliwem gazowym

Koszty własne

- (-) wyższe koszty bezpośrednie sprzedaży o 16 mln zł
- (-) wyższe koszty usług wspólnych o 5 mln zł
- (+) niższe koszty ogólnego zarządu o 3 mln zł

Pozostałe czynniki

- (-) wyższe rezerwy na sprawy sądowe i potencjalne roszczenia o 9 mln zł
- (-) wyższe należności odpisane w koszty o 5 mln zł
- (-) wyższe odpisy aktualizujące należności o 5 mln zł
- (-) wyższe koszty postępowań sądowych o 2 mln zł

IVQ 2017 Czynniki zmiany EBITDA:

Marża i pokrycia

- (-) spadek średniej ceny sprzedaży energii o 4,3%
- (+) niższe koszty obowiązków ekologicznych o 12,4%
- (+) spadek średniej ceny zakupu energii o 1,5%
- (+) wzrost wolumenu sprzedaży energii o 6,4%
- (+) wzrost wyniku na obrocie prawami do emisji CO₂ o 154%
- (-) spadek wyniku na obrocie paliwem gazowym

Koszty własne

- (-) wyższe koszty bezpośrednie sprzedaży 4 mln zł

Pozostałe czynniki

- (+) niższe rezerwy na sprawy sądowe i potencjalne roszczenia o 3 mln zł
- (+) w IV kwartale 2016 roku koszty darowizn w wysokości 7 mln zł
- (-) wyższe należności odpisane w koszty o 3 mln zł

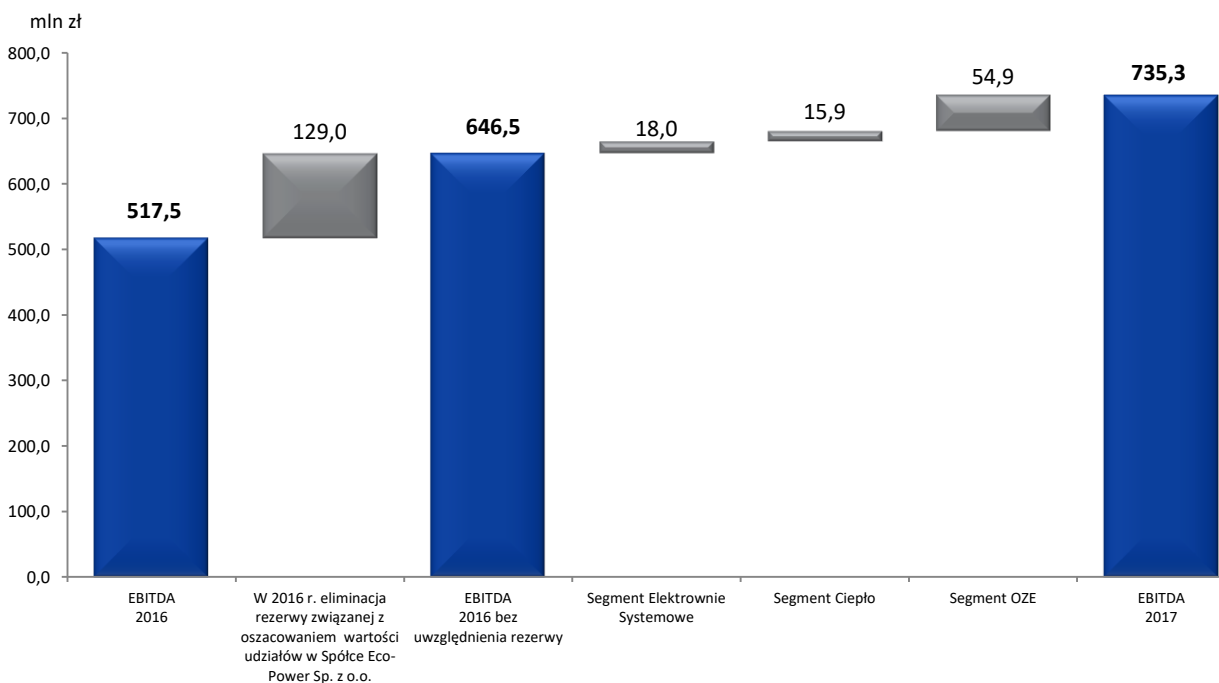
Obszar Wytwarzania

[tys. zł]	2016	2017	Zmiana	Zmiana %	IVQ 2016	IVQ2017	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży	3 310 314	4 578 795	1 268 481	38,3%	852 527	1 198 994	346 467	40,6%
energia elektryczna	2 909 673	4 081 498	1 171 825	40,3%	727 773	1 060 016	332 243	45,7%
świadcstwa pochodzenia	45 537	104 509	58 972	129,5%	9 940	22 241	12 301	123,8%
sprzedaż uprawnień do emisji CO ₂	32 713	17 786	-14 927	-45,6%	10 642	3 551	-7 091	-66,6%
ciepło	296 771	342 199	45 428	15,3%	97 505	104 115	6 610	6,8%
pozostałe	25 620	32 803	7 183	28,0%	6 667	9 071	2 404	36,1%
EBIT	178 751	428 460	249 709	139,7%	-60 210	41 174	101 384	168,4%
Amortyzacja	247 931	306 877	58 946	23,8%	63 781	84 582	20 801	32,6%
Odpis z tytułu utraty wartości niefinansowych aktywów trwałych	90 808	-	-90 808	-100,0%	48 808	-	-48 808	-100,0%
EBITDA	517 490	735 337	217 847	42,1%	52 379	125 756	73 377	140,1%
CAPEX	1 390 165	1 094 673	-295 492	-21,3%	451 786	470 033	18 247	4,0%
Udział przychodów ze sprzedaży obszaru w przychodach ze sprzedaży netto Grupy	21%	28%	7 p.p.		20%	27%	7 p.p.	

W obszarze Wytwarzania prezentowane są dane finansowe Enea Wytwarzanie sp. z o.o. wraz z jej spółkami zależnymi oraz Enea Elektrownia Połaniec SA.

Na koniec 2017 r. Enea Wytwarzanie posiada m.in. 11 wysokosprawnych i zmodernizowanych bloków energetycznych w Elektrowni Kozienice. W wyniku przejścia EEP zasiliło obszar Wytwarzania o dodatkowe 7 bloków węglowych o łącznej mocy brutto 1.657 MW oraz największy na świecie blok opalany wyłącznie biomasą o zainstalowanej mocy brutto 225 MW.

Roczne zdolności produkcyjne w tym obszarze wynoszą ok. 37 TWh energii elektrycznej.

2017 Czynniki zmiany EBITDA:

Elektrownie Systemowe

- (+) Enea Elektrownia Połaniec 126,8 mln zł
- (-) spadek marży na obrocie i na Rynku Bilansującym o 64,6 mln zł
- (-) spadek marży na wytwarzaniu o 54,8 mln zł
- (-) spadek pozostałych czynników o 26,5 mln zł: niedobór inwentaryzacyjny paliwa produkcyjnego -20,5 mln zł, wynik na pozostałej działalności operacyjnej -3,8 mln zł
- (+) wyższe przychody z Regulacyjnych Usług Systemowych o 24,6 mln zł
- (+) spadek kosztów stałych o 12,6 mln zł

Segment Ciepło

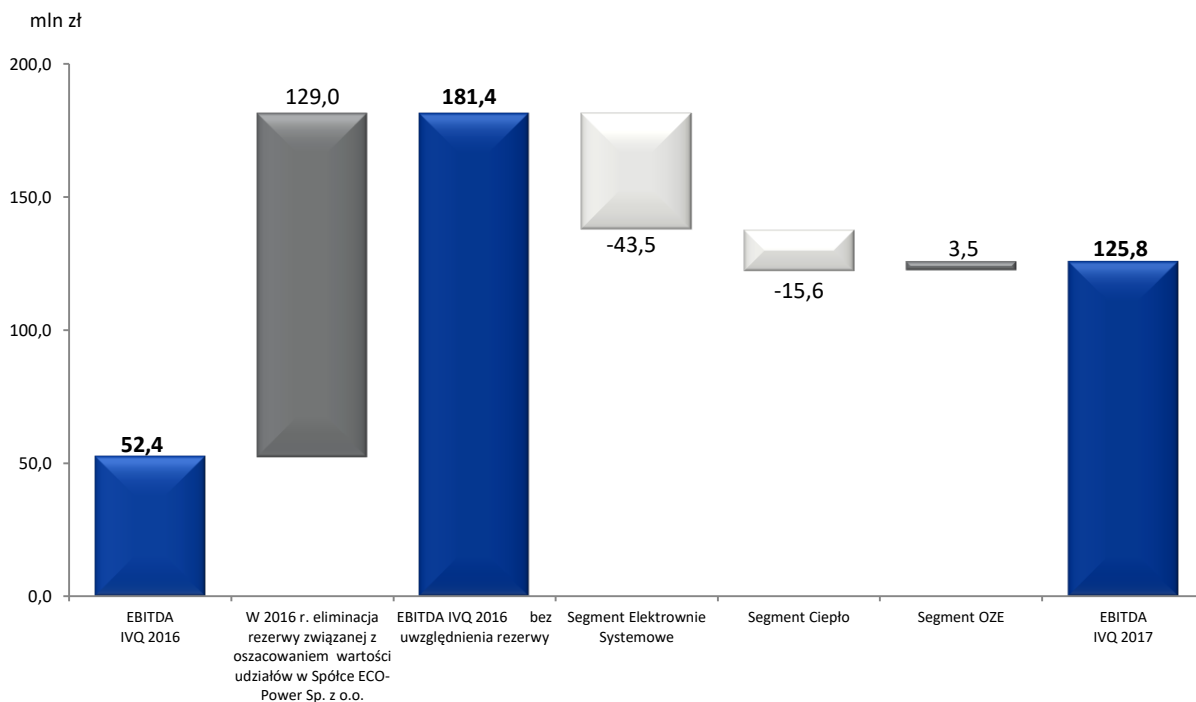
- (+) spadek kosztów zużycia materiałów i surowców o 28,6 mln zł, w tym spadek kosztów zużycia biomasy o 59,1 mln zł, wzrost kosztów zużycia węgla o 15,4 mln zł
- (+) wzrost przychodów z tytułu usług o 1,2 mln zł
- (+) wzrost przychodów ze sprzedaży ciepła o 1,4 mln zł
- (-) wzrost kosztów świadczeń pracowniczych o 5,1 mln zł
- (-) spadek przychodów ze świadectw pochodzenia o 8,1 mln zł
- (-) spadek przychodów z energii elektrycznej o 14,6 mln zł
- (+) Enea Elektrownia Połaniec 13,0 mln zł

Segment OZE

- (+) w 2016r. rezerwa związana z oszacowaniem wartości udziałów w spółce Eco-Power sp. z o.o. na kwotę 129,0 mln zł
- (+) Obszar Woda (+12,3 mln zł): wzrost przychodów z energii elektrycznej o 11,1 mln zł,
- (+) Obszar Biogaz (+6,8 mln zł): rozwiązanie rezerwy na roszczenia o odszkodowanie +3,5 mln zł; wzrost przychodów ze świadectw pochodzenia o 1,9 mln zł; spadek kosztów zmiennych o 0,9 mln zł,
- (-) Obszar Wiatr (-0,5 mln zł): wzrost kosztów stałych o 5,6 mln zł (większy zakres opodatkowania podatkiem od nieruchomości – zmiana przepisów); spadek przychodów ze świadectw pochodzenia o 1,8 mln zł; wzrost przychodów z energii elektrycznej o 4,6 mln zł; w 2016r. koszty sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych 2,0 mln zł
- (+) Enea Elektrownia Połaniec 36,2 mln zł

Obszar Wytwarzania

[tys. zł]	2016	2017	Zmiana	Zmiana %	IVQ 2016	IVQ 2017	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży	3 310 314	4 578 795	1 268 481	38,3%	852 527	1 198 994	346 467	40,6%
energia elektryczna	2 909 673	4 081 498	1 171 825	40,3%	727 773	1 060 016	332 243	45,7%
świadcstwa pochodzenia	45 537	104 509	58 972	129,5%	9 940	22 241	12 301	123,8%
sprzedaż uprawnień do emisji CO ₂	32 713	17 786	-14 927	-45,6%	10 642	3 551	-7 091	-66,6%
ciepło	296 771	342 199	45 428	15,3%	97 505	104 115	6 610	6,8%
pozostałe	25 620	32 803	7 183	28,0%	6 667	9 071	2 404	36,1%
EBIT	178 751	428 460	249 709	139,7%	-60 210	41 174	101 384	168,4%
Amortyzacja	247 931	306 877	58 946	23,8%	63 781	84 582	20 801	32,6%
Odpis z tytułu utraty wartości niefinansowych aktywów trwałych	90 808	-	-90 808	-100,0%	48 808	-	-48 808	-100,0%
EBITDA	517 490	735 337	217 847	42,1%	52 379	125 756	73 377	140,1%
CAPEX	1 390 165	1 094 673	-295 492	-21,3%	451 786	470 033	18 247	4,0%
Udział przychodów ze sprzedaży obszaru w przychodach ze sprzedaży netto Grupy	21%	28%	7 p.p.		20%	27%	7 p.p.	

IVQ 2017 Czynniki zmiany EBITDA:

Elektrownie Systemowe

- (+) Enea Elektrownia Połaniec 44,8 mln zł
- (-) spadek marży na wytwarzaniu o 55,7 mln zł
- (-) spadek pozostałych czynników o 26,9 mln zł: niedobór inwentaryzacyjny paliwa produkcyjnego -20,5 mln zł, wynik na pozostałej działalności operacyjnej -3,8 mln zł
- (-) niższa marża na obrocie i rynku bilansującym o 18,5 mln zł
- (+) niższe koszty stałe o 2,6 mln zł
- (+) wyższe przychody z Regulacyjnych Usług Systemowych o 10,2 mln zł

Segment Ciepło

- (-) spadek przychodów ze sprzedaży ciepła o 7,5 mln zł
- (-) wzrost kosztów świadczeń pracowniczych o 4,7 mln zł
- (-) spadek wyniku na pozostałej działalności operacyjnej o 3,3 mln zł
- (-) spadek przychodów ze sprzedaży energii o 2,9 mln zł
- (+) Enea Elektrownia Połaniec 4,2 mln zł

Segment OZE

- (+) w 2016 r. rezerwa związana z oszacowaniem wartości udziałów w spółce ECO-Power sp. z o.o. na kwotę 129,0 mln zł
- (+) Obszar Woda (+6,0 mln zł): wzrost przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej o 4,1 mln zł; spadek kosztów stałych o 1,1 mln zł; wzrost przychodów ze świadectw pochodzenia o 0,7 mln zł
- (+) Obszar Biogaz (+3,7 mln zł): rozwiązanie rezerwy na roszczenia o odszkodowanie +3,6 mln zł
- (+) Obszar Wiatr (+4,0 mln zł): wzrost przychodów z energii elektrycznej o 1,2 mln zł; wzrost przychodów ze świadectw pochodzenia o 1,3 mln zł; w 2016r. koszty sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych 2,0 mln zł
- (-) Enea Elektrownia Połaniec 10,1 mln zł

Obszar Dystrybucji

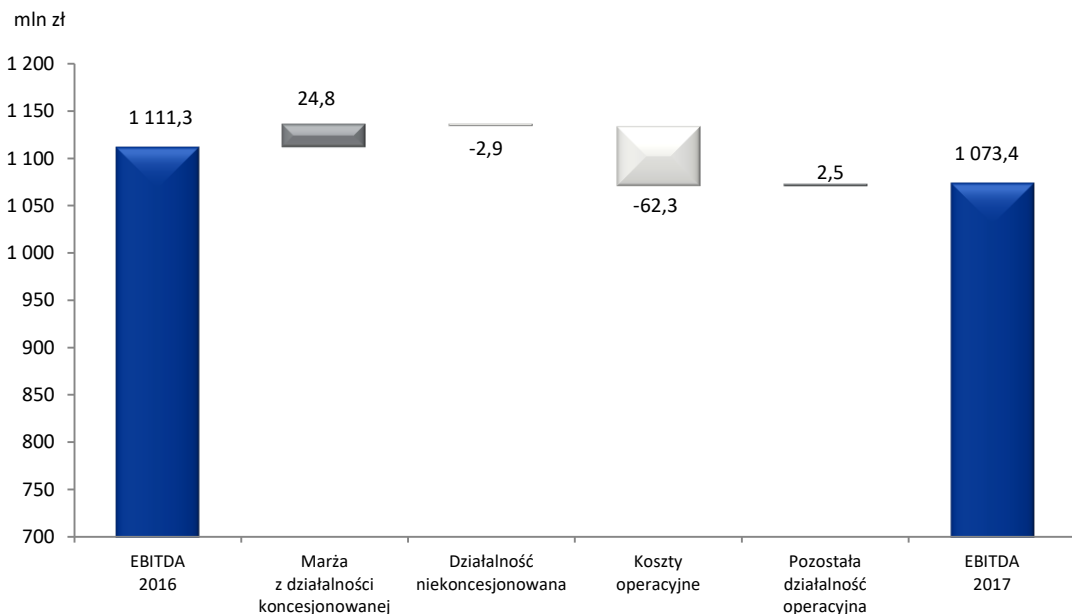
[tys. zł]	2016	2017	Zmiana	Zmiana %	IVQ 2016	IVQ 2017	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży	3 083 878	3 280 236	196 358	6,4%	810 333	853 278	42 945	5,3%
<i>usługi dystrybucyjne do odbiorców końcowych</i>	2 887 972	3 109 954	221 982	7,7%	746 882	800 043	53 161	7,1%
<i>opłaty za przyłączenie do sieci</i>	67 564	64 258	-3 306	-4,9%	19 845	16 197	-3 648	-18,4%
<i>pozostałe</i>	128 342	106 024	-22 318	-17,4%	43 606	37 038	-6 568	-15,1%
EBIT	631 607	576 171	-55 436	-8,8%	135 476	149 753	14 277	10,5%
Amortyzacja	479 720	497 188	17 468	3,6%	118 382	125 775	7 393	6,2%
EBITDA	1 111 327	1 073 359	-37 968	-3,4%	253 858	275 528	21 670	8,5%
CAPEX	920 413	1 022 251	101 838	11,1%	274 937	429 289	154 352	56,1%
Udział przychodów ze sprzedaży obszaru w przychodach ze sprzedaży netto Grupy	19%	20%	1 p.p.		19%	19%	-	

Enea Operator sp. z o.o. odpowiada za dystrybucję energii elektrycznej do 2,5 mln Klientów w zachodniej i północno-zachodniej Polsce na obszarze 58,2 tys. km².

Podstawowym zadaniem Enea Operator jest dostarczanie energii w sposób ciągły i niezawodny, przy zachowaniu odpowiednich parametrów jakościowych.

W obszarze Dystrybucji prezentowane są dane finansowe spółek:

- Enea Operator sp. z o.o.
- Enea Serwis sp. z o.o.
- Enea Pomiary sp. z o.o.
- Annacond Enterprises sp. z o.o.

2017 Czynniki zmiany EBITDA:

Marża z działalności koncesjonowanej

- (+) wyższe przychody ze sprzedaży usług dystrybucji odbiorcom końcowym o 222 mln zł
- (+) niższe koszty zakupu energii elektrycznej na pokrycie różnicy bilansowej (saldo) o 17 mln zł
- (-) wyższe koszty zakupu usług przesyłowych o 203 mln zł
- (-) niższe przychody ze sprzedaży usług dystrybucji innym podmiotom o 9 mln zł
- (-) niższe przychody z tytułu opłat za przyłączenie do sieci o 3 mln zł

Koszty operacyjne

- (-) wyższe koszty usług obcych o 25 mln zł
- (-) wyższe koszty podatków i opłat o 15 mln zł
- (-) wyższe koszty świadczeń pracowniczych o 15 mln zł
- (-) wyższe pozostałe koszty operacyjne o 7 mln zł

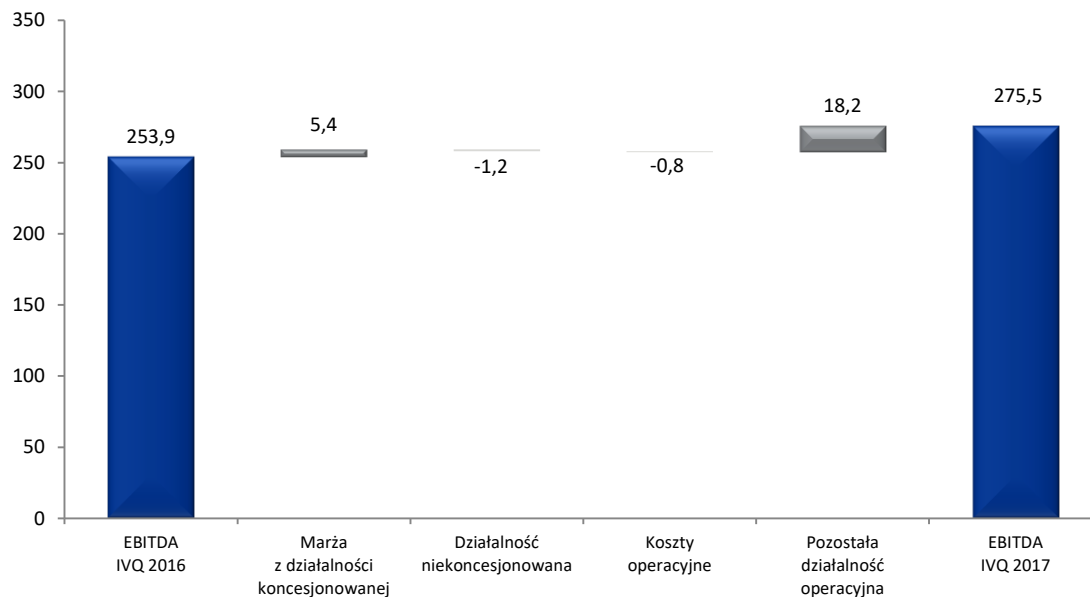
Pozostała działalność operacyjna

- (+) niższe pozostałe koszty operacyjne o 10 mln zł
- (+) wyższy wynik na likwidacji o 4 mln zł
- (-) niższe pozostałe przychody operacyjne o 11 mln zł

Obszar Dystrybucji

[tys. zł]	2016	2017	Zmiana	Zmiana %	IVQ 2016	IVQ 2017	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży	3 083 878	3 280 236	196 358	6,4%	810 333	853 278	42 945	5,3%
<i>usługi dystrybucyjne do odbiorców końcowych</i>	2 887 972	3 109 954	221 982	7,7%	746 882	800 043	53 161	7,1%
<i>opłaty za przyłączenie do sieci</i>	67 564	64 258	-3 306	-4,9%	19 845	16 197	-3 648	-18,4%
<i>pozostałe</i>	128 342	106 024	-22 318	-17,4%	43 606	37 038	-6 568	-15,1%
EBIT	631 607	576 171	-55 436	-8,8%	135 476	149 753	14 277	10,5%
Amortyzacja	479 720	497 188	17 468	3,6%	118 382	125 775	7 393	6,2%
EBITDA	1 111 327	1 073 359	-37 968	-3,4%	253 858	275 528	21 670	8,5%
CAPEX	920 413	1 022 251	101 838	11,1%	274 937	429 289	154 352	56,1%
Udział przychodów ze sprzedaży obszaru w przychodach ze sprzedaży netto Grupy	19%	20%	1 p.p.		19%	19%	-	

mln zł

IVQ 2017 Czynniki zmiany EBITDA:

Marża z działalności koncesjonowanej

- (+) wyższe przychody ze sprzedaży usług dystrybucji odbiorcom końcowym o 53 mln zł
- (+) niższe koszty zakupu energii elektrycznej na pokrycie różnicy bilansowej (saldo) o 2 mln zł
- (-) wyższe koszty zakupu usług przesyłowych o 43 mln zł
- (-) niższe przychody z tytułu opłat za przyłączenie do sieci o 4 mln zł
- (-) niższe przychody ze sprzedaży usług dystrybucji innym podmiotom o 3 mln zł

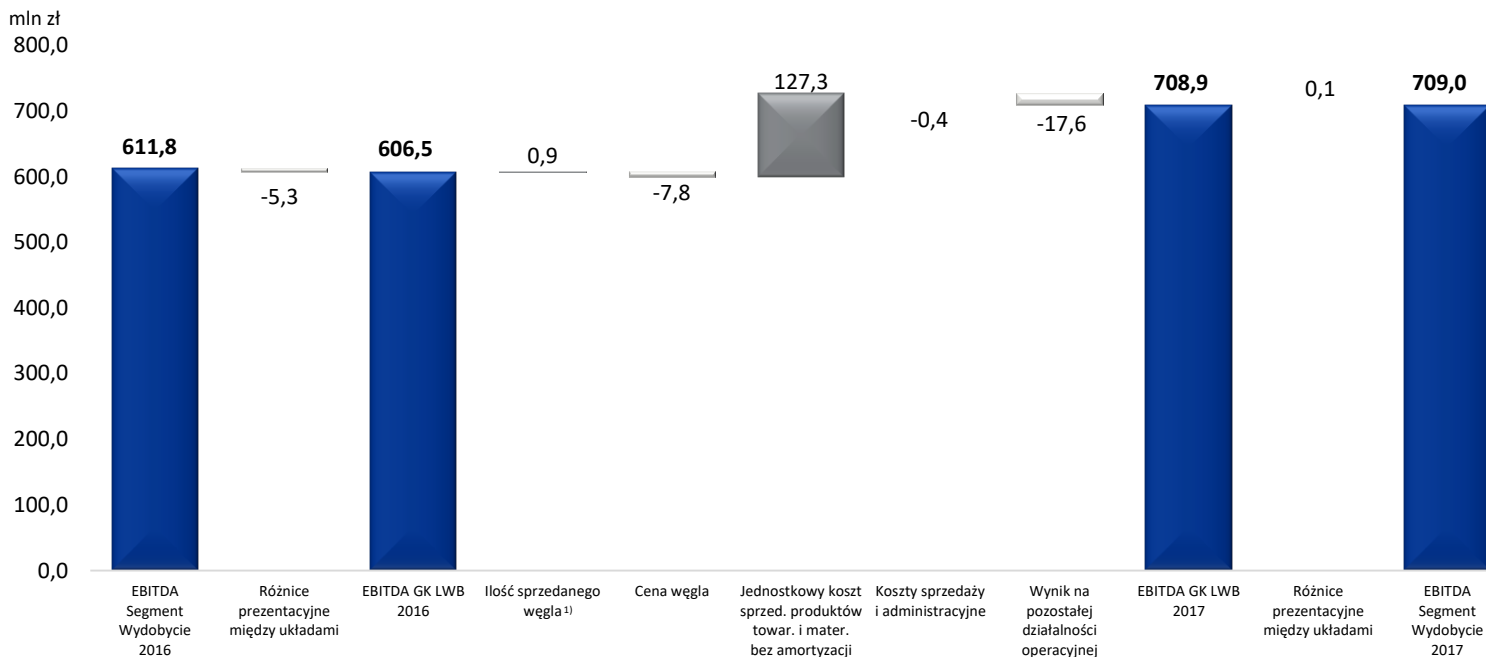
Pozostała działalność operacyjna

- (+) niższe pozostałe koszty operacyjne o 14 mln zł
- (+) wyższe pozostałe przychody operacyjne o 4 mln zł

Obszar Wydobywania

[tys. zł]	2016	2017	Zmiana	Zmiana %	IVQ 2016	IVQ 2017	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży	1 785 981	1 780 320	-5 661	-0,3%	471 878	473 190	1 312	0,3%
węgiel	1 724 416	1 725 221	805	0,05%	452 043	457 198	5 155	1,1%
pozostałe produkty i usługi	49 896	41 805	-8 091	-16,2%	17 223	12 456	-4 767	-27,7%
towary i materiały	11 669	13 294	1 625	13,9%	2 612	3 536	924	35,4%
EBIT	241 189	350 684	109 495	45,4%	82 250	159 248	76 998	93,6%
Amortyzacja	363 238	357 015	-6 223	-1,7%	92 472	97 383	4 911	5,3%
Odpis z tytułu utraty wartości niefinansowych aktywów trwałych	7 352	1 284	-6 068	-82,5%	-	1 284	1 284	100,0%
EBITDA	611 779	708 983	97 204	15,9%	174 722	257 915	83 193	47,6%
CAPEX	307 720	373 411	65 691	21,3%	92 611	119 003	26 392	28,5%
Udział przychodów ze sprzedaży obszaru w przychodach ze sprzedaży netto Grupy	11%	11%	-		11%	11%	-	

W obszarze Wydobywania prezentowane są wyniki finansowe GK LW Bogdanka z jednostką dominującą – Lubelski Węgiel „Bogdanka” SA oraz jej spółkami zależnymi. LW Bogdanka dzieli swój asortyment sprzedaży na miał energetyczny, który stanowi 99% oraz na groszek i orzech. Głównymi odbiorcami jest energetyka zawodowa i przemysłowa.

2017 Czynniki zmiany EBITDA:

- (+) wzrost przychodów ze sprzedaży węgla: większa sprzedaż ilościowa (+10 tys. t), przy niższej cenie
- (-) spadek przychodów ze sprzedaży pozostałych produktów i usług: obsługa logistyczna i celna węgla sprzedawanego na eksport, dzierżawa środków trwałych, sprzedaż ciepła
- (+) spadek jednostkowego kosztu sprzedanych produktów, towarów i materiałów bez amortyzacji - rozwiązanie rezerw na deputat dla emerytów i rencistów oraz deputat „emerycki” dla obecnych pracowników, poprawa efektywności kosztowej przy nieznacznie rosnącym wolumenie sprzedanego węgla
- (-) niższy wynik na pozostałej działalności operacyjnej: w 2016 r. rozwiązano m.in. rezerwę na odszkodowania dla firmy Budimex w związku z korzystnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego oraz otrzymano wyższe odszkodowania

różnice prezentacyjne dotyczą sprawozdawczości finansowej GK Enea i GK LW Bogdanka w zakresie amortyzacji

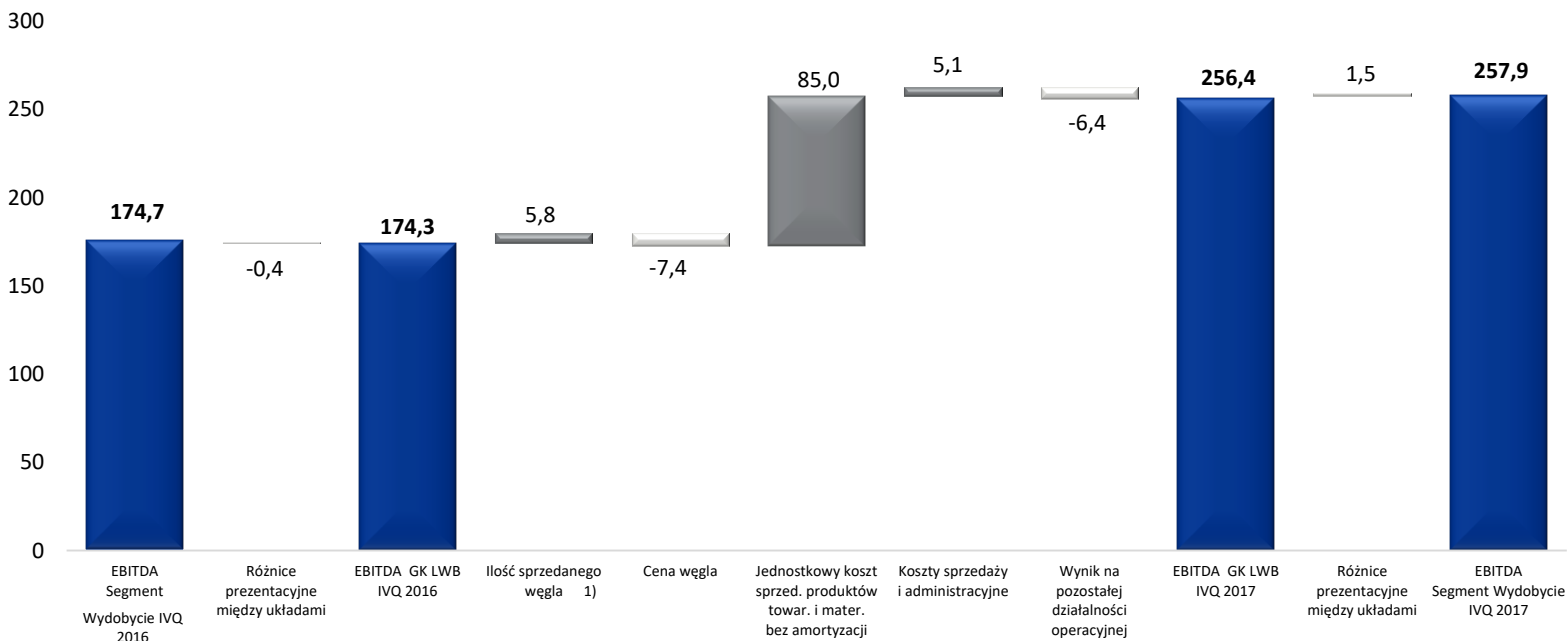
¹⁾ Suma wpływu na przychody i koszty

Obszar Wydobywania

[tys. zł]	2016	2017	Zmiana	Zmiana %	IVQ 2016	IVQ 2017	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży	1 785 981	1 780 320	-5 661	-0,3%	471 878	473 190	1 312	0,3%
<i>węgiel</i>	1 724 416	1 725 221	805	0,05%	452 043	457 198	5 155	1,1%
<i>pozostałe produkty i usługi</i>	49 896	41 805	-8 091	-16,2%	17 223	12 456	-4 767	-27,7%
<i>towary i materiały</i>	11 669	13 294	1 625	13,9%	2 612	3 536	924	35,4%
EBIT	241 189	350 684	109 495	45,4%	82 250	159 248	76 998	93,6%
Amortyzacja	363 238	357 015	-6 223	-1,7%	92 472	97 383	4 911	5,3%
Odpis z tytułu utraty wartości niefinansowych aktywów trwałych	7 352	1 284	-6 068	-82,5%	-	1 284	1 284	100,0%
EBITDA	611 779	708 983	97 204	15,9%	174 722	257 915	83 193	47,6%
CAPEX	307 720	373 411	65 691	21,3%	92 611	119 003	26 392	28,5%
Udział przychodów ze sprzedaży obszaru w przychodach ze sprzedaży netto Grupy	11%	11%	-		11%	11%	-	

mln zł

IVQ 2017 Czynniki zmiany EBITDA:

- (+) wzrost przychodów ze sprzedaży węgla: większa sprzedaż ilościowa (+51 tys. t) przy niższej cenie
- (-) spadek przychodów ze sprzedaży pozostałych produktów i usług – obsługa logistyczna i celna węgla sprzedawanego na eksport oraz dzierżawa środków trwałych
- (+) spadek jednostkowego kosztu sprzedanych produktów, towarów i materiałów bez amortyzacji – rozwiązanie rezerw na deputat dla emerytów i rencistów oraz deputat „emerycki” dla obecnych pracowników
- (+) niższe koszty administracyjne i sprzedaży: rozwiązanie rezerw na deputat dla emerytów i rencistów oraz deputat „emerycki” dla obecnych pracowników

różnice prezentacyjne dot. sprawozdawczości finansowej GK Enea i GK LW Bogdanka w zakresie amortyzacji

¹⁾ Suma wpływu na przychody i koszty

Obszar Pozostałej działalności

[tys. zł]	2016	2017	Zmiana	Zmiana %	IVQ 2016	IVQ 2017	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży	533 901	587 844	53 943	10,1%	138 912	169 797	30 885	22,2%
EBIT	- 747	7 553	8 300	1111,1%	- 13 198	- 3 254	9 944	75,3%
Amortyzacja	28 260	43 731	15 471	54,7%	8 332	12 530	4 198	50,4%
EBITDA	27 513	51 284	23 771	86,4%	- 4 866	9 276	14 142	290,6%
CAPEX	108 496	86 334	- 22 162	-20,4%	54 529	45 622	- 8 907	-16,3%
Udział przychodów ze sprzedaży obszaru w przychodach ze sprzedaży netto Grupy	3%	4%	1 p.p.		3%	4%	1 p.p.	

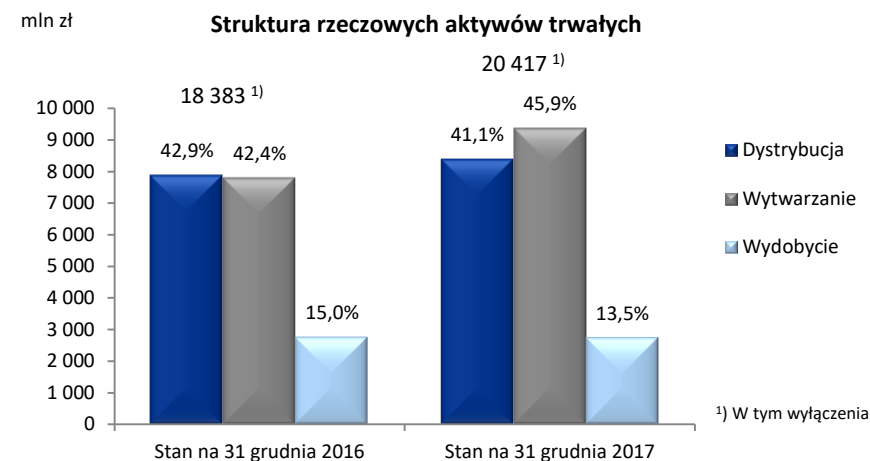

W obszarze Pozostałej działalności prezentowane są spółki z obszarów:

- **wsparcia dla pozostałych spółek w Grupie Kapitałowej:**
Enea Centrum sp. z o.o. – stanowiąca Centrum Usług Wspólnych w Grupie w zakresie księgowości, kadr, teleinformatyki, obsługi klienta
Enea Logistyka sp. z o.o. – spółka wyspecjalizowana w zakresie działalności logistycznej, magazynowej, zaopatrzeniowej
- **działalności towarzyszącej:**
Enea Oświetlenie sp. z o.o. – spółka wyspecjalizowana w oświetleniu wewnątrz i na zewnątrz budynków; projektuje, buduje oświetlenie drogowe, iluminacje przestrzeni miejskich, podświetlanie budynków zabytkowych i użyteczności publicznej, a także świadczy usługi budowy i kompleksowej obsługi elektrowni fotowoltaicznych

Sytuacja majątkowa – struktura aktywów i pasywów Grupy Kapitałowej Enea

Aktywa [tys. zł]	Na dzień:		Zmiana	Zmiana %
	31 grudnia 2016	31 grudnia 2017		
Aktywa trwałe	19 486 599	22 080 914	2 594 315	13,3%
Rzeczowe aktywa trwałe	18 382 498	20 416 867	2 034 369	11,1%
Użytkowanie wieczyste gruntów	74 899	105 571	30 672	41,0%
Wartości niematerialne	370 638	418 248	47 610	12,8%
Nieruchomości inwestycyjne	28 020	26 981	- 1 039	-3,7%
Inwestycje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i współkontrolowanych	2 518	355 152	352 634	14004,5%
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	403 257	501 945	98 688	24,5%
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	42 482	40 698	- 1 784	-4,2%
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	112	33 364	33 252	29689,3%
Instrumenty pochodne	40 267	29 553	- 10 714	-26,6%
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	30 690	30 729	39	0,1%
Środki zgromadzone w ramach Funduszu Likwidacji Kopalń	111 218	121 806	10 588	9,5%
Aktywa obrotowe	5 049 920	6 232 080	1 182 160	23,4%
Prawa do emisji CO ₂	417 073	595 533	178 460	42,8%
Zapasy	448 941	846 187	397 246	88,5%
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	1 824 488	1 903 568	79 080	4,3%
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	9 541	149 859	140 318	1470,7%
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	478	478	-	-
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	4 852	49 329	44 477	916,7%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	2 340 217	2 687 126	346 909	14,8%
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	4 330	-	- 4 330	-100,0%
Razem aktywa	24 536 519	28 312 994	3 776 475	15,4%

Czynniki zmian aktywów trwałych (wzrost 2.594 mln zł):

- wzrost rzeczowych aktywów trwałych o 2.034 mln zł wynika głównie z przejęcia aktywów EEP, oddania do użytku bloku 11 oraz zwiększonych nakładów na majątek sieciowy w segmencie dystrybucji
- wzrost inwestycji w jednostkach zależnych o 353 mln zł wynika głównie z objęcia nowych udziałów w podwyższonym kapitale Polskiej Grupy Górniczej sp. z o.o., nabycia akcji Polimex-Mostostal SA oraz Elektrowni Ostrołęka SA
- wzrost aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy o 33 mln zł dotyczy głównie wyceny opcji kupna akcji spółki Polimex-Mostostal SA

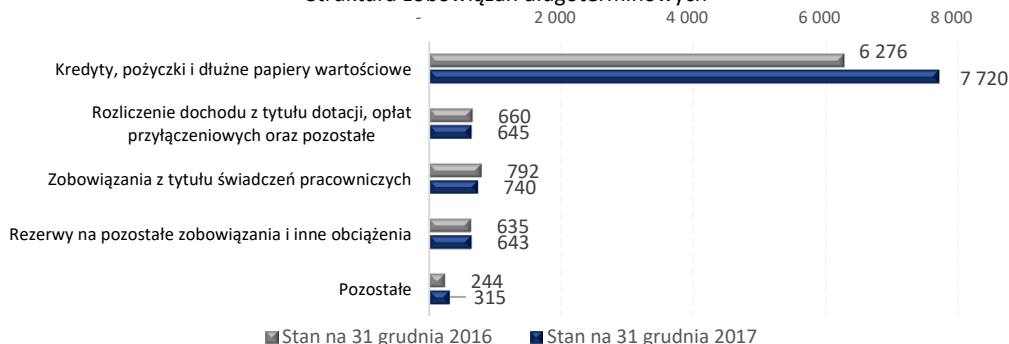
Czynniki zmian aktywów obrotowych (wzrost o 1.182 mln zł):

- wzrost zapasów o 397 mln zł wynika głównie z wyższych zapasów węgla, świadectw pochodzenia, biomasy oraz części zamiennych dla bloku 11
- wzrost środków pieniężnych i ich ekwiwalentów o 347 mln zł wynika głównie z przejęcia aktywów EEP oraz prowadzonej działalności inwestycyjnej i finansowej
- wzrost wartości praw do emisji CO₂ o 178 mln zł wynika głównie z przejęcia EEP (nabycie nowych praw do emisji CO₂ pod umorzenie w 2018 roku)
- wzrost aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy o 45 mln zł wynika z wyceny kontraktów terminowych na zakup energii elektrycznej i gazu oraz dotyczących praw majątkowych

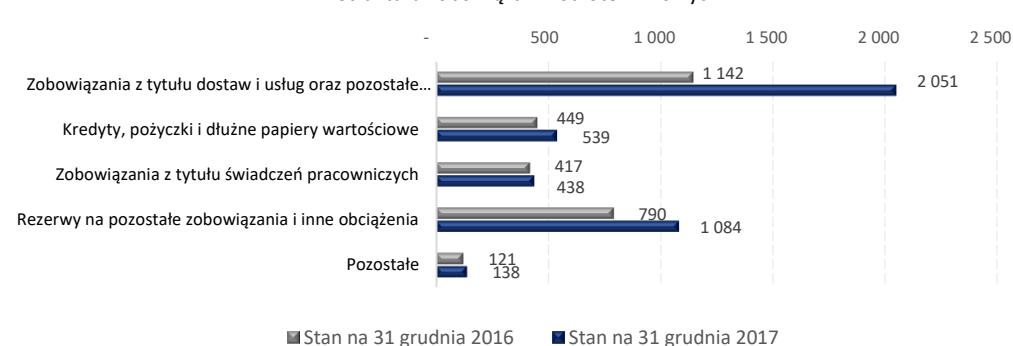
Sytuacja majątkowa – struktura aktywów i pasywów Grupy Kapitałowej Enea

Pasywa [tys. zł]	Na dzień:		Zmiana	Zmiana %
	31 grudnia 2016	31 grudnia 2017		
Razem kapitał własny	13 011 729	13 999 669	987 940	7,6%
Kapitał zakładowy	588 018	588 018	-	-
Kapitał z nadwyżki ceny emisyjnej nad wartością nominalną	3 632 464	3 632 464	-	-
Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych	744	741	- 3	-0,4%
Pozostałe kapitały	- 25 652	- 27 101	- 1 449	-5,6%
Kapitał rezerwowy z wyceny instrumentów zabezpieczających	33 826	25 967	- 7 859	-23,2%
Zyski zatrzymane	7 946 612	8 858 130	911 518	11,5%
Udziały niekontrolujące	835 717	921 450	85 733	10,3%
Razem zobowiązania	11 524 790	14 313 325	2 788 535	24,2%
Zobowiązania długoterminowe	8 606 757	10 063 012	1 456 255	16,9%
Zobowiązania krótkoterminowe	2 918 033	4 250 313	1 332 280	45,7%
Razem pasywa	24 536 519	28 312 994	3 776 475	15,4%

Struktura zobowiązań długoterminowych

Struktura zobowiązań krótkoterminowych

Czynniki zmian zobowiązań długoterminowych (wzrost o 1.456 mln zł)

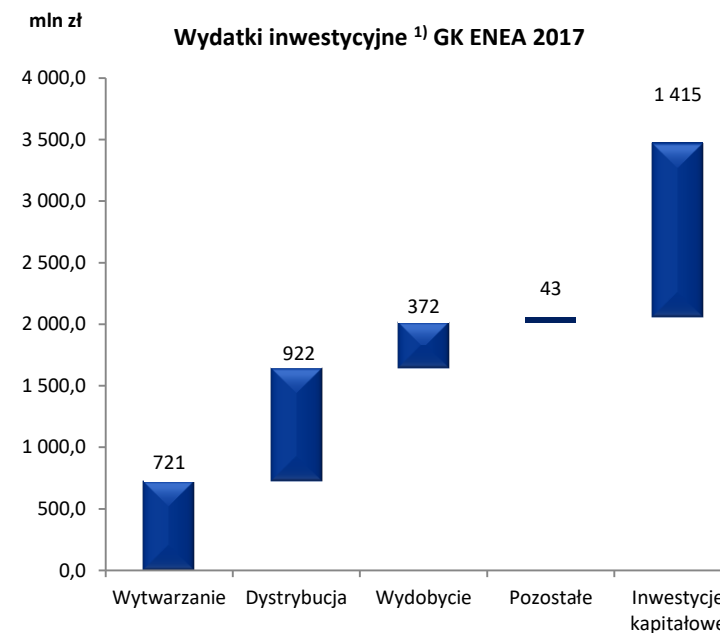
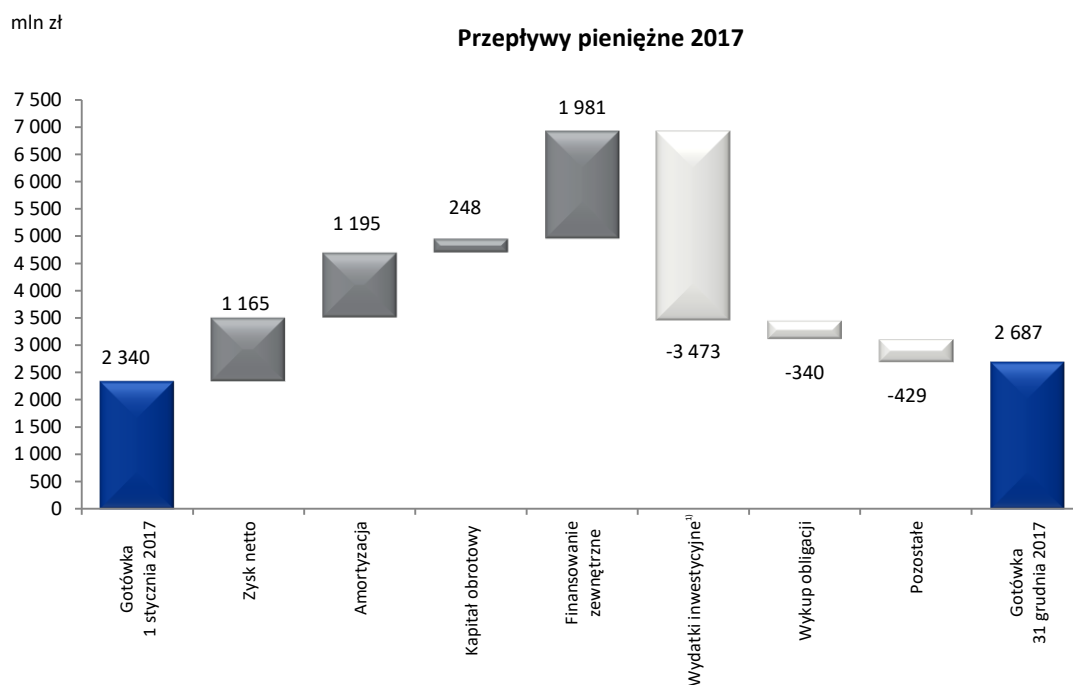
- 1.444 mln zł wzrost kredytów, pożyczek i dłużnych papierów wartościowych - wynika głównie z uruchomienia kolejnych transz kredytu w EBI na finansowanie wieloletniego planu inwestycyjnego w celu modernizacji i rozbudowy sieci energetycznych Enea Operator, wyemitowania nowych obligacji w ramach „Umowy Programowej do kwoty 700 mln zł” oraz nowych obligacji w ramach „Umowy Programowej do kwoty 3.000 mln zł”. Ponadto w okresie sprawozdawczym miał miejsce wykup obligacji przez LW Bogdanka oraz spłaty rat kapitałowych kredytu EBI i „Umowy Programowej do kwoty 700 mln zł”
- 52 mln zł spadek zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych wynika głównie z rozwiązania rezerwy na deputat węglowy dla przyszłych i obecnych emerytów LW Bogdanka
- 53 mln zł wzrost rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego dotyczy głównie odwrócenia odpisu z tytułu trwałej utraty wartości aktywów trwałych i zmianą stanu rezerw w LW Bogdanka (szczególnie z tytułu deputatu węglowego)

Czynniki zmian zobowiązań krótkoterminowych (wzrost o 1.332 mln zł)

- 909 mln zł wzrost zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych wynika m.in. z przejścia EEP, wyższych zobowiązań z tytułu środków trwałych w budowie wynikających z budowy bloku 11 oraz odszkodowań z tytułu wypowiedzianych umów na zakup świadectw pochodzenia energii elektrycznej
- 294 mln zł wzrost rezerw na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia wynika głównie ze zmiany stanu rezerw dotyczących uprawnień do emisji CO₂ oraz potencjalnych roszczeń dotyczących wypowiedzenia umów na zakup świadectw pochodzenia energii elektrycznej
- 90 mln zł wzrost kredytów, pożyczek i dłużnych papierów wartościowych wynika z zaklasyfikowania do zobowiązań krótkoterminowych części zaciągniętych w okresie sprawozdawczym transz kredytu EBI oraz emisji nowych serii obligacji

Sytuacja pieniężna Grupy Kapitałowej Enea

Rachunek przepływów pieniężnych [tys. zł]	2016	2017	Zmiana	Zmiana %
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	2 424 445	2 579 644	155 199	6,4%
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	- 2 490 580	- 3 482 925	- 992 345	-39,8%
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	584 258	1 250 190	665 932	114,0%
Zwiększenie / (Zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych	518 123	346 909	- 171 214	-33,0%
Stan środków pieniężnych na początek okresu sprawozdawczego	1 822 094	2 340 217	518 123	28,4%
Stan środków pieniężnych na koniec okresu sprawozdawczego	2 340 217	2 687 126	346 909	14,8%

¹⁾ Nabycie rzeczowych i niematerialnych aktywów trwałych oraz nabycie jednostek zależnych, stowarzyszonych i współkontrolowanych skorygowane o nabyte środki pieniężne

Analiza wskaźnikowa¹⁾

	2016	2017	IVQ 2016	IVQ 2017
Wskaźniki rentowności				
ROE -rentowność kapitału własnego	6,5%	8,3%	3,9%	9,3%
ROA -rentowność aktywów	3,5%	4,1%	2,1%	4,6%
Rentowność netto	7,5%	10,2%	4,3%	10,7%
Rentowność operacyjna	9,9%	13,0%	5,8%	13,7%
Rentowność EBITDA	20,7%	23,5%	16,9%	24,2%
Wskaźniki płynności i struktury finansowej				
Wskaźnik bieżącej płynności	1,7	1,5	1,7	1,5
Pokrycie majątku trwałego kapitałami własnymi	66,8%	63,4%	66,8%	63,4%
Wskaźnik zadłużenia ogólnego	47,0%	50,6%	47,0%	50,6%
Dług netto / EBITDA	1,9	2,1	1,9	2,1
Wskaźniki aktywności gospodarczej				
Cykl rotacji należności krótkoterminowych w dniach	57	59	54	55
Cykl rotacji zobowiązań z tyt. dostaw i usług oraz pozostałych w dniach	56	78	54	70
Cykl rotacji zapasów w dniach	26	31	25	28

¹⁾ Definicje wskaźników zamieszczone zostały na str.145

Rachunek zysków i strat Enea SA – 2017

[tys. zł]	2016	2017	Zmiana	Zmiana %
Sprzedaż energii elektrycznej odbiorcom detalicznym	3 943 856	4 043 405	99 549	2,5%
Sprzedaż paliwa gazowego odbiorcom detalicznym	132 247	82 091	-50 156	-37,9%
Sprzedaż usług dystrybucji odbiorcom posiadającym umowy kompleksowe	1 498 816	1 591 465	92 649	6,2%
Sprzedaż energii i paliwa gazowego innym podmiotom	99 028	170 448	71 420	72,1%
Sprzedaż usług	4 027	4 698	671	16,7%
Pozostałe przychody	752	2 522	1 770	235,4%
Podatek akcyzowy	257 374	255 049	-2 325	-0,9%
Przychody ze sprzedaży netto	5 421 352	5 639 580	218 228	4,0%
Amortyzacja	3 459	2 635	-824	-23,8%
Koszty świadczeń pracowniczych	55 751	53 544	-2 207	-4,0%
Zużycie materiałów i surowców oraz wartość sprzedanych towarów	2 416	2 154	-262	-10,8%
Zakup energii i gazu na potrzeby sprzedaży	3 577 904	3 582 160	4 256	0,1%
Usługi przesyłowe i dystrybucyjne	1 498 807	1 592 446	93 639	6,2%
Inne usługi obce	162 450	179 415	16 965	10,4%
Podatki i opłaty	3 103	3 272	169	5,4%
Koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży	5 303 890	5 415 626	111 736	2,1%
Pozostałe przychody operacyjne	27 697	34 819	7 122	25,7%
Pozostałe koszty operacyjne	36 873	140 864	103 991	282,0%
Zysk / (strata) na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	-1	3 971	3 972	397200,0%
Zysk operacyjny	108 285	121 880	13 595	12,6%
Koszty finansowe	200 231	195 237	-4 994	-2,5%
Przychody finansowe	190 159	1 097 427	907 268	477,1%
Przychody z tytułu dywidend	548 874	810 534	261 660	47,7%
Zysk przed opodatkowaniem	647 087	1 834 604	1 187 517	183,5%
Podatek dochodowy	26 844	21 280	-5 564	-20,7%
Zysk netto okresu sprawozdawczego	620 243	1 813 324	1 193 081	192,4%
EBITDA	111 744	124 515	12 771	11,4%

2017:

Czynniki zmiany EBITDA Enea SA (wzrost o 13 mln zł):

- (+) wzrost marży I pokrycia o 121 mln zł:
  - (-) spadek średniej ceny sprzedaży energii o 4,5%
  - (+) niższe koszty obowiązków ekologicznych o 39,0%
  - (+) spadek średniej ceny zakupu energii o 1,6%
  - (+) wzrost wolumenu sprzedaży energii o 7,3%
  - (-) spadek wyniku na obrocie paliwem gazowym
- (+) niższe koszty świadczeń pracowniczych (o 2 mln zł):
  - (+) niższe koszty rezerw na świadczenia pracownicze o 5 mln zł
  - (-) wyższe koszty wynagrodzeń z pochodnymi o 3 mln zł
- (-) wyższe koszty usług obcych (o 17 mln zł):
  - (-) wyższe koszty sprzedaży i obsługi klienta o 15 mln zł
  - (-) wyższe koszty usług wspólnych o 8 mln zł
  - (+) niższe koszty związane z reklamą i reprezentacją o 2 mln zł
  - (+) niższe koszty usług doradczych o 3 mln zł
- (-) spadek wyniku na pozostałej działalności operacyjnej (o 93 mln zł) spowodowany jest:
  - (-) wyższymi rezerwami na sprawy sądowe i potencjalne roszczenia o 95 mln zł (w tym 86 mln zł rezerwy na wypowiedziane umowy PM OZE)
  - (-) wyższymi należnościami odpisanymi w koszty o 5 mln zł
  - (-) wyższymi odpisami aktualizującymi o 5 mln zł
  - (-) wyższymi kosztami postępowań sądowych o 2 mln zł
  - (+) rozpoznaniami przychodu w wysokości 12 mln zł w związku z wygaśnięciem dostępności programu emisji obligacji (3 mld zł)
  - (+) rozpoznaniami przychodu w wysokości 4 mln zł w związku z przekazaniem prawa własności i prawa wieczystego użytkowania gruntu, będących w ewidencji pozabilansowej

2017:

Rozliczenie wyników testów na utratę wartości udziałów:

- (+) przeprowadzone testy na utratę wartości udziałów wykazały wzrost ich wartości odzyskiwalnej, a co za tym idzie konieczność odwrócenia części dokonanych w latach ubiegłych odpisów aktualizujących wartość udziałów w ENEA Wytwarzanie o kwotę 879 mln zł

Rachunek zysków i strat Enea SA – IVQ 2017

[tys. zł]	IVQ 2016	IVQ 2017	Zmiana	Zmiana %
Sprzedaż energii elektrycznej odbiorcom detalicznym	1 020 170	1 038 975	18 805	1,8%
Sprzedaż paliwa gazowego odbiorcom detalicznym	35 567	22 380	-13 187	-37,1%
Sprzedaż usług dystrybucji odbiorcom posiadającym umowy kompleksowe	386 682	408 894	22 212	5,7%
Sprzedaż energii i paliwa gazowego innym podmiotom	23 930	57 577	33 647	140,6%
Sprzedaż usług	1 096	1 487	391	35,7%
Pozostałe przychody	114	296	182	159,6%
Podatek akcyzowy	71 536	64 880	-6 656	-9,3%
Przychody ze sprzedaży netto	1 396 023	1 464 729	68 706	4,9%
Amortyzacja	799	562	-237	-29,7%
Koszty świadczeń pracowniczych	14 959	15 577	618	4,1%
Zużycie materiałów i surowców oraz wartość sprzedanych towarów	773	529	-244	-31,6%
Zakup energii i gazu na potrzeby sprzedaży	902 650	949 185	46 535	5,2%
Usługi przesyłowe i dystrybucyjne	386 547	409 230	22 683	5,9%
Inne usługi obce	45 381	46 305	924	2,0%
Podatki i opłaty	530	523	-7	-1,3%
Koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży	1 351 639	1 421 911	70 272	5,2%
Pozostałe przychody operacyjne	5 670	21 450	15 780	278,3%
Pozostałe koszty operacyjne	16 746	31 356	14 610	87,2%
Zysk / (strata) na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	7	3 716	3 709	52985,7%
Zysk operacyjny	33 315	36 628	3 313	9,9%
Koszty finansowe	42 649	53 415	10 766	25,2%
Przychody finansowe	50 422	921 080	870 658	1726,7%
Zysk przed opodatkowaniem	41 088	904 293	863 205	2100,9%
Podatek dochodowy	6 380	1 589	-4 791	-75,1%
Zysk netto okresu sprawozdawczego	34 708	902 704	867 996	2500,9%
EBITDA	34 114	37 190	3 076	9,0%

IVQ 2017:

Czynniki zmiany EBITDA Enea SA (wzrost o 3 mln zł):

- (-) spadek marży i pokrycia o 0,4 mln zł:
  - (-) spadek średniej ceny sprzedaży energii o 4,3%
  - (+) niższe koszty obowiązków ekologicznych o 12,7%
  - (+) spadek średniej ceny zakupu energii o 1,5%
  - (+) wzrost wolumenu sprzedaży energii o 6,4%
  - (-) spadek wyniku na obrocie paliwem gazowym
- (-) wyższe koszty usług obcych (o 1 mln zł):
  - (-) wyższe koszty sprzedaży i obsługi klienta o 4 mln zł
  - (+) niższe koszty usług doradczych o 2 mln zł
  - (+) niższe koszty związane z reklamą i reprezentacją o 1 mln zł
- (+) wzrost wyniku na pozostałej działalności operacyjnej (o 5 mln zł) spowodowany jest:
  - (+) rozpoznaniem przychodu w wysokości 12 mln zł w związku z wygaśnięciem dostępności programu emisji obligacji (3 mld zł)
  - (+) rozpoznaniem przychodu w wysokości 4 mln zł w związku z przekazaniem prawa własności i prawa wieczystego użytkowania gruntu, będących w ewidencji pozabilansowej
  - (+) poniesionymi w IV kwartale 2016 roku kosztami darowizny w wysokości 7 mln zł
  - (+) niższymi rezerwami na sprawy sądowe i potencjalne roszczenia o 3 mln zł
  - (-) rezerwy na wypowiedziane umowy PM OZE w wysokości 17 mln zł
  - (-) wyższymi należnościami odpisanymi w koszty o 3 mln zł
  - (-) wyższymi odpisami aktualizującymi o 1 mln zł

IVQ 2017:

Rozliczenie wyników testów na utratę wartości udziałów:

- (+) przeprowadzone testy na utratę wartości udziałów wykazały wzrost ich wartości odzyskiwalnej, a co za tym idzie konieczność odwrócenia części dokonanych w latach ubiegłych odpisów aktualizujących wartość udziałów w ENEA Wytwarzanie o kwotę 879 mln zł

Sytuacja majątkowa – struktura aktywów i pasywów Enea SA

Aktywa [tys. zł]	Na dzień:		Zmiana	Zmiana %
	31 grudnia 2016	31 grudnia 2017		
Aktywa trwałe	14 912 074	19 068 965	4 156 891	27,9%
Rzeczowe aktywa trwałe	29 063	25 905	-3 158	-10,9%
Użytkowanie wieczyste gruntów	1 970	1 215	-755	-38,3%
Wartości niematerialne	4 814	4 666	-148	-3,1%
Nieruchomości inwestycyjne	15 405	14 855	-550	-3,6%
Inwestycje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i współkontrolowanych	9 448 433	11 945 473	2 497 040	26,4%
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	48 562	66 693	18 131	37,3%
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	41 902	39 307	-2 595	-6,2%
Obligacje wewnętrzne	5 136 547	6 771 221	1 634 674	31,8%
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	23 836	23 836	100%
Instrumenty pochodne	40 267	29 553	-10 714	-26,6%
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	145 111	146 241	1 130	0,8%
Aktywa obrotowe	3 305 851	3 383 956	78 105	2,4%
Zapasy	84 984	217 158	132 174	155,5%
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	1 119 479	1 126 982	7 503	0,7%
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	-	126 336	126 336	100,0%
Obligacje wewnętrzne	486 566	167 054	-319 512	-65,7%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 614 822	1 746 426	131 604	8,1%
Razem aktywa	18 217 925	22 452 921	4 234 996	23,2%

Czynniki zmian aktywów trwałych (wzrost o 4.157 mln zł):

- wzrost inwestycji w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i współkontrolowanych o 2.497 mln zł wynika głównie z nabycia 100% udziałów ENGIE Energia Polska SA (obecnie Enea Elektrownia Połaniec SA) w wysokości 1.264 mln zł oraz odwrócenia odpisów aktualizujących wartość udziałów w ENEA Wytwarzanie o kwotę 879 mln zł
- wzrost obligacji wewnętrznych o 1.635 mln zł wynika ze zmiany stanu nabytych obligacji oraz reklasyfikacji części obligacji z aktywów trwałych do aktywów obrotowych

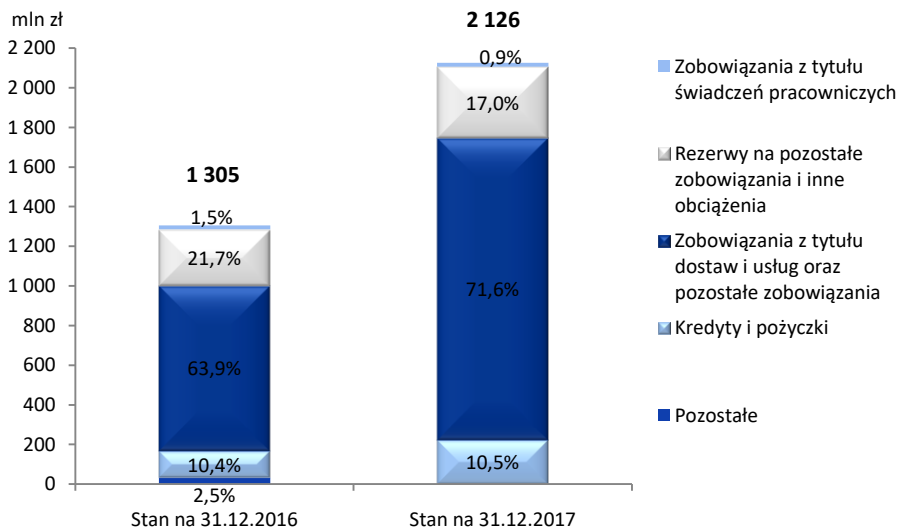
Czynniki zmian aktywów obrotowych (wzrost o 78 mln zł):

- spadek obligacji wewnętrznych o 320 mln zł wynika z otrzymania spłaty kapitału obligacji oraz reklasyfikacji aktywów trwałych do części krótkoterminowej
- wzrost zapasów o 132 mln zł dotyczy świadczeń pochodzenia energii elektrycznej
- wzrost środków pieniężnych o 132 mln zł - wpływ na wyższy stan środków pieniężnych ma prowadzona działalność finansowa i inwestycyjna (w tym zakup aktywów ENGIE Energia Polska) oraz fakt funkcjonowania Spółki ENEA SA jako Pool Leadera w strukturze poolowej obejmującej również inne Spółki Grupy
- należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego w wysokości 126 mln zł

Sytuacja majątkowa – struktura aktywów i pasywów Enea SA

Pasywa [tys. zł]	Na dzień:		Zmiana	Zmiana %
	31 grudnia 2016	31 grudnia 2017		
Razem kapitał własny	10 940 479	12 631 977	1 691 498	15,5%
Kapitał zakładowy	588 018	588 018	-	-
Kapitał z nadwyżki ceny emisyjnej nad wartością nominalną	4 627 673	4 627 673	-	-
Kapitał rezerwowý z wyceny instrumentów zabezpieczających	33 826	25 967	-7 859	-23,2%
Kapitał rezerwowý	2 640 358	3 150 240	509 882	19,3%
Zyski zatrzymane	3 050 604	4 240 079	1 189 475	39,0%
Razem zobowiązania	7 277 446	9 820 944	2 543 498	35,0%
Zobowiązania długoterminowe	5 972 038	7 695 443	1 723 405	28,9%
Zobowiązania krótkoterminowe	1 305 408	2 125 501	820 093	62,8%
Razem pasywa	18 217 925	22 452 921	4 234 996	23,2%

Struktura zobowiązań krótkoterminowych

- Czynniki zmian zobowiązań:**
- uruchomienie kolejnych transzy kredytu z EBI na modernizację i rozbudowę majątku dystrybucyjnego w wysokości 746 mln zł
  - programy emisji obligacji – środki w wysokości 1.199 mln zł na potrzeby inwestycyjne Enea SA i spółek zależnych
  - wzrost poziomu zobowiązań z tytułu dostaw i usług o 100 mln zł
  - wzrost rezerw na zobowiązania o 78 mln zł
  - spadek poziomu zobowiązań z tytułu podatków (uwzględniając podatek dochodowy) o 60 mln zł
  - wzrost zobowiązań z tytułu cash pooling-u o 557 mln zł

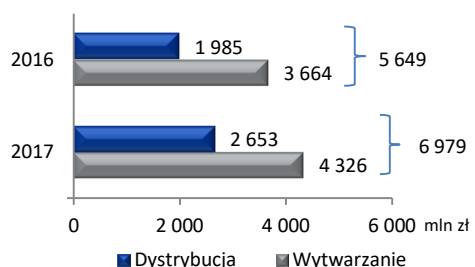
Sytuacja pieniężna Enea SA

Rachunek przepływów pieniężnych [tys. zł]	2016	2017	Zmiana	Zmiana %
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	83 403	591 748	508 345	609,5%
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-561 847	-2 009 136	-1 447 289	-257,6%
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	695 634	1 548 992	853 358	122,7%
Zwiększenie / (Zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych	217 190	131 604	-85 586	-39,4%
Stan środków pieniężnych na początek okresu sprawozdawczego	1 397 632	1 614 822	217 190	15,5%
Stan środków pieniężnych na koniec okresu sprawozdawczego	1 614 822	1 746 426	131 604	8,1%

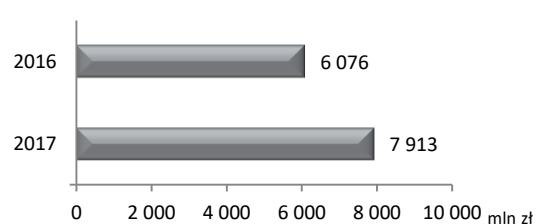
Analiza wskaźnikowa Enea SA ¹⁾

	2016	2017	IVQ 2016	IVQ 2017
Wskaźniki rentowności				
ROE - rentowność kapitału własnego	5,7%	14,4%	1,3%	28,6%
ROA - rentowność aktywów	3,4%	8,1%	0,8%	16,1%
Rentowność netto	11,4%	32,2%	2,5%	61,1%
Rentowność operacyjna	2,0%	2,2%	2,4%	2,5%
Rentowność EBITDA	2,1%	2,2%	2,4%	2,5%
Wskaźniki płynności i struktury finansowej				
Wskaźnik bieżącej płynności	2,5	1,6	2,5	1,6
Pokrycie majątku trwałego kapitałami własnymi	73,4%	66,2%	73,4%	66,2%
Wskaźnik zadłużenia ogólnego	39,9%	43,7%	39,9%	43,7%
Wskaźniki aktywności gospodarczej				
Cykl rotacji należności krótkoterminowych w dniach	75	72	68	67
Cykl rotacji zobowiązań z tyt. dostaw i usług oraz pozostałych w dniach	41	47	38	47
Cykl rotacji zapasów w dniach	8	10	12	12

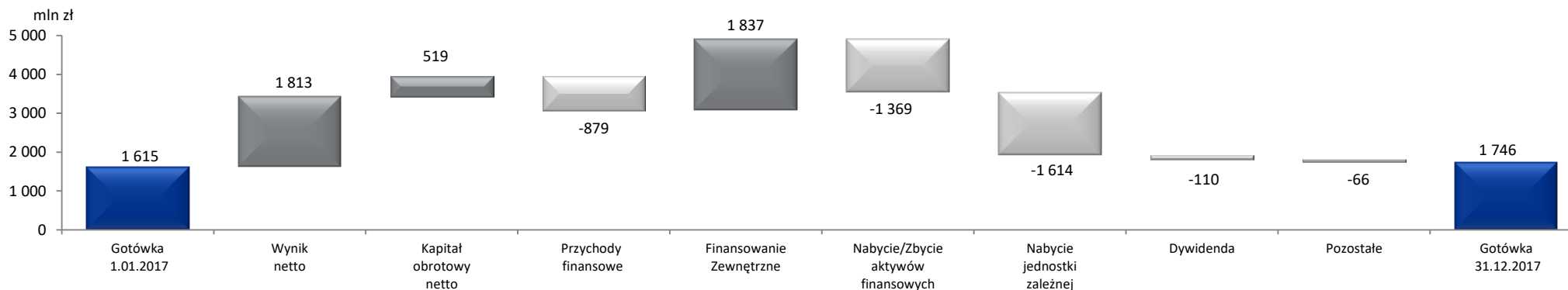
Stan posiadanych obligacji wewnątrzgrupowych

Stan zadłużenia zewnętrznego

Przepływy pieniężne w 2017

¹⁾ Definicje wskaźników zamieszczone zostały na str. 145

Prognozy wyników finansowych

Zarząd Enea SA nie publikował prognoz wyników finansowych na 2017 r.

Zasady sporządzenia rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego i podstawa publikacji

Niniejsze Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Enea za rok obrotowy 2017 zostało sporządzone zgodnie z § 92 ust. 1 pkt 4 oraz § 92 ust. 3 w związku z § 91 ust. 5-6 oraz § 83 ust. 7 rozporządzenia Ministra Finansów z 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. Nr 33, poz. 259 z póź. zm.).

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej oraz jednostkowe sprawozdanie finansowe Enea SA zawarte w ramach skonsolidowanego raportu Enea SA za rok obrotowy 2017 sporządzone zostało zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości oraz Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSR/MSSF) zatwierdzonymi przez Unię Europejską.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej oraz jednostkowe sprawozdanie finansowe Enea SA zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Emitenta oraz jego Grupę Kapitałową w dającej się przewidzieć przyszłości. Zarząd Spółki nie stwierdza na dzień podpisania skonsolidowanego i jednostkowego sprawozdania istnienia faktów i okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenia dla możliwości kontynuowania działalności w okresie 12 miesięcy po dniu bilansowym na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania, bądź istotnego ograniczenia dotychczasowej działalności.

Dane finansowe zaprezentowane w sprawozdaniach, jeżeli nie wskazano inaczej, zostały wyrażone w tys. zł.

Wykorzystywane instrumenty finansowe

Enea SA realizuje Strategię zabezpieczenia ryzyka stopy procentowej, której głównym celem jest zabezpieczenie przepływów pieniężnych wynikających z zawartych umów o finansowanie. Przyjęta strategia zakłada ograniczenie zagrożenia wpływu na wynik finansowy, zmian w przepływach pieniężnych wynikających z ryzyka zmian stóp procentowych na rynku w określonym horyzoncie czasu. W 2017 r. w ramach zawartych umów transakcji rynku finansowego dokonano zabezpieczenia ryzyka stopy procentowej na łączną kwotę 1.091.000 tys. zł. Zabezpieczenia ryzyka stopy procentowej dokonano w oparciu o instrumenty Interest Rate Swap (IRS). Łączna wartość zawartych transakcji zabezpieczających ryzyko stopy procentowej, wg. stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. wynosi 5.442.520 tys. zł.

W okresie sprawozdawczym, realizując Strategię zabezpieczenia ryzyka walutowego w horyzoncie 2017 r. dla ekspozycji walutowej zidentyfikowanej poza obszarami podstawowej działalności kluczowych Spółek Grupy Enea, której celem jest ograniczenie zagrożenia związanego ze zmiennością kursów walutowych, zawarto 8 transakcji, zabezpieczających przepływy o łącznej wartości 1.812 tys. EUR. Zawarte transakcje służyły zabezpieczeniu ryzyka walutowego Spółki Enea SA (wartość 497 tys. EUR) oraz Enea Wytwarzanie sp. z o.o. (wartość 1.315 tys. EUR). W przypadku Enea SA zabezpieczenia dokonano w oparciu o instrument Forward Non-Deliverable, z kolei w przypadku Enea Wytwarzanie sp. z o.o. - Forward Deliverable.

W okresie sprawozdawczym Enea Trading sp. z o.o. zawierała transakcje zabezpieczające ryzyko walutowe (transakcje terminowe zakupu EUR) w celu zabezpieczenia płatności wynikających z zakupu uprawnień do emisji CO2 w ramach kontraktów terminowych. Wolumen aktywnych kontraktów forward na zakup EUR na 31 grudnia 2017 r. wyniósł 81.623 tys. EUR.

W okresie sprawozdawczym Enea Wytwarzanie sp. z o.o. posiadała aktywne kontrakty forward NDF na zakup biomasy w kwocie 521 tys. EUR.

Zarządzanie zasobami finansowymi

W styczniu 2014 r. Spółki Grupy Kapitałowej Enea zawarły z bankami PKO BP SA oraz Pekao SA umowy na kompleksową obsługę bankową. Zawarte umowy dostarczają Spółkom Grupy Kapitałowej Enea kompleksową obsługę bankową w ramach dostępnej gamy produktowej banków, dostępność kredytów w rachunkach bieżących oraz umożliwiają wspólne zarządzanie zasobami pieniężnymi z wykorzystaniem mechanizmu Cash Poolingu. Celem zawarcia ww. umów było m.in. zapewnienie efektywnego zarządzania środkami pieniężnymi Spółek z Grupy oraz optymalizacja kosztowa w zakresie ponoszonych kosztów z tytułu usług bankowych. Usługa Cash Poolingu pozwala na konsolidację rachunków bankowych, w wyniku czego bilansowane są salda rachunków Spółek należących do Podatkowej Grupy Kapitałowej Enea (PGK Enea) poprzez pokrywanie przejściowych niedoborów finansowych nadwyżkami środków pieniężnych, którymi dysponują pozostałe Spółki należące do PGK Enea.

Bieżące zarządzanie płynnością Spółek koncentruje się na planowaniu przepływów pieniężnych oraz monitorowaniu bieżącej koncentracji środków pieniężnych na rachunkach bankowych. Powstałe nadwyżki finansowe Enea SA jako Pool Leader lokuje w aktywa obrotowe w postaci depozytów bankowych. W celu ujednolicenia procesu zarządzania płynnością i ryzykiem płynności Spółki PGK Enea zostały objęte regulacjami wewnątrzgrupowymi, tj. polityką i procedurą zarządzania płynnością i ryzykiem płynności. Jednocześnie, w celu ograniczenia ryzyka braku środków pieniężnych na potrzeby terminowego regulowania zobowiązań, Spółki Grupy Kapitałowej Enea posiadają dostęp do limitów intraday w ramach usługi Cash Poolingu. W przypadku braku wystarczającego salda środków pieniężnych w ramach Cash Poolingu istnieje możliwość skorzystania z kredytów w rachunkach bieżących.

Podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych

Do przeprowadzenia czynności rewizji finansowej, o których mowa w tabeli poniżej, została wybrana KPMG Audyt spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. Umowa z ww. podmiotem została podpisana 6 maja 2015 r. Informacje nt. wynagrodzenia netto należnego podmiotowi dokonującemu czynności rewizji finansowej na rzecz Enea SA w latach 2016-2017 zaprezentowane są w tabeli poniżej:

Dane w tys. zł	2016	2017
Wynagrodzenie z tytułu badania rocznego jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego Enea SA	118	196
Wynagrodzenie z tytułu badania rocznych sprawozdań finansowych spółek zależnych	429	622
Wynagrodzenie z tytułu przeglądu śródrocznego sprawozdania finansowego i śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Enea SA oraz przeglądu śródrocznych sprawozdań finansowych spółek zależnych	127	152
Wynagrodzenie za pozostałe usługi	40	40
RAZEM	714	1 010

Wynagrodzenie za pozostałe usługi obejmuje wynagrodzenie za badania sprawozdania regulacyjnego za rok 2016 zgodnie z art. 44 Prawa energetycznego, wynagrodzenie za przeprowadzenie uzgodnionych procedur w odniesieniu do kowenantów bankowych za rok 2016 oraz za weryfikację alokacji ceny nabycia (PPA) spółki Enea Elektrownia Połaniec SA.

Szczegółowe informacje dotyczące wyboru KPMG Audyt spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. oraz opis świadczonych usług opublikowany został raportem bieżącym nr 38/2014 z 18 grudnia 2014 r.

Przewidywana sytuacja finansowa

W 2017 r. w Obszarze Wydobywania GK Enea odnotowała dużo wyższe wyniki w porównaniu do roku poprzedniego. Udało się to osiągnąć dzięki stałemu monitorowaniu kosztów operacyjnych kopalni, utrzymanie w kolejnych latach jednostkowego kosztu wytworzenia na tak niskim poziomie jak w roku 2017 będzie niemożliwe, szczególnie ze względu na sytuację na rynku pracy w branży górniczej, jak i w związku z rozpoczęciem prac przygotowawczych w kierunku pola Ostrów. Niezmiennie priorytetem dla tego obszaru pozostają dwa elementy: optymalny poziom kosztu jednostkowego wydobycia oraz realizacja procesów inwestycyjnych umożliwiających wydobycie węgla zgodnie z planami krótko i długoterminowymi. Na stabilność wyników Wydobywania w przyszłości pozytywny wpływ ma włączenie Elektrowni Połaniec do struktury GK Enea. Dalszy rozwój i zapewnienie funkcjonowania obszaru zapewniło też pozyskanie w 2017r. koncesji wydobywczej na nowym polu Ostrów, co wpłynęło na zwiększenie zasobu operatywnego LWB i wydłużyło perspektywę działalności kopalni z 25, do 50 lat.

Obszar Wytwarzania, który odpowiada za 27% EBITDA GK Enea, pozostaje niezmiennie pod wpływem wymagającej sytuacji na rynku energii. Skoncentrowana na węglu kamiennym produkcja wiąże się z ekspozycją na ryzyko związane z kosztami emisji dwutlenku węgla. Istotne dla przychodów generowanych przez obszar Wytwarzania pozostają planowane w roku 2018-2019 duże remonty bloków wytwórczych, które wymuszają stosunkowo długie okresy zawieszenia produkcji energii elektrycznej. Mniejsza produkcja dotychczasowych aktywów wytwórczych będzie rekompensowana przez Blok 11, który został oddany do eksploatacji w grudniu 2017 r. oraz poprzez optymalne wykorzystanie możliwości produkcyjnych dwóch zespołów źródeł wytwórczych, którymi pozostają Elektrownia Kozienice i Elektrownia Połaniec.

Obszarem konsekwentnie stabilizującym przewidywalność przepływów finansowych jest Dystrybucja, która odpowiada za 40% wyniku EBITDA GK Enea. Elementami wpływającymi na wyniki tego obszaru pozostają dwa elementy: spadek średniego ważonego kosztu kapitału przyjmowanego przez Urząd Regulacji Energetyki (URE) dla kalkulacji taryf (WACC) - 7,197% w 2015 r., 5,675% w 2016 r., 5,633% w 2017 r. oraz wprowadzenie przez URE od 2016 r. tzw. taryfy jakościowej. Trzeci kwartał 2017r. okazał się prawdziwym wyzwaniem dla operatorów sieci dystrybucyjnych w Polsce. Zdarzenia pogodowe o niespotykanej sile miały ogromny wpływ na wskaźniki SAIDI i SAIFI, co może wpłynąć w sposób istotny na obniżenie poziomu EBITDA w obszarze Dystrybucji w roku 2019. Chcąc zapewnić realizację wskaźników wyznaczanych przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki GK Enea realizuje inwestycje w obszarze dystrybucji podnosząc bezpieczeństwo i stabilność realizowanych dostaw energii.

W obszarze Obrotu działania operacyjne niezmiennie koncentrują się na zwiększaniu przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej i paliwa gazowego – dzięki ciągle rozwijanej ofercie produktowej pozyskiwani są nowi Klienci, zwiększa się również wolumen sprzedawanej energii i gazu. Negatywnie na wyniki finansowe obszaru Obrotu wpływa rosnąca konkurencja na rynku wywierająca presję na realizowane ceny sprzedaży. Na lepsze r/r wyniki obszaru Obrotu największy wpływ mają skutki rozwiązania kontraktów długoterminowych na zakup zielonych praw majątkowych, ewentualne ryzyko związane z wpływem toczących się sporów z wytwórcami zielonej energii na wyniki kolejnych okresów mitygowane jest zawiązaniem rezerwy na poczet ewentualnych roszczeń.

Pomimo trudnych warunków rynkowych i regulacyjnych, dzięki konsekwentnemu wzrostowi skali działalności Grupy, poszukiwaniu synergii pomiędzy jej obszarami biznesowymi, GK Enea generuje wyniki finansowe na oczekiwanym poziomie, a sytuacja płynnościowa Grupy jest stabilna.

Pozycja finansowa Grupy pozostaje bezpieczna, między innymi dzięki stosunkowo wysokiej ilości środków pieniężnych, których stan na koniec 2017 r. wraz z krótkoterminowymi aktywami finansowymi utrzymywanymi do terminu wymagalności oraz aktywami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik wyniósł ok. 2,6 mld zł. Dzięki stałej dyscyplinie, poszukiwaniu optymalizacji kosztowych oraz dbałości o odpowiednie wykorzystanie zasobów Grupa w korzystny sposób zapewnia finansowanie inwestycji ze środków własnych, jak i pochodzących ze instytucji finansujących.

Dzięki coraz lepszym wynikom, bezpiecznej pozycji gotówkowej oraz dostępności finansowania Grupa Enea może konsekwentnie realizować rozległy program CAPEX (nakładów inwestycyjnych) w poszczególnych Obszarach działalności.

Istotne zdarzenia po dacie bilansowej

3 stycznia 2018 r. wpłynęła obustronnie podpisana umowa na zakup od Polskiej Grupy Górniczej SA. węgla w okresie obejmującym lata 2018 – 2021. Umowa została zawarta na potrzeby bloków energetycznych Enea Elektrownia Połaniec SA, a łączna wartość netto Umowy wynosi 1,49 mld zł. W styczniu 2018 r. zawarto również umowę na mocy, której PGG zrealizuje na rzecz Enea Wytwarzanie w perspektywie do końca 2021 r. dostawy węgla o wartości 0,52 mld zł.

4. Akcje i akcjonariat

Struktura kapitału zakładowego

Wysokość kapitału zakładowego Enea SA na dzień publikacji raportu za 2017 r. wynosi 441.442.578 zł i dzieli się na 441.442.578 akcji zwykłych na okaziciela o wartości nominalnej 1 zł każda.

Ogólna liczba głosów wynikających ze wszystkich wyemitowanych akcji Emitenta odpowiada liczbie akcji i wynosi 441.442.578 głosów.

Struktura akcjonariatu

Wszystkie akcje Spółki są akcjami zdematerializowanymi na okaziciela zarejestrowanymi w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych.

Poniższa tabela przedstawia strukturę akcjonariatu Enea SA na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień sporządzenia raportu okresowego za 2017 r.

Akcjonariusz	Liczba akcji / liczba głosów na WZ	Udział w kapitale zakładowym / udział w ogólnej liczbie głosów
Skarb Państwa	227 364 428	51,50%
PZU TFI	43 959 339	9,96%
Pozostali	170 118 811	38,54%
RAZEM	441 442 578	100,00%

Potencjalne zmiany w strukturze akcjonariatu

Spółce nie są znane umowy oraz zdarzenia, w wyniku których w przyszłości mogłyby nastąpić zmiany w proporcjach akcji posiadanych przez dotychczasowych Akcjonariuszy. Tym niemniej specyfika procesu nieodpłatnego nabycia od Skarbu Państwa akcji pracowniczych przez uprawnionych pracowników i ich spadkobierców może spowodować nieznaczne zmiany w liczbie akcji posiadanych przez Skarb Państwa.

Akcje własne

Enea SA, ani spółki z Grupy Kapitałowej Enea nie nabywały w 2017 r. akcji własnych Spółki.

System kontroli akcji pracowniczych

Statut Enea SA przewiduje pakiet tzw. akcji pracowniczych. Na ten cel przeznaczone były wszystkie akcje zwykłe imienne serii B Enea SA w liczbie 41.638.955 sztuk.

Na podstawie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji pracownicy Grupy Kapitałowej Enea nabyli 16 maja 2010 r. prawo do bezpłatnego nabycia od Skarbu Państwa akcji Spółki. Uprawnionych do nieodpłatnego nabycia akcji Enea było 8.818 osób, dla których przewidziano 33.239.235 akcji.

Prawo do nieodpłatnego nabycia przez osoby uprawnione od Skarbu Państwa akcji Enea wygasło 16 maja 2012 r. Po tym terminie zawarte mogą być jedynie umowy przez spadkobierców osób uprawnionych w szczególnych przypadkach określonych w ww. ustawie.

Zgodnie z § 6 ust. 3 Statutu Enea SA akcje imienne serii B należące do Skarbu Państwa przeznaczone na cele określone w ustawie o komercjalizacji i prywatyzacji oraz ustawie o zasadach nabywania od Skarbu Państwa akcji w procesie konsolidacji spółek sektora elektroenergetycznego, stały się akcjami na okaziciela z chwilą wygaśnięcia zakazu zbywania albo z chwilą wygaśnięcia prawa do nieodpłatnego nabycia akcji. Zgodnie z wiedzą Spółki, ilość akcji Enea SA pozostała do nieodpłatnego udostępnienia uprawnionym pracownikom Spółki wynosiła 1.969.793, wg stanu na 31 grudnia 2017 r.

Enea SA nie uruchamiała w 2017 r. standardowych systemów kontroli programów akcji pracowniczych.

Notowania akcji Enea SA na Gieldzie Papierów Wartościowych

Akcje Enea SA notowane są Gieldzie Papierów Wartościowych (GPW) od 17 listopada 2008 r. Udział akcji Spółki w indeksach na 29 grudnia 2017 r.

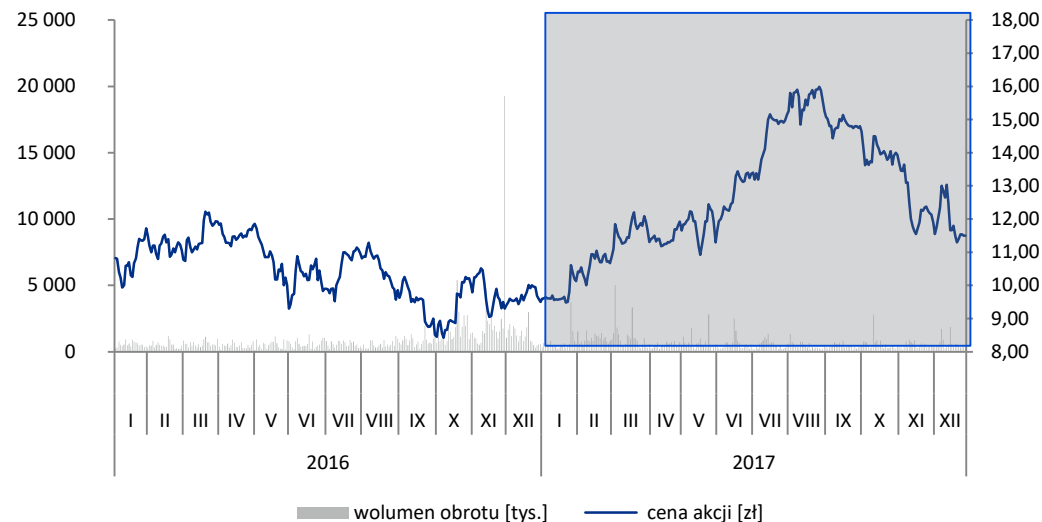

Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące akcji Spółki w 2017 roku

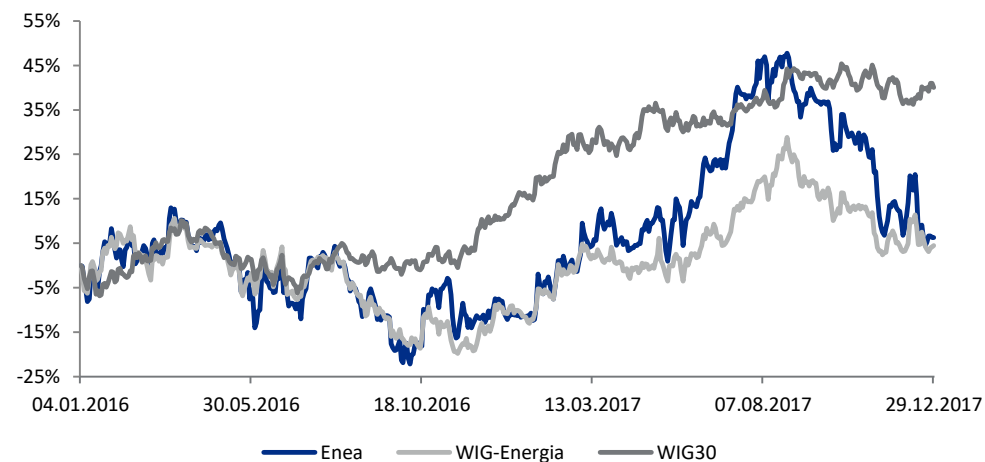
Dane	FY 2017
Liczba akcji [szt.]	441 442 578
Minimum [zł]	9,48
Maximum [zł]	15,99
Kurs na koniec okresu [zł]	11,50
Kurs na koniec poprzedniego okresu [zł]	9,50
Średni wolumen [szt.]	658 074

Po niższym kursie w 2016 roku, w ciągu 2017 r. kurs akcji Enei wzrósł z 9,50 zł (zamknięcie ostatniej sesji 2016 r.) do 11,50 zł (zamknięcie ostatniej sesji 2017 r.), tj. o 2,00 zł, czyli 21%. Najwyższy kurs w tym okresie akcje Enei osiągnęły 28 sierpnia, natomiast najniższy zanotowano 23 stycznia 2017 r.

Notowania akcji Enea SA w latach 2016-2017

Zmiana kursu akcji Enea SA w latach 2016-2017 w porównaniu do zmian indeksów WIG30 i WIG-Energia

5. Władze

Skład osobowy Zarządu Enea SA

Od początku 2017 r. do 24 sierpnia 2017 r. w skład Zarządu Spółki wchodziły następujące osoby: Mirosław Kowalik - Prezes Zarządu, Wiesław Piosik - Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych, Piotr Adamczak - Wiceprezes Zarządu ds. Handlowych oraz Mikołaj Franzkowiak - Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych.

24 sierpnia 2017 r. Rada Nadzorcza Spółki podjęła uchwałę w przedmiocie odwołania ze składu Zarządu Enea SA Wiesława Piosika, tj. Wiceprezesa ds. Korporacyjnych i Mikołaja Franzkowiaka, tj. Wiceprezesa Zarządu ds. Finansowych. Równocześnie Rada Nadzorcza delegowała w tym samym dniu Członka Rady Nadzorczej, Rafała Szymańskiego, do czasowego wykonywania czynności Wiceprezesa ds. Korporacyjnych Enea SA na okres nieprzekraczający trzech miesięcy do czasu powołania nowego Członka Zarządu ds. Korporacyjnych Enea SA. 22 września Rada Nadzorcza Spółki podjęła uchwałę o powołaniu z dniem 1 października 2017 r. Piotra Olejniczaka na stanowisko Członka Zarządu ds. Finansowych. 29 września 2017 roku wpłynęło do Spółki oświadczenie Pana Rafała Szymańskiego delegowanego przez Radę Nadzorczą Spółki do czasowego wykonywania czynności Członka Zarządu ds. Korporacyjnych Enea SA w sprawie rezygnacji z delegowania do wykonywania ww. czynności ze skutkiem na dzień 1 października 2017 roku. 5 października Rada Nadzorcza podjęła uchwałę o powołaniu z dniem 10 października 2017 r. Zbigniewa Piętki na stanowisko Członka Zarządu ds. Korporacyjnych.

Mirosław Kowalik

Prezes Zarządu

Piotr Adamczak

Wiceprezes Zarządu ds. Handlowych

Piotr Olejniczak

Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych

Zbigniew Piętka

Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych

Mirosław Kowalik od ponad 20 lat związany jest z branżą energetyczną, pełniąc funkcje zarządcze na szczeblu operacyjnym i strategicznym. W 2015 r. kierował firmą SNC Lavalin sp. z o.o. Polska w randze Wiceprezesa Zarządu i Dyrektora ds. Rozwoju Biznesu. W latach 1999-2015 pracował na różnych stanowiskach menedżerskich dla Grupy ALSTOM Power, ostatnio jako Dyrektor ds. Sprzedaży i Marketingu. W latach 1995-1998 związany z koncernem ABB.

Mirosław Kowalik jest absolwentem Wydziału Elektrycznego Akademii Morskiej w Gdyni. Ukończył studia menedżerskie MBA (program Rotterdam School of Management we współpracy z Uniwersytetem Gdańskim oraz Gdańską Fundacją Kształcenia Menedżerów) uzyskując tytuł Executive Master of Business Administration. Jest absolwentem studiów podyplomowych Zarządzanie Finansami Przedsiębiorstw w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie. Odbił również wiele specjalistycznych szkoleń produktowych oraz w zakresie zarządzania, w tym ostatnio czteroletnie niestacjonarne studia doktoranckie oraz dwuletnie podyplomowe studia Executive Doctor of Business Administration na Instytucie Nauk Ekonomicznych Polskiej Akademii Nauk.

Zakres kompetencji: Przewodniczy pracom Zarządu oraz bezpośrednio koordynuje działalność Spółki i Grupy Kapitałowej Enea zgodnie z przyjętą Strategią.

Piotr Adamczak jest związany z branżą energetyczną od ponad 20 lat. Karierę zawodową rozpoczął w Zakładzie Energetycznym Poznań. Kierował Wydziałem Organizacji Rynku w EnergoPartner Wielkopolska. W latach 2002-2011 pracował w Energetyce Poznańskiej, a po konsolidacji w Grupie Energetycznej Enea SA, na stanowiskach Kierownika Biura, Kierownika Wydziału i Dyrektora Pionu, zajmował się centralizacją i realizacją zadań w zakresie hurtowego obrotu energią elektryczną, zadań operatora handlowo-technicznego, operatora handlowego, a także współpracą handlową z OZE. Od 2011 r. pracował na stanowisku Kierownika Biura, a od 2013 r. Dyrektora Departamentu Obrotu w Enea Trading, gdzie zajmował się działalnością handlową na rynkach energii elektrycznej, praw majątkowych do świadectw pochodzenia, uprawnień do emisji oraz współpracą handlową z OZE na rzecz spółek Grupy Enea.

Piotr Adamczak jest absolwentem Politechniki Poznańskiej na kierunku Elektrotechnika na Wydziale Elektrycznym. Ukończył również Studia Podyplomowe w zakresie Ekonomicznych Problemów Transformacji Elektroenergetyki w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie oraz podyplomowe studium Zarządzania obrotem energii elektrycznej w Wyższej Szkole Handlu i Usług w Poznaniu.

Zakres kompetencji: Nadzór i koordynacja nad całokształtem zadań związanych z działalnością handlową i obsługą Klientów.

Piotr Olejniczak od początku kariery zawodowej związany jest z finansami przedsiębiorstw. Posiada ponad 20-letnie doświadczenie zdobyte w firmach doradczych i inwestycyjnych, w których pełnił funkcje na stanowiskach menedżerskich. Od 2015 r. prowadził własną działalność gospodarczą, w tym doradczą. Wcześniej w latach 2008-2015 był dyrektorem Departamentu Rynków Kapitałowych w firmie IPOPEMA Securities. Przez siedem lat pracował dla KPMG Advisory jako menadżer oraz wicedyrektor w zespole Corporate Finance. Piotr Olejniczak w latach 1996-2001 był związany z BRE Corporate Finance, gdzie awansował od stanowiska Senior Consultant do Area Manager. Prace zawodową rozpoczął w firmie Doradca Consultants Ltd. jako młodszy konsultant w Departamencie Doradztwa Finansowego.

Piotr Olejniczak jest absolwentem Wydziału Ekonomii Uniwersytetu Gdańskiego. Studiował również w ramach stypendium finanse oraz język niemiecki w FHTW Berlin (obecnie Hochschule für Wirtschaft und Recht Berlin) oraz na Uniwersytecie Johanna Wolfganga Goethego we Frankfurcie nad Menem. Ukończył również studia podyplomowe na Uniwersytecie Warszawskim z prawa spółek i prawa rynku kapitałowego.

Zakres kompetencji: Nadzór i koordynacja nad całością zagadnień ekonomiczno-finansowych i księgowych związanych z zarządzaniem ryzykiem w Spółce i Grupie Kapitałowej Enea oraz teleinformatyką i controllingiem.

Z branżą energetyczną związany jest od prawie 40 lat. Od 2016 r. był zastępcą Dyrektora Urzędu Morskiego w Szczecinie ds. technicznych. W latach 2009-2014 pracował jako oficer elektro-automatyk w Polskiej Żegludzie Morskiej, z którą był również związany na początku swojej kariery w latach 1981-1994. W latach 2007-2008 był Wiceprezesem Enei ds. Infrastruktury. Doświadczenie menadżerskie zdobywał również w Zarządzie Morskich Portów Szczecin-Świnoujście, gdzie w latach 1994-2007 był kierownikiem Działu Energetycznego – Głównym Energetykiem. Zbigniew Piętka jest absolwentem Wydziału Elektrycznego Politechniki Szczecińskiej. Ukończył również studia podyplomowe na Politechnice Warszawskiej z zakresu zarządzania przedsiębiorstwem energetycznym w warunkach rozwoju rynków energii.

Zakres kompetencji: Nadzór i koordynacja nad wszystkimi zagadnieniami związanymi z ładem Korporacyjnym, nadzorem właścicielskim, usługami w Grupie Kapitałowej Enea.

W roku 2017 w Enea SA nie została wdrożona sformalizowana polityka różnorodności w odniesieniu do władz Spółki oraz jej kluczowych menedżerów. Spółka dokłada starań, aby każdorazowy wybór jej władz oraz kluczowych menedżerów odbywał się zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa i poprzedzony był dokładną analizą doświadczenia, kompetencji, umiejętności oraz merytorycznym przygotowaniem każdego z kandydatów, bez względu na inne pozamerytoryczne kryteria, takie jak, w szczególności, płeć lub wiek. W ocenie Spółki wskazane powyżej kryteria oceny kandydatów na ww. stanowiska, pozwalają dokonać wyboru kandydatów zapewniających możliwość realizacji strategii oraz rozwoju działalności Spółki.

Skład osobowy Rady Nadzorczej Enea SA

27 grudnia 2017 r. do Spółki wpłynęła rezygnacja Pani Małgorzaty Niezgody z funkcji Członka Rady Nadzorczej Enea SA ze skutkiem na dzień 27 grudnia br. Pani Małgorzata Niezgoda pełniła dotychczas funkcję Przewodniczącej Rady Nadzorczej Spółki. Następnie 28 grudnia 2017 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Enea SA podjęło uchwałę, na mocy której w skład Rady Nadzorczej Spółki powołany został Pan Stanisław Kazimierz Hebda. Jednocześnie NWZ powierzyło Panu Stanisławowi Kazimierzowi Hebda funkcję Przewodniczącego Rady Nadzorczej Spółki.

Stanisław Kazimierz Hebda, Przewodniczący Rady Nadzorczej

Data powołania: 28 grudnia 2017 r.

Stanisław Kazimierz Hebda jest Dyrektorem Generalnym w Ministerstwie Energii. Posiada ponad 28-letni staż zawodowy, w tym 15 lat na stanowiskach kierowniczych. Stanisław Kazimierz Hebda jest urzędnikiem mianowanym służby cywilnej. Ekspert w zakresie nadzoru właścicielskiego nad spółkami Skarbu Państwa. Reprezentował Skarb Państwa w radach nadzorczych. Zasiadał w Komisji Egzaminacyjnej do rad nadzorczych przy Ministrze Skarbu Państwa. Stanisław Kazimierz Hebda jest absolwentem Szkoły Głównej Planowania i Statystyki (obecnie Szkoła Główna Handlowa). Studiował na Wydziale Ekonomiki Produkcji, Specjalizacja Ekonomika i Organizacja Przemysłu. Ukończył podyplomowe Studia Bezpieczeństwa Narodowego (Uniwersytet Warszawski), Studia Europejskie (Uniwersytet Warszawski) oraz podyplomowe Studia Audyt i Kontrola Wewnętrzna (Akademia Finansów). Pełnił funkcję Przewodniczącego Komitetu Audytu w Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych SA Posiada ponad 10-letnie doświadczenie w służbie dyplomatycznej, był konsulem ds. handlowych w Konsulacie Generalnym RP w Monachium i Kolonii.

Piotr Kossak, Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej

Data powołania: 15 stycznia 2016 r.

Piotr Kossak prowadzi praktykę radcowską we własnej kancelarii Radcy Prawnego w Sandomierzu specjalizującą się w sprawach reprivatyzacyjnych, prawie fundacyjnym i stowarzyszeń oraz prawie spółek. W latach 2010-2012 był związany Wyższą Szkołą Humanistyczno - Przyrodniczą w Sandomierzu - jako adiunkt i dziekan Wydziału Prawa i Administracji. Piotr Kossak jest doktorem nauk prawnych w zakresie prawa. Tytuł ten uzyskał na Wydziale Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL w Lublinie. W 1999 r. ukończył aplikację sądową w okręgu Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu oraz złożył egzamin sędziowski w Sądzie Apelacyjnym w Rzeszowie. W 2006 r. uzyskał wpis na listę radców prawnych w Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Krakowie, natomiast w 2009 r. wpis na listę adwokacką Okręgowej Rady Adwokackiej w Kielcach. Piotr Kossak spełnia kryteria niezależności Członka Rady Nadzorczej.

Rafał Szymański, Sekretarz Rady Nadzorczej

Data powołania: 2 lipca 2015 r.

Rafał Szymański jest pracownikiem Ministerstwa Energii w Departamencie Nadzoru. W ramach obowiązków zawodowych odpowiada m.in. za nadzór właścicielski wobec spółek z udziałem Skarbu Państwa. Dotychczas był pracownikiem Ministerstwa Skarbu Państwa, gdzie m.in. pełnił funkcję Naczelnika Wydziału nadzorującego spółki sektora elektroenergetycznego z udziałem Skarbu Państwa. Rafał Szymański ukończył studia na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w zakresie Inżynierii ekologicznej oraz Podyplomowe Studia Funkcjonowanie Rynku Energii w Szkole Głównej Handlowej.

Wojciech Klimowicz, Członek Rady Nadzorczej

Data powołania: 2 lipca 2015 r.

Wojciech Klimowicz związany jest z Enea SA od 2003 r. i obecnie pracuje w Departamencie Sprzedaży. Wojciech Klimowicz ukończył studia magisterskie na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Wydziale Nauk Społecznych, Kierunku Politologia (specjalność: administracja samorządowa). Ukończył także Studia Podyplomowe: Statystyczna analiza danych w administracji i biznesie na Wydziale Ekonomii Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu.

Tadeusz Mikłosz, Członek Rady Nadzorczej

Data powołania: 2 lipca 2015 r.

Tadeusz Mikłosz posiada wieloletni staż zawodowy w obszarze elektroenergetyki oraz nadzoru właścicielskiego. Od 1983 r. związany z Enea SA i jej poprzednikiem prawnym, aktualnie pracownik Departamentu Zarządzania Operacyjnego. Od 1997 r. zasiadał w licznych Radach Nadzorczych spółek Prawa Handlowego. Tadeusz Mikłosz posiada wykształcenie wyższe w zakresie zarządzania zespołami ludzkimi i politologii. Ponadto, ukończył Studia Podyplomowe w zakresie prawa gospodarczego na Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu.

Sławomir Brzeziński, Członek Rady Nadzorczej

Data powołania: 2 lipca 2015 r.

Sławomir Brzeziński jest związany z Enea SA od 2008 r. Obecnie pracuje na stanowisku Dyrektora Pionu Organizacji i Bezpieczeństwa. Wcześniej był związany m.in. ze spółką Międzynarodowe Targi Poznańskie w Poznaniu. Sławomir Brzeziński jest absolwentem Politechniki Poznańskiej, Wydziału Budowy Maszyn i Zarządzania oraz Uniwersytetu Gdańskiego, Wydziału Prawa i Administracji. Ukończył także studia podyplomowe na Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu w zakresie logistyki i zarządzania łańcuchem dostaw oraz Politechnice Poznańskiej na kierunku zarządzanie jakością.

Roman Stryjski, Członek Rady Nadzorczej

Data powołania: 15 stycznia 2016 r.

Roman Stryjski jest profesorem Uniwersytetu Zielonogórskiego, Dyrektorem Instytutu Informatyki i Zarządzania Produkcją. Wcześniej, przez wiele lat związany był zawodowo z Wyższą Szkołą Inżynierską w Zielonej Górze i Wyższą Szkołą Pedagogiczną w Zielonej Górze. Członek międzynarodowych towarzystw naukowych i komitetów doradczych, Polskiego Towarzystwa Certyfikacji Energii oraz Komisji Nauk Organizacji i Zarządzania O/PAN w Poznaniu. Roman Stryjski jest dr hab. nauk technicznych Uniwersytetu Marcina Lutra Halle/ Wittenberg.

Piotr Mirkowski, Członek Rady Nadzorczej

Data powołania: 15 stycznia 2016 r.

Piotr Mirkowski w latach 2009-2015 był Członkiem Rady Nadzorczej w Spółce Akcyjnej Radpec SA. W latach 2007-2015 związany był z RTBS „Administrator” sp. z o.o. Od 1998 r. do 1999 r. był zatrudniony w Zakładzie Usług Technicznych Energetyki Ciepłej w Radomiu na stanowisku Dyrektora ds. eksploatacji. W latach 1989-1998 pracował jako Kierownik Wydziału Sieci Ciepłych w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie Energetyki Ciepłej w Radomiu. Piotr Mirkowski jest absolwentem Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Radomiu, specjalność technologia budowy maszyn. Ukończył również studia podyplomowe na Politechnice Warszawskiej w zakresie ciepłownictwa i ogrzewnictwa z audytingiem energetycznym. Posiada uprawnienia Audytora ISO i Pełnomocnika ISO.

Rafał Bargiel, Członek Rady Nadzorczej

Data powołania: 15 stycznia 2016 r.

Rafał Bargiel prowadzi obecnie własną kancelarię radcy prawnego, która świadczy kompleksowe usługi prawne dla klientów indywidualnych i korporacyjnych. Od 1 września 2017 r. wykonuje zawód radcy prawnego w Kancelarii Radcy Prawnego Rafał Bargiel w Bielsku - Białej. Wcześniej prowadził własną kancelarię adwokacką. Rafał Bargiel tytuł magistra prawa zdobył na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach na wydziale Prawa i Administracji. Ukończył aplikację adwokacką przy Okręgowej Radzie Adwokackiej w Bielsku - Białej.

Paweł Skopiński ¹⁾, Członek Rady Nadzorczej

Data powołania: 5 września 2016 r.

Paweł Skopiński jest Radcą prawnym Ministerstwa Energii. Od 2004 r. związany z Departamentem Prawnym w Ministerstwie Skarbu Państwa. W latach 2010 – 2016 był Radcą prawnym w Departamencie Prawnym i Procesowym Ministerstwa Skarbu Państwa. Wcześniej współpracował z renomowanymi kancelariami prawnymi w zakresie sporządzania opinii prawnych. Paweł Skopiński ukończył Uniwersytet Warszawski na Wydziale Prawa i Administracji w Warszawie. W 2009 r. uzyskał tytuł zawodowy Radcy Prawnego i został wpisany na listę radców prawnych w Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Warszawie.

W roku 2017 w Enea SA nie została wdrożona sformalizowana polityka różnorodności w odniesieniu do władz Spółki oraz jej kluczowych menedżerów. Spółka dokłada starań, aby każdorazowy wybór jej władz oraz kluczowych menedżerów odbywał się zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa i poprzedzony był dokładną analizą doświadczenia, kompetencji, umiejętności oraz merytorycznym przygotowaniem każdego z kandydatów, bez względu na inne pozamerytoryczne kryteria, takie jak, w szczególności, płeć lub wiek. W ocenie Spółki wskazane powyżej kryteria oceny kandydatów na ww. stanowiska, pozwalają dokonać wyboru kandydatów zapewniających możliwość realizacji strategii oraz rozwoju działalności Spółki.

¹⁾ 13 marca 2018 r. do Spółki wpłynęła rezygnacja Pana Pawła Skopińskiego z pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej Enea SA

Zasady powoływania oraz opis zakresu uprawnień władz jednostki dominującej

Szczegółowe informacje znajdują się w Rozdziale 6. Corporate Governance na str. 102-109

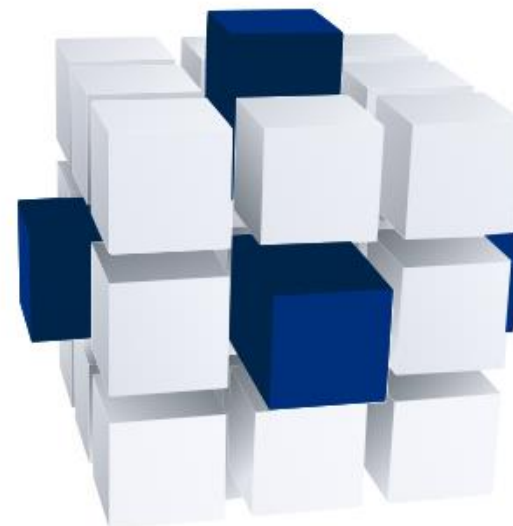
Zasady wynagradzania Członków Zarządu Enea SA

Zasady wynagradzania Członków Zarządu Enea SA, obowiązujące w 2017 r. zostały wprowadzone na podstawie uchwały Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Enea SA z dnia 15 grudnia 2016 r. w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu, uchwalonej w związku z wejściem w życie ustawy z 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami. Rada Nadzorcza Uchwałą z 17 stycznia 2017 r. określiła zasady wynagradzania Członków Zarządu Enea SA.

Od dnia 1 stycznia 2017 r. Członków Zarządu łączą ze Spółką Umowy o świadczenie usług zarządzania (Umowa), przewidujące, że:

- a. w okresie obowiązywania Umowy Członkom Zarządu przysługuje wynagrodzenie stałe miesięczne oraz wynagrodzenie zmienne, uzależnione od poziomu realizacji celów zarządczych, które nie może przekroczyć 65% wynagrodzenia stałego rocznego
- b. w zamian za przestrzeganie przez Członków Zarządu zobowiązań wynikających z zakazu prowadzenia działalności konkurencyjnej w okresie zakazu konkurencji, Członkom Zarządu przysługuje odszkodowanie w łącznej wysokości obliczonej jako iloczyn 0,5-krotności miesięcznego wynagrodzenia stałego i liczby 6
- c. w przypadku wygaśnięcia Umowy o świadczenie usług zarządzania na skutek wygaśnięcia mandatu Członka Zarządu, Spółka ma prawo przez okres 1 miesiąca od daty wygaśnięcia Umowy, żądać od Członków Zarządu świadczenia usług dotyczących przekazania spraw związanych z prowadzeniem Spółki osobie wskazanej przez Radę Nadzorczą, na warunkach określonych w Umowie. Z tego tytułu Członkom Zarządu przysługuje wynagrodzenie w wysokości równej miesięcznemu wynagrodzeniu stałemu
- d. Członkom Zarządu przysługuje odprawa w wysokości równej 3-krotności wynagrodzenia stałego za wyjątkiem następujących sytuacji:
  - wypowiedzenia, rozwiązania lub zmiany Umowy wskutek zmiany funkcji pełnionej przez Członka Zarządu w składzie Zarządu
  - wypowiedzenia, rozwiązania lub zmiany Umowy wskutek powołania Członka Zarządu na kolejną kadencję Zarządu
  - objęcia funkcji Członka Zarządu w spółce w ramach grupy kapitałowej w rozumieniu art. 4. pkt 14 ustawy z 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów
  - rezygnacji z pełnienia funkcji

W przypadku naruszenia przez Członków Zarządu zakazu konkurencji po ustaniu pełnienia funkcji, Członkowie Zarządu tracą prawo do odszkodowania z dniem doręczenia Członkowi Zarządu oświadczenia o wypowiedzeniu. Ponadto, Spółka ma prawo żądać zapłaty przez Członka Zarządu kary umownej. Umowa zawiera zobowiązanie Osoby zarządzającej, że będzie na własny koszt ubezpieczona od odpowiedzialności cywilnej mogącej powstać w związku z zarządzaniem.

Zasady wynagradzania Członków Rady Nadzorczej Enea SA

Zasady wynagradzania Członków Rady Nadzorczej Enea SA, obowiązujące w 2017 r. zostały wprowadzone na mocy uchwały Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z 15 grudnia 2016 r. Zgodnie z postanowieniami tejże uchwały NWZ miesięczne wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej ustalono jako iloczyn przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego, ogłoszone przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego oraz mnożnika:

- dla Przewodniczącego Rady Nadzorczej – 1,7
- dla pozostałych Członków Rady Nadzorczej – 1,5

Uchwała Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia przewiduje także, że:

- Członkom Rady Nadzorczej przysługuje wynagrodzenie, o którym mowa powyżej bez względu na liczbę zwołanych posiedzeń
- wynagrodzenie nie przysługuje za ten miesiąc, w którym Członek Rady Nadzorczej nie był obecny na żadnym z prawidłowo zwołanych posiedzeń, a nieobecność nie została usprawiedliwiona

Wysokość wynagrodzeń

Wynagrodzenie osób wchodzących w skład Zarządu Enea SA pobierane w okresie od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r., z którymi Spółka zawarła umowę o świadczenie usług w zakresie zarządzania przedstawia poniższa tabela:

Imię i Nazwisko	Funkcja	Wynagrodzenie netto w zł [bez VAT] ¹⁾	Świadczenia dodatkowe
Mirosław Kowalik	Prezes Zarządu	1 243 254,79	-
Wiesław Piosik	Wiceprezes Zarządu ²⁾	1 172 135,62	-
Piotr Adamczak	Wiceprezes Zarządu	1 052 767,12	-
Mikołaj Franzkowiak	Wiceprezes Zarządu ³⁾	1 124 267,12	-
Piotr Olejniczak	Wiceprezes Zarządu ⁴⁾	165 000,00	-
Zbigniew Piętka	Wiceprezes Zarządu ⁵⁾	150 333,26	-
Dalida Gepfert	Wiceprezes Zarządu ⁶⁾	10 015,56	-
Grzegorz Kinelski	Wiceprezes Zarządu ⁶⁾	10 015,56	-

W okresie sprawowania funkcji zarządczych w 2017 r. Członkowie Zarządu Enea SA nie pobierali wynagrodzenia z tytułu pełnienia w tym czasie funkcji w spółkach zależnych Enea SA. Wynagrodzenie otrzymane przez osoby zarządzające nie obejmowało składników pozafinansowych.

¹⁾ W wynagrodzeniu zawarte są wszelkie tytuły wynikające z zawartych kontraktów i ujęte w kosztach Spółki, w tym także wynagrodzenie z tytułu zakazu konkurencji oraz premia za rok 2016

²⁾ Funkcja pełniona do 24 sierpnia 2017 r.

³⁾ Funkcja pełniona do 24 sierpnia 2017 r.

⁴⁾ Funkcja pełniona od 1 października 2017 r.

⁵⁾ Funkcja pełniona od 10 października 2017 r.

⁶⁾ Funkcja pełniona do 7 stycznia 2016 r.

⁷⁾ Funkcja pełniona do 27 grudnia 2017 r.

⁸⁾ Funkcja pełniona od 28 grudnia 2017 r.

⁹⁾ Z uwzględnieniem wynagrodzenia Członka Rady Nadzorczej delegowanego do pełnienia obowiązków Członka Zarządu

¹⁰⁾ 13 marca 2018 r. do Spółki wpłynęła rezygnacja Pana Pawła Skopińskiego z pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej Enea SA

Wynagrodzenie osób wchodzących w skład Rady Nadzorczej Enea SA w roku obrotowym 2017 przedstawia poniższa tabela:

Imię i Nazwisko	Wynagrodzenie netto [zł]
Sławomir Brzeziński	79 268,04
Tadeusz Mikłosz	79 268,04
Małgorzata Niezgoda ⁷⁾	88 871,23
Stanisław Kazimierz Hebda ⁸⁾	-
Wojciech Klimowicz	79 268,04
Rafał Szymański ⁹⁾	103 267,86
Piotr Mirkowski	79 268,04
Roman Stryjski	79 268,04
Piotr Kossak	79 268,04
Rafał Bargiel	79 268,04
Paweł Skopiński ¹⁰⁾	79 268,04

Osoby wchodzące w skład Rady Nadzorczej Enea SA w roku obrotowym 2017 pobierały wynagrodzenia z tytułu zasiadania w Radzie Nadzorczej w kwocie zgodnej z obowiązującymi przepisami.

Wykaz akcji i uprawnień do akcji Enea w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących

Imię i nazwisko	Funkcja	Liczba akcji Enea SA na 31 grudnia 2017 r.	Liczba akcji Enea SA na 23 marca 2018 r.	Wartość nominalna [zł]
Tadeusz Mikłosz	Członek Rady Nadzorczej	4 140	4 140	4 140

Na dzień przekazania niniejszego raportu okresowego pozostałe osoby zarządzające oraz nadzorujące nie posiadają akcji Enea SA.

Na dzień przekazania niniejszego raportu okresowego osoby zarządzające i nadzorujące nie posiadają akcji lub udziałów w podmiotach zależnych Enea SA.

6. Corporate governance

Określenie stosowanego zbioru zasad

Kreowanie wartości dla akcjonariuszy, również poprzez transparentność spółki jest jednym z priorytetów Grupy Kapitałowej Enea. Mając to na uwadze, Zarząd Enea SA oświadcza, że w 2017 r. Spółka stosowała zasady ładu korporacyjnego (ang. *corporate governance*) stanowiące Załącznik do Uchwały Nr 26/1413/2015 Rady Nadzorczej Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie SA z 13 października 2015 r., pn. „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016” (DPSN, zasady ładu korporacyjnego), które zostały opublikowane w serwisie prowadzonym przez GPW pod adresem internetowym https://www.gpw.pl/lad_korporacyjny_na_gpw.

Zasady i rekomendacje ładu korporacyjnego od których odstąpiono

Intencją Zarządu Enea SA jest stosowanie wszystkich zasad ładu korporacyjnego. Z uwagi jednak na fakt, że część zasad może stwarzać konieczność poniesienia przez Spółkę nadmiernych obciążeń, które mogłyby przewyższać ewentualne korzyści wynikające z potrzeb rynku, Spółka odstąpiła w 2017 r. od stosowania części zasad i rekomendacji ładu korporacyjnego wskazanych poniżej.

I. Zarząd i Rada Nadzorcza

II.Z.3. Przynajmniej dwóch członków rady nadzorczej spełnia kryteria niezależności, o których mowa w zasadzie II.Z.4.

Komentarz spółki: Spółka wyjaśnia, że zgodnie ze Statutem Enea SA kryteria niezależności powinien spełniać, co najmniej jeden członek Rady Nadzorczej. Statut Spółki nie zabezpiecza zatem przestrzegania przedmiotowej zasady. Jednakże Zarząd deklaruje, że okoliczności przytoczone w treści niniejszej zasady uznaje za dobrą praktykę korporacyjną. Dlatego też Zarząd deklaruje możliwość wystąpienia do właściwych organów Spółki z wnioskiem o rozważenie wprowadzenia odpowiednich zmian do aktów wewnętrznych Spółki wraz ze stosowną rekomendacją.

II.Z.5. Członek rady nadzorczej przekazuje pozostałym członkom rady oraz zarządowi spółki oświadczenie o spełnianiu przez niego kryteriów niezależności określonych w zasadzie II.Z.4.

Komentarz spółki: Spółka wyjaśnia, że zgodnie ze Statutem Spółki, niezależny członek Rady Nadzorczej jest zobowiązany do złożenia Spółce pisemnego oświadczenia, co do spełniania wszystkich kryteriów niezależności – wraz ze zobowiązaniem do niezwłocznego informowania Spółki o zaprzestaniu spełniania tych kryteriów. Statut Enea SA nie przewiduje natomiast obowiązku składania tego rodzaju oświadczeń pozostałym członkom Rady Nadzorczej. Jednakże Zarząd deklaruje, że okoliczności przytoczone w treści niniejszej zasady uznaje za dobrą praktykę korporacyjną. Dlatego też Zarząd deklaruje możliwość wystąpienia do właściwych organów Spółki z wnioskiem o rozważenie wprowadzenia odpowiednich zmian do aktów wewnętrznych Spółki wraz ze stosowną rekomendacją.

II.Z.7. W zakresie zadań i funkcjonowania komitetów działających w radzie nadzorczej zastosowanie mają postanowienia Załącznika I do Zalecenia Komisji Europejskiej, o którym mowa w zasadzie II.Z.4. W przypadku gdy funkcję komitetu audytu pełni rada nadzorcza, powyższe zasady stosuje się odpowiednio.

Komentarz spółki: Spółka wyjaśnia, że w odniesieniu do zadań i funkcjonowania komitetów działających w Radzie Nadzorczej stosuje postanowienia Załącznika I do Zalecenia Komisji Europejskiej, o którym mowa w analizowanej zasadzie, z tym zastrzeżeniem, że akty wewnętrzne Spółki nie wymagają, aby większość członków tych komitetów spełniała kryteria niezależności. Zarząd deklaruje przy tym, że okoliczności przytoczone w treści niniejszej zasady uznaje za dobrą praktykę korporacyjną. Dlatego też Zarząd deklaruje możliwość wystąpienia do właściwych organów Spółki z wnioskiem o rozważenie wprowadzenia odpowiednich zmian do aktów wewnętrznych Spółki wraz ze stosowną rekomendacją.

II.Z.8. Przewodniczący komitetu audytu spełnia kryteria niezależności wskazane w zasadzie II.Z.4.

Komentarz spółki: Spółka wyjaśnia, że zgodnie z obowiązującym w Spółce Regulaminem Rady Nadzorczej, co najmniej jeden członek Komitetu ds. Audytu powinien być członkiem niezależnym. Dokumenty wewnętrzne Spółki nie przewidują jednak, aby wymóg ten musiał spełniać przewodniczący tego komitetu.

W myśl postanowień ww. Regulaminu, członkowie komitetu wybierają ze swojego grona przewodniczącego. Zarząd deklaruje przy tym, że okoliczności przytoczone w treści niniejszej zasady uznaje za dobrą praktykę korporacyjną. Dlatego też Zarząd deklaruje możliwość wystąpienia do właściwych organów Spółki z wnioskiem o rozważenie wprowadzenia odpowiednich zmian do aktów wewnętrznych Spółki wraz ze stosowną rekomendacją.

IV. Walne zgromadzenie i relacje z akcjonariuszami

IV. R.2. Jeżeli jest to uzasadnione z uwagi na strukturę akcjonariatu lub zgłaszane spółce oczekiwania akcjonariuszy, o ile spółka jest w stanie zapewnić infrastrukturę techniczną niezbędną dla sprawnego przeprowadzenia walnego zgromadzenia przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, powinna umożliwić akcjonariuszom udział w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu takich środków, w szczególności poprzez: 1) transmisję obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym, 2) dwustronną komunikację w czasie rzeczywistym, w ramach której akcjonariusze mogą wypowiadać się w toku obrad walnego zgromadzenia, przebywając w miejscu innym niż miejsce obrad walnego zgromadzenia, 3) wykonywanie, osobiście lub przez pełnomocnika, prawa głosu w toku walnego zgromadzenia.

Komentarz spółki: Spółka wyjaśnia, że Statut Spółki nie przewiduje udziału w Walnym Zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej. Niezależnie od powyższego, co do zasady, Zarząd Spółki odnosi się pozytywnie do umożliwienia w przyszłości akcjonariuszom Spółki udziału w Walnym Zgromadzeniu przy użyciu środków zapewniających transmisję danych na odległość w czasie rzeczywistym, w warunkach wprowadzenia odpowiednich regulacji prawnych.

IV.Z.2. Jeżeli jest to uzasadnione z uwagi na strukturę akcjonariatu spółki, spółka zapewni powszechnie dostępną transmisję obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym.

Komentarz spółki: Spółka wyjaśnia, że aktualnie nie udostępniła transmisji obrad Walnego Zgromadzenia w czasie rzeczywistym. Z przebiegu obrad walnych zgromadzeń sporządzany jest jednak zapis obrazu i dźwięku, który następnie podlega udostępnieniu przez Spółkę za pośrednictwem korporacyjnej strony internetowej.

V. Konflikt interesów i transakcje z podmiotami powiązanymi

V.Z.5. Przed zawarciem przez spółkę istotnej umowy z akcjonariuszem posiadającym co najmniej 5% ogólnej liczby głosów w spółce lub podmiotem powiązanym zarząd zwraca się do rady nadzorczej o wyrażenie zgody na taką transakcję. Rada nadzorcza przed wyrażeniem zgody dokonuje oceny wpływu takiej transakcji na interes spółki. Powyższemu obowiązкови nie podlegają transakcje typowe i zawierane na warunkach rynkowych w ramach prowadzonej działalności operacyjnej przez spółkę z podmiotami wchodzącymi w skład grupy kapitałowej spółki. W przypadku, gdy decyzję w sprawie zawarcia przez spółkę istotnej umowy z podmiotem powiązanym podejmuje walne zgromadzenie, przed podjęciem takiej decyzji spółka zapewnia wszystkim akcjonariuszom dostęp do informacji niezbędnych do dokonania oceny wpływu tej transakcji na interes spółki.

Komentarz spółki: Spółka wyjaśnia, że zgodnie ze Statutem Enea SA do kompetencji Rady Nadzorczej należy m.in. wyrażanie zgody na zawarcie znaczącej umowy z podmiotem powiązanym, z zastrzeżeniem, że dla podjęcia wiążącej uchwały w tym przedmiocie konieczne będzie głosowanie za podjęciem takiej uchwały przez większość członków Rady Nadzorczej spełniających kryteria niezależności. „Podmiot powiązany” oraz „znacząca umowa” definiowane są przy tym zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie informacji bieżących i okresowych. Zarząd deklaruje jednakże, że okoliczności przytoczone w treści zasady uznaje za dobrą praktykę korporacyjną. Dlatego też Zarząd deklaruje, możliwość wystąpienia do właściwych organów Spółki z wnioskiem o rozważenie wprowadzenia odpowiednich zmian do aktów wewnętrznych Spółki wraz ze stosowną rekomendacją.

VI. Wynagrodzenia

VI.R.1. Wynagrodzenie członków organów spółki i kluczowych menedżerów powinno wynikać z przyjętej polityki wynagrodzeń.

Komentarz spółki: Spółka wyjaśnia, że w Enea SA nie przyjęto polityki wynagrodzeń. **VI.R.2. Polityka wynagrodzeń powinna być ściśle powiązana ze strategią spółki, jej celami krótko- i długoterminowymi, długoterminowymi interesami i wynikami, a także powinna uwzględniać rozwiązania służące unikaniu dyskryminacji z jakichkolwiek przyczyn.**

Komentarz spółki: Spółka wyjaśnia, że w Enea SA nie przyjęto polityki wynagrodzeń. Zarząd deklaruje dążenie do tego, aby praktyka wynagradzania realizowana przez Spółkę uwzględniała w możliwie daleko idącym stopniu okoliczności wymienione w treści rekomendacji.

VI.R.3. Jeżeli w radzie nadzorczej funkcjonuje komitet do spraw wynagrodzeń, w zakresie jego funkcjonowania ma zastosowanie zasada II.Z.7.

Komentarz spółki: Spółka wyjaśnia, że w odniesieniu do zadań i funkcjonowania komitetów działających w Radzie Nadzorczej stosuje postanowienia Załącznika I do Zalecenia Komisji Europejskiej, o którym mowa w analizowanej zasadzie, z tym zastrzeżeniem, że akty wewnętrzne Spółki nie wymagają, aby większość członków tych komitetów spełniała kryteria niezależności. Zarząd deklaruje przy tym, że okoliczności przytoczone w treści niniejszej zasady uznaje za dobrą praktykę korporacyjną. Dlatego też Zarząd deklaruje możliwość wystąpienia do właściwych organów Spółki z wnioskiem o rozważenie wprowadzenia odpowiednich zmian do aktów wewnętrznych Spółki wraz ze stosowną rekomendacją.

Opis głównych cech stosowanych w przedsiębiorstwie emitenta systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych

Zasady i procedura sporządzania sprawozdań finansowych uregulowane są w szczególności przez Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej, ustawę o rachunkowości oraz wewnętrzne procedury funkcjonujące w Enea SA.

Ustanowienie systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych ma na celu w szczególności zapewnienie kompletności i poprawności informacji finansowych zawartych w sprawozdaniach finansowych i raportach okresowych.

Zarząd Enea SA jest odpowiedzialny za system kontroli wewnętrznej w Grupie Kapitałowej Enea i jego skuteczność w procesie sporządzania sprawozdań finansowych i raportów okresowych. Zadaniem efektywnego systemu kontroli wewnętrznej w sprawozdawczości finansowej jest zapewnienie kompletności i poprawności informacji finansowych zawartych w sprawozdaniach finansowych i raportach okresowych.

Sprawozdania finansowe i raporty okresowe oraz stosowana przez Enea SA miesięczna sprawozdawczość zarządcza i operacyjna opierają się na danych pochodzących z systemu finansowo-księgowego Spółki. Po wykonaniu wszystkich, z góry określonych procesów zamknięcia ksiąg na koniec każdego miesiąca sporządzane są szczegółowe finansowo-operacyjne raporty zarządcze. Raporty te sporządzane są przez Departament Controllingu przy współudziale kierownictwa średniego i wyższego szczebla poszczególnych komórek organizacyjnych. W odniesieniu do zakończonych okresów sprawozdawczych, szczegółowej analizie podlegają nie tylko wyniki finansowe Spółki ale również poszczególne obszary biznesowe.

Spółka corocznie dokonuje weryfikacji corocznych przeglądów strategii i planów ekonomiczno-finansowych. Osobami szczególnie zaangażowanymi w proces szczegółowego planowania i budżetowania, obejmujący wszystkie obszary funkcjonowania Grupy Kapitałowej Enea jest kierownictwo średniego i wyższego szczebla. Zarząd Spółki przyjmuje plan rzeczowo-finansowy przygotowany przez Departament Controllingu, natomiast Rada Nadzorcza zatwierdza ten plan. Zarząd Spółki nadzoruje w trakcie roku realizację celów określonych w przyjętym planie rzeczowo-finansowym. Kokpit menedżerski wypracowany przez Departament Controllingu stanowi cenne źródło informacji dla Rady Nadzorczej na temat aktualnej sytuacji finansowej, otoczenia oraz poziomu realizacji celów w krytycznych obszarach.

Spółka stosuje spójne zasady księgowe prezentując dane finansowe w sprawozdaniach finansowych, okresowych raportach finansowych i innych raportach przekazywanych akcjonariuszom.

Grupa Kapitałowa Enea regularnie ocenia jakość systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych. Na podstawie przeprowadzonej oceny Zarząd Enea SA stwierdza, że na 31 grudnia 2017 r. nie istniały żadne nieprawidłowości, które mogłyby w istotny sposób wpłynąć na skuteczność kontroli wewnętrznej w zakresie raportowania finansowego.

W ramach zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzenia sprawozdań finansowych jednym z podstawowych elementów kontroli zewnętrznej jest weryfikacja sprawozdania finansowego przez niezależnego audytora. Do zadań audytora należy w szczególności: przegląd półrocznego sprawozdania finansowego oraz badanie sprawozdania rocznego jednostkowego i skonsolidowanego. Wyboru niezależnego audytora dokonuje Rada Nadzorcza. Sprawozdania finansowe po zakończeniu badania przez audytora przesyłane są członkom Rady Nadzorczej Spółki, która dokonuje oceny sprawozdania finansowego jednostkowego i skonsolidowanego w zakresie ich zgodności z księgami i dokumentami, jak i ze stanem faktycznym. Zgodnie z przepisami Ustawy o rachunkowości członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z działalności spełniały wymagania przewidziane w tej ustawie.

Ważnym elementem systemu kontroli wewnętrznej jest również funkcja audytu wewnętrznego realizowana przez Pion Zarządczy Audytu. Audyt wewnętrzny w Grupie Kapitałowej Enea jest niezależny i funkcjonalnie podległy Komitetowi ds. Audytu działającemu w ramach Rady Nadzorczej. Do podstawowych zadań audytu wewnętrznego należy m.in. badanie i ocena procesów mechanizmów kontrolnych w Grupie Kapitałowej Enea, wspieranie skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem i systemu Compliance, poprzez ich niezależną i obiektywną ocenę oraz rekomendowanie usprawnień w zakresie ładu korporacyjnego i monitorowanie.

Informacje o akcjach i akcjonariacie

Szczegółowy opis w zakresie struktury kapitału zakładowego, struktury akcjonariatu, zmian w jego strukturze w 2017 r. oraz potencjalnych zmian w jego strukturze został umieszczony w Rozdziale 4 - Akcje i akcjonariat na str. 95.

Papiery wartościowe dające specjalne uprawnienia kontrolne

Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania Enea SA nie emitowała żadnych papierów wartościowych, które mogłyby dawać szczególne uprawnienia kontrolne wobec Emitenta.

Ograniczenia dotyczące wykonywania prawa głosu

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania w Spółce nie występują żadne ograniczenia odnośnie do wykonywania prawa głosu, poza tymi, które wynikają z powszechnie obowiązujących przepisów prawa.

Ograniczenia dotyczące zbywalności papierów wartościowych

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania w Spółce nie występują ograniczenia dotyczące przenoszenia prawa własności papierów wartościowych Emitenta.

Sposób działania i zasadnicze uprawnienia walnego zgromadzenia oraz opis praw akcjonariuszy i sposób ich wykonywania

Walne Zgromadzenia Enea SA odbywają się na podstawie Kodeksu spółek handlowych i Statutu Enea SA oraz Regulaminu Walnego Zgromadzenia, z uwzględnieniem, przyjętych przez Spółkę do stosowania zasad wynikających z „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW”.

Zgodnie ze Statutem Enea SA Zarząd Spółki zwołuje Walne Zgromadzenie w przypadkach określonych w przepisach prawa oraz postanowieniach Statutu, a także w razie złożenia pisemnego żądania przez głównego akcjonariusza tj. Skarbu Państwa, który tak długo, jak pozostaje akcjonariuszem Spółki, niezależnie od udziału w kapitale zakładowym, może żądać stosownie do art. 400 § 1 Kodeksu spółek handlowych zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia, jak również umieszczenia określonych spraw w porządku obrad najbliższego Walnego Zgromadzenia. Skarb Państwa składa takie żądanie na piśmie Zarządowi, najpóźniej na miesiąc przed proponowanym terminem Walnego Zgromadzenia. Jeżeli żądanie zostanie złożone po ogłoszeniu o zwołaniu Walnego Zgromadzenia, wówczas zostanie potraktowane jako wniosek o zwołanie kolejnego Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia.

Jak stanowi § 29 ust. 3 Statutu Spółki, w przypadku, gdy Walne Zgromadzenie nie zostanie zwołane w terminie dwóch tygodni od daty złożenia żądania, akcjonariusz Skarb Państwa może uzyskać prawo do zwołania Walnego Zgromadzenia stosownie do art. 354 § 1 Kodeksu spółek handlowych.

Do kompetencji Walnego Zgromadzenia, poza sprawami określonymi w bezwzględnie obowiązujących przepisach prawa oraz innych postanowieniach Statutu, należą w szczególności:

- powoływanie i odwoływanie członków Rady Nadzorczej, z zastrzeżeniem zapisów Statutu Spółki uprawniających akcjonariusza Skarb Państwa do powoływania i odwoływania jednego członka rady nadzorczej (stosownie do art. 354 § 1 Kodeksu spółek handlowych), w sytuacji, gdy Skarb Państwa przestanie być jedynym akcjonariuszem Spółki
- uchwalanie regulaminu Walnego Zgromadzenia określającego szczegółowe zasady prowadzenia obrad i podejmowania uchwał
- emisja obligacji zamiennych lub wymiennych oraz innych instrumentów uprawniających do nabycia albo objęcia akcji Spółki

Na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Spółki Enea SA w dniu 26 czerwca 2017 r. podjęte zostały uchwały wprowadzające do Statutu Spółki wymogi, o których mowa w art. 17-20, art. 22 i art. 23 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym m. in. wprowadzone zostały nowe czynności, które będą wymagać zgody walnego zgromadzenia. W dniu 6 marca 2018 r. właściwy sąd dokonał rejestracji ww. zmian.

Nie wymagają zgody Walnego Zgromadzenia nabycie i zbycie nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości, tj. czynności określone w art. 393 pkt 4 Kodeksu spółek handlowych.

Prawo uczestniczenia w WZ

Zgodnie z art. 406¹ § 1 Kodeksu spółek handlowych prawo uczestniczenia w walnym zgromadzeniu spółki mają osoby będące akcjonariuszami spółki na szesnaście dni przed datą Walnego Zgromadzenia (dzień rejestracji uczestnictwa w walnym zgromadzeniu). Ponadto, Prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu Enea SA z prawem zabierania głosu przysługuje członkom Zarządu oraz Rady Nadzorczej w składzie umożliwiającym udzielenie merytorycznej odpowiedzi na pytania zadawane w trakcie obrad WZ.

Prawo uczestniczenia w WZ przez pełnomocnika

Akcjonariusz może uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu Enea SA oraz wykonywać prawo głosu osobiście lub przez pełnomocnika.

Prawa akcjonariuszy

Akcjonariuszowi lub akcjonariuszom spółki reprezentującym co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego przysługuje prawo żądania umieszczenia określonych spraw w porządku obrad Walnego Zgromadzenia Enea SA. Żądanie to, zawierające uzasadnienie lub projekt uchwały dotyczącej proponowanego punktu porządku obrad, powinno być złożone Zarządowi Enea SA nie później, niż 21 dni przed wyznaczonym terminem zgromadzenia.

Akcjonariusz lub akcjonariusze spółki reprezentujący co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego mogą przed terminem Walnego Zgromadzenia Enea SA zgłaszać projekty uchwał dotyczące spraw wprowadzonych do porządku obrad Walnego Zgromadzenia lub spraw, które mają zostać wprowadzone do porządku obrad.

Każdy akcjonariusz może podczas Walnego Zgromadzenia zgłaszać projekty uchwał dotyczących spraw wprowadzonych do porządku obrad. Projekty te powinny być przedstawione w języku polskim.

Zasady zmiany Statutu Spółki

Zgodnie z przepisami Kodeksu spółek handlowych, zmiana Statutu Spółki wymaga uchwały podjętej określoną większością głosów oraz wpisu do rejestru.

Statut Spółki nie zawiera zapisów odmiennych od przepisów Kodeksu spółek handlowych, regulujących zmianę Statutu.

Zarząd Enea SA

Skład osobowy

Zgodnie ze Statutem Spółki Zarząd Spółki składa się z 3 do 8 osób, w tym Prezesa Zarządu. Liczbę członków Zarządu określa Rada Nadzorcza.

Obecnie Zarząd Enea SA jest czteroosobowy. Skład Zarządu Spółki na dzień publikacji niniejszego sprawozdania, tj. na 23 marca 2018 r. wraz z informacjami nt. zmian w tym organie w 2017 r. oraz do dnia sporządzenia sprawozdania przedstawiony został w Rozdziale 5 - Władze Grupy Kapitałowej na str. 98.

Zasady dotyczące powoływania i odwoływania osób zarządzających

Zgodnie ze Statutem Spółki członków Zarządu lub cały Zarząd powołuje i odwołuje Rada Nadzorcza, z zastrzeżeniem możliwości wyboru jednej osoby przez pracowników Spółki stosownie do postanowień § 14 Statutu Spółki.

§ 14 Statutu Spółki stanowi, że jeżeli średnioroczne zatrudnienie w Spółce wynosi powyżej 500 pracowników, Rada Nadzorcza powołuje w skład Zarządu jedną osobę wybraną przez pracowników Spółki na okres kadencji Zarządu.

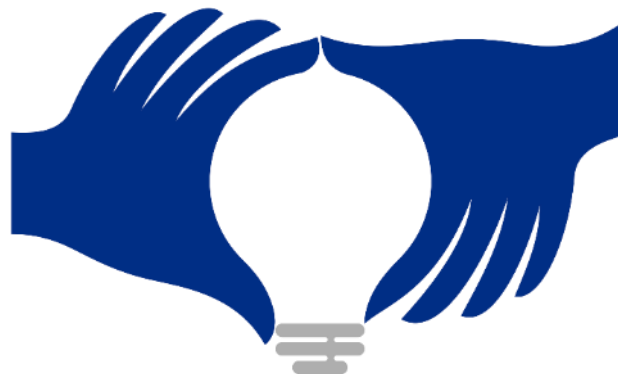
Przy powoływaniu Członków Zarządu, Rada Nadzorcza stosuje się do zasad zawartych w rozporządzeniu Rady Ministrów z 18 marca 2003 r. w sprawie przeprowadzania postępowania kwalifikacyjnego na stanowisko członka zarządu w niektórych spółkach handlowych (Dz. U. Nr 55 poz. 476 z późn. zm). Na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Spółki Enea SA w dniu 26 czerwca 2017 r. podjęte zostały uchwały wprowadzające do Statutu Spółki zmiany, o których mowa w art. 17-20, art. 22 i art. 23 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym, m. in. w zakresie dotyczącym postępowania kwalifikacyjnego na członka organu zarządczego w Spółce, jego zasad i trybu. W dniu 6 marca 2018 r. właściwy sąd dokonał rejestracji ww. zmian.

Kompetencje i uprawnienia Zarządu

Zarząd prowadzi sprawy Spółki i ją reprezentuje. Uprawnienia, organizacja oraz zasady działania Zarządu określone są przez przepisy Kodeksu spółek handlowych, Statut oraz Regulamin Zarządu. Uchwały Zarządu wymagają wszystkie sprawy przekraczające zakres zwykłych czynności Spółki, a w szczególności:

- przyjęcie regulaminu organizacyjnego przedsiębiorstwa Spółki, z zastrzeżeniem zatwierdzenia go przez Radę Nadzorczą
- tworzenie i likwidacja oddziałów
- powołanie prokurenta i ustanowienie pełnomocnika, za wyjątkiem pełnomocnika procesowego, przy czym powołanie prokurenta wymaga zgody wszystkich członków Zarządu
- zaciąganie kredytów i pożyczek
- przyjęcie rocznych planów rzeczowo-finansowych, w tym planów inwestycyjnych, oraz strategicznych planów wieloletnich, z zastrzeżeniem zatwierdzenia ich przez Radę Nadzorczą
- zaciąganie zobowiązań warunkowych, w tym udzielanie przez Spółkę gwarancji, poręczeń oraz wystawianie weksli

- nabycie, zbycie lub obciążenie nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziałów w nieruchomości, na podstawie jednej albo wielu czynności prawnych w okresie 12 następujących po sobie miesięcy, o wartości równej lub przekraczającej równowartość 50.000 EUR
- oddanie w leasing, dzierżawę, najem, użyczenie, użytkowanie lub oddanie do jakiegokolwiek innego używania nieruchomości Spółki
- wzięcie w leasing, dzierżawę, najem, użytkowanie lub przyjęcie do jakiegokolwiek innego używania nieruchomości, na podstawie jednej albo wielu czynności prawnych w okresie 12 następujących po sobie miesięcy, o wartości czynszu za okres 12 następujących po sobie miesięcy równej lub przekraczającej równowartość 50.000 EUR
- nabycie, zbycie lub obciążenie składnika aktywów trwałych, z wyjątkiem nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziałów w nieruchomości, na podstawie jednej albo więcej czynności prawnych w okresie 12 następujących po sobie miesięcy, o wartości równej lub przekraczającej równowartość 50.000 EUR
- oddanie w leasing, dzierżawę, najem, użyczenie, użytkowanie lub oddanie do jakiegokolwiek innego używania aktywów trwałych, z wyjątkiem nieruchomości
- wzięcie w leasing, dzierżawę, najem, użytkowanie lub do jakiegokolwiek innego używania składnika aktywów trwałych, z wyjątkiem nieruchomości, na podstawie jednej albo więcej czynności prawnych w okresie 12 miesięcy, o wartości czynszu za okres 12 następujących po sobie miesięcy równej lub przekraczającej równowartość 50.000 EUR
- sprawy, o których rozpatrzenie Zarząd zwraca się do Rady Nadzorczej lub Walnego Zgromadzenia
- określenie sposobu wykonywania przez Spółkę prawa głosu na walnym zgromadzeniu lub na zgromadzeniu wspólników Istotnych Jednostek Zależnych, z zastrzeżeniem § 20 ust. 6 pkt 5 Statutu

Zasady działania Zarządu

Zarząd reprezentuje Spółkę we wszystkich czynnościach sądowych i pozasądowych, prowadzi sprawy Spółki.

Zarząd działa na podstawie przepisów Kodeksu spółek handlowych, Statutu Spółki i Regulaminu Zarządu Enea SA. Regulamin Zarządu jest przyjmowany uchwałą Zarządu i zatwierdzany przez Radę Nadzorczą. Obecnie obowiązują w Spółce Regulamin Zarządu Enea SA, przyjęty uchwałą Zarządu z 22 czerwca 2010 r. z późn. zm.

Do składania oświadczeń woli w imieniu Spółki wymagane jest współdziałanie dwóch członków Zarządu albo jednego członka Zarządu łącznie z prokurentem.

Zgodnie z Regulaminem Zarządu, posiedzenia Zarządu odbywają się we wtorki w siedzibie Spółki, chyba że Prezes Zarządu lub wyznaczony przez niego Członek Zarządu postanowi inaczej.

Posiedzenia Zarządu Spółki zwołuje z własnej inicjatywy lub na wniosek dwóch Członków Zarządu Prezes Zarządu lub wyznaczony przez niego Członek Zarządu. Udział w posiedzeniach Zarządu jest obowiązkowy. Członek Zarządu podaje przyczyny swojej nieobecności na posiedzeniu Zarządu na piśmie lub przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość. Nieobecność na posiedzeniu Zarządu usprawiedliwia Przewodniczący posiedzenia. Na posiedzenia Zarządu mogą być zaproszeni pracownicy Spółki, eksperci i doradcy zewnętrzni. Program i niezbędne dokumenty na posiedzenie Zarządu dostarczane są przez Biuro Obsługi Organów Spółki co najmniej na dwa dni robocze przed posiedzeniem Zarządu. Z ważnych powodów posiedzenie może być zwołane w trybie natychmiastowym i bez przekazania materiałów. Warunkiem odbycia posiedzenia doraźnego jest skuteczne zawiadomienie wszystkich członków Zarządu o posiedzeniu.

Decyzje Zarządu związane z prowadzeniem spraw Spółki, o których mowa w § 11 ust. 2 Statutu Spółki, wymagają podjęcia uchwały przez Zarząd. Zarząd podejmuje uchwały, jeżeli na posiedzeniu jest obecna co najmniej połowa jego członków, a wszyscy członkowie zostali prawidłowo zawiadomieni o posiedzeniu. W przypadku równości głosów przy podejmowaniu uchwały przez Zarząd decyduje głos Prezesa Zarządu.

Zarząd może podejmować uchwały w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Podjęcie uchwały w tym trybie wymaga uzasadnienia oraz uprzedniego przedstawienia projektu uchwały wszystkim członkom Zarządu. Uchwały podjęte w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość zostają przedstawione na najbliższym posiedzeniu Zarządu z podaniem wyniku głosowania.

Pełny tekst Statutu oraz Regulaminu Zarządu Enea SA, w których opis działania Zarządu został opisany szczegółowo, jest udostępniony na stronie www.enea.pl w zakładce „Relacje inwestorskie” -> „Ład korporacyjny”.

Rada Nadzorcza Enea SA

Skład osobowy

Zgodnie ze Statutem Spółki Rada Nadzorcza składa się z 6 do 15 członków powoływanych przez: (i) Walne Zgromadzenie, (ii) pracowników Spółki oraz (iii) Skarb Państwa. W skład Rady Nadzorczej powinna wchodzić co najmniej jedna osoba powoływana przez Walne Zgromadzenie spośród osób spełniających kryteria niezależności określone w zasadach ładu korporacyjnego uchwalanych przez Radę GPW.

Aktualnie Rada Nadzorcza Enea SA jest dziesięcioosobowa i jest Radą IX kadencji. Skład Rady Nadzorczej Spółki na dzień publikacji niniejszego sprawozdania wraz z informacjami nt. zmian w 2017 r. oraz do dnia sporządzenia sprawozdania przedstawiony został w Rozdziale 5 - Władze Grupy Kapitałowej na str. 99.

Opis działania

Rada Nadzorcza działa na podstawie przepisów Kodeksu spółek handlowych, Statutu Spółki i Regulaminu Rady Nadzorczej Enea SA uchwalonego uchwałą Rady Nadzorczej z dnia 15 grudnia 2009 r., z późn. zm.). Na zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Spółki Enea SA, które odbyło się w dniu 26 czerwca 2017 r. podjęte zostały uchwały wprowadzające do Statutu Spółki wymogi, o których mowa w art. 17-20, art. 22 i art. 23 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym, m. in. wprowadzone zostały nowe czynności, które będą wymagać zgody organu nadzorczego spółki. W dniu 6 marca 2018 r. właściwy sąd dokonał rejestracji ww. zmian.

Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością Spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności. Do szczególnych obowiązków Rady Nadzorczej należy ocena sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy w zakresie ich zgodności z księgami i dokumentami, jak i ze stanem faktycznym.

Ponadto do kompetencji Rady Nadzorczej należy ocena wniosków Zarządu dotyczących podziału zysku albo pokrycia straty, a także składanie Walnemu Zgromadzeniu corocznego pisemnego sprawozdania z wyników tej oceny.

Rada Nadzorcza odbywa posiedzenia co najmniej raz na dwa miesiące. Posiedzenia Rady zwołuje Przewodniczący Rady lub Wiceprzewodniczący, przedstawiając szczegółowy porządek obrad. Posiedzenie Rady powinno być zwołane na żądanie każdego z członków Rady lub na wniosek Zarządu.

Udział w posiedzeniu Rady jest obowiązkiem członka Rady. Członek Rady podaje przyczyny swojej nieobecności na piśmie. Usprawiedliwienie nieobecności członka Rady wymaga uchwały Rady.

Posiedzenie Rady zwołuje się w terminie dwóch tygodni od dnia otrzymania wniosku. Do zwołania posiedzenia Rady wymagane jest pisemne zaproszenie wszystkich członków Rady na co najmniej 7 dni przed posiedzeniem Rady. Z ważnych powodów Przewodniczący Rady może skrócić ten termin do 2 dni określając sposób przekazania zaproszenia. W zaproszeniu na posiedzenie Rady Przewodniczący określa termin posiedzenia, miejsce obrad oraz szczegółowy projekt porządku obrad. Wraz z zaproszeniem przesyła się materiały dotyczące spraw objętych przedmiotem porządku obrad.

W przypadkach wskazanych w Regulaminie Rady Nadzorczej posiedzenia Rady mogą się odbywać również bez formalnego zwołania.

Posiedzenia Rady prowadzi Przewodniczący Rady, a w przypadku jego nieobecności Wiceprzewodniczący lub inny członek Rady Nadzorczej wybrany na posiedzeniu. Przewodniczący Rady, a w przypadku jego nieobecności Wiceprzewodniczący lub inny członek Rady Nadzorczej prowadzący posiedzenie, zapewnia sprawny i prawidłowy przebieg posiedzeń Rady Nadzorczej, zgodnie z przyjętym porządkiem obrad, przepisami prawa, Statutem i Regulaminem Rady Nadzorczej Enea SA, a w szczególności posiada wyłączne prawo do:

- otwierania, prowadzenia i zamykania posiedzeń Rady Nadzorczej
- udzielania i odbierania głosu członkom Rady Nadzorczej
- wydawania zarządzeń porządkowych
- zarządzania głosowań, czuwania nad ich prawidłowym przebiegiem i ogłaszania ich wyników
- rozstrzygania spraw porządkowych
- zarządzania przerw w posiedzeniach Rady Nadzorczej
- wydawania instrukcji osobie protokołującej przebieg posiedzenia Rady Nadzorczej
- dystrybucji uchwał pisemnych Rady Nadzorczej
- podejmowania innych działań koniecznych do sprawnego działania Rady Nadzorczej

Przy rozpatrywaniu każdej przedłożonej sprawy członkowie Rady mają prawo w formie dyskusji ocenić projekty uchwał oraz zgłaszać poprawki do ich treści, przy czym dyskusja powinna przebiegać zgodnie z poniższymi zasadami:

- Członek Rady Nadzorczej może zabierać głos wyłącznie w sprawach objętych porządkiem obrad w zakresie aktualnie rozpatrywanego punktu tego porządku
- przy rozpatrywaniu każdej sprawy z porządku obrad w zależności od jej tematu, Przewodniczący może wyznaczyć ilość czasu przypadającą na mówcę
- Przewodniczący może zwracać uwagę mówcy, który odbiega od rozpatrywanego tematu, przekraczając przysługujący mu czas wystąpienia lub wypowiada się w sposób niedozwolony
- Przewodniczący ma prawo odebrać głos mówcom nie stosującym się do uwag Przewodniczącego lub zabierającym głos w sposób niezgodny z Regulaminem
- Przewodniczący decyduje o zakończeniu dyskusji po wysłuchaniu członków Rady, którzy zgłosili potrzebę zabrania głosu

Zmiana zaproponowanego porządku obrad może nastąpić, gdy na posiedzeniu obecni są wszyscy członkowie Rady i nikt nie wnosi sprzeciwu co do porządku obrad. Sprawa nieuwzględniona w porządku obrad jest włączana do porządku obrad następnego posiedzenia.

Rada podejmuje uchwały, jeżeli na posiedzeniu jest obecna co najmniej połowa jej członków, a wszyscy jej członkowie zostali zaproszeni. Rada podejmuje uchwały bezwzględną większością oddanych głosów. W przypadku równości głosów przy podejmowaniu uchwały przez Radę Nadzorczą decyduje głos Przewodniczącego.

Z zastrzeżeniem przypadków opisanych w Kodeksie spółek handlowych, Rada Nadzorcza może podejmować uchwały bez odbywania posiedzenia w drodze zamieszczenia podpisów na tym samym egzemplarzu (egzemplarzach) projektu uchwały albo na odrębnych dokumentach o tej samej treści albo z wykorzystaniem telefonu, lub za pomocą innych środków porozumiewania się na odległość, w sposób umożliwiający bezpośrednie porozumienie się wszystkich uczestniczących w nim Członków.

Podjęcie uchwały w tym trybie wymaga uprzedniego sporządzenia jej uzasadnienia oraz przedstawienia projektu uchwały wszystkim członkom Rady Nadzorczej wraz z uzasadnieniem. Uchwały podjęte w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość zostają przedstawione na najbliższym posiedzeniu Rady Nadzorczej z podaniem wyniku głosowania. Członkowie Rady Nadzorczej mogą brać udział w podejmowaniu uchwał Rady Nadzorczej oddając głosy na piśmie za pośrednictwem innego Członka Rady Nadzorczej (z zastrzeżeniem art. 388 § 2 i 4 Kodeksu spółek handlowych).

Pełny tekst Statutu oraz Regulaminu Rady Nadzorczej Enea SA w których został zamieszczony szczegółowy opis działania Rady Nadzorczej, jest udostępniony na stronie www.enea.pl w zakładce „Relacje inwestorskie” -> „Corporate governance”.

Komitety Rady Nadzorczej

Zgodnie z postanowieniami Regulaminu Rady Nadzorczej, w ramach Rady funkcjonują następujące komitety stałe:

- Komitet ds. Audytu
- Komitet ds. Nominacji i Wynagrodzeń

W skład komitetu wchodzi co najmniej trzech członków powoływanych przez Radę spośród jej członków na okres odpowiadający długości kadencji Rady. Członkowie komitetu wybierają ze swojego grona przewodniczącego komitetu. Przewodniczący komitetu kieruje pracami komitetu, sprawuje nadzór nad pracą komitetu, w szczególności nad organizacją i przebiegiem posiedzeń komitetu.

Skład osobowy Komitetów

Na dzień publikacji niniejszego Sprawozdania, tj. na 23 marca 2018 r. Komitet ds. Audytu oraz Komitet ds. Nominacji i Wynagrodzeń funkcjonują w następującym składzie:

Komitet ds. Audytu	
Imię i nazwisko	Funkcja
Piotr Kossak ¹⁾	Przewodniczący
Roman Stryjski ²⁾	Członek
Piotr Mirkowski ²⁾	Członek
Rafał Bargiel ²⁾	Członek
Stanisław Kazimierz Hebda	Członek
Sławomir Brzeziński	Członek
Wojciech Klimowicz	Członek

¹⁾ Członek niezależny w rozumieniu art. 129 ust. 1 pkt 3 Ustawy z 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym i w rozumieniu zasad ładu korporacyjnego ujętych w zbiorze Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016

²⁾ Członek niezależny w rozumieniu art. 129 ust. 1 pkt 3 Ustawy z 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym

Opis działania Komitetu ds. Audytu

Szczegółowy opis kompetencji Komitetu Audytu zawiera ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz. U. poz. 1089) oraz Regulamin Rady Nadzorczej Enea SA.

W składzie Komitetu ds. Audytu, większość jego członków, w tym przewodniczący Komitetu Audytu powinni spełniać kryteria niezależności w rozumieniu art. 129 ust. 3 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, a ponadto w skład Komitetu ds. Audytu powinien wchodzić także przynajmniej jeden członek posiadający wiedzę i umiejętności w zakresie rachunkowości lub badania sprawozdań finansowych.

Członkowie komitetu audytu posiadają wiedzę i umiejętności z zakresu branży, w której działa Emitent. Warunek ten uznaje się za spełniony, jeżeli przynajmniej jeden członek komitetu audytu posiada wiedzę i umiejętności z zakresu tej branży lub poszczególni członkowie w określonych zakresach posiadają wiedzę i umiejętności z zakresu tej branży.

Zadaniem Komitetu ds. Audytu jest doradzanie Radzie w zakresie wewnętrznej polityki i procedur budżetowych przyjętych przez Spółkę oraz ich kontrola i doradztwo w zakresie kontaktów Spółki z biegłym rewidentem, w tym w szczególności:

1. monitorowanie:
  - a. procesu sprawozdawczości finansowej Spółki,
  - b. skuteczności systemów kontroli wewnętrznej i systemów zarządzania ryzykiem oraz audytu wewnętrznego, w tym w zakresie sprawozdawczości finansowej,

- c. wykonywania czynności rewizji finansowej, w szczególności przeprowadzania przez firmę audytorską badania, z uwzględnieniem wszelkich wniosków i ustaleń Komisji Nadzoru Audytowego wynikających z kontroli przeprowadzonej w firmie audytorskiej;
2. kontrolowanie i monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i firmy audytorskiej, w szczególności w przypadku, gdy na rzecz Spółki świadczone są przez firmę audytorską inne usługi niż badanie;
3. informowanie Rady o wynikach badania oraz wyjaśnianie, w jaki sposób badanie to przyczyniło się do rzetelności sprawozdawczości finansowej w Spółce, a także jaka była rola Komitetu ds. Audytu w procesie badania;
4. dokonywanie oceny niezależności biegłego rewidenta oraz wyrażanie zgody na świadczenie przez niego dozwolonych usług niebędących badaniem w Spółce;
5. opracowywanie polityki wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania;
6. opracowywanie polityki świadczenia przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie, przez podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz przez członka sieci firmy audytorskiej dozwolonych usług niebędących badaniem;
7. określanie procedury wyboru firmy audytorskiej przez jednostkę zainteresowaną publicznym;
8. przedstawianie Radzie rekomendacji dotyczącej powołania biegłych rewidentów lub firm audytorskich, zgodnie z politykami, o których mowa w pkt 5 i 6;
9. przedkładanie zaleceń mających na celu zapewnienie rzetelności procesu sprawozdawczości finansowej w Spółce;
10. monitorowanie rzetelności informacji finansowych przedstawianych przez Spółkę, w szczególności w drodze przeglądu stosowności i konsekwencji stosowania metod rachunkowości przyjętych przez Spółkę i jej grupę (w tym kryteriów konsolidacji sprawozdań finansowych spółek w grupie);
11. opiniowanie i przedkładanie Radzie do zatwierdzenia rocznego planu audytu wewnętrznego;
12. opiniowanie i przedkładanie Radzie do zatwierdzenia rocznego budżetu komórki audytu wewnętrznego;
13. opiniowanie i przedkładanie Radzie do zatwierdzenia zmian zakresu czynności jednostki audytu wewnętrznego;
14. omawianie wszelkich problemów lub zastrzeżeń, które mogą wynikać z badania sprawozdań finansowych;
15. omawianie z biegłymi rewidentami Spółki, przed rozpoczęciem każdego badania rocznego sprawozdania finansowego, charakteru i zakresu badania oraz monitorowanie koordynacji prac między biegłymi rewidentami Spółki;
16. przegląd, przynajmniej raz w roku, systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem, pod kątem zapewnienia, że główne ryzyka (w tym związane z przestrzeganiem obowiązujących przepisów prawa i regulacji) są prawidłowo identyfikowane, zarządzane i ujawniane;

17. zapewnienie skuteczności funkcji audytu wewnętrznego w drodze wyrażenia opinii dotyczącej wyboru, powołania, odwołania szefa działu audytu wewnętrznego, a także monitorowanie reakcji Zarządu Spółki na jego ustalenia i zalecenia;
18. wyrażenie opinii w dotyczącej wypowiedzenia warunków płacy (obniżenie wynagrodzenia) Kierownikowi Biura Kontroli i Audytu;
19. analizowanie raportów audytorów wewnętrznych Spółki i głównych spostrzeżeń innych analityków wewnętrznych oraz odpowiedzi Zarządu na te spostrzeżenia, łącznie z badaniem stopnia niezależności audytorów wewnętrznych;
20. kontrolowanie charakteru i zakresu usług pozarewidencyjnych, w szczególności na podstawie ujawnienia przez rewidenta zewnętrznego sumy wszystkich opłat wniesionych przez Spółkę i jej grupę na rzecz firmy audytorskiej i jej sieci, pod kątem zapobieżenia istotnej sprzeczności interesów na tym tle;
21. prowadzenie przeglądu skuteczności procesu kontroli zewnętrznej i monitorowanie reakcji Zarządu Spółki na zalecenia przedstawione przez zewnętrznych rewidentów w piśmie do Zarządu;
22. badanie kwestii będących powodem rezygnacji z usług rewidenta zewnętrznego i wydawanie zaleceń w sprawie wymaganych czynności;
23. współpraca z komórkami organizacyjnymi Spółki odpowiedzialnymi za audyt i kontrolę oraz okresowa ocena ich pracy;
24. przegląd systemu rachunkowości zarządczej Spółki.

Komitet ds. Nominacji i Wynagrodzeń	
Imię i nazwisko	Funkcja
Rafał Szymański	Przewodniczący
Rafał Bargiel	Członek
Piotr Kossak	Członek
Tadeusz Miłośz	Członek
Piotr Mirkowski	Członek

Opis działania Komitetu ds. Nominacji i Wynagrodzeń

W skład Komitetu ds. Nominacji i Wynagrodzeń, powinien wchodzić co najmniej jeden członek niezależny w rozumieniu Zalecenia KE, przy czym w przypadku powołania do Rady więcej niż jednej osoby spełniającej wskazane powyżej kryteria niezależności, w skład tego komitetu powinna wchodzić największa możliwa liczba członków niezależnych.

Zadaniem Komitetu ds. Nominacji i Wynagrodzeń jest wspomaganie osiągnięcia celów strategicznych Spółki poprzez przedstawianie Radzie opinii i wniosków dotyczących struktury zatrudnienia oraz wynagradzania kadry Spółki, w tym w szczególności kadry kierowniczej. Opis zadań Komitetu ds. Nominacji i Wynagrodzeń został określony w Regulaminie Rady Nadzorczej Enea SA.

W szczególności do zadań Komitetu należy:

1. analizowanie polityki Zarządu dotyczącej nominacji, wyboru i powoływania kadry kierowniczej wysokiego szczebla;
2. przedstawianie Radzie propozycji dotyczących wynagrodzenia oraz form zatrudnienia członków Zarządu z uwzględnieniem ich dotychczasowych osiągnięć;
3. przedstawianie Radzie Nadzorczej opinii dotyczących uzasadnienia przyznania wynagrodzenia uzależnionego od wyników a także bodźców motywacyjnych w kontekście oceny stopnia realizacji określonych zadań i celów Spółki oraz propozycji we wskazanym powyżej zakresie;
4. ocena systemu zarządzania zasobami ludzkimi w Spółce;
5. okresowa ocena umiejętności, wiedzy i doświadczenia poszczególnych członków Zarządu i kadry kierowniczej i przedstawianie wyników oceny Radzie.

Działalność komitetów w 2017 r.

▪ Komitet ds. Audytu

Komitet ds. Audytu odbył 7 posiedzeń i podjął 15 Uchwał, które dotyczyły, m.in.:

- pozytywnej oceny metod badania sprawozdań finansowych Enea SA i Grupy Kapitałowej Enea za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2016 r. oraz metod przeglądów Śródrocznych sprawozdań finansowych Enea SA i Grupy Kapitałowej Enea za okres od 1 stycznia 2017 r. do 30 czerwca 2017 r.
  - zatwierdzenia świadczenia usługi opracowania testu prywatnego inwestora przez podmiot powiązany z audytorem sprawozdań finansowych Enea SA
  - zatwierdzenia świadczenia usług doradczych w ramach projektu akwizycyjnego przez podmiot powiązany z audytorem sprawozdań finansowych Enea SA
  - zatwierdzenia świadczenia usług doradczych w zakresie wdrożenia nowych MSSF 15 i 16 przez podmiot powiązany z audytorem sprawozdań finansowych Enea SA
-
- przyjęcia i przedłożenia Radzie Nadzorczej Enea SA Sprawozdania Komitetu ds. Audytu Rady Nadzorczej Enea SA z działalności w 2016 r.
  - przyjęcia i przedłożenia Radzie Nadzorczej Enea SA Sprawozdania Komitetu ds. Audytu Rady Nadzorczej Enea SA z działalności w I półroczu 2017 r.
  - pozytywnego zaopiniowania Roczego Planu Audytu i Kontroli Wewnętrznych na 2018 r. dla Grupy Enea oraz Budżetu Pionu Zarządczego Audytu na 2018 r.
-
- wyboru Przewodniczącego Komitetu ds. Audytu Rady Nadzorczej Enea SA
  - zatwierdzenia protokołu z postępowania na wybór firmy audytorskiej dla Enea SA oraz spółek zależnych Grupy Kapitałowej Enea na lata 2018-2020, wydania rekomendacji, zatwierdzenia świadczenia usług dozwolonych niebędących badaniem oraz przekazania zatwierdzonego protokołu wraz z rekomendacją Radzie Nadzorczej Enea SA dla potrzeb podjęcia przez Radę Nadzorczą Enea SA decyzji o wyborze firmy audytorskiej.

▪ Komitet ds. Nominacji i Wynagrodzeń

Komitet ds. Nominacji i Wynagrodzeń odbył 6 posiedzeń i podjął 19 Uchwał. Przedmiotem posiedzeń Komitetu było m.in. wypracowanie rekomendacji dla Rady Nadzorczej dotyczących:

- podjęcia uchwały w przedmiocie kształtowania wynagrodzeń Członków Zarządu Enea SA
  - zawarcia z Członkami Zarządu umów o świadczenie usług zarządzania zawierającej postanowienia o zakazie konkurencji obowiązującym po ustaniu pełnienia funkcji oraz aneksów do ww. umów
-
- zatwierdzenia Celów Zarządczych (KPI) dla Członków Zarządu Enea SA na rok 2017
  - potwierdzenia realizacji Wskaźników KPI Członków Zarządu Enea SA za rok obrotowy 2016
  - udzielenia zgody Członkowi Zarządu Enea SA na zajmowanie stanowiska Członka Rady Nadzorczej w Spółce Grupy Kapitałowej Enea
  - propozycji zmiany dodatkowych Celów Zarządczych dla Członków Zarządu Enea SA na rok 2017

7. Oświadczenie na temat informacji niefinansowych Grupy Kapitałowej Enea

1. Podstawą prawną niniejszego Oświadczenia stanowiącego wyodrębnioną część dokumentu „Sprawozdanie Zarządu z działalności Enea SA oraz Grupy Kapitałowej Enea w 2017 r.” jest Ustawa o Rachunkowości, w szczególności artykuły 49b oraz 55 Ustawy o Rachunkowości.
2. Grupa od 2011 roku prowadzi praktykę raportowania zrównoważonego rozwoju i odpowiedzialnego biznesu. Poprzednie raporty CSR Grupy są dostępne na stronie www pod adresem: <https://www.enea.pl/pl/grupaenea/odpowiedzialny-biznes/raportowanie-csr>. Poza niniejszym Oświadczeniem za rok 2017 Grupa Kapitałowa Enea planuje opublikować odrębną publikację pt. „Raport zrównoważonego rozwoju Grupy Enea 2017”.
3. Niniejsze „Oświadczenie na temat informacji niefinansowych Grupy Kapitałowej Enea 2017” powstało z wykorzystaniem wytycznych międzynarodowego standardu raportowania GRI Standards. Oznacza to m.in., że:
  - w etap określania zakresu raportowanych informacji niefinansowych i tzw. „istotnych aspektów raportowania” włączono perspektywę Interesariuszy (za pośrednictwem badania ankietowego)
  - w Oświadczeniu wykorzystano wskaźniki w ujęciu rekomendowanym przez standard raportowania „GRI Standards”
  - zgodnie z wytycznymi standardu raportowania „GRI Standards” we wskaźnikach dotyczących liczby Pracowników podano dane na ostatni dzień raportowanego okresu, to jest na dzień 31 grudnia 2017 r.
4. „Oświadczenie na temat informacji niefinansowych Grupy Kapitałowej Enea 2017” obejmuje:
  - wszystkie spółki zależne Grupy Kapitałowej Enea ujęte w „Skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Enea za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2017 r.”
  - dodatkowo ujęto należące do Grupy Kapitałowej Enea dwie spółki zależne: Enea Innovation sp. z o.o. oraz Enea Badania i Rozwój sp. z o.o., nie ujęte (z powodu braku istotności z punktu widzenia wyników finansowych) w „Skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Enea za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2017 r.”

Spółką zależną Grupy Kapitałowej Enea nie ujętą zarówno w „Skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Enea za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2017 r.” jak i w „Oświadczeniu na temat informacji niefinansowych Grupy Kapitałowej Enea” jest spółka Energo-Tour sp. z o.o. w likwidacji.

Głównym przedmiotem działalności Grupy Kapitałowej Enea są:

- 1. Produkcja energii elektrycznej i ciepłej** (Enea Wytwarzanie sp. z o.o., Enea Elektrownia Połaniec SA, Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. w Obornikach, Miejska Energetyka Ciepła Piła sp. z o.o., Enea Ciepło sp. z o.o. w Białymstoku)
- 2. Obrót energią elektryczną** (Enea SA, Enea Trading sp. z o.o.)
- 3. Dystrybucja energii elektrycznej** (Enea Operator sp. z o.o., Enea Pomiary sp. z o.o., Enea Serwis sp. z o.o., Annacond Enterprises sp. z o.o.)
- 4. Dystrybucja ciepła** (Enea Wytwarzanie sp. z o.o., Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. w Obornikach, Miejska Energetyka Ciepła Piła sp. z o.o., Enea Ciepło sp. z o.o.)
- 5. Górnictwo i wzbogacanie węgla kamiennego** (Grupa Kapitałowa Lubelski Węgiel „Bogdanka” SA – w skrócie GK LW Bogdanka).

WYTWARZANIE

- Wytwarzanie energii elektrycznej w oparciu o węgiel kamienny, biomasę, gaz, wiatr, wodę i biogaz
- Wytwarzanie ciepła
- Przesyłanie i dystrybucja ciepła
- Obrót energią elektryczną

WYDOBYCIE

- Produkcja węgla kamiennego
- Sprzedaż węgla kamiennego
- Zabezpieczenie bazy surowcowej dla Grupy

OBSZARY BIZNESOWE GRUPY ENEA

DYSTRYBUCJA

- Dostarczanie energii elektrycznej
- Planowanie i zapewnianie rozbudowy sieci dystrybucyjnej
- Eksploatacja, konserwacja i remonty sieci dystrybucyjnej
- Zarządzanie danymi pomiarowymi

OBRÓT

Obrót detaliczny:

- Obrót energią elektryczną i paliwem gazowym na rynku detalicznym
- Oferta produktowa i usługowa dostosowana do potrzeb Klientów
- Całościowa Obsługa Klienta

Obrót hurtowy:

- Optymalizacja portfela kontraktów hurtowych energii elektrycznej i paliwa gazowego
- Działania na rynkach produktowych
- Zapewnienie dostępu do rynków hurtowych

MISJA: Enea dostarcza stale doskonalone produkty i usługi, wyprzedzając oczekiwania Klientów dzięki zmotywowanym zespołom pracującym w przyjaznej, bezpiecznej i innowacyjnej organizacji.

WIZJA: Enea jest wiodącym dostawcą zintegrowanych produktów i usług surowcowo-energetycznych oraz innych innowacyjnych usług dla szerokiego grona Klientów, cenionym za jakość, kompleksowość i niezawodność.

Grupa Kapitałowa Enea wdraża „Strategię Rozwoju Grupy Kapitałowej Enea w perspektywie do 2030 roku”.

W ramach Strategii zdefiniowano 60 inicjatyw strategicznych, z których ponad połowa ma charakter innowacyjny. Realizacja zwiększających potencjał biznesowy inicjatyw wesprze m.in. rozwój innowacyjnych produktów, usług i linii biznesowych Grupy Kapitałowej Enea. Część z inicjatyw wpłynie w znacznym stopniu na zagadnienia środowiskowe oraz społeczne związane z działalnością Grupy Kapitałowej Enea (np. elektromobilność, hybrydowe OZE, czyste technologie węglowe).

Więcej informacji na temat „Strategii Rozwoju Grupy Kapitałowej Enea w Perspektywie do 2030 roku” zamieszczono na slajdzie 27 „Sprawozdania Zarządu z działalności Enea SA oraz Grupy Kapitałowej Enea w 2017 r.” oraz w prezentacji dostępnej pod adresem: <https://ir.enea.pl/pl/ir/relacje-inwestorskie/prezentacje/prezentacje-2016>.

Istotne trendy w obszarze Dystrybucji

Pojawiające się nowe technologie, rosnące oczekiwania Klientów oraz dynamicznie zmieniające się otoczenie gospodarcze w Polsce i na świecie antycypują zmiany w sposobie funkcjonowania OSD, a w szczególności zwracają uwagę na konieczność wdrażania rozwiązań innowacyjnych w obszarze dystrybucji, prowadzących do modernizacji i rozbudowy sieci dystrybucyjnej pozwalającej na zaabsorbowanie wiodących trendów w energetyce.

Kluczowe trendy związane są z:

- rozwojem i wdrażaniem inteligentnych sieci
- rozwojem i wdrażaniem nowoczesnych systemów IT wspierających zarządzanie siecią
- pojawieniem się nowych rozwiązań instytucjonalnych i technicznych, takich jak klastry, spółdzielnie energetyczne, rynek prosumencki, magazyny energii, elektromobilność
- prowadzeniem projektów badawczo-rozwojowych (B+R).

Taryfa dla usług dystrybucji energii elektrycznej

Nowy model regulacji jakościowej zaczął obowiązywać od 1 stycznia 2016 r., ale przekłada się na finanse Enea Operator (i innych OSD) od 2018 r. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki uzależnił część przychodu regulowanego od jakości usług świadczonych przez te podmioty. Ocena jakości usług odbywać się będzie poprzez pomiar szeregu wskaźników, w szczególności niezawodności zasilania oraz czasu realizacji przyłączeń do sieci elektroenergetycznej.

Z perspektywy zatwierdzonej na rok 2018 Taryfy dla usług dystrybucji energii elektrycznej stwierdzić należy, że dla omawianego roku, wpływ regulacji jakościowej na możliwy do uzyskania przez Spółkę przychód jest nieznaczny.

Budowa portfela wytwórczego

Niezależnie od uruchomienia w Elektrowni Kozienice bloku o mocy 1.075 MW, Enea planuje swoje zaangażowanie w budowę nowych źródeł lub akwizycję już istniejących. Część tych aktywności będzie realizować poprzez partnerstwa z innymi grupami energetycznymi. Realizacja tej strategii będzie oznaczała istotny wzrost znaczenia Enei w wytwarzaniu energii elektrycznej na potrzeby Krajowego Systemu Elektroenergetycznego. Łączna moc zainstalowana konwencjonalnych źródeł wytwarzania ma wzrosnąć do poziomu 5,8-6,3 GW w 2025 r. Pozwoli to Grupie na produkcję ze źródeł własnych 20,7-22,8 TWh energii elektrycznej, co oznaczać będzie zbilansowanie produkcji i sprzedaży energii elektrycznej.

Kontynuacja współpracy przy budowie pierwszej w Polsce elektrowni jądrowej

3 września 2014 r., pomiędzy PGE Polska Grupa Energetyczna a Tauron Polska Energia, Enea oraz KGHM Polska Miedź (Partnerzy Biznesowi), zawarta została Umowa Wspólników. 15 kwietnia 2015 r., zgodnie z Umową Wspólników, zawarta została umowa sprzedaży udziałów w PGE EJ 1 sp. z o.o., w wyniku której każdy z Partnerów Biznesowych nabył 10% udziałów w PGE EJ 1. W następstwie zbycia przez PGE Polską Grupę Energetyczną na rzecz Partnerów Biznesowych udziałów w PGE EJ 1, PGE Polska Grupa Energetyczna posiada 70% w kapitale zakładowym PGE EJ 1, a pozostali Partnerzy Biznesowi (Tauron Polska Energia, Enea oraz KGHM Polska Miedź) 30%, tj. każdy z osobna po 10%.

Zgodnie z założeniami PGE Polska Grupa Energetyczna pełni rolę lidera projektu budowy i eksploatacji pierwszej polskiej elektrowni jądrowej, a PGE EJ 1 ma w przyszłości pełnić funkcję operatora elektrowni.

Zgodnie z Umową Wspólników Strony zobowiązują się wspólnie, w proporcji do posiadanych udziałów, sfinansować działania w ramach fazy wstępnej Projektu (Etap rozwoju). Zaangażowanie finansowe Enei w okresie Etapu rozwoju nie przekroczy kwoty ok. 107 mln zł. W 2017 r. Spółka PGE EJ 1 kontynuowała prace w programie przygotowania do budowy elektrowni jądrowej w Polsce.

Strony Umowy Wspólników przewidują, że decyzja dotycząca deklaracji dalszego uczestnictwa poszczególnych Stron w kolejnym etapie Projektu zostanie podjęta po zakończeniu Etapu rozwoju.

Zapotrzebowanie na energię elektryczną

Według prognoz ujętych w dokumencie „Aktualizacja prognozy zapotrzebowania na paliwa i energię do 2030” zapotrzebowanie na energię elektryczną w najbliższych latach będzie rosło we wszystkich sektorach gospodarki. Zgodnie z ww. dokumentem produkcja energii elektrycznej netto wzrośnie do 2030 r. do 193,3 TWh. Jednocześnie zgodnie z dokumentem „Wnioski z analiz prognostycznych na potrzeby Polityki energetycznej Polski do 2050 roku” w perspektywie do 2050 r. produkcja energii elektrycznej zwiększy się o ok. 40% – z 158 TWh w 2010 r. do 223 TWh w 2050 r.¹⁾

Niezależnie od powyższego aktualnie Ministerstwo Energii pracuje nad nową polityką energetyczną Polski (PEP), która określać będzie długoterminową wizję rządu dla sektora energii.

Spory zbiorowe

W żadnej z kluczowych spółek wchodzących w skład GK Enea nie ma sporów zbiorowych. W celu wyeliminowania zagrożenia i ewentualnego powstania sporu zbiorowego zarządy spółek prowadzą systematycznie dialog ze stroną społeczną. Dostosowujemy poszczególne zapisy „Ładu Korporacyjnego” uwzględniając specyfikę LW Bogdanka jako spółki notowanej na GPW.

Postępowania sądowe i administracyjne

Na dzień przekazania niniejszego raportu nie toczą się postępowania dotyczące zobowiązań lub wiarygodności, których stroną byłaby Enea SA lub jednostka zależna, których pojedyncza lub łączna wartość stanowi co najmniej 10% kapitałów własnych Enea SA. Szczegółowy opis postępowania zamieszczony jest w nocie 47 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Enea za 2017 r.

Długofalowy rozwój rynku energii

16 lutego 2016 r. Rząd RP przyjął „Plan na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju Polski”²⁾. Dokument określa główne kierunki działania państwa i nowe impulsy, które zapewnią jego stabilny rozwój w przyszłości.

Plan zakłada, że rozwój polskiej gospodarki będzie się opierał na pięciu filarach: reindustrializacji, innowacjach, kapitale, ekspansji zagranicznej oraz rozwoju społecznym i regionalnym.

Zgodnie z zapisami dokumentu dot. rynku energii, w celu podniesienie wydajności energetycznej i odblokowania inwestycji po 2020 r. (w tym uniknięcia blackout i uniezależnienia się od importu energii) państwo zamierza m.in. wspierać rozwój infrastruktury energetycznej (mosty energetyczne, technologie magazynowania prądu), uwolnić obszary rynku oraz wprowadzić mechanizm rynku mocy, który stanowiłby impuls dla inwestycji w segmencie energetyki konwencjonalnej.

Ustawa o elektromobilności i paliwach alternatywnych

W dniu 28 grudnia 2017 roku Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych, przedłożony przez Ministra Energii. Projekt zaproponował regulację, których celem będzie stymulowanie rozwoju elektromobilności w Polsce oraz zastosowanie w transporcie paliw alternatywnych, w tym energii elektrycznej.

Powołanie Spółki ElectroMobility Poland SA

PGE Polska Grupa Energetyczna, Energa, Enea oraz Tauron Polska Energia 19 października 2016 r. powołały spółkę ElectroMobility Poland SA. Działalność nowej spółki ma przyczynić się do powstania systemu elektromobilności w Polsce i do realizacji programu dążącego do budowy polskiego pojazdu elektrycznego oraz wprowadzenia go do sprzedaży masowej.

¹⁾ bip.me.gov.pl/files/upload/21394/Wnioski%20z%20analiz%20prognostycznych_2014-08-11.pdf

²⁾ www.mr.gov.pl/media/14840/Plan_na_rzecz_Odpowiedzialnego_Rozwoju_prezentacja.pdf

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2015/2193 z 25 listopada 2015 r. w sprawie ograniczenia emisji niektórych zanieczyszczeń do powietrza ze średnich obiektów energetycznego spalania

W dniu 27 listopada 2017 r. weszły w życie przepisy dyrektywy MCP dla średnich obiektów energetycznego spalania (z ang. *medium combustion plants*), wprowadzone do ustawy *Prawo ochrony środowiska* poprzez ustawę z dnia 15 września 2017 r. o zmianie ustawy Poś oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2017 r. poz. 1999). Kluczowym zakresem regulacji ww. dyrektywy jest określenie norm emisji trzech rodzajów zanieczyszczeń powietrza – dwutlenku siarki (SO₂), tlenków azotu (NO_x) i pyłu dla istniejących oraz nowych średnich obiektów energetycznego spalania, ustanowienie obowiązku okresowego monitorowania SO₂, NO_x, pyłu i CO₂ oraz wskazanie terminów wymaganego dostosowania instalacji. Obecnie trwa proces legislacyjny rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie standardów emisyjnych dla niektórych rodzajów instalacji, źródeł spalania paliw oraz urządzeń spalania lub współspalania odpadów, uwzględniającego zapisy dyrektywy MCP.

Nowe regulacje prawne są istotne z punktu widzenia spółek, w których udziały posiada Enea Wytwarzanie sp. z o.o. i w których zlokalizowane są tzw. „średnie obiekty energetycznego spalania” zdefiniowane wprost w dyrektywie MCP. Do grona tych spółek należą: Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. w Obornikach (PEC Oborniki), Miejska Energetyka Ciepła Piła sp. z o.o. w Pile (MEC Piła) oraz Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. w Białymstoku (Enea Ciepło sp. z o.o.).

W celu spełnienia wymagań dyrektywy MCP w spółkach PEC Piła i MEC Oborniki konieczne będzie podjęcie działań dostosowawczych w zakresie ograniczenia emisji:

- pyłu - budowa instalacji odpylania spalin
- SO₂ – spalanie węgla o zawartości siarki poniżej 0,6% lub budowa instalacji odsiarczania spalin.

Wymagany termin dostosowania instalacji do nowych wymagań to:

- dla instalacji ≤ 5 MW – do 01.01.2030 r.
- dla instalacji > 5 MW – do 01.01.2025 r.

W Enea Ciepło sp. z o.o. nie planuje się podejmowania działań dostosowawczych ze względu na możliwość uzyskania odstępstwa dla źródeł emisji pracujących poniżej 500 h rocznie.

Rozporządzenie o Chronie Danych Osobowych (RODO)

RODO jest unijnym aktem prawnym, który zacznie obowiązywać od 25 maja 2018 r. Wprowadza nowe zasady przetwarzania danych osobowych i nakłada na administratorów danych nowe obowiązki. RODO przewiduje wysokie administracyjne kary pieniężne za nieprzestrzeganie przepisów rozporządzenia oraz prawo do odszkodowania dla osób, których prawa do ochrony danych osobowych zostały naruszone. Obecnie Enea SA przygotowuje się do nadchodzących zmian i wdraża określone w RODO obowiązki dla administratorów danych.

Uprawnienia do emisji CO₂

Istotnym elementem po stronie kosztowej, warunkującym rentowność wytwarzania energii elektrycznej jest przydział darmowych uprawnień do emisji dwutlenku węgla i innych gazów oraz substancji w danym okresie rozliczeniowym. Otrzymanie darmowego przydziału emisji CO₂ warunkuje realizację dedykowanych inwestycji w Grupie Enea zgłoszonych do Krajowego Planu Inwestycyjnego (KPI). Wartość rzeczywiście poniesionych nakładów jest bazą do otrzymania uprawnień.

W roku 2017 prowadzone były prace związane z możliwością wykorzystania nieprzyznaných uprawnień z tytułu niższych wobec planowanych kosztów zrealizowanych inwestycji. Ministerstwo Środowiska prowadzi rozmowy z KE w sprawie rozszerzenia listy zadań inwestycyjnych, zamkniętej w 2012 r., o nowe projekty z obszaru OZE, inwestycji niskoemisyjnych, inwestycji dotyczących efektywności energetycznej, inwestycji w sieci przesyłowe lub ciepłownicze.

W 2017 roku ustalono również zasady funkcjonowania IV fazy EU ETS, rozpoczynającej się od 2021 r. Do najistotniejszych zmian, mogących diametralnie wpłynąć na sytuację rynkową zalicza się m.in.:

- zwiększenie wskaźnika liniowego do 2,2%
- brak darmowych uprawnień dla sektorów niezaliczanych jako narażonych na ryzyko ucieczki (carbon leakage)
- podwojenie przez pierwsze 4 lata funkcjonowania MSR liczby uprawnień ściąganych z puli aukcyjnej do rezerwy do poziomu 24% nadwyżki uprawnień
- trwałe usunięcie z rynku 800 mln uprawnień z MSR

Polska zrealizowała zgodnie z planem założenia sprzedaży 85,88 mln uprawnień do emisji CO₂ w 2017 r. 14,99 mln pochodzi z uprawnień niesprzedanych w 2016 r., a 70,89 mln stanowi wolumen pierwotnie przewidziany do sprzedaży w 2017 r. Miejscem sprzedaży polskich jednostek EUA jest platforma aukcyjna giełdy EEX, z którą Polska powtórnie podpisała umowę na sprzedaż uprawnień do emisji. Aukcje odbywają się w co drugą środę - na każdej z nich, z wyjątkiem pierwszej i ostatniej oraz aukcji przeprowadzanych w sierpniu, przedmiotem sprzedaży jest 4,857 mln EUA. W 2018 roku istotnymi elementami wpływającymi na wycenę uprawnień do emisji CO₂ poza czynnikami makroekonomicznymi oraz zmianami cen surowców energetycznych i prądu będą wydarzenia polityczne w UE. Szczególnie cenotwórcze będą negocjacje dotyczące Brexitu oraz wybory parlamentarne we Włoszech datowane na 4 marca.

W 2017 r. nie stwierdzono przekroczeń standardów emisyjnych określonych w pozwoleniu zintegrowanym dla Enea Wytwarzanie.

Enea Połaniec SA korzysta z derogacji wynikającej z dyrektywy IED – derogacja naturalna 17.500 godzin, którą objęty jest kocioł nr 1. Z limitu 17.500 godzin wykorzystano łącznie 4.736 godzin, w tym, w samym 2017 r., wykorzystano 2.547 godzin. Do wykorzystania pozostało 12.764 godzin. W 2017 r. nie stwierdzono przekroczeń standardów emisyjnych określonych w pozwoleniu zintegrowanym.

Nowelizacja ustawy o OZE

14 sierpnia 2017 r. Prezydent RP podpisał nowelizację ustawy z 20 lutego 2015 r. o OZE. Jak wskazano w uzasadnieniu do projektu ustawy jej celem jest wprowadzenie rozwiązania ułatwiającego zrównoważony rozwój w obszarze odnawialnych źródeł energii poprzez zmianę wysokości jednostkowej opłaty, będącej elementem pozwalającym na uelastycznienie rynku zielonych certyfikatów, oraz – w perspektywie długoterminowej – zmniejszenie nadpodaży certyfikatów na tym rynku. Powyższy cel ma zostać osiągnięty w szczególności poprzez „urynkowienie” poziomu tzw. opłaty zastępczej.

Na mocy nowelizacji zrezygnowano ze stałej wartości opłaty zastępczej, a w to miejsce powiązано jej wysokość z rynkowymi cenami praw majątkowych wynikających ze świadectwa pochodzenia. Dodatkowo, zmianie uległa opłata (sposób jej wyznaczenia) za wpis do rejestru świadectw pochodzenia.

Ustawa z 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne

2 sierpnia 2017 r. Prezydent RP podpisał ustawę Prawo wodne. Ustawa ta zastępuje ustawę z 2001 r., która reguluje gospodarowanie wodami, w tym kształtowanie i ochronę zasobów wodnych, korzystanie z wód oraz zarządzanie zasobami wodnymi, sprawy własności wód oraz gruntów pokrytych wodami, a także zasady gospodarowania tymi składnikami w odniesieniu do majątku Skarbu Państwa. Zmiana ustawy związana jest z implementacją wymagań dyrektywy Parlamentu Europejskiego ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej. Ustawa likwiduje zwolnienia z opłat z tytułu gospodarczego wykorzystania wody do celów energetycznych, jak również wprowadza dodatkowe opłaty z tego tytułu począwszy od 2018 r.

Ograniczenie emisji zanieczyszczeń

17 sierpnia 2017 r. w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej opublikowano tzw. konkluzje BAT (kBAT) dla dużych obiektów energetycznego spalania (Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2017/1442 z 31 lipca 2017 r. ustanawiająca konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE). Opublikowane kBAT wprowadzają m.in. bardziej restrykcyjne (niż w dyrektywie IED) wymogi dla takich zanieczyszczeń, jak: dwutlenek siarki, tlenki azotu i pył. Dopuszczalnymi poziomami emisji (BAT – AELs) objęte zostały także dodatkowe substancje: rtęć, chlorowodór, fluorowodór i amoniak. Zgodnie z wymogami określonymi w kBAT, począwszy od 17 sierpnia 2017 r. rozpoczął się 4-letni okres dostosowawczy.

Zdarzenia mogące mieć wpływ na przyszłe wyniki zostały opisane również w rozdziale „Organizacja i działalność Grupy Enea” dokumentu „Sprawozdanie Zarządu z działalności Enea SA oraz Grupy Kapitałowej Enea w 2017 r.” na slajdach nr 64-70.

Do głównych niefinansowych wskaźników efektywności związanych z działalnością Grupy Kapitałowej Enea należą:

KPI dla Grupy Kapitałowej Enea	2016	2017
Zainstalowana moc elektryczna [MW _e]	3 307,8 MW _e ¹⁾	6 256,6 MW _e ²⁾
Całkowite wytwarzanie energii elektrycznej (netto)	13 567 GWh	22 728 GWh w tym: Enea Wytwarzanie (z wyłączeniem Bloku nr 11) - 12 715 GWh Blok nr 11 w Elektrowni Kozienice - 884 GWh Enea Elektrownia Połaniec ³⁾ - 9 129 GWh
Segment Obrót: liczba odbiorców energii (Punktów Poboru Energii - stan na koniec okresu sprawozdawczego)	2 405 tys.	2 422,4 tys.
Segment Obrót: Sprzedaż energii elektrycznej i paliwa gazowego odbiorcom detalicznym	17 989 GWh	18 916 GWh
Segment Dystrybucja: liczba Klientów/odbiorców energii (stan na koniec okresu sprawozdawczego)	2 520,2 tys.	2 553,7 tys.
Segment Dystrybucja: długość linii dystrybucyjnych wraz z przyłączami	121,3 tys. km	122,37 tys. km
SAIDI – średni czas trwania wyłączenia zasilania ⁴⁾	241,76 minuty	618,71 minuty
SAIFI - częstotliwość wyłączenia zasilania ⁴⁾	3,72	4,31

¹⁾ W ujęciu bez przyjętej w marcu 2017 r. Enei Elektrowni Połaniec.

²⁾ W 2017 r. w wyniku uruchomienia nowego bloku energetycznego Enea Wytwarzanie sp. z o.o. w Kozienicach oraz przejęcia Elektrowni Połaniec Grupa Kapitałowa Enea istotnie zwiększyła swoje moce wytwórcze. Elektrownia Kozienice, druga co do wielkości elektrownia w kraju, dostarcza 13 proc. produkowanej w Polsce energii.

³⁾ Dane dla Enei Elektrowni Połaniec za cały 2017 r., w tym za okres przed włączeniem Enei Elektrowni Połaniec w marcu 2017 r. do Grupy Kapitałowej Enea.

⁴⁾ Znaczący wpływ na wskaźnik SAIDI i SAIFI w 2017 r. miały rozległe zniszczenia sieci wywołane orkanami Ksawery i Grzegorz. SAIFI i SAIDI obejmuje przerwy planowane i nieplanowane łącznie z katastrofalnymi.

Grupa Kapitałowa Enea w systemowy sposób zarządza ryzykami związanymi z działalnością Grupy:

1. Celem procesu zarządzania ryzykiem korporacyjnym (ERM) jest maksymalna ochrona Grupy przed skutkami materializacji zidentyfikowanych ryzyk.

Koncepcję organizacji zarządzania ryzykiem w Grupie Enea oparto o model skoordynowany. Kluczowym założeniem jego funkcjonowania jest koordynacja procesów zarządzania ryzykiem w Grupie przez Enea SA.

Kluczowe cechy modelu skoordynowanego:

- Spółki Grupy zarządzają ryzykiem w oparciu o jednolite standardy określone w Politykach i Procedurach.
- Spółki operacyjnie zarządzają ryzykiem w ramach przyznanych limitów i na zasadach zatwierdzanych przez Komitet Ryzyka Grupy Enea.
- Poszczególne spółki raportują do Spółki matki w zakresie realizowanych działań w obszarze zarządzania ryzykiem.
- Enea SA pełni rolę koordynacyjną procesu na obszarze Grupy.
- W Spółkach funkcjonuje podział organizacyjny na Front-, Middle- oraz Back Office.

W strukturze spółki Enea SA jest umiejscowiony Departament Zarządzania Ryzykiem, w którego skład wchodzi dwa biura odpowiedzialne odpowiednio za:

- zarządzanie ryzykiem finansowym,
- zarządzanie ryzykiem korporacyjnym, ciągłością działania i ubezpieczeniami.

Zadaniem Departamentu Zarządzania Ryzykiem jest koordynacja procesu zarządzania ryzykiem w Grupie Kapitałowej Enea.

2. Proces zarządzania ryzykiem korporacyjnym (ERM) w spółkach składa się z 3 etapów:
  - identyfikacji i oceny nowych ryzyk,
  - monitorowania istniejących ryzyk,
  - raportowania ryzyk.

3. Ze względu na specyfikę prowadzonej działalności w poszczególnych spółkach Grupy Kapitałowej Enea identyfikacja ryzyk odbywa się na poziomie danej spółki. Spółki Grupy posiadają w swoich strukturach jednostki odpowiedzialne za obszar zarządzania ryzykiem.

4. Proces Zarządzania Ryzykiem jest podzielony na określone segmenty, dla których opracowano dokumentację w postaci Polityk, Procedur oraz Metodyk. Należą do nich m.in.:

- Polityka Zarządzania Ryzykiem Korporacyjnym w Grupie Enea (Polityka ERM)
- Metodyka Zarządzania Ryzykiem Korporacyjnym w Grupie Enea
- Polityka Zarządzania Płynnością oraz Ryzykiem Płynności w Grupie Enea
- Procedura Zarządzania Płynnością oraz Ryzykiem Płynności w Grupie Enea
- Polityka Zarządzania Ryzykiem Walutowym i Ryzykiem Stopy Procentowej w Grupie Enea
- Metodyka pomiaru ryzyka kredytowego w Grupie Enea
- Procedura Zarządzania Ryzykiem Walutowym i Ryzykiem Stopy Procentowej w Grupie Enea
- Polityka Zarządzania Ryzykiem Kredytowym w Grupie Enea
- Procedura Zarządzania Ryzykiem Kredytowym w Grupie Enea
- Polityka Zarządzania Ryzykiem Towarowym w Grupie Enea
- Procedura Zarządzania Ryzykiem Towarowym w Grupie Enea
- Polityka Zarządzania Ciągłością Działania w Grupie Enea
- Metodyka Zarządzania Ciągłością Działania w Grupie Enea

Model zarządzania ryzykiem został dodatkowo opisany w „Sprawozdaniu Zarządu z działalności Enea SA oraz Grupy Kapitałowej Enea w 2017 r.”, na slajdach 51-52.

Grupa Kapitałowa Enea poza ryzykami finansowymi identyfikuje i zarządza ryzykami niefinansowymi. Kluczowe dla działalności Grupy Kapitałowej Enea są m.in. kwestie związane z rynkiem mocy, kształtem europejskiego rynku energii w kontekście tzw. pakietu zimowego czy szczegółowe rozwiązania europejskiego systemu handlu prawami do emisji dwutlenku węgla.

Ryzyka finansowe zostały szczegółowo przedstawione na slajdzie 54 „Sprawozdania Zarządu z działalności Enea SA oraz Grupy Kapitałowej Enea w 2017 r.”.

Ponadto, w ramach mapy ryzyk zidentyfikowano następujące ryzyka, które mogą mieć możliwy znaczący negatywny wpływ na zagadnienia społeczne, pracownicze, środowiskowe, przeciwdziałania korupcji lub zagadnienia praw człowieka:

Zidentyfikowane ryzyka niefinansowe, którymi ze szczególną uwagą zarządza Grupa Kapitałowa Enea:

- Ryzyko naruszenia przepisów prawa i regulacji wewnętrznych dotyczących ochrony danych osobowych (ryzyko naruszenia przepisów prawa i regulacji wewnętrznych w zakresie ochrony danych osobowych spowodowane błędem ludzkim/celowym działaniem/błędem systemów skutkujące udostępnieniem danych osobowych osobom lub podmiotom nieuprawnionym, a w rezultacie utratą reputacji, utratą Klientów i karami. Nieznajomość lub nieprzestrzeżenie procedur wewnętrznych przez współpracowników + awarie/błędy systemów skutkujące naruszeniem przepisów prawa oraz regulacji wewnętrznych w zakresie ochrony danych osobowych).
- Ryzyko naruszenia przepisów prawa i regulacji wewnętrznych dotyczących przetwarzania informacji i bezpieczeństwa teleinformatycznego.
- Ryzyko utraty reputacji marki poprzez nieprecyzyjne komunikowanie stanowiska Enei.
- Ryzyko niewłaściwego zarządzania informacją w sytuacji kryzysowej.
- Ryzyko ataku hakerskiego na kanały społecznościowe służące do komunikacji z Klientami.
- Ryzyko wzrostu ilości roszczeń osób trzecich (właścicieli nieruchomości) w zakresie spłaty zaległych zobowiązań za służebność przesyłu/dzierżawę nieruchomości.
- Ryzyko wystąpienia sporów z Pracownikami, grupami Pracowników, organizacjami związkowymi, spowodowane żądaniem wypłaty nagród z zysku spółki (niedotrzymanie przez Pracodawcę postanowień ZUZP oraz podpisanych porozumień społecznych).
- Ryzyko luki pokoleniowej.
- Ryzyko udzielenia pomocy finansowej lub organizacyjnej przez Fundację Enea podmiotom działającym niezgodnie z prawem.
- Ryzyko niedostosowania technologii do wymogów przepisów o ochronie środowiska (Dyrektywa IED) opóźnienia w harmonogramie realizacji inwestycji. Skutkiem niedostosowania technologii do wymagań wynikających z wprowadzanych przepisów może być ograniczenie możliwości wykorzystania mocy wytwórczych.
- Ryzyko wystąpienia braku możliwości odprowadzania ścieków z bloków 2x500 MW i bloku 11 zgodnie z prawem spowodowane brakiem posiadania Pozwolenia Zintegrowanego dla oczyszczalni ścieków skutkujące niemożliwością uruchomienia bloku 11 i opłatami podwyższonymi.
- Ryzyko obniżenia poziomu wody w Wiśle spowodowane długotrwałą suszą lub zatorami lodowymi oraz wystąpienia wysokich temperatur wody w Wiśle skutkujące zaniżoną wydajnością pracy bloków.
- Ryzyko niedotrzymania zaostrzonych wymogów środowiskowych (konkluzje BAT) od 17 sierpnia 2021 r.: emisji do powietrza tlenków azotu; emisji do powietrza dwutlenku siarki; emisji do powietrza HCl, HF, NH₃; emisji do powietrza rtęci; emisji pyłów do powietrza; standardów ścieków z IOS.

Możliwy znaczący negatywny wpływ zidentyfikowanych ryzyk na zagadnienia społeczne, pracownicze, środowiskowe, praw człowieka i przeciwdziałania korupcji:

Zidentyfikowane ryzyka	Możliwy znaczący negatywny wpływ na zagadnienia:				
	S	P	Ś	PCz	PK
Ryzyko naruszenia przepisów prawa i regulacji wewnętrznych dotyczących ochrony danych osobowych (ryzyko naruszenia przepisów prawa i regulacji wewnętrznych w zakresie ochrony danych osobowych spowodowane błędem ludzkim/celowym działaniem/błędem systemów skutkujące udostępnieniem danych osobowych osobom lub podmiotom nieuprawnionym, a w rezultacie utratą reputacji, utratą Klientów i karami. Nieznajomość lub nieprzestrzeganie procedur wewnętrznych przez współpracowników + awarie/błędy systemów skutkujące naruszeniem przepisów prawa oraz regulacji wewnętrznych w zakresie ochrony danych osobowych).	✓			✓	
Ryzyko utraty reputacji marki poprzez nieprecyzyjne komunikowanie stanowiska Enei.	✓	✓			
Ryzyko naruszenia przepisów prawa i regulacji wewnętrznych dotyczących przetwarzania informacji i bezpieczeństwa teleinformatycznego.	✓			✓	
Ryzyko niewłaściwego zarządzania informacją w sytuacji kryzysowej.	✓	✓			
Ryzyko ataku hakerskiego na kanały społecznościowe służące do komunikacji z Klientami.	✓				
Ryzyko wzrostu ilości roszczeń osób trzecich (właścicieli nieruchomości) w zakresie spłaty zaległych zobowiązań za służebność przesyłu/dzierżawę nieruchomości.	✓				
Ryzyko wystąpienia sporów z Pracownikami, grupami Pracowników, organizacjami związkowymi, spowodowane żądaniem wypłaty nagród z zysku spółki (niedotrzymanie przez Pracodawcę postanowień ZUZP oraz podpisanych porozumień społecznych.)		✓			
Ryzyko luki pokoleniowej.	✓	✓			
Ryzyko udzielenia pomocy finansowej lub organizacyjnej przez Fundację Enea podmiotom działającym niezgodnie z prawem.	✓				✓
Ryzyko niedostosowania technologii do wymogów przepisów o ochronie środowiska (Dyrektywa IED) opóźnienia w harmonogramie realizacji inwestycji. Skutkiem niedostosowania technologii do wymagań wynikających z wprowadzanych przepisów może być ograniczenie możliwości wykorzystania mocy wytwórczych.					✓
Ryzyko wystąpienia braku możliwości odprowadzania ścieków z bloków 2x500 MW i bloku 11 zgodnie z prawem, spowodowane brakiem posiadania Pozwolenia Zintegrowanego dla oczyszczalni ścieków skutkujące niemożliwością uruchomienia bloku 11 i opłatami podwyższonymi.				✓	
Ryzyko obniżenia poziomu wody w Wiśle spowodowane długotrwałą suszą lub zatorami lodowymi oraz wystąpienia wysokich temperatur wody w Wiśle skutkujące zaniżoną wydajnością pracy bloków.				✓	
Ryzyko niedotrzymania zaostrzonych wymogów środowiskowych (konkluzje BAT) od 17 sierpnia 2021 r.: emisji do powietrza tlenków azotu; emisji do powietrza dwutlenku siarki; emisji do powietrza HCl, HF, NH3; emisji do powietrza rtęci; emisji pyłów do powietrza; standardów ścieków z IOS.				✓	

S- społeczne, P-pracownicze, Ś-środowiskowe, PCz- Praw człowieka, PK- przeciwdziałania korupcji.

Opis polityk i procedur należytej staranności Grupy Kapitałowej Enea (1)

Spółki Grupy Kapitałowej Enea ze względu na różnorodność specyfiki i skali swojej działalności wdrażają odrębne polityki regulujące kwestie środowiskowe. Dbałość o środowisko naturalne ustanowiliśmy jedną z naczelných zasad „Kodeksu etyki Grupy Kapitałowej Enea”.

NACZELNE ZASADY określone w „Kodeksie etyki Grupy Kapitałowej Enea”:

Dbamy o środowisko naturalne, niezależnie od miejsca i rodzaju wykonywanej pracy.

W codziennej pracy z należytą starannością stosujemy się do wewnętrznych regulacji Grupy Kapitałowej Enea oraz przepisów prawa z zakresu ochrony środowiska.

Włączamy się do działań i aktywnie uczestniczymy w akcjach edukacyjnych na rzecz ochrony środowiska naturalnego.

Produkując, dystrybuując energię i ciepło, każdego dnia wpływamy na środowisko naturalne. Wdrożyliśmy szereg rozwiązań i technologii, pozwalających monitorować i ograniczać nasze działania mogące wpływać na środowisko. Największe z nich wiążą się z działalnością operacyjną spółek Segmentu Wytwarzanie, Wydobycie i Dystrybucja.

Kluczowe dla działalności Grupy Kapitałowej Enea są kwestie związane z wymienionymi w sekcji 3 niniejszego Oświadczenia ryzykami mogącymi mieć negatywny wpływ na zagadnienia środowiskowe, a także kwestie związane z rynkiem mocy i kształtem europejskiego rynku energii w kontekście tzw. pakietu zimowego czy szczegółowe rozwiązania europejskiego systemu handlu prawami do emisji dwutlenku węgla.

Opis polityk i procedur należytej staranności Grupy Kapitałowej Enea (2)

Do najistotniejszych polityk, standardów i procedur należytej staranności wdrażanych w obszarze zarządzania środowiskowego w spółkach Grupy Kapitałowej Enea należą:

Nazwa spółki	Nazwy polityk, procedur i/lub standardów środowiskowych wdrażanych przez jednostkę
Enea SA	Polityka środowiskowa Enea SA
Enea Wytwarzanie sp. z o.o.	<p>Dokument wiodący: Polityka Zintegrowanego Systemu Zarządzania Jakością, Środowiskiem i BHP, która jest zgodna z wymaganiami norm PN-EN ISO 9001:2009, PN-EN ISO 14001:2005, PN-N-18001:2004, OHSAS 18001:2007 w zakresie wytwarzania i obrotu energią elektryczną oraz wytwarzania i dostarczania ciepła. Określa ona cele i zobowiązania m.in. w odniesieniu do zgodności z przepisami w obszarach ochrony środowiska i BHP</p> <p>Szczegółowe procedury i instrukcje, w tym m.in.:</p> <p>Procedura „Przegląd zarządzania, analiza i doskonalenie”</p> <p>Procedura „Identyfikacja i ocena aspektów środowiskowych”</p> <p>Procedura „Monitorowanie środowiska”</p> <p>Procedura „Identyfikacja potencjalnych wypadków i sytuacji awaryjnych oraz reagowanie w przypadku ich wystąpienia w Enea Wytwarzanie sp. z o.o. w lokalizacji Świerże Górne”</p> <p>Procedura „Identyfikacja zagrożeń i ustalanie sposobów reakcji na awarie środowiskowe Elektrociepłownia Białystok”</p> <p>Procedura „Zapobieganie i zmniejszanie wpływu sytuacji awaryjnych na środowisko Elektrociepłownia Białystok”</p> <p>Polityka zakładu w zakresie zapobiegania poważnym awariom przemysłowym</p> <p>Program zapobiegania poważnym awariom przemysłowym</p> <p>Plan działań ratowniczych na wypadek zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi oraz mienia lub środowiska w Enea Wytwarzanie sp. z o.o. w Świerżach Górnych</p> <p>Procedura „Zarządzania ryzykiem w procesie monitorowania emisji CO₂ w Enea Wytwarzanie sp. z o.o. - lokalizacja Świerże Górne”</p> <p>Procedura „pp-5.5 monitorowania emisji CO₂ w Elektrociepłowni Białystok”</p> <p>Instrukcja Monitoring środowiska w otwartym układzie chłodzenia wody w Enea Wytwarzanie sp. z o.o. lokalizacja Świerże Górne</p> <p>Zasady gospodarowania drzewami i krzewami przeznaczonymi do wycinki w Enea Wytwarzanie sp. z o.o. - lokalizacja Świerże Górne</p> <p>Zasady gospodarki odpadami w Enea Wytwarzanie sp. z o.o. – lokalizacja Świerże Górne</p> <p>Instrukcja postępowania z odpadami na terenie Elektrociepłowni Białystok</p> <p>Instrukcja gospodarki odpadami w Enea Wytwarzanie sp. z o.o. – Segment OZE</p> <p>Instrukcja gospodarowania wodą dla kaskady elektrowni wodnych na rzece Brdzie (Koronowo, Trzyczyn, Smukała)</p> <p>Instrukcja gospodarowania wodą dla elektrowni wodnych na rzece Wdzie (Żur i Gródek)</p> <p>Instrukcje gospodarowania wodą dla wszystkich elektrowni wodnych na rzece Redze</p> <p>Instrukcja gospodarowania wodą dla EW Oborniki</p>
Enea Ciepło sp. z o.o.	<p>Zintegrowana polityka jakości, środowiskowa oraz bezpieczeństwa i higieny pracy</p> <p>Księga zintegrowanego systemu zarządzania</p> <p>Szczegółowe procedury i instrukcje, w tym m.in.:</p> <p>Procedura PŚ-4.3-01 „Identyfikacja aspektów środowiskowych”</p> <p>Procedura „Reagowanie na sytuacje niebezpieczne i awarie”</p> <p>Procedura „Gospodarka odpadami”</p> <p>Procedura „System monitorowania i pomiarów parametrów mających wpływ na środowisko”</p> <p>Instrukcja jakości QI.7.5-11 „Program zapobiegania poważnym awariom przemysłowym związanych z magazynowaniem i użytkowaniem substancji i materiałów niebezpiecznych na terenie Ciepłowni Zachód”</p> <p>Instrukcje wewnętrzne dotyczące monitorowania i raportowania emisji CO₂, w tym m.in:</p> <p>Instrukcja „Przygotowanie próbek paliwa i odpadów paleniskowych do badań laboratoryjnych”</p> <p>Instrukcja „Analiza ryzyka monitorowania emisji CO₂”</p> <p>Instrukcja „Nadzór nad wyposażeniem pomiarowym do monitorowania emisji CO₂”</p>

Opis polityk i procedur należytej staranności Grupy Kapitałowej Enea (3)

Nazwa spółki	Nazwy polityk, procedur i/lub standardów środowiskowych wdrażanych przez jednostkę
Miejska Energetyka Ciepła Piła sp. z o.o.	Instrukcja postępowanie z odpadami Procedury wymienione w planie monitorowania emisji CO ₂
Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. w Obornikach	Polityka środowiskowa Norma ISO 14001
Enea Ciepło Serwis sp. z o.o.	Zintegrowana polityka jakości, środowiskowa oraz bezpieczeństwa i higieny pracy Księga zintegrowanego systemu zarządzania Szczegółowe procedury i instrukcje, w tym m.in.: Procedura „Identyfikacja aspektów środowiskowych” Procedura „Reagowanie na sytuacje niebezpieczne i awarie” Procedura „Gospodarka odpadami” Procedura „System monitorowania i pomiarów parametrów mających wpływ na środowisko” Instrukcje wewnętrzne dotyczące monitorowania i raportowania emisji CO ₂
Enea Operator sp. z o.o.	Zakładowy Bank Zanieczyszczeń Środowiska (ZBZŚ) SOZAT Procedura wypełniania obowiązków wobec podmiotów finansujących inwestycje Enea Operator sp. z o.o. Procedura ewidencjonowania urządzeń elektroenergetycznych zawierających gaz SF6 w ilości co najmniej 3 kg oraz czynności na nich wykonywanych
Enea Oświetlenie sp. z o.o.	Gospodarka odpadami w Enea Oświetlenie sp. z o.o.
Enea Elektrownia Połaniec SA i Enea Bioenergia sp. z o.o.	Procedura identyfikacji i oceny aspektów środowiskowych Procedura monitorowania środowiska Program zarządzania środowiskowego
Lubelski Węgiel "Bogdanka" SA (w skrócie LW Bogdanka SA). ¹⁾	Polityka Zintegrowanego Systemu Zarządzania BHP, Jakość i Środowisko oraz związane z nią szczegółowe procedury i instrukcje środowiskowe Identyfikacja wymagań prawnych wraz z ocena ich zgodności Identyfikacja i ocena aspektów środowiskowych, monitorowanie kluczowych charakterystyk aspektów środowiskowych

¹⁾ Zagadnienia środowiskowe dotyczące obszaru Wydobywania – LW „Bogdanka” SA opisano również na slajdzie 61 „Sprawozdania Zarządu z działalności Enea SA oraz Grupy Kapitałowej Enea w 2017 r.”.

Opis wyników Grupy Kapitałowej Enea dotyczących zagadnień środowiskowych (1)

Zgodność z regulacjami: W 2017 r. **nie zostały naliczone istotne** kary ani sankcje pozafinansowe dla spółek Grupy Kapitałowej Enea za nieprzestrzeganie prawa i regulacji dotyczących ochrony środowiska. Na spółkę Enea Ciepło sp. z o.o. nałożono dodatkową opłatę w wysokości 1700 zł i 60 groszy za przekroczenie warunków wprowadzania ścieków do sieci kanalizacyjnej.

Produkcja energii z odnawialnych źródeł energii (OZE):

Produkcja energii z OZE Grupy Kapitałowej Enea	2016	2017
Produkcja z odnawialnych źródeł energii [GWh], w tym:	539 GWh	2 263 GWh
Spalanie biomasy – Enea Wytwarzanie	256 GWh	69 GWh
Enea Wytwarzanie - Segment OZE (elektrownie wodne)	113 GWh	173 GWh
Enea Wytwarzanie - Segment OZE (farmy wiatrowe)	160 GWh	190 GWh
Enea Wytwarzanie - Segment OZE (biogazownie)	10 GWh	10 GWh
Współspalanie biomasy – Enea Elektrownia Połaniec ¹⁾	-	529 GWh
Spalanie biomasy – Enea Elektrownia Połaniec (zielony blok) ¹⁾	-	1 292 GWh

Poziom zużycia energii przez Grupę Kapitałową Enea w 2017 r.

	2017
Łączne zużycie energii elektrycznej przez spółki Grupy Kapitałowej Enea ²⁾	3 768 785,601 MWh ³⁾

Jednym z priorytetów dotyczących efektywności energetycznej są działania na rzecz ograniczania strat energii elektrycznej powstającymi w procesie jej dystrybucji.

Enea Operator wdraża „Strategię Obszaru Dystrybucji Grupy Kapitałowej Enea - inicjatywa: Realizacja kompleksowych działań wpływających na ograniczenie różnicy bilansowej⁴⁾” oraz „Program ograniczania różnicy bilansowej w Enea Operator sp. z o.o.”. W 2017 r. spółka odnotowała niższy poziom zużycia energii elektrycznej w stosunku do 2016 r. Jest to efektem m.in. poniesionych nakładów na nowe inwestycje i modernizacje sieci, przyłączeń nowych źródeł energii elektrycznej oraz działań eksploatacyjno-ruchomych.

Dzięki modernizacjom sieci zmiany przekrojów oraz zmiany konfiguracji pracy sieci umożliwiają zmniejszenie strat przesyłanej energii elektrycznej. Ma to znacząco korzystny wpływ na środowisko, ponieważ ogranicza zużycie energii elektrycznej związanej ze stratami energii w procesie jej dystrybucji.

¹⁾ Dane dla Enei Elektrowni Połaniec są prezentowane wyłącznie dla 2017 r. (łącznie z okresem przed włączeniem Enei Elektrowni Połaniec do Grupy Kapitałowej Enea), ponieważ w 2016 r. Enea Elektrownia Połaniec nie należała do Grupy Kapitałowej Enea.

²⁾ Suma zużycia energii nie uwzględnia danych dla części budynków administracyjnych/biurowych użytkowanych przez spółki, które regulują płatności za energię w formie ryczałtu na podstawie umowy z administratorami tych budynków i nie mają szczegółowych danych dotyczących zużycia energii w tych budynkach.

³⁾ W tym Enea Operator: straty w sieci wyniosły 1 249 860 MWh, a potrzeby własne spółki: 40 075 MWh.

⁴⁾ Różnica bilansowa to różnica pomiędzy energią elektryczną wprowadzoną do sieci a zaewidencjonowaną energią elektryczną odebraną (pobraną) z tej sieci.

Opis wyników Grupy Kapitałowej Enea dotyczących zagadnień środowiskowych (2)

Poziom zużycia wody przez spółki Segmentu Wytwarzanie:

Procesy produkcji energii elektrycznej i ciepłej wiążą się z koniecznością użycia znaczących zasobów wody. Spółki Grupy Kapitałowej Enea Segmentu Wytwarzanie przykładają wagę do optymalizacji zużycia wody w procesach produkcyjnych.

Na mapie istotnych ryzyk identyfikowanych przez Grupę Kapitałową Enea znajduje się „ryzyko obniżenia poziomu wody w Wiśle spowodowane długotrwałą suszą lub zatorami lodowymi oraz wystąpienia wysokich temperatur wody w Wiśle skutkujące zaniżoną wydajnością pracy bloków”, które ma bezpośredni związek z zapewnianiem ciągłości produkcji energii w Elektrowni Kozienice. Ważną inwestycją związaną z zapewnieniem efektywności i ciągłości produkcji energii jest Inwestycja modernizacji ujęcia wody chłodzącej – tymczasowego proggu stabilizującego na rzece Wiśle przy należącej do spółki Enea Wytwarzanie sp. o.o. Elektrowni Kozienice.

Największa elektrownia Grupy Kapitałową Enea, czyli Elektrownia Kozienice, nie wykorzystuje do celów produkcyjnych wód podziemnych. Korzysta w tym celu z wody z rzeki Wisły, przy czym 99,7% pobieranej przez elektrownię wody to pobór zwrotny.

Nazwa spółki Segmentu Wytwarzanie	Poziom zużycia wody w 2016 r. [m ³]	Poziom zużycia wody w 2017 r. [m ³]
Enea Wytwarzanie sp. z o.o.	1 775 004 528	1 663 050 763
Enea Ciepło sp. z o. o.	7 936	16 347 ¹⁾
Miejska Energetyka Ciepła Piła sp. z o.o.	5 680	6 781
Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o.	2 512	1 716
Enea Elektrownia Połaniec SA	Spółka nie należała do Grupy Kapitałowej Enea	1 289 784 219
Enea Bioenergia sp. z o.o.	Spółka nie należała do Grupy Kapitałowej Enea	120,96

Łączny poziom zużycia wody w 2017 r. dla wszystkich spółek Grupy Kapitałowej Enea wyniósł **2 960 475 332 m³**. ²⁾

¹⁾ Różnica w poziomie raportowanego poboru wody dla spółki względem 2016 r. wynika z produkcji wody uzdatnionej do kotłów na stacji uzdatniania wody oraz zwiększenia poziomu produkcji ciepła. W 2017 r. produkcja wody uzdatnionej wyniosła 3088 m³.

²⁾ Enea Oświetlenie nie posiada danych poboru wody dotyczących pomieszczeń pracy wynajmowanych na potrzeby: Rejonu Oświetleniowego Bydgoszcz (ul. Oplawiec 154, 85-469 Bydgoszcz), Rejonu Oświetleniowego Gorzów Wielkopolski (ul. Sikorskiego 37, 66-400 Gorzów Wielkopolski), Rejonu Oświetleniowego Kościan (ul. Północna 3, 64-000 Kościan), Rejonu Oświetleniowego Piła (al. Poznańska 34, 64-920 Piła), Rejonu Oświetleniowego Zielona Góra (ul. Zacisze 15, 64-775 Zielona Góra). Koszty poboru wody są wliczone w czynsz za wynajmowane pomieszczenia.

Opis wyników Grupy Kapitałowej Enea dotyczących zagadnień środowiskowych (3)

Emisje dwutlenku węgla Obszaru Wytwarzanie związane z procesami produkcji energii:

	Poziom emisji CO ₂ [Mg] 2016	Poziom emisji CO ₂ [Mg] 2017
Enea Wytwarzanie sp. z o.o.	12 372 636	12 663 362,31 ¹⁾
Enea Ciepło sp. z o.o.	5 434	17 973 ²⁾
Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. w Obornikach	14 274,40	15 190,22
Miejska Energetyka Ciepła Piła sp. z o.o.	82 481	84 345
Enea Elektrownia Połaniec SA ³⁾	7 733 638	7 029 514

Więcej informacji na temat emisji do powietrza dla Enea Wytwarzanie sp. z o.o., w tym emisji CO₂, ujęto na slajdzie 55 „Sprawozdania Zarządu z działalności Enea SA oraz Grupy Kapitałowej Enea w 2017 r.”, a emisji dla Enea Wytwarzanie w Segmencie Ciepło na slajdzie 60 wyżej wymienionego dokumentu.

Przykłady istotnych działań na rzecz ograniczania emisji w Elektrowni Kozienice

W 2017 r. w Elektrowni Kozienice:

- kontynuowano działania w zakresie dostosowania Enea Wytwarzanie sp. z o.o. do wymogów konkluzji BAT,
- zabudowano kolejne instalacje katalitycznego odazotowania spalin (SCR) na dwóch blokach 200 MW nr 4 i 8 (z osiągalnymi stężeniami poniżej 100 mg/Nm³), aby znacznie zredukować tlenki azotu,
- w końcowym etapie realizacji jest instalacja odazotowania spalin na bloku 500 MW nr 10. W 2018 r. zaplanowano zabudowanie instalacji SCR na pozostałym bloku 500 MW nr 9,
- zabudowywane sukcesywnie do 2019 r. instalacje SCR zapewniają Spółce możliwość wypełnienia wymagań dyrektywy IED oraz także przyszłych wymagań wynikających z kBAT.

Przykłady istotnych działań na rzecz ograniczenia emisji Segmentu Ciepło

Enea Wytwarzanie w Segmencie Ciepło (Elektrociepłownia Białystok) do chwili obecnej zrealizowała następujące inwestycje, wpływające na zmianę wielkości emisji:

- konwersja kotła OP-140 nr 5 opalanego węglem na fluidalny biomasowy OFB-105,
- konwersja kotła OP-140 nr 6 opalanego węglem na fluidalny biomasowy OFB-105,
- instalacja odazotowania spalin SNCR na kotłach OFB-105 nr 5 i 6,
- instalacja odazotowania spalin SCR na kotłach OP-230 nr 7 i 8,
- układ odzysku ciepła na kotle K6,
- odsiarczania spalin dla kotłów OP-230 nr 7 i 8.

W 2019 r. planowana jest modernizacja elektrofiltru kotła OP-230 nr 8.

¹⁾ Suma emisji CO₂ dla bloków 1-10, 11 oraz kotłowni rozruchowej w lokalizacji Świerze Górne (Elektrownia Kozienice), lokalizacji Białystok i Koronowo.

²⁾ Zwiększenie poziomu emisji dwutlenku węgla wynika ze zwiększenia ilości spalonego przez spółkę węgla. W 2016 r. spalono 2500,41 Mg a w 2017 roku 9204,76 Mg węgla.

³⁾ Spółka nie należała do Grupy Kapitałowej Enea w 2016 r.

Opis polityk i procedur należytej staranności Grupy Kapitałowej Enea (1)

W Grupie Kapitałowej Enea obowiązuje „Kodeks Etyki Grupy Kapitałowej Enea”. Dokument ten określa wartości i zasady postępowania, które wpływają na zarządzanie miejscem pracy i wpływają na kulturę organizacyjną Grupy Kapitałowej Enea. W 2017 r. Pracowników spółki Lubelski Węgiel Bogdanka SA obowiązywał odrębny „Kodeks etyki LW Bogdanka”. Na kwestie zarządzania miejscem pracy wpływa również wdrożona w Grupie Kapitałowej Enea „Polityka Compliance Grupy Enea”.

W związku z dużym zróżnicowaniem charakteru i zakresu działalności spółek Grupy Kapitałowej Enea, poszczególne spółki wdrażają odrębne, wytyczone przez siebie szczegółowe polityki i procedury z zakresu zarządzania miejscem pracy oraz relacjami z Pracownikami.

Część spółek Grupy Kapitałowej Enea wdraża wytyczne ustalone w Zakładowym Układzie Zbiorowym Pracy.

Przykłady istotnych polityk i procedur należytej staranności z obszaru HR wdrażanych przez spółki Grupy Kapitałowej Enea zatrudniające największą liczbę osób:

Nazwa jednostki	Nazwy polityk/procedur z zakresu zagadnień pracowniczych wdrażanych przez jednostkę
ENEA Wytwarzanie sp. z o.o.	Regulamin Pracy Ponadzakładowy Układ Zbiorowy Pracy Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy Pracowników Elektrowni Koziernice S.A; Umowa Społeczna Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy dla Pracowników Elektrownie Wodne sp. z o.o. w Samociążku 86-010 Koronowo Regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Społecznych (ZFSS) Regulamin Wynagradzania Regulamin Premiowania Procedura Antymobbingowa
ENEA Operator sp. z o.o.	Regulamin Pracy Ponadzakładowy Układ Zbiorowy Pracy Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy Regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych (zawarty w ZUZP) Polityka Antymobbingowa Program Zmiany Pokoleniowej
ENEA Centrum sp. z o.o.	Regulamin Pracy w Enea Centrum sp. z o.o. Ponadzakładowy Układ Zbiorowy Pracy Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy Regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych Regulamin Wynagradzania Polityka Antymobbingowa
Lubelski Węgiel "Bogdanka" SA	Regulamin Pracy Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy Regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych Kodeks Etyki LW Bogdanka

Opis wyników Grupy Kapitałowej Enea dotyczących zagadnień pracowniczych

Grupa Kapitałowa Enea zatrudnia na umowę o pracę **16.193 osób**¹⁾, w tym **2.777 kobiet** i **13.416 mężczyzn**.

Liczba Pracowników zatrudnionych w Grupie Kapitałowej Enea na umowę o pracę (stan na dzień 31 grudnia 2017 r.)	W tym kobiety	W tym mężczyźni
16.193	2.777	13.416

Grupa Kapitałowa Enea zarządza zidentyfikowanym jako istotne ryzykiem powstania luki pokoleniowej w miejscu pracy, m.in. poprzez współpracę ze szkołami i uczelniami wyższymi.

Przykłady:

- Współprace spółek z lokalnymi szkołami zawodowymi i technicznymi, w tym ze szkołami o profilu energetycznym.
- Umowy patronackie oraz współpraca Enea Operator sp. z o.o. ze szkołami z obszaru dystrybucji. Szkoły objęte patronatem Enea Operator to: Zespół Szkół Elektrycznych im. Mjr Henryka Sucharskiego w Gorzowie Wlkp., Zespół Szkół Elektryczno-Elektronicznych w Szczecinie, Technikum Energetyczne im. H. Zygałskiego w Poznaniu, Zespół Szkół nr 12 im. Jana II Sobieskiego w Bydgoszczy, Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego "ELEKTRYK", w Nowej Soli, Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Złotowie.
- Program "Kuznia Kadr i Motywacji" - program stażowy realizowany przez Enea Wytwarzanie sp. z o.o. we współpracy z Urzędem Pracy, dedykowany głównie młodym osobom wchodzącym na rynek pracy.
- Program Zmiany Pokoleniowej, który obejmuje m.in.: Program Dobrowolnych Odejść, Uzpełnienie Kompetencji i wypracowanie nowej polityki płacowej. Celem tego programu jest podjęcie długofalowych działań zapobiegających negatywnym skutkom naturalnych przemian gospodarczych i demograficznych oraz wdrożenie w tym zakresie konstruktywnych rozwiązań systemowych.
- Program Staży i Praktyk „Zainstaluj się w Enei”.

W celu przeciwdziałania negatywnym skutkom naturalnych przemian gospodarczych i demograficznych Grupa Enea podejmuje działania dotyczące promocji pracodawcy oraz pozyskiwania kandydatów do pracy z „młodego pokolenia” poprzez realizację programu płatnych staży i praktyk „Zainstaluj się w Enei”. Otwarcie szans dla nowej i młodej kadry, w sposób ciągły i płynny pozwoli budować potencjał organizacji i przygotować ją do zmieniającego się otoczenia.

W styczniu 2017 r. w spółkach Grupy Enea uruchomiony został program płatnych staży i praktyk „Zainstaluj się w Enei”. Przedmiotowy program stażowy to propozycja dla młodych, ambitnych osób, które pragną zdobyć unikalne doświadczenie u rynkowego lidera. Studentom i absolwentom oferujemy roczny, płatny staż w różnych obszarach biznesowych. Dajemy szansę na rozwój pod okiem biegłych specjalistów i realizację samodzielnych projektów w różnych Spółkach Grupy Enea. Prócz rocznych staży oferujemy 3-miesięczne płatne praktyki letnie. W I pilotażowej edycji programu wzięło udział 10 uczestników, z czego 7 otrzymało oferty pracy.

Grupa Enea planuje kontynuację realizacji programu płatnych staży i praktyk „Zainstaluj się w Enei”.

W kolejnej III edycji Grupa chce dotrzeć do najzdolniejszych studentów i absolwentów oraz zachęcić ich do pozostania w jej strukturach.

Materiały multimedialne dotyczące programu „Zainstaluj się w Enei” są dostępne pod adresem: <https://www.enea.pl/pl/grupaenea/o-grupie/kariera-enea/zainstaluj-sie-w-enei>

¹⁾ Liczba osób zatrudnionych na umowę o pracę obejmuje zgodnie z wytycznymi standardu raportowania GRI Standards wszystkie osoby zatrudnione na umowę o pracę w spółkach Grupy Kapitałowej Enea – stan na dzień 31 grudnia 2017 r. (łącznie z osobami zawieszonymi: urlopy wychowawcze, świadczenia rehabilitacyjne, długie urlopy bezpłatne).

łączna liczba nowych Pracowników zatrudnionych na umowę o pracę w ciągu 2017 roku: ¹⁾		w tym kobiet	w tym mężczyzn	w tym Pracowników poniżej 30 roku życia	w tym Pracowników z przedziału wiekowego 30-50 lat	w tym Pracowników powyżej 50 roku życia
Grupa Kapitałowa Enea	1895	488	1407	965	844	86

łączna liczba odejść w ciągu 2017 roku Pracowników zatrudnionych na umowę o pracę: ²⁾		w tym kobiet	w tym mężczyzn	w tym Pracowników poniżej 30 roku życia	w tym Pracowników z przedziału wiekowego 30-50 lat	w tym Pracowników powyżej 50 roku życia
Grupa Kapitałowa Enea	1457	353	1104	251	410	796

łączna liczba odejść w ciągu 2017 roku Pracowników zatrudnionych na umowę o pracę:	1 457
W tym rozwiązania umowy związane z Programem Dobrowolnych Odejść (PDO)	545
W tym odejścia na emeryturę	214

¹⁾ W treści Oświadczenia prezentowana jest liczba nowopryjętych do spółek pracowników (zarówno z rekrutacji zewnętrznych jak i wewnętrznych). W głównej treści „Sprawozdania Zarządu z działalności Enea SA oraz Grupy Kapitałowej Enea za rok 2017” na slajdzie 62 wskazano liczbę wszystkich zdarzeń kadrowych mających wpływ na zwiększenie stanu zatrudnienia w spółkach Grupy Kapitałowej Enea, w tym zakup nowych spółek, rekrutacje zewnętrzne i powroty z zawieszania.

²⁾ W treści Oświadczenia prezentowana jest liczba rozwiązań umów o pracę pomiędzy spółkami a ich pracownikami. Ponadto w głównej treści „Sprawozdania Zarządu z działalności Enea SA oraz Grupy Kapitałowej Enea za rok 2017” na slajdzie 62 wskazano liczbę wszystkich zdarzeń kadrowych mających wpływ na zmniejszenie zatrudnienia, w tym liczba odejść na emeryturę.

Opis polityk i procedur należytej staranności dotyczących zagadnień społecznych

Wpływ działalności Grupy Kapitałowej Enea na zagadnienia społeczne ma dwa wymiary. Kluczowym z nich jest **odpowiedzialność za bezpieczeństwo energetyczne kraju i Klientów Grupy Kapitałowej Enea**. Kwestie i cele Grupy Kapitałowej Enea związane z tymi odpowiedzialnościami są ujęte w dokumencie „Strategii Rozwoju Grupy Kapitałowej Enea w perspektywie do 2030 roku”. Bierze ona pod uwagę 4 istotne zagadnienia: Bezpieczeństwo i Polityka Energetyczna Kraju, Dokument „Plan na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju” wytyczony dla kraju przez Ministerstwo Rozwoju, Politykę klimatyczną oraz oczekiwania Klientów i postęp technologiczny.

Jeden z 5 priorytetowych kierunków rozwoju Grupy Kapitałowej Enea ujęty w Strategii Rozwoju brzmi: „Grupa Kapitałowa Enea będzie NIEZAWODNA: istotny wkład w bezpieczeństwo energetyczne Polski”.

Do celów ustalonych dla Grupy Kapitałowej Enea w Strategii Rozwoju, które wiążą się bezpośrednio z zagadnieniem zapewniania bezpieczeństwa energetycznego kraju, należą m.in.:

- Wskaźnik SAIDI na poziomie 144 min.
- Wskaźnik SAIFI na poziomie 1,69
- Zainstalowane konwencjonalne moce wytwórcze na poziomie 5,8 – 6,3 GW w 2025 r.

Dzięki uruchomieniu w 2017 r. nowego, nowoczesnego bloku energetycznego w Kozienicach Grupa Kapitałowa Enea zwiększyła swoje moce wytwórcze do 6,2 GW.

Drugi wymiar zagadnień społecznych to **cele i charakter zaangażowania społecznego Grupy Kapitałowej Enea** i jej rola w życiu lokalnych społeczności.

Enea SA powołała do życia Fundację Enea. Fundacja Enea powstała w kwietniu 2014 r., aby realizować politykę zaangażowania społecznego Grupy Kapitałowej Enea i udzielać wsparcia cennym inicjatywom oraz projektom społecznym. Jest ona głównym podmiotem Grupy Kapitałowej Enea udzielającym wsparcia na cele społeczne.

Kluczowe obszary działania Fundacji Enea to edukacja dzieci i młodzieży, rozwój kultury i sztuki, aktywizacja obszaru sportu i promocja zdrowego trybu życia oraz rozwój społeczności lokalnych. Fundacja Enea realizuje politykę społecznej odpowiedzialności biznesu Grupy Enea, m.in., poprzez:

- wsparcie projektów i programów społecznych realizowanych przez podmioty prowadzące działalność społecznie użyteczną przekazywane jako pomoc finansowa, rzeczowa, a także polegająca na zaangażowaniu wolontariuszy Fundacji
- realizację projektów autorskich wspierających kampanie i akcje społeczne, programy edukacyjne, szkolenia, konferencje istotne ze względu na cele Fundacji, programy stypendialne, imprezy edukacyjne, sportowe, rekreacyjne lub kulturalne
- wsparcie obecnych i byłych Pracowników spółek z Grupy Enea oraz ich bliskich, w szczególności jeżeli osoby te znajdują się w sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia.

Więcej szczegółowych informacji o celach realizowanych przez Fundację Enea i jej działaniach jest dostępnych na stronie: <https://www.enea.pl/pl/grupaenea/odpowiedzialny-biznes/dzialalnosc-fundacji> oraz w Raporcie CSR Grupy Enea 2016 dostępnym pod adresem: <http://raportcsr.enea.pl/2016/pl/spoleczenstwo/spoleczenstwo>.

Do podmiotów, które poza Fundacją Enea prowadzą działalność społeczną i charytatywną, należy powołana do życia przez należącą obecnie do Grupy Kapitałowej Enea spółkę Lubelski Węgiel „Bogdanka” SA Fundacja „Solidarni Górnicy”. Działa ona od 2014 roku, a jej celem jest świadczenie pomocy finansowej i wspomaganie Pracowników Spółki poszkodowanych w wypadkach losowych, chorych, znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej oraz ich rodzin, a także wspieranie unikalnych talentów, przedsięwzięć kulturalnych, prozdrowotnych, ekologicznych i innych o dużym znaczeniu lokalnym i regionalnym. Informacje o Fundacji są dostępne na stronie http://www.lw.com.pl/pl,2,s415,o_fundacji.html.

Opis wyników Grupy Kapitałowej Enea dotyczących zagadnień społecznych

1. Kluczowe działania na rzecz zapewniania bezpieczeństwa energetycznego kraju:

Enea Operator sp. z o.o. realizuje liczne modernizacje instalacji i inwestycje w nowe linie, których celem jest zapewnianie bezpieczeństwa energetycznego Klientów i bezawaryjne dostarczanie energii. Do najważniejszych zadań inwestycyjnych realizowanych przez Enea Operator w obszarze inwestycji sieciowych (kontynuowanych z poprzednich lat i rozpoczętych w 2017 r.) należały:

- Przebudowa linii 110 kV Glinki - Żelechowo
- Przebudowa linii napowietrznej 110 kV relacji Dąbie - Morzyczyn
- Przebudowa linii napowietrznej 110 kV relacji Krzęcin - Dolice
- Budowa linii napowietrznej 110 kV relacji Nowogród Bobrzański - Żary Zakładowa
- Przebudowa linii napowietrznej 110 kV relacji Górzycza - Słubice
- Przebudowa linii napowietrznej 110 kV relacji Śmigiel - Leszno Gronowo
- Modernizacja GPZ Kostrzyn, GPZ Jachcice i GPZ Pakość.

W 2017 r. Grupa Kapitałowa Enea zakończyła budowę i uruchomiła nowy blok energetyczny w Elektrowni Kozienice o mocy 1.075 MW. Najnowocześniejsza jednostka wytwórcza w kraju wzmacnia bezpieczeństwo energetyczne Polski i pozycje Grupy Enea na rynku. Blok jest jednocześnie jedną z największych i najsprawniejszych instalacji tego typu na świecie. Dzięki wykorzystaniu zaawansowanych rozwiązań technologii na parametry nadkrytyczne, blok osiąga sprawność na poziomie 45,6%, co pozwala na obniżenie emisji dwutlenku węgla o około 25% w stosunku do emisji z istniejących bloków opalanych węglem kamiennym.

2. Skala i zakres działań zaangażowania społecznego Grupy Kapitałowej Enea:

	2017
Łączna kwota przeznaczona przez Grupę Kapitałową Enea na wszystkie działania zaangażowania społecznego	2 397 632,35 zł
Liczba Pracowników zaangażowanych minimum raz w roku w działania wolontariatu pracowniczego Grupy Kapitałowej Enea	60 osób
Łączna liczba godzin przeznaczonych przez Pracowników na wolontariat pracowniczy w 2017 r.	301 godzin
Liczba beneficjentów działań wolontariatu pracowniczego (w tym uczestników akcji/szkoleń i innych działań prowadzonych w ramach wolontariatu pracowniczego) ¹⁾	5018 osób

¹⁾Wskaźnik ten nie obejmuje beneficjentów działań wolontariatu pracowniczego realizowanych podczas imprez masowych, np. pokazów ratownictwa realizowanych przez wolontariuszy-ratowników podczas festynów, pikników, itp.

Przykłady realizowanych w 2017 r. programów i inicjatyw zaangażowania społecznego:

1. Projekt „**Enea Akademia Talentów**”: w jego ramach został uruchomiony program stypendialny skierowany do utalentowanych uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych z obszaru działania spółek z Grupy oraz program grantowy skierowany dla publicznych szkół podstawowych i gimnazjalnych z obszaru działania spółek z Grupy, realizujących autorskie projekty rozwijające talenty i uzdolnienia uczniów.
2. Projekt „**Biegamy – Zbieramy – Pomagamy**”: Pracownicy spółek z Grupy Kapitałowej Enea, biorąc udział w wybranych zawodach biegowych, zdobywali punkty, które zostały przeliczone na pieniądze (1 pkt = 100 zł). Zebrane w ten sposób środki Fundacja Enea przekazała w formie darowizny na rzecz Fundacji Kamili Skolimowskiej, która realizuje projekty mające na celu propagowanie sportu.
3. Program grantowy „**Potęga poMocy**”: ma on na celu propagowanie wśród Pracowników Grupy Kapitałowej Enea idei prospołecznych o zasięgu lokalnym. Pracownicy mogą zgłaszać cenne lokalne inicjatywy społeczne wymagające według nich wsparcia. Zarząd Fundacji Enea wybiera w każdej edycji tego programu grantowego 3 zwycięskie projekty i przyzna im wsparcie finansowe.
4. „**Enea Akademia Sportu**”: projekt mający na celu wsparcie aktywności fizycznej i zdrowego stylu życia dzieci i młodzieży. W 2017 r. w ramach tej inicjatywy ponad 3000 dzieci uczestniczyło w rozgrywkach siatkarskich i zajęciach ogólnorozwojowych. W rozgrywkach Enea Ligi Mini Piłki Siatkowej wzięło udział ok. 1000 dzieci i młodzieży z 30 szkół z Poznania i okolic.
5. **Pomoc gminom poszkodowanym przez nawałnice**: Fundacja Enea przekazała prawie milion złotych dla gmin poszkodowanych po nawałnicach. Pieniądże, zostały przekazane na cele wskazane przez samorządy, m.in. remonty i odbudowę infrastruktury oraz budynków użyteczności publicznej oraz na wsparcie lokalnych Ochotniczych Straży Pożarnych. Dzięki temu OSP będą mogły doposzążyć się w specjalistyczny sprzęt niezbędny do usuwania skutków kataklizmów.
6. Najstarsze, stałe programy wolontariatu pracowniczego:
  - a. Ratownictwo przedmedyczne "Pierwsza Pomoc" - pokazy i szkolenia z udzielania pierwszej pomocy realizowane przez zespoły Ratowników Przedmedycznych, w skład których wchodzi Pracownicy Grupy Kapitałowej Enea.
  - b. Lekcje o energii dla najmłodszych pt. „Nie taki prąd straszny”. Podczas lekcji prowadzonych przez Pracowników-wolontariuszy Grupy Kapitałowej dzieci dowiadują się m.in. jakie są źródła pozyskiwania energii, jakie są zagrożenia wynikające z nieprawidłowego korzystania z energii elektrycznej.
  - c. Inne działania wolontariatu pracowniczego, m.in. rewitalizacja ogrodu w Hospicjum Pallium w Poznaniu, malowanie świetlicy środowiskowej "Oratorium Światełko" w Poznaniu, rewitalizacja Ogrodu przy Centrum Wspierania Rodzin w Poznaniu, rewitalizacja ogrodu wraz z podopiecznymi Warsztatu Terapii Zajęciowej w Kozienicach; udział w festynach z okazji Dnia Dziecka w Szpitalach dziecięcych w Poznaniu i Kozienicach; koncert kolęd dla Podopiecznych Fundacji Pomocy Dzieciom z Chorobami Nowotworowymi w Poznaniu.

Opis polityk i procedur należytej staranności Grupy Kapitałowej Enea

Grupa Kapitałowa Enea nie wytyczyła odrębnego dokumentu polityki dedykowanej wyłącznie kwestiom praw człowieka ani procedur należytej staranności w tym zakresie na poziomie Grupy, jednak zagadnienia związane z przestrzeganiem praw człowieka w miejscu pracy ujęto w obowiązującym „Kodeksie etyki Grupy Kapitałowej Enea”. Do kwestii wynikających z przestrzegania praw człowieka w miejscu pracy, takich jak przeciwdziałanie mobbingowi, molestowaniu i wszelkiej dyskryminacji w spółce, odnosi się również odrębny „Kodeks etyki LW Bogdanka”.

Ponadto w spółce Enea SA funkcjonuje „Wewnętrzna polityka postępowania w przypadku zgłoszenia lub wykrycia nieakceptowalnych zachowań w Enea SA”. Celem jej wdrażania jest realizacja obowiązku pracodawcy przeciwdziałania mobbingowi i innym nieakceptowalnym zachowaniom takim jak m.in.: dyskryminacja, molestowanie. Część spółek wdraża dodatkowe polityki regulujące kwestie antymobbingu w danej spółce (m.in. spółki Enea Centrum sp. z o.o., Enea Wytwarzanie sp. z o.o.).

Opis wyników Grupy Kapitałowej Enea dotyczących zagadnienia praw człowieka

1. Jednym z praw człowieka jest prawo do zrzeszania się. W każdej ze spółek Grupy Kapitałowej Enea działają organizacje związkowe. Ponadto w różnych spółkach Grupy funkcjonują odrębne układy zbiorowe pracy (we wszystkich spółkach poza Miejską Energetyką Ciepłą Piła sp. z o.o., Enea Bioenergia sp. z o.o. oraz Enea Innovation sp. z o.o.). W spółkach Grupy Kapitałowej Enea działają związki zawodowe. Należą do nich m.in.: Międzyzakładowy Związek Zawodowy Pracowników GK Enea, Międzyzakładowy Związek Zawodowy Energetyków w Enea Wytwarzanie sp. z o.o., Międzyzakładowy Związek Zawodowy Pracowników Grupy Kapitałowej Enea „Synergia”, Międzyzakładowa Organizacja Związkowa Związku Zawodowego Inżynierów i Techników przy Enea SA, Międzyzakładowy Związek Zawodowy Pracowników Grupy Energetycznej Enea SA „Kadra”, Organizacja Międzyzakładowa NSZZ Solidarność Enea, Międzyzakładowy Związek Zawodowy Pracowników Ruchu Ciągłego Grupy Energetycznej Enea SA, OM NSZZ "Solidarność", KZZ Ciepłowników MOZ, Związek Zawodowy Pracowników Zmianowych, Samodzielny Związek Zawodowy Pracowników Inżynierji - Technicznych, Administracyjnych i Obsługi Elektrociepłowni Białystok, Międzyzakładowy Związek Zawodowy Energetyków Zakładowa Organizacja Związkowa w Enea Operator, Międzyzakładowy Związek Zawodowy Pracowników Dozoru przy Elektrowni w Połańcu.
2. Zarówno w spółce Enea SA, jak i w całej Grupie Kapitałowej Enea w 2017 r. nie odnotowano potwierdzonych przypadków dyskryminacji w miejscu pracy.
3. W 2017 r. w Grupie Kapitałowej Enea podejmowano działania mające na celu przeciwdziałanie nieakceptowalnym zachowaniom takim jak mobbing, dyskryminacja, molestowanie i inne nieprawidłowości związane z ochroną godności i praw człowieka w miejscu pracy. Skupiły się one wokół zagadnień:
  - Tworzenia przyjaznego środowiska pracy
  - Dokonywania sprawiedliwych ocen pracowniczych
  - Zapewniania Pracownikom możliwości swobodnego wypowiedzenia się
  - Zapewniania jasnego przepływu informacji
  - Stosowania konstruktywnych metod zarządzania konfliktami
  - Budowanie pozytywnych relacji pomiędzy Pracownikami.

W ramach zwiększania wśród Pracowników świadomości wagi zagadnień ujętych w „Kodeksie etyki Grupy Kapitałowej Enea”, w tym zagadnień dotyczących przeciwdziałaniu wszelkim nieprawidłowościom takim jak mobbing czy dyskryminacja w miejscu pracy, realizowano m.in. następujące działania komunikacyjne:

  - Cykl publikowanych w wewnętrznych kanałach komunikacji wywiadów z Pracownikami na temat roli wartości w codziennej pracy
  - Filmy, w których Pracownicy prezentowali swoje postawy i przemyślenia związane z przestrzeganiem wartości w miejscu pracy
  - Konkursy dotyczące wartości w miejscu pracy. W konkursach mogli brać udział Pracownicy i ich dzieci.
4. Wszelkie nieprawidłowości dotyczące łamania praw człowieka w miejscu pracy np. poprzez mobbing czy dyskryminację Pracownicy mogą zgłaszać anonimowo poprzez stronę <https://www.enea.pl/pl/grupaenea/odpowiedzialny-biznes/kodeks-etyki/kontakt-z-komisja-etyki> bezpośrednio do Komisji ds. etyki.

Opis polityk i procedur należytej staranności Grupy Kapitałowej Enea

1. Spółki należące do Grupy Kapitałowej Enea są zobowiązane do przestrzegania zasad określonych w „**Kodeksie Etyki Grupy Kapitałowej Enea**”. Zgodnie z tym dokumentem:
  - a. Transparentność i przeciwdziałanie korupcji to jedna z naczelnych „Zasad Grupy Kapitałowej Enea”
  - b. Wszelkie pytania i nieprawidłowości związane z tematyką korupcji Pracownicy Grupy Kapitałowej Enea mogą zgłaszać do Komisji ds. Kodeksu etyki Grupy Kapitałowej Enea (bezpośrednio, poprzez email: etyka@enea.pl lub za pośrednictwem portalu www.kodeksetyki.enea.pl). Formularz zgłaszania nieprawidłowości za pośrednictwem portalu zapewnia Pracownikom pełną anonimowość.
2. Ponadto w Grupie Kapitałowej Enea wdrożono regulacje w zakresie przeciwdziałania korupcji m.in. w postaci „Zasad wręczania i przyjmowania upominków w Grupie Enea” oraz „Polityki Compliance Grupy Enea”.
3. Enea SA wdrożyła w Grupie jednolite standardy w zakresie organizacji i zarządzania Grupą w postaci **nowego ładu korporacyjnego**. Ład korporacyjny przemodelował sposób zarządzania funkcjami w skali Grupy oraz dokonał podziału tych funkcji między Spółkami. Zaprojektowano nowy podział kompetencji decyzyjnych między Zarządem Enea SA, Zarządami Spółek Grupy Enea i Komitetami Grupy Enea. W oparciu o narzędzia prawne ładu korporacyjnego (przede wszystkim **Kodeks Grupy Enea**) dostosowano regulacje wewnętrzne Spółek Grupy Enea do nowej mapy kompetencji. Kodeks Grupy Enea wprowadził m.in. **pojęcie interesu Grupy Enea** oraz zobowiązanie wszystkich spółek wchodzących w skład Grupy Enea do współdziałania w celu realizacji strategii i misji Grupy.
4. **Działania w zakresie polityk antykorupcyjnych są realizowane w zgodzie z zasadą należytej staranności i m.in. monitorowane są za pośrednictwem** Jednostki Zarządzającej Pionu Bezpieczeństwa, Compliance i Obsługi Prawnej w Grupie Enea (w Departamencie Zarządzania Operacyjnego Enea SA) oraz Komisji Etyki.
5. **Efekty wdrażanych polityk i działań są analizowane i przedstawiane** m.in. w następujących dokumentach: Raport z realizacji „Polityki Compliance Grupy Enea” (Enea SA), Raporty Komisji ds. Etyki, Raporty dotyczące realizacji szkoleń, Sprawozdanie z działalności Rzecznika ds. Etyki za 2017 r. (dla LW Bogdanka SA).
6. **Do priorytetów Grupy należą:**
  - Eliminowanie wszelkich możliwych działań o charakterze korupcyjnym.
  - Zapewnienie zgodności działań z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi.
  - Realizacja działań zmierzających do upowszechnienia wiedzy wśród Pracowników Spółek z obszaru obowiązujących w Grupie Kapitałowej Enea regulacji w zakresie antykorupcji.
  - Zapewnienie konkurencyjności i transparentności w relacjach z kontrahentami.
  - Podnoszenie jakości kontaktów z Klientami podczas wykonywania usług przez Pracowników i podwykonawców spółki i zapobieganie niepożądanym zachowaniom w tym obszarze.
  - Umożliwienie Pracownikom i kontrahentom zgłaszania nieprawidłowości (w tym również z obszaru korupcji).
7. **Działania podjęte w tym zakresie to:**
  - Upowszechnianie wiedzy z zakresu przeciwdziałania korupcji podczas spotkań z Pracownikami i szkoleń.
  - Przeprowadzenie szkoleń dla Pracowników z „Polityki Compliance Grupy Enea” oraz „Zasad przyjmowania i wręczania upominków w Grupie Enea”.
  - Realizacja cyklicznych spotkań Pracowników mających bezpośredni kontakt z Klientami, w trakcie których są omawiane między innymi zasady postępowania w kontaktach z Klientami oraz przypadki skarg wnoszonych przez Klientów, a dotyczących zachowań Pracowników.
  - Systematyczne doskonalenie zapisów umów z Klientami, mających na celu między innymi ustandaryzowanie zasad kontaktów z Klientami i przeciwdziałanie niewłaściwym zachowaniom i korupcji.
  - Realizacja zapisów zawartych we wdrożonej w Grupie Enea „Polityce Compliance Grupy Enea”.
  - Monitoring otoczenia prawnego i standardów rynkowych w zakresie budowy systemu przeciwdziałania korupcji.
  - Udostępnienie spółkom formularza, według którego mogą być zgłaszane do Enea SA informacje o zdarzeniach o charakterze korupcyjnym.

Opis wyników Grupy Kapitałowej Enea dotyczących zagadnienia przeciwdziałania korupcji

Spółki informują Pracowników za pomocą różnych kanałów komunikacji wewnętrznej o zasadach dotyczących przeciwdziałania korupcji i możliwości ich zgłaszania. Informacje te są przekazywane m.in. poprzez bezpośrednie rozmowy przełożonych z Pracownikami, podczas spotkań członków zarządów z Pracownikami, poprzez intranet spółek i w ramach szkoleń e-learningowych. Dotyczy to szczególnie nowo zatrudnianych Pracowników. Kadra zarządzająca jest zobowiązana do przyjęcia kluczowej roli w kreowaniu kultury organizacyjnej, w której korupcja jest zjawiskiem nieakceptowanym.

Przykład: W Enea SA, Enea Wytwarzanie sp. z o.o., Enea Operator sp. z o.o. i innych spółkach Grupy, których Pracownicy mają dostęp do wspólnej platformy e-learningowej, wszystkie nowo zatrudnione osoby korzystające ze służbowego adresu email są zobowiązane w ciągu trzech miesięcy od daty zatrudnienia do odbycia szkoleń obowiązkowych przez platformę e-learning. Szkolenia, o których mowa powyżej, są planowo powtarzane dla wszystkich Pracowników co trzy lata lub wcześniej (w sytuacji zmiany lub wprowadzenia nowego dokumentu regulującego kwestie antykorupcyjne). Ponadto w części spółek osoby nowo zatrudniane przechodzą w pierwszym dniu pracy szkolenia adaptacyjne m.in. z zakresu regulacji uwzględniających działania antykorupcyjne.

Przykład: W LW Bogdanka SA w maju 2017 r. zrealizowano dwudniowe szkolenie pt. „Zagrożenia korupcyjne” przeprowadzone przez Polski Instytut Kontroli Zewnętrznej. Szkolenie ukończyły 82 osoby.

WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI WDRAŻANYCH POLITYK	2017
Liczba potwierdzonych przypadków korupcji w spółkach Grupy Kapitałowej Enea w 2017 r.	0
Liczba Pracowników spółek przeszkolonych z zakresu przeciwdziałania korupcji w 2017 r. ¹⁾	Enea SA – 80 osób (23% Pracowników) Enea Operator sp. z o.o. – 333 osoby (15% Pracowników) Enea Centrum sp. z o.o. – 378 osób (25% Pracowników) Enea Oświetlenie sp. z o.o. – 21 osób (24% Pracowników) Enea Serwis sp. z o.o. – 40 osób (16% Pracowników) Enea Pomiary sp. z o.o. – 5 osób (9% Pracowników) Enea Trading sp. z o.o. – 25 osób (24% Pracowników) Enea Wytwarzanie sp. z o.o. – 298 osób (46% Pracowników) LW Bogdanka SA – 82 osoby (1,8% Pracowników)
% Pracowników spółek poinformowanych o obowiązujących zasadach przeciwdziałania korupcji	100%
% członków organów zarządzających Grupy Kapitałowej Enea, których poinformowano o polityce i procedurach antykorupcyjnych organizacji	100%

¹⁾ Podany udział procentowy (%) dotyczy wyłącznie pracowników posiadających dostęp do platformy e-learning. Ponadto za edukację pozostałych pracowników w tym zakresie odpowiadają ich bezpośredni przełożeni.

Sekcja tematyczna	Numery slajdów
Model biznesowy Grupy Kapitałowej Enea	112-115
Kluczowe niefinansowe wskaźniki dotyczące działalności Grupy Kapitałowej Enea	116
Zarządzanie ryzykami i ryzyka niefinansowe związane z działalnością Grupy Kapitałowej Enea	117-119
Zagadnienia środowiskowe - opis polityk Grupy Kapitałowej Enea i wyników dotyczących zagadnień	120-125
Zagadnienia pracownicze - opis polityk Grupy Kapitałowej Enea i wyników dotyczących zagadnień	126-128
Zagadnienia społeczne - opis polityk Grupy Kapitałowej Enea i wyników dotyczących zagadnień	129-131
Zagadnienie praw człowieka - opis polityk Grupy Kapitałowej Enea i wyników dotyczących zagadnień	132
Zagadnienie przeciwdziałania korupcji - opis polityk Grupy Kapitałowej Enea i wyników dotyczących zagadnień	133-134

Załączniki

Rachunek zysków i strat Enea Operator sp. z o.o. – 2017

[tys. zł]	2016	2017	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży usług dystrybucyjnych odbiorcom końcowym	2 882 157	3 103 968	221 811	7,7%
Przychody z tytułu opłat dodatkowych	5 485	5 733	248	4,5%
Przychody ze sprzedaży niezafakturowanej usług dystrybucji	5 815	5 986	171	2,9%
Rozliczenie rynku bilansującego	9 334	13 485	4 151	44,5%
Opłaty za przyłączenie do sieci	67 564	64 258	-3 306	-4,9%
Przychód z tytułu nielegalnego poboru energii elektrycznej	5 741	6 265	524	9,1%
Przychody z tytułu usług	31 154	28 080	-3 074	-9,9%
Sprzedaż usług dystrybucji innym podmiotom	24 936	15 923	-9 013	-36,1%
Sprzedaż towarów i materiałów oraz inne przychody	2 777	2 980	203	7,3%
Przychody ze sprzedaży	3 034 963	3 246 678	211 715	7,0%
Amortyzacja środków trwałych i WNIP	473 120	490 035	16 915	3,6%
Koszty świadczeń pracowniczych	400 741	415 930	15 189	3,8%
Zużycie materiałów i surowców oraz wartość sprzedanych towarów	31 803	29 209	-2 594	-8,2%
Zakup energii na potrzeby własne oraz straty sieciowe	242 181	228 790	-13 391	-5,5%
Koszty usług przesyłowych	819 144	1 022 283	203 139	24,8%
Inne usługi obce	247 536	272 940	25 404	10,3%
Podatki i opłaty	174 208	189 147	14 939	8,6%
Koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży	2 388 733	2 648 334	259 601	10,9%
Pozostałe przychody operacyjne	50 080	38 605	-11 475	-22,9%
Pozostałe koszty operacyjne	66 622	56 331	-10 291	-15,4%
Zysk / (strata) na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	-16 538	-12 830	3 708	22,4%
Zysk / (strata) operacyjny	613 150	567 788	-45 362	-7,4%
Przychody finansowe	4 997	1 995	-3 002	-60,1%
Koszty finansowe	41 304	53 543	12 239	29,6%
Zysk / (strata) brutto	576 843	516 240	-60 603	-10,5%
Podatek dochodowy	109 453	101 176	-8 277	-7,6%
Zysk / (strata) netto	467 390	415 064	-52 326	-11,2%
EBITDA	1 086 270	1 057 823	-28 447	-2,6%

2017:

Czynniki zmiany EBITDA Enea Operator sp. z o.o. (spadek o 28 mln zł):

- (+) wyższe przychody ze sprzedaży usług dystrybucji odbiorcom końcowym o 222 mln zł wynikają głównie z wyższych kosztów przenoszonych - wzrost opłaty przejściowej i opłaty OZE (wprowadzonej od 1 lipca 2016 r.) oraz z wyższego wolumenu sprzedaży usług dystrybucji odbiorcom końcowym o 517 GWh
- (+) niższe koszty zakupu energii na pokrycie różnicy bilansowej o 13 mln zł wynikają z niższego wolumenu o 44 GWh oraz niższej średniej ceny energii elektrycznej
- (+) wyższe przychody z rozliczenia energii elektrycznej na rynku bilansującym o 4 mln zł wynikają z wyższego wolumenu o 26 GWh
- (-) wyższe koszty zakupu usług przesyłowych o 203 mln zł wynikają głównie z wyższych kosztów przenoszonych - wzrost opłaty przejściowej i opłaty OZE (wprowadzonej od 1 lipca 2016 r.) oraz wzrostu stawki opłaty przesyłowej stałej w tarifie PSE
- (-) niższe przychody z tytułu sprzedaży usług dystrybucji innym podmiotom o 9 mln zł wynikają z niższego wolumenu energii oddanej do sąsiednich OSD
- (-) niższe przychody z tyt. opłat za przyłączenie do sieci o 3 mln zł – głównie OZE
- (-) wyższe koszty pozostałych usług obcych o 25 mln zł głównie w obszarach usług: IT, obsługa klienta, pomiary, administrowanie budynkami
- (-) wyższe koszty świadczeń pracowniczych o 15 mln zł wynikają głównie z wyższych rezerw aktuarialnych oraz wzrostu wynagrodzeń
- (-) wyższe koszty podatków i opłat o 15 mln zł - efekt zrealizowanych inwestycji w zakresie majątku sieciowego
- (-) niższe przychody z tytułu sprzedaży usług o 3 mln zł - głównie usługi niekoncesjonowane na rzecz klientów zewnętrznych
- (-) niższe pozostałe przychody operacyjne o 11 mln zł wynikają głównie z tytułu realizacji umów o usunięcie kolizji i przeniesienie urządzeń energetycznych na majątek w 2016 r. (zdarzenia jednorazowe)
- (+) niższe pozostałe koszty operacyjne o 10 mln zł wynikają głównie z niższych kosztów uregulowań prawnych dot. majątku sieciowego

Rachunek zysków i strat Enea Operator sp. z o.o. – IVQ 2017

[tys. zł]	IVQ 2016	IVQ 2017	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży usług dystrybucyjnych odbiorcom końcowym	741 224	792 386	51 162	6,9%
Przychody z tytułu opłat dodatkowych	1 276	1 647	371	29,1%
Przychody ze sprzedaży niezafakturowanej usług dystrybucji	5 658	7 657	1 999	35,3%
Rozliczenie rynku bilansującego	7 626	9 208	1 582	20,7%
Opłaty za przyłączenie do sieci	19 845	16 197	-3 648	-18,4%
Przychód z tytułu nielegalnego poboru energii elektrycznej	1 724	1 376	-348	-20,2%
Przychody z tytułu usług	8 500	7 220	-1 280	-15,0%
Sprzedaż usług dystrybucji innym podmiotom	6 400	3 898	-2 502	-39,1%
Sprzedaż towarów i materiałów oraz inne przychody	812	939	127	15,6%
Przychody ze sprzedaży	793 065	840 528	47 463	6,0%
Amortyzacja środków trwałych i WNIP	116 621	123 820	7 199	6,2%
Koszty świadczeń pracowniczych	126 980	118 554	-8 426	-6,6%
Zużycie materiałów i surowców oraz wartość sprzedanych towarów	9 496	7 965	-1 531	-16,1%
Zakup energii na potrzeby własne oraz straty sieciowe	60 592	60 488	-104	-0,2%
Koszty usług przesyłowych	215 134	258 448	43 314	20,1%
Inne usługi obce	73 301	82 098	8 797	12,0%
Podatki i opłaty	41 152	43 459	2 307	5,6%
Koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży	643 276	694 832	51 556	8,0%
Pozostałe przychody operacyjne	11 592	15 507	3 915	33,8%
Pozostałe koszty operacyjne	20 383	6 736	-13 647	-67,0%
Zysk / (strata) na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	-10 453	-9 825	628	6,0%
Zysk / (strata) operacyjny	130 545	144 642	14 097	10,8%
Przychody finansowe	2 371	842	-1 529	-64,5%
Koszty finansowe	11 494	14 556	3 062	26,6%
Zysk / (strata) brutto	121 422	130 928	9 506	7,8%
Podatek dochodowy	24 232	24 289	57	0,2%
Zysk / (strata) netto	97 190	106 639	9 449	9,7%
EBITDA	247 166	268 462	21 296	8,6%

IVQ 2017:

Czynniki zmiany EBITDA Enea Operator sp. z o.o. (wzrost o 21 mln zł):

- (+) wyższe przychody ze sprzedaży usług dystrybucji odbiorcom końcowym o 53 mln zł wynikają głównie z wyższych kosztów przenoszonych - wzrost opłaty przejściowej i stawek opłaty OZE oraz z wyższego wolumenu sprzedaży usług dystrybucji odbiorcom końcowym o 120 GWh
- (+) wyższe przychody z rozliczenia energii elektrycznej na rynku bilansującym o 2 mln zł wynikają z wyższego wolumenu o 8 GWh
- (-) wyższe koszty zakupu usług przesyłowych o 43 mln zł wynikają głównie z wyższych kosztów przenoszonych (wzrost opłaty przejściowej i opłaty OZE) oraz wzrostu stawki opłaty przesyłowej stałej w taryfie PSE
- (-) niższe przychody z tytułu sprzedaży usług dystrybucji innym podmiotom o 3 mln zł wynikają z niższego wolumenu energii oddanej do sąsiednich OSD
- (-) niższe przychody z tyt. opłat za przyłączenie do sieci o 4 mln zł – głównie OZE
- (+) niższe koszty świadczeń pracowniczych o 8 mln zł wynikają głównie z niższych rezerw pracowniczych
- (-) wyższe koszty pozostałych usług obcych o 9 mln zł głównie w obszarach usług: IT, obsługa klienta, pomiary, administrowanie budynkami
- (-) wyższe koszty podatków i opłat o 2 mln zł - efekt zrealizowanych inwestycji w zakresie majątku sieciowego
- (+) wyższe pozostałe przychody operacyjne o 4 mln zł wynikają głównie z dodatniego wyniku na ubezpieczeniach i szkodach losowych
- (+) niższe pozostałe koszty operacyjne o 14 mln zł wynikają głównie z niższych kosztów uregulowań prawnych dot. majątku sieciowego

Rachunek zysków i strat Enea Wytwarzanie sp. z o.o. – 2017

[tys. zł]	2016	2017	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży energii elektrycznej	2 899 395	2 545 822	-353 573	-12,2%
<i>koncesja na wytwarzanie</i>	2 548 594	2 371 161	-177 433	-7,0%
<i>koncesja na obrót</i>	350 801	174 661	-176 140	-50,2%
Przychody z tytułu świadectw pochodzenia	37 493	27 224	-10 269	-27,4%
Przychody ze sprzedaży uprawnień do emisji CO ₂	32 713	17 786	-14 927	-45,6%
Przychody ze sprzedaży ciepła	169 227	161 734	-7 493	-4,4%
Przychody z tytułu usług	12 138	12 731	593	4,9%
Sprzedaż towarów i materiałów oraz inne przychody	11 680	12 257	577	4,9%
Podatek akcyzowy	206	226	20	9,7%
Przychody ze sprzedaży netto	3 162 440	2 777 328	-385 112	-12,2%
Amortyzacja środków trwałych i WNiP	222 557	234 430	11 873	5,3%
Koszty świadczeń pracowniczych	262 817	255 377	-7 440	-2,8%
Zużycie materiałów i surowców oraz wartość sprzedanych towarów	1 690 178	1 568 038	-122 140	-7,2%
Zakup energii na potrzeby sprzedaży	414 606	246 145	-168 461	-40,6%
Usługi przesyłowe	2 273	2 054	-219	-9,6%
Inne usługi obce	138 851	143 749	4 898	3,5%
Podatki i opłaty	77 113	79 685	2 572	3,3%
Koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży	2 808 395	2 529 478	-278 917	-9,9%
Pozostałe przychody operacyjne	26 389	19 766	-6 623	-25,1%
Pozostałe koszty operacyjne	142 933	7 621	-135 312	-94,7%
Zysk / (strata) na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	1 448	545	-903	-62,4%
Odpis z tytułu utraty wartości niefinansowych aktywów trwałych	90 808	0	-90 808	-100,0%
Zysk / (strata) operacyjny	148 141	260 540	112 399	75,9%
Przychody finansowe	7 383	2 227	-5 156	-69,8%
Koszty finansowe	18 359	33 739	15 380	83,8%
Przychody z tytułu dywidend	2 740	1 013	-1 727	-63,0%
Zysk / (strata) brutto	139 905	230 041	90 136	64,4%
Podatek dochodowy	53 727	76 025	22 298	41,5%
Zysk / (strata) netto	86 178	154 016	67 838	78,7%
EBITDA	461 506	494 970	33 464	7,3%

2017:**Czynniki zmiany EBITDA Enea Wytwarzanie sp. z o.o. (wzrost o 33,4 mln zł):****Elektrownia Systemowa Kozienice – spadek EBITDA o 108,7 mln zł**

- (-) spadek marży na obrocie i na Rynku Bilansującym o 64,6 mln zł
- (-) spadek marży na wytwarzaniu o 54,8 mln zł
- (-) spadek pozostałych czynników o 26,5 mln zł: niedobór inwentaryzacyjny paliwa produkcyjnego - 20,5 mln zł, wynik na pozostałej działalności operacyjnej -3,8 mln zł
- (+) wyższe przychody z Regulacyjnych Usług Systemowych o 24,6 mln zł
- (+) spadek kosztów stałych o 12,6 mln zł

Segment Ciepło – spadek EBITDA o 5,5 mln zł

- (-) spadek przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej o 15,1 mln zł
- (-) wyższe koszty zużycia węgla o 13,2 mln zł
- (-) wyższe koszty uprawnień do emisji CO₂ o 9,8 mln zł
- (-) spadek przychodów ze świadectw pochodzenia o 8,3 mln zł
- (-) spadek przychodów ze sprzedaży ciepła o 7,4 mln zł
- (-) wyższe koszty stałe o 7,6 mln zł
- (-) w 2016r. nadwyżka inwentaryzacyjna paliw 1,7 mln zł
- (+) niższe koszty zużycia biomasy o 59,1 mln zł

Segment OZE – wzrost EBITDA o 147,6 mln zł

- (+) w 2016 r. rezerwa związana z oszacowaniem wartości udziałów w Spółce Eco-Power sp. z o.o. na kwotę 129,0 mln zł
- (+) Obszar Woda (+12,3 mln zł): wzrost przychodów z energii elektrycznej o 11,1 mln zł,
- (+) Obszar Biogaz (+6,8 mln zł): rozwiązanie rezerwy na roszczenia o odszkodowanie +3,5 mln zł; wzrost przychodów ze świadectw pochodzenia o 1,9 mln zł; spadek kosztów zmiennych o 0,9 mln zł,
- (-) Obszar Wiatr (-0,5 mln zł): wzrost kosztów stałych o 5,6 mln zł (większy zakres opodatkowania podatkiem od nieruchomości – zmiana przepisów); spadek przychodów ze świadectw pochodzenia o 1,8 mln zł; wzrost przychodów z energii elektrycznej o 4,6 mln zł; w 2016 r. koszty sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych 2,0 mln zł

Rachunek zysków i strat Enea Wytwarzanie sp. z o.o. – IVQ 2017

[tys. zł]	IVQ 2016	IVQ 2017	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży energii elektrycznej	724 916	587 153	-137 763	-19,0%
<i>koncesja na wytwarzanie</i>	642 718	534 879	-107 839	-16,8%
<i>koncesja na obrót</i>	82 198	52 274	-29 924	-36,4%
Przychody z tytułu świadectw pochodzenia	7 589	8 974	1 385	18,3%
Przychody ze sprzedaży uprawnień do emisji CO ₂	10 642	3 551	-7 091	-66,6%
Przychody ze sprzedaży ciepła	53 442	47 076	-6 366	-11,9%
Przychody z tytułu usług	2 961	3 166	205	6,9%
Sprzedaż towarów i materiałów oraz inne przychody	3 038	2 971	-67	-2,2%
Podatek akcyzowy	51	61	10	19,6%
Przychody ze sprzedaży netto	802 537	652 830	-149 707	-18,7%
Amortyzacja środków trwałych i WNiP	57 117	59 134	2 017	3,5%
Koszty świadczeń pracowniczych	72 832	77 506	4 674	6,4%
Zużycie materiałów i surowców oraz wartość sprzedanych towarów	414 689	392 840	-21 849	-5,3%
Zakup energii na potrzeby sprzedaży	100 827	62 573	-38 254	-37,9%
Usługi przesyłowe	577	512	-65	-11,3%
Inne usługi obce	42 667	43 314	647	1,5%
Podatki i opłaty	20 106	16 619	-3 487	-17,3%
Koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży	708 815	652 498	-56 317	-7,9%
Pozostałe przychody operacyjne	12 422	9 996	-2 426	-19,5%
Pozostałe koszty operacyjne	133 449	4 124	-129 325	-96,9%
Zysk / (strata) na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	909	-210	-1 119	-123,1%
Odpis z tytułu utraty wartości niefinansowych aktywów trwałych	48 808	0	-48 808	-100,0%
Zysk / (strata) operacyjny	-75 204	5 994	81 198	108,0%
Przychody finansowe	4 467	2 007	-2 460	-55,1%
Koszty finansowe	3 839	21 490	17 651	459,8%
Zysk / (strata) brutto	-74 576	-13 489	61 087	81,9%
Podatek dochodowy	10 109	25 898	15 789	156,2%
Zysk / (strata) netto	-84 685	-39 387	45 298	53,5%
EBITDA	30 721	65 128	34 407	112,0%

IVQ 2017:

Czynniki zmiany EBITDA Enea Wytwarzanie sp. z o.o. (wzrost o 34,4 mln zł):

Elektrownia Systemowa Kozienice – spadek EBITDA o 88,4 mln zł

- (-) spadek marży na wytwarzaniu o 55,7 mln zł
- (-) spadek pozostałych czynników o 26,9 mln zł: niedobór inwentaryzacyjny paliwa produkcyjnego - 20,5 mln zł, wynik na pozostałej działalności operacyjnej -3,8 mln zł
- (-) niższa marża na obrocie i rynku bilansującym o 18,5 mln zł
- (+) niższe koszty stałe o 2,6 mln zł
- (+) wyższe przychody z Regulacyjnych Usług Systemowych o 10,2 mln zł

Segment Ciepło – spadek EBITDA o 19,9 mln zł

- (-) wyższe koszty stałe o 9,0 mln zł
- (-) spadek przychodów ze sprzedaży ciepła o 6,2 mln zł
- (-) spadek przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej o 4,5 mln zł
- (-) wyższe koszty uprawnień do emisji CO₂ o 3,4 mln zł
- (-) w 2016 r. nadwyżka inwentaryzacyjna paliw 1,7 mln zł
- (-) spadek przychodów ze świadectw pochodzenia o 0,7 mln zł
- (+) niższe koszty zużycia biomasy o 7,2 mln zł

Segment OZE – wzrost EBITDA o 142,7 mln zł

- (+) w 2016 r. rezerwa związana z oszacowaniem wartości udziałów w Spółce Eco-Power sp. z o.o. na kwotę 129,0 mln zł
- (+) Obszar Woda (+6,0 mln zł): wzrost przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej o 4,1 mln zł; spadek kosztów stałych o 1,1 mln zł; wzrost przychodów ze świadectw pochodzenia o 0,7 mln zł
- (+) Obszar Biogaz (+3,7 mln zł): rozwiązanie rezerwy na rozszczenia o odszkodowanie +3,6 mln zł
- (+) Obszar Wiatr (+4,0 mln zł): wzrost przychodów z energii elektrycznej o 1,2 mln zł; wzrost przychodów ze świadectw pochodzenia o 1,3 mln zł; w 2016 r. koszty sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych 2,0 mln zł

Rachunek zysków i strat GK Enea Elektrownia Połaniec – 14.03-31.12.2017

[tys. zł]	14.03-31.12.2017
Przychody ze sprzedaży	1 644 008
Podatek akcyzowy	46
Przychody ze sprzedaży netto	1 643 962
Amortyzacja środków trwałych i WNiP	47 333
Koszty świadczeń pracowniczych	65 241
Zużycie materiałów i surowców oraz wartość sprzedanych towarów	1 017 884
Zakup energii na potrzeby sprzedaży	206 039
Usługi przesyłowe	2 709
Inne usługi obce	164 831
Podatki i opłaty	30 222
Koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży	1 534 259
Pozostałe przychody operacyjne	18 780
Pozostałe koszty operacyjne	1 254
Zysk/ (strata) na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	-23
Zysk / (strata) operacyjny	127 206
Przychody finansowe	82 830
Koszty finansowe	535
Zysk / (strata) brutto	209 501
Podatek dochodowy	18 774
Zysk / (strata) netto	190 727
EBITDA	174 539

14.03-31.12.2017:**EBITDA GK Enea Elektrownia Połaniec:**

- przychody ze sprzedaży energii elektrycznej (łącznie z RUS) 1.525 mln zł (sprzedaż 9.007 GWh energii elektrycznej)
- przychody ze sprzedaży ciepła 44 mln zł przy wolumenie sprzedaży 1.866 TJ
- przychody z tytułu świadectw pochodzenia 69 mln zł - sprzedaż skorygowana o przychód z rozpoznania, koszt własny sprzedaży oraz aktualizację wartości zapasu zielonych certyfikatów na dzień bilansowy
- pozostałe przychody 6 mln zł - przychody z najmu oraz zagospodarowania ubocznych produktów spalania
- zużycie materiałów i surowców oraz wartość sprzedanych towarów 1.018 mln zł, w tym m.in. zużycie paliw, materiałów remontowych, rezerwa na koszty zużycia CO2
- zakup energii na potrzeby sprzedaży 206 mln zł – wolumen zakupu 1.633 GWh
- inne usługi obce 165 mln zł – w tym m.in. usługi remontowe, usługi IT i telekomunikacyjne, usługi transportowe, zagospodarowanie odpadów, ubezpieczenie majątku, pozostałe usługi (w tym: prawne, audyty, wynajmy i dzierżawy, ochrona mienia)
- podatki 30 mln zł – w tym m.in. podatek od nieruchomości, opłata z tyt. ochrony środowiska
- wynik na pozostałej działalności operacyjnej 18 mln zł – przychody z tytułu kar umownych, aktualizacja zapasu, rozwiązanie rezerw

Rachunek zysków i strat GK Enea Elektrownia Połaniec – IVQ 2017

[tys. zł]	IVQ 2017
Przychody ze sprzedaży	496 745
Podatek akcyzowy	-4
Przychody ze sprzedaży netto	496 749
Amortyzacja środków trwałych i WNiP	23 877
Koszty świadczeń pracowniczych	23 082
Zużycie materiałów i surowców oraz wartość sprzedanych towarów	312 636
Zakup energii na potrzeby sprzedaży	69 783
Usługi przesyłowe	1 771
Inne usługi obce	55 990
Podatki i opłaty	11 270
Koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży	498 409
Pozostałe przychody operacyjne	15 805
Pozostałe koszty operacyjne	724
Zysk/ (strata) na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	-
Zysk / (strata) operacyjny	13 421
Przychody finansowe	79 773
Koszty finansowe	-93
Zysk / (strata) brutto	93 287
Podatek dochodowy	3 961
Zysk / (strata) netto	89 326
EBITDA	37 298

IVQ 2017:

EBITDA GK Enea Elektrownia Połaniec:

- przychody ze sprzedaży energii elektrycznej (łącznie z RUS) 470 mln zł (sprzedaż 2.747 GWh energii elektrycznej)
- przychody ze sprzedaży ciepła 14 mln zł przy wolumenie sprzedaży 609 TJ
- przychody z tytułu świadectw pochodzenia 11 mln zł – sprzedaż skorygowana o przychód z rozpoznania, koszt własny sprzedaży oraz aktualizację wartości zapasu zielonych certyfikatów na dzień bilansowy
- pozostałe przychody 2 mln zł - przychody z najmu oraz zagospodarowania ubocznych produktów spalania
- zużycie materiałów i surowców oraz wartość sprzedanych towarów 313 mln zł, w tym: zużycie paliw, materiałów remontowych, rezerwa na koszty zużycia CO₂
- zakup energii na potrzeby sprzedaży 70 mln zł – wolumen zakupu 550 GWh
- inne usługi obce 56 mln zł – w tym: usługi remontowe, usługi IT i telekomunikacyjne, usługi transportowe, zagospodarowanie odpadów, ubezpieczenie majątku, pozostałe usługi (w tym: prawne, audyty, wynajmy i dzierżawy, ochrona mienia)
- podatki 11 mln zł – w tym: podatek od nieruchomości, opłata z tytułu ochrony środowiska
- wynik na pozostałej działalności operacyjnej 15 mln zł – przychody z tytułu kar umownych, aktualizacja zapasu, rozwiązanie rezerw

Rachunek zysków i strat GK LW Bogdanka – 2017

[tys. zł]	2016	2017	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży netto	1 785 981	1 780 320	-5 661	-0,3%
Amortyzacja środków trwałych i WNiP	363 238	357 015	-6 223	-1,7%
Koszty świadczeń pracowniczych	540 254	416 172	-124 082	-23,0%
Zużycie materiałów i surowców oraz wartość sprzedanych towarów	296 583	304 056	7 473	2,5%
Inne usługi obce	294 160	292 966	-1 194	-0,4%
Podatki i opłaty	45 437	47 337	1 900	4,2%
Koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży	1 539 672	1 417 546	-122 126	-7,9%
Pozostałe przychody operacyjne	21 865	5 174	-16 691	-76,3%
Pozostałe koszty operacyjne	6 579	4 998	-1 581	-24,0%
Zysk / strata na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	-16 271	-10 982	5 289	32,5%
Odpis z tytułu utraty wartości niefinansowych aktywów trwałych	7 352	1 284	-6 068	-82,5%
Zysk / strata operacyjny	237 972	350 684	112 712	47,4%
Przychody finansowe	15 637	8 361	-7 276	-46,5%
Koszty finansowe	31 105	26 862	-4 243	-13,6%
Zysk/ strata brutto	222 504	332 183	109 679	49,3%
Podatek dochodowy	41 275	66 487	25 212	61,1%
Zysk/ strata netto	181 229	265 696	84 467	46,6%
EBITDA	608 562	708 983	100 421	16,5%

2017:**Czynniki osiągniętej EBITDA GK LW Bogdanka:**

- (+) wzrost przychodów ze sprzedaży węgla: większa sprzedaż ilościowa (+10 tys. t) oraz nieznacznie niższa cena (-0,85 zł/t)
- (-) spadek przychodów ze sprzedaży pozostałych produktów i usług: obsługa logistyczna i celna węgla sprzedawanego na eksport, dzierżawa środków trwałych, sprzedaż ciepła
- (+) spadek jednostkowego kosztu sprzedanych produktów, towarów i materiałów bez amortyzacji - rozwiązanie rezerw na deputat dla emerytów i rencistów oraz deputat „emerycki” dla obecnych pracowników

Istotne zdarzenia jednorazowe:

- niższe koszty świadczeń pracowniczych – rozwiązanie rezerwy na emerycki deputat węglowy w związku z wykupem od obecnych i przyszłych emerytów prawa do bezpłatnego deputatu węglowego (łącznie wpływ na wynik Spółki wszystkich operacji związanych z deputatem węglowym wyniósł około 115 mln zł)
- niższe pozostałe przychody operacyjne - w 2016 r. rozwiązano rezerwę na odszkodowania dla firmy Budimex w związku z korzystnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego
- strata na likwidacji rzeczowych aktywów trwałych - głównie wartość netto zlikwidowanych wyrobisk

Rachunek zysków i strat GK LW Bogdanka – IVQ 2017

[tys. zł]	IVQ 2016	IVQ 2017	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży netto	471 878	473 190	1 312	0,3%
Amortyzacja środków trwałych i WNiP	92 472	97 383	4 911	5,3%
Koszty świadczeń pracowniczych	134 951	25 040	-109 911	-81,4%
Zużycie materiałów i surowców oraz wartość sprzedanych towarów	72 885	88 851	15 966	21,9%
Inne usługi obce	81 961	86 736	4 775	5,8%
Podatki i opłaty	10 841	11 242	401	3,7%
Koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży	393 110	309 252	-83 858	-21,3%
Pozostałe przychody operacyjne	8 165	2 201	-5 964	-73,0%
Pozostałe koszty operacyjne	3 100	3 391	291	9,4%
Zysk / strata na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	-1 583	-2 216	-633	-40,0%
Odpis z tytułu utraty wartości niefinansowych aktywów trwałych	0	1 284	1 284	100,0%
Zysk / strata operacyjny	82 250	159 248	76 998	93,6%
Przychody finansowe	2 697	1 957	-740	-27,4%
Koszty finansowe	7 367	8 389	1 022	13,9%
Zysk/ strata brutto	77 580	152 816	75 236	97,0%
Podatek dochodowy	15 887	30 411	14 524	91,4%
Zysk/ strata netto	61 693	122 405	60 712	98,4%
EBITDA	174 722	257 915	83 193	47,6%

IVQ 2017:

Czynniki osiągniętej EBITDA GK LW Bogdanka:

- (+) wzrost przychodów ze sprzedaży węgla: większa sprzedaż ilościowa (+51 tys. t) oraz niższa cena (-3,06 zł/t)
- (-) spadek przychodów ze sprzedaży pozostałych produktów i usług LWB – obsługa logistyczna i celna węgla sprzedawanego na eksport oraz dzierżawa środków trwałych
- (+) spadek jednostkowego kosztu sprzedanych produktów, towarów i materiałów bez amortyzacji – rozwiązanie rezerw na deputat dla emerytów i rencistów oraz deputat „emerycki” dla obecnych pracowników

Istotne zdarzenia jednorazowe:

- niższe koszty świadczeń pracowniczych – rozwiązanie rezerwy na emerycki deputat węglowy w związku z wykupem od obecnych i przyszłych emerytów prawa do bezpłatnego deputatu węglowego (łącznie wpływ na wynik Spółki wszystkich operacji związanych z deputatem węglowym wyniósł około 115 mln zł)
- strata na likwidacji rzeczowych aktywów trwałych - głównie wartość netto zlikwidowanych wyrobisk
- niższe pozostałe przychody operacyjne – w 2016 r. otrzymano wyższe odszkodowania oraz rozwiązano rezerwy na odszkodowania w wyższej wartości

Wskaźniki finansowe

Poniżej zamieszczono słownik pojęć i wykaz skrótów używanych w treści niniejszego raportu.

Wskaźnik		Wyszczególnienie
EBITDA	=	Zysk (strata) operacyjny + amortyzacja
Rentowność kapitału własnego (ROE)	=	$\frac{\text{Zysk (strata) netto okresu sprawozdawczego}}{\text{Kapitał własny}}$
Rentowność aktywów (ROA)	=	$\frac{\text{Zysk (strata) netto okresu sprawozdawczego}}{\text{Aktywa całkowite}}$
Rentowność netto	=	$\frac{\text{Zysk (strata) netto okresu sprawozdawczego}}{\text{Przychody ze sprzedaży netto}}$
Rentowność operacyjna	=	$\frac{\text{Zysk (strata) operacyjny}}{\text{Przychody ze sprzedaży netto}}$
Rentowność EBITDA	=	$\frac{\text{EBITDA}}{\text{Przychody ze sprzedaży netto}}$
Wskaźnik bieżącej płynności	=	$\frac{\text{Aktywa obrotowe}}{\text{Zobowiązania krótkoterminowe}}$
Pokrycie majątku trwałego kapitałami własnymi	=	$\frac{\text{Kapitał własny}}{\text{Aktywa trwałe}}$
Wskaźnik zadłużenia ogólnego	=	$\frac{\text{Zobowiązania ogółem}}{\text{Aktywa całkowite}}$
Dług netto / EBITDA	=	$\frac{\text{Zobowiązania oprocentowane - środki pieniężne}}{\text{EBITDA LTM}}$
Cykl rotacji należności krótkoterminowych w dniach	=	$\frac{\text{Średni stan należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe} \times \text{liczba dni}}{\text{Przychody ze sprzedaży netto}}$
Cykl rotacji zobowiązań z tyt. dostaw i usług oraz pozostałych w dniach	=	$\frac{\text{Średni stan zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych} \times \text{liczba dni}}{\text{Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów}}$
Cykl rotacji zapasów w dniach	=	$\frac{\text{Średni stan zapasów} \times \text{liczba dni}}{\text{Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów}}$
Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów	=	Zużycie materiałów i surowców oraz wartość sprzedanych towarów; Zakup energii na potrzeby sprzedaży; Usługi przesyłowe; inne usługi obce; podatki i opłaty; podatek akcyzowy

Pojęcia i skróty branżowe

Skrót/pojęcie	Pełna nazwa/wyjaśnienie
ACER	Agencja ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki – unijna agencja utworzona na mocy 3 pakietu energetycznego. Celem Agencji jest koordynacja i wspieranie współpracy krajowych organów regulacyjnych. Pełna lista zadań znajduje się w Rozporządzeniu 713/2009
AMI	Zaawansowane systemy pomiarowe mierzące, zbierające i analizujące zużycie energii oraz umożliwiające dwukierunkową komunikację pomiędzy klientem finalnym i systemem centralnym. AMI obejmuje zarówno inteligentne liczniki, jak i inteligentne sieci elektroenergetyczne
Backloading	Zawieszenie części aukcji uprawnień do emisji CO ₂ przez UE w celu zwiększenia ceny uprawnień
BAT	Best Available Techniques – najlepsze dostępne techniki, dokument formułujący wnioski dotyczące najlepszych dostępnych technik dla instalacji nim objętych, a także wskazujący poziomy emisji powiązane z najlepszymi dostępnymi technikami.
CAPEX	Capital expenditures - nakłady inwestycyjne
Carbon leakage	Ucieczka dwutlenku węgla - przenoszenie emisji dwutlenku węgla z jednego kraju do drugiego
Cena euroszczytu (PEAK)	Cena kontraktu z dostawą takiego samego wolumenu energii w euroszczytce (tj. w godzinach od 7:00 do 22:00 w dni robocze)
Cena pasma (BASE)	Cena kontraktu z dostawą takiego samego wolumenu energii w każdej godzinie doby
CER	Certified Emission Reduction - jednostka poświadczonej redukcji emisji
CO₂	Dwutlenek węgla
DAP	Delivered at Place – sytuacja, w której sprzedający towar odpowiada za dostarczenie towaru do określonego miejsca, natomiast za rozładunek odpowiada kupujący.
EFX	Indeks dla transakcji sesyjnych, których przedmiotem są kontrakty na prawa majątkowe wynikające ze Świadectw efektywności energetycznej tzw. „białe” certyfikaty
EUA	EU Emission Allowance - uprawnienie do emisji w ramach Europejskiego Systemu Handlu Emisjami

Skrót/pojęcie	Pełna nazwa/wyjaśnienie
Europejski System Handlu Emisjami EU ETS	Europejski system wspierający redukcję emisji gazów cieplarnianych
GPZ	Główny Punkt Zasilający – stacja transformatorowa, odpowiadająca za zamianę wysokiego lub średniego napięcia na napięcie niskie dla odbiorców końcowych na określonym obszarze
Grupa taryfowa A	Energia sprzedawana i dostarczana odbiorcom przyłączonym do sieci wysokiego napięcia
Grupa taryfowa B	Energia sprzedawana i dostarczana odbiorcom przyłączonym do sieci średniego napięcia
Grupa taryfowa C	Energia sprzedawana i dostarczana odbiorcom przyłączonym do sieci niskiego napięcia, z wyłączeniem odbiorców zużywających energię elektryczną na potrzeby gospodarstw domowych
Grupa taryfowa G	Energia sprzedawana i dostarczana odbiorcom zużywającym energię elektryczną na potrzeby gospodarstw domowych przyłączonych do sieci niezależnie od poziomu napięcia
ICE	Platforma obrotu umożliwiające handel uprawnieniami do emisji CO ₂ (EUA) oraz jednostkami poświadczonej redukcji emisji (CER) na rynku futures
IGCC	Integrated gasification combined cycle – technologia bloku gazowo-parowego ze zintegrowanym zgazowaniem paliwa. Pozwala na budowę elektrowni o znacznie większej sprawności w porównaniu do konwencjonalnych elektrowni węglowych
Instalacja IOS	Instalacja odsiarczania spalin
Instalacja SCR	Instalacja katalitycznego odazotowania spalin
KECX	Indeks dla transakcji sesyjnych, których przedmiotem są kontrakty na prawa majątkowe wynikające ze świadectw pochodzenia dla energii elektrycznej wytworzonej w pozostałych źródłach kogeneracyjnych
KGMX	Indeks dla transakcji sesyjnych, których przedmiotem są kontrakty na prawa majątkowe wynikające ze świadectw pochodzenia dla energii elektrycznej wytworzonej w jednostce kogeneracji gazowej lub o łącznej mocy zainstalowanej do 1 MW

Pojęcia i skróty branżowe

Skrót/pojęcie	Pełna nazwa/wyjaśnienie
KMETX	Indeks dla transakcji sesyjnych, których przedmiotem są kontrakty na prawa majątkowe wynikające ze świadectw pochodzenia dla energii elektrycznej wytworzonej w jednostce kogeneracji opalanej metanem uwalnianym i ujmowanym przy dołowych robotach górniczych lub gazem uzyskiwanym z przetwarzania biomasy w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych
Kogeneracja	Proces technologiczny jednoczesnego wytwarzania energii elektrycznej i użytkowej energii cieplnej w elektrociepłowni
MW _e	Megawat mocy elektrycznej
MWh	Megawatogodzina (1 GWh = 1.000 MWh)
MW _t	Megawat mocy cieplnej
NFOŚiGW	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
NO _x	Tlenki azotu
ORM	Operacyjna Rezerwa Mocy
OSD	Operator Systemu Dystrybucyjnego
OSP	Operator Systemu Przesyłowego
OZE	Odnawialne źródła energii
OZEX_A	Indeks dla transakcji sesyjnych, których przedmiotem są kontrakty na prawa majątkowe wynikające ze świadectw pochodzenia dla energii wyprodukowanej w odnawialnych źródłach energii, której okres produkcji (wskazany w świadectwie pochodzenia) rozpoczął się od 1 marca 2009 r. włącznie
PM „białe”	Prawa majątkowe do świadectw pochodzenia wynikających ze świadectw efektywności energetycznej tzw. „białe” certyfikaty
PM „błękitne”	Prawa Majątkowe do świadectw pochodzenia będących potwierdzeniem wytworzenia energii elektrycznej z biogazu rolniczego
PM „czerwone”	Prawa Majątkowe do świadectw pochodzenia będących potwierdzeniem wytworzenia energii elektrycznej w pozostałych źródłach kogeneracyjnych
PM „fioletowe”	Prawa Majątkowe do świadectw pochodzenia będących potwierdzeniem wytworzenia energii elektrycznej w jednostce kogeneracji opalanej metanem uwalnianym i ujmowanym przy dołowych robotach górniczych lub gazem uzyskiwanym z przetwarzania biomasy w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych
PM „zielone”	Tożsame z PMOZE

Skrót/pojęcie	Pełna nazwa/wyjaśnienie
PM „żółte”	Prawa Majątkowe do świadectw pochodzenia będących potwierdzeniem wytworzenia energii elektrycznej w jednostce kogeneracji gazowej lub o łącznej mocy zainstalowanej do 1 MW
PMOZE	Prawa majątkowe ze świadectw pochodzenia energii z odnawialnych źródeł energii
Rozporządzenie REMIT	Rozporządzenie o integralności i przejrzystości hurtowego rynku energii, określa ramy monitorowania hurtowych rynków energii, w celu wykrywania i zapobiegania nieuczciwym praktykom na poziomie UE
Rynek bilansujący	Rynek techniczny prowadzony przez OSP. Jego celem jest bilansowanie w czasie rzeczywistym zapotrzebowania na energię elektryczną z jej produkcją w krajowym systemie elektroenergetycznym (KSE).
Rynek SPOT	Rynek kasowy (bieżący)
Rynek terminowy	Rynek energii elektrycznej, na którym notowane są produkty typu forward
SAIDI	System Average Interruption Duration Index - wskaźnik przeciętnego systemowego czasu trwania przerwy długiej i bardzo długiej (wyrażany w minutach na Klienta)
SAIFI	System Average Interruption Frequency Index - wskaźnik przeciętnej systemowej częstości przerw długich w dostawie energii (wyrażany w liczbie przerw na Klienta)
SO ₂	Dwutlenek siarki
TFS	Tradition Financial Services, platforma obrotu energią elektryczną przeznaczona do zawierania różnego rodzaju transakcji, kupna oraz sprzedaży energii konwencjonalnej, praw majątkowych, energii odnawialnej oraz uprawnień do emisji CO ₂
TGE	Towarowa Giełda Energii
TPA	Third Party Access – zasada dostępu stron trzecich do sieci energetycznej, która umożliwia zakup energii elektrycznej i usług jej dystrybucji na podstawie dwóch osobnych umów
Ustawa Prawo Energetyczne	Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo Energetyczne (Dz.U. 1997 Nr 54 poz. 348 z późn. zm.)
WACC	Weighted average cost of capital – średnioważony koszt kapitału
WIBOR	Warsaw Interbank Offered Rate - wysokość oprocentowania kredytów na polskim rynku międzybankowym
WRA	Wartość regulacyjna aktywów

1. Podsumowanie operacyjne	2-11	Zaciągnięte i zakończone umowy kredytów i pożyczek	42	Rada nadzorcza	99
Grupa Enea w liczbach	3	Udzielone i otrzymane poręczenia	43	Zasady powoływania oraz opis zakresu uprawnień władz jednostki dominującej	100
List Prezesa Zarządu	4-5	Udzielone i otrzymane gwarancje	43	Zasady wynagradzania Członków Zarządu Enea SA	100
Podsumowanie operacyjne	6	Otoczenie rynkowe	44-50	Zasady wynagradzania Członków Rady Nadzorczej Enea SA	101
Wybrane dane finansowe	7-8	Obszary działalności	45	Wykaz akcji i uprawnień do akcji Enea w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących	101
Kluczowe dane operacyjne i wskaźniki	9	Sytuacja na rynku energii elektrycznej	46	6. Corporate governance	102-109
Najważniejsze wydarzenia w 2017 r.	10-11	Ceny rynkowe węgla w roku 2017	47	Oświadczenie o stosowaniu ładu korporacyjnego	103-109
2. Organizacja i działalność Grupy Enea	12-70	Ceny hurtowe energii elektrycznej	48-49	7. Oświadczenie na temat informacji niefinansowych Grupy Kapitałowej Enea	110-135
Struktura Grupy Kapitałowej Enea	13	Obowiązki w zakresie uzyskiwania świadectw pochodzenia energii	49	Załączniki	136-144
Zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej	14-15	Limity uprawnień do emisji dwutlenku węgla i ich ceny rynkowe	50	Rachunek zysków i strat Enea Operator sp. z o.o. – 2017	137
Struktura organizacyjna ENEA SA	16	Zarządzanie ryzykiem	51-54	Rachunek zysków i strat Enea Operator sp. z o.o. – IVQ 2017	138
Obszary	17-26	Środowisko naturalne	55-61	Rachunek zysków i strat Enea Wytwarzanie sp. z o.o. – 2017	139
Wydobycie	18	Zatrudnienie	62-63	Rachunek zysków i strat Enea Wytwarzanie sp. z o.o. – IVQ 2017	140
Wytwarzanie	19-23	Zdarzenia mogące mieć wpływ na przyszłe wyniki	64-70	Rachunek zysków i strat GK Enea Elektrownia Połaniec – 14.03-31.12.2017	141
Dystrybucja	24	3. Sytuacja finansowa	71-93	Rachunek zysków i strat GK Enea Elektrownia Połaniec – IVQ 2017	142
Obrót	25-26	Wyniki finansowe GK Enea w 2017 i w IVQ 2017	72-91	Rachunek zysków i strat GK LW Bogdanka – 2017	143
Strategia rozwoju	27-28	Skonsolidowany rachunek zysków i strat – 2017	72-73	Rachunek zysków i strat GK LW Bogdanka – IVQ 2017	144
Realizowane działania i inwestycje	29-34	Wyniki na poszczególnych obszarach działalności GK Enea	74-82	Słowniczek pojęć	145-147
Nakłady inwestycyjne	29	Sytuacja majątkowa GK Enea	83-84		
Inwestycje planowane w 2018 r.	30	Sytuacja pieniężna GK Enea	85		
Status prac przy kluczowych projektach	31	Analiza wskaźnikowa GK Enea	86		
Blok nr 11 w Elektrowni Kozienice	32	Rachunek zysków i strat Enea SA	87-88		
Działania zrealizowane w 2017 r.	33	Sytuacja majątkowa Enea SA	89-90		
Działania do zrealizowania w 2018 r.	34	Sytuacja pieniężna Enea SA	91		
Zawarte umowy	35-43	Analiza wskaźnikowa Enea SA	91		
Umowy znaczące dla działalności Grupy Kapitałowej Enea	35-36	Wyniki finansowe – dodatkowe informacje	92-93		
Umowy ubezpieczenia	37	4. Akcje i akcjonariat	94-96		
Umowy o współpracy lub kooperacji	37	Struktura kapitału zakładowego i akcjonariatu	95		
Uzależnienie od dostawców lub odbiorców	37	Notowania akcji Enea SA na GPW	96		
Umowy zawarte pomiędzy akcjonariuszami jedn.domin.	37	5. Władze	97-101		
Inne istotne umowy i transakcje	37-39	Zarząd	98		
Źródła finansowania programu inwestycyjnego	40				

Data sporządzenia i zatwierdzenia do publikacji Sprawozdania Zarządu z działalności Enea SA oraz Grupy Kapitałowej Enea w 2017 r.: **22 marca 2018 r.**

Data publikacji Sprawozdania Zarządu z działalności Enea SA oraz Grupy Kapitałowej Enea w 2017 r.: **23 marca 2018 r.**

Podpisy:

Prezes Zarządu

Mirosław Kowalik

Wiceprezes Zarządu ds. Handlowych

Piotr Adamczak

Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych

Piotr Olejniczak

Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych

Zbigniew Piętka

Enea SA

ul. Górecka 1

60-201 Poznań

✉ gielda@enea.pl